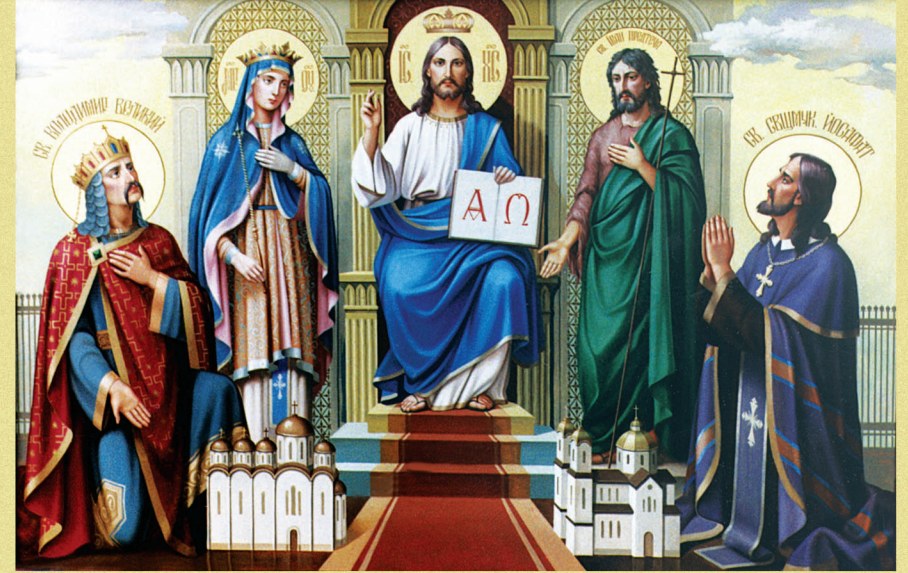

Отець Роман Андрій Кияк (1920-1998) належав до грона тих греко-католицьких священиків, які за покликом серця стали на службу Господу Богу, своїй Церкві та Україні в часи лихоліть. Для них не існувало ні компромісів, ні жодних вигод. За це були переслідувані радянською владою впродовж кількох десятиліть... Незважаючи на усі ці перепони, о. Роман Андрій невтомно працював і словом, і пером, щоб кожний християнин навчився у своєму житті розпізнавати кроки Любові Ісуса...

о. Роман Андрій Кияк ПЕРЛИНИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ МУДРОСТІ

о. Роман Андрій Кияк

ПЕРЛИНИ
ХРИСТІЯНСЬКОЇ
МУДРОСТІ

о. Роман Андрій Кияк

**ПЕРЛИНИ
ХРИСТИЯНСЬКОЇ
МУДРОСТІ**

Івано-Франківськ

2008

РЕЛІГІЙНЕ ВИДАННЯ

Усі права застережено,
передрук тільки за дозволом
РОДИНИ О. РОМАНА АНДРІЯ КИЯКА

**ВИДАННЯ ДРУГЕ,
ВИПРАВЛЕНЕ ТА УПОРЯДКОВАНЕ**

© О. РОМАН АНДРІЙ КИЯК, 2008

ПЕРЕДМОВА

Отець Роман Андрій Кияк належав до тих священників, хто наприкінці 80-их років ХХ ст. виводив Українську Греко-Католицьку Церкву з підпілля. У той час о.Роман Андрій Кияк з Божої Волі та Владичого благословення очолив канцелярію Івано-Франківської греко-католицької єпархії, зваливши на себе всю чорнову адміністративну роботу. Отець Роман Андрій доклав чимало зусиль, щоб відкрити Духовний Інститут в обласному центрі, бо прекрасно розумів, що без повноцінної глибокої релігійної освіти священників наші надії на духовне відродження народу будуть марними. У всіх своїх ділах і починаннях о. Роман Андрій завжди керувався Божою Любов'ю та Божою Волею, вмів у важких життєвих ситуаціях зберігати рівновагу духа, ніколи не впадав у зневіру та розчарування...

Усі ці та інші християнські чесноти отець Роман Андрій Кияк виховував упродовж свого нелегкого життя. Починаючи від 17 травня 1920 року у маленькому містечку Винники, поблизу Львова, на світ Божий у побожній сім'ї Павла та Катерини Кияків прийшло дитя, щоб згодом стати священником і продовжити Христове діло Відкуплення у житті християн...

Незважаючи на всі життєві труднощі, трагічні події воєнного та післявоєнного періодів о. Роман Андрій цілеспрямовано йшов до своєї мети: стати священником Української Греко-Католицької Церкви за покликом Божим та гідним душпастирем.

Цей поклик Божий у житті о. Романа Андрія керував усіма його вчинками та мріями аж до останньої хвилини жертвовного життя священика, яке обірвалося 27 грудня 1998 року.

Нехай ця книжка о. Романа Андрія Кияка “Перлини християнської мудрості” огорне душу кожного читача даром духовної радості, яким так щедро володів і сам отець; нехай Добрий Бог винагородить йому Своїми ласками за його доброту серця, за справжню віру, за любов до Господа Ісуса та України...

о. Володимир Серемчук

СЛОВО ВІД УПОРЯДНИКА

Шановний читачу, Ви тримаєте в своїх руках книгу-збірку перлин християнської мудрості – прикладів для проповідей отця-мітрата Андрія-Романа Кияка, які він збирав упродовж всього життя і постійно використовував у проповідях, публічних виступах та у своїй багатолітній педагогічній діяльності. Ця книга є книга-реквієм, присвячена пам'яті цього добре знаного і любленого на Прикарпатті та за його межами проповідника, душпастиря і патріота, книга-заповіт всім нам і слово отця Андрія з вічності до його пастви, до всього українського народу у десяти роковини його смерті, це також є книга “духовної хроніки” церковного і суспільного життя України і всього людства.

Ця книга вперше побачила світ в 2007 році завдяки старанням родини отця Андрія-Романа Кияка та за підтримки шанувальників його проповідницького таланту, зокрема, духовного учня автора – блаженної пам'яті отця Володимира Серемчука.

При підготовці другого видання “Перлин християнської мудрості” була змінена структура і послідовність викладу прикладів при збереженні їх змісту і авторських коментарів до них. Зasadничою метою систематизованого викладу прикладів було дотримання основоположних духовно-проповідницьких ідей о. Андрія Кияка, що знайшло своє відображення не лише в структурі змісту другого видання книги, але й у застосуванні до назв її розділів та підрозділів улюблених автором євангельських, духовно-суспільних й педагогічних висловів, афоризмів і цитат, котрі

віддзеркалюють дух проповідей отця (наприклад, цитата-заклик із щоденника відомого українського письменника, світової слави кінодраматурга Олександра Довженка – “Поспішай творити добро”, або вислів “Страшно впасти в руки Бога живого!”). Ці вислови найкраще віддзеркалювали цілі, ідеї та дух проповідей душпастиря, складали їх мотто. Ці слова були для отця Андрія Кияка живим дороговказом і ціллю його життя і це стає особливо очевидним зараз з висоти сьогоднішнього погляду на його таке складне, багатогранне і жертвенне життя, всеціло посвячене служінню Богові, Україні та ближнім. Впродовж всього свого життя він неустанно поспішав творити добро всім, з ким його зводило Боже Провидіння. Слово його проповідей було правдивою духовною поживою для слухачів, яке давало наснагу і надію в часи підпілля нашої Церкви, надихало на боротьбу за її волю та за її процвітання і розбудову в часи незалежної України, слугувало живим підручником гомілетики та проповідництва для багатьох поколінь священників УГКЦ.

Ще при житті часто просили отця Андрія священники нашої церкви не лише про видання його проповідей, але й прикладів, якими були рясно наповнені проповіді. Але через брак часу та через перевантаженість обов'язками канцлера нашої єпархії, проректора та професора Духовного Інституту, а також надзвичайно насичений календар лекцій з різних дисциплін богослов'я для вчителів, студентів і учнів міста Івано-Франківська, та з особистої скромності і пошани до видатних проповідників-сучасників отець Андрій відкладав видання зібраних прикладів до більш

сприятливих часів. І лише в 2007 році з волі Божої та при старанні блаженної пам'яті отця Володимира Серемчука цей правдивий скарб українського проповідництва і християнської мудрості побачив світ у виді друкованого слова: до книги увійшло понад 470 прикладів із життя всієї Христової Церкви та УГКЦ зокрема, їх святих, із української та світової історії, повчальні приклади із життя християн в Україні та в світі, які склали невід'ємну частину проповідей отця. При чому всі приклади були точно занотовані отцем в двох товстих зошитах в строгому порядку, де кожен приклад має свій порядковий номер і точні дати цитування, щоб уникнути частих повторювань, а в рукописних текстах проповідей приклади приведені під відповідними номерами з їх скороченим викладом. Ця збірка прикладів є живим свідченням прагнення проповідника зібрати якомога більше “духовної оливи” до “світильника” проповідей, щоб горіння його було якомога яскравіше, щоб слово проповіді було якомога багатше, доступніше і живіше ілюструвало слова науки Христової. Ці приклади – це немов би сучасні притчі, вплетені у виклад ідеї кожної проповіді. Серед цих численних життєвих прикладів ми знаходимо, як рідкісні, так і улюблені автором, які час від часу він повторює в різних контекстах з різним, відповідним до теми, коментарем, але при цьому ці приклади завжди звучать по-новому, свіжо.

Але з поміж усіх прикладів найулюбленішими були для отця Андрія цитати із книги святого Томи Кемпійського “Наслідування Христа”, які присутні в переважаючій більшості його проповідей. Цю книгу він практично знав напам'ять, бо впродовж всього свого

життя ця книга була вірним його духовним супутником, із неї він регулярно вибирав собі коротку цитату для щоденних духовних роздумів – розважання, яку занотовував на маленькому листочку паперу і носив із собою у футлярі від окулярів, і при кожній нагоді повторював її та роздумував над нею. А таких точок для розважання – цитат для роздумів, прикладів ним було зібрано за все священиче життя немало. Це є напевно безцінний духовний скарб – скарб, який ще обов’язково побачить світ і приноситиме велику духовну користь тим, хто черпатиме з нього.

Той хто регулярно слухав, чи читав проповіді отця Андрія Кияка, видані окремою книгою (*Кияк о.-м. Роман Андрій. Поспішай творити добро. Проповіді, духовні науки.* – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2004. – 496 с.), через читання цієї книги, зможе заново пережити з усією реальністю та душевним трепетом ті хвилини духовного єднання з ним, які були пережиті в часі виголошення отцем проповідей. Саме такої радості переживання заново живого духовного контакту з отцем зазнав і я при упорядковуванні його прикладів і увесь час праці над ними для мене був часом прекрасних духовних наук – реколекцій, даних отцем Андрієм, був нагодою по-новому, зовсім свіжо сприйняти те, що часто доводилось чути навіть іще в дитинстві на проповідях, виголошених отцем в нашій родинній каплиці в батьківському домі в селі Горохолина, або те, що я мав нагоду чути в Івано-Франківському катедральному Соборі Воскресіння Христового в часі мого співслужіння там з отцем, чи по обласному радіо та на аудіо касетах.

При укладенні текстів прикладів засадничо було збережено принцип максимального збереження змісту і тексту прикладів, а також духовно-повчальних висновків автора до кожного з прикладів. Бо саме в них ми бачимо живу реалізацію душпастирського мотто отця – в них відчувається ревність і нестримне бажання “творити добро” і заклик слухачів до творення добра. Через приклади він прагне якомога живіше, глибше і переконливіше промовити до своїх слухачів, якнайбільше світла правди Христової дати їм, провидінно передчуваючи, що його палаюча свічка – смолоскип вже догорає.

Серед своїх прикладів отець Андрій часто виділяє цей символ свічки, смолоскипа, як образ триваючого життя, але при цьому він нагадує нам, що поки горить, палає наша свічка – триває наше життя, “готуймося до вічності, збираймо на Землі скарби чеснот!” Бо, як символічно ілюструє він наше життя в прикладі про мандрівку в швидкому поїзді, ми пасажири, а Ісус Христос – провідник у поїзді життя і лише Він знає кому на якій станції виходити. Тому всім нам пригадує отець, часто звертаючись до нас із вічності словами латинського прислів’я: “Mors certo, hora incerto!” – “Смерть – певна, година – непевна!”, або пригадує нам цитату із книги “Наслідкування Христа” святого Томи Кемпійського: “Дуже скоро скінчиться все для тебе тут на Землі, тому уважай в якому стані твоя душа!”

Читаючи книгу прикладів отця Андрія Кияка, я переконаний, кожен знайде в них для себе щось особливо близьке – особисте, але разом з тим всі читачі будуть, без сумніву, об’єднані отцем через ті злободенні духовні проблеми життя Української Католицької

Церкви і українського народу, котрі послужили основою для систематизованого укладення прикладів, і які він ставить перед читачем, і котрі не втратили своєї актуальності і сьогодні. Цим отець Андрій яскраво засвідчив, що він є не лише великим душпастирем, але й справжнім патріотом нашої Церкви та українського народу.

З поміж численних прикладів отець не обділив своєю увагою і дорогих його серцю односельчан із села Горохолина, на Івано-Франківщині, долею і недолями яких він завжди глибоко переймався і співпереживав з ними, що відображено в цілій низці прикладів. Саме ця громадянська, патріотична риса проповідництва дуже яскраво представлена в прикладах отця Андрія і є невід'ємною складовою всіх його проповідей. Тому, саме через цю особливість стилю проповідування, з повним правом можна назвати отця Андрія Кияка будителем душ людських, адже його проповіді пробуджували, закликали слухачів і ціле суспільство до дії, до боротьби із грішним життям, бо в його проповідях був той Франковий “дух, що тіло рве до бою”, бо він постійно відчував особисту відповідальність за стан людських душ і всього суспільства.

Ще однією генеральною ідеєю, основним завдання прикладів у проповідях отця-мітрата було проводити нову евангелізацію в нашому народі через виклад на проповідях основ науки віри Христової і катехизму Католицької Церкви і саме тому першим розділом книги і став розділ про непроминаючу спасаючу вартість Божої науки, Святих Тайн і молитви. Приклади із цього розділу, як і з інших розділів, закликають всіх

вірних до живої участі в новій євангелізації, починаючи від налагодження Вами, дорогі читачі, досконалого християнського життя у Ваших родинах, в школах, в суспільстві, в державі. При цьому отець постійно закликає, запрошує і наголошує на обов'язку кожного із нас бути новітнім, сучасним апостолом Христовим, який найперше через власне досконале християнське життя зможе повернути інших на правдиву дорогу Христову.

Я переконаний, що ті, хто вперше знайомитимуться з проповідницькою спадщиною отця Андрія Кияка теж знайдуть в них те слово отця, яке було звернене особисто до них, бо воно ґрунтувалось на слові науки Христової. Це слово проповідника просвітить і зігріє їхню душу, порадить в їхній життєвій скруті, дасть надію на краще майбутнє, порадить як звільнити наше українське суспільство від залишків зла минулих епох і як уберегти його від новітнього зла, котре загрожує нашим душам. Це слово отця стане джерелом надії для читачів, бо саме Христова наука, як наголошує Папа Бенедикт XVI у своїй останній енцикліці про надію нашого спасіння “*Spe salvi*”, є живим продовженням співстраждання з нашим Христом-Спасителем, є живим світлом надії, дарованої Словом Божим.

Надзвичайно глибоко символічними і актуальними, з позицій сьогодення, є численні приклади – молитовні звертання отця Андрія до Господа нашого Ісуса Христа, до Матері Божої чи до святих в наміренні вимолення небесних ласк для нас з Вами, дорогі читачі, для Української Католицької Церкви, для українського народу і держави, адже сьогодні ці свої молитви отець

заносить вже безпосередньо до престолу Всевишнього Господа!

Тому книга прикладів отця Андрія Кияка є живою молитвою і скарбом християнської мудрості, і за це ми складемо йому найвищу шану і засвідчуємо, що хочемо жити і діяти згідно настанов його проповідей і наук для нас, бо – ***“Життя коротке. Поспішайте творити добро!”***

Отець-доктор Святослав Кияк

– *Verba volant, exempla docent et trahunt* –
Слова лунуть, приклади вчать і захочують!

Проповідь без прикладів – це ялинка без прикрас.

Допоможи нам, Господи, щоби ми стали Твоїм смолоскипом, щоби ми були вогнищем, яке розпалює душі, щоби ми були дорогою, яка веде до Тебе, щоби ми були допомогою для тих, що слухають Тебе!

о. Роман Андрій Кияк

РОЗДІЛ І

НЕПРОМИНАЮЧА СПАСАЮЧА ВАРТІСТЬ БОЖОЇ НАУКИ, СВЯТИХ ТАЙН І МОЛИТВИ

Б О Ж А Н А У К А

* * *

У місті Парижі помирає самотній син; його мати – глибоко віруюча, а батько занедбав релігійні обов’язки. Він багато років уже не сповідався. Лікарі відступили від умираючого хлопця, вважаючи його безнадійним. Тоді мати, всупереч висновкам лікарів, заявляє: “А я буду молитися день і ніч. Є рятунок для сина у Всемогутнього Бога. І буду молитися за навернення чоловіка!” “Але обіцяй, – звернулася до чоловіка, – повернутися, якщо Бог порятує сина”. Той пообіцяв.

На диво усім син одужав. Батько, як і обіцяв, пішов до св. Сповіді, але коли побачив у церкві близьких знайомих, посоромився і тричі відходив від сповідальниці. Так він і не відбув святої Сповіді. Коли не висповіданий батько повертався додому, син побачив його з вікна. Миттю біжить до батька. Та в цей момент проїжджає легкова машина і завдає смертельної травми хлопцеві. Нещасний батько підбігає, бере сина на руки, і в розпуці кричить: “Я вбив сина!” Цей чоловік не додержав обітниці Господові, хоч отримав таку велику ласку.

Обіцяв Богові – додержуй!

* * *

Батько вирядив сина у місто на навчання. Син зв’язався із злочинцями і вів ганебне життя. Умираючий батько покликав на прощання сина і, вказуючи на святий хрест, що висів на стіні, заявив: “Сину! Ти дуже зневажив святий хрест і мене своїм розпусним життям, і цим пришвидшив мою смерть. Обіцяй тут мені, умираючому, і присягни на цей хрест, що виправишся і покинеш ганебне товариство”. Син присягнув... Але з роками забув про присягу, ще більше впивався і разом товаришами обкрадав людей. Одного вечора до безтями п’яний, заліз із злодійською групою крізь вікно до якоїсь хати. Ніч була місячна, і цей негідний син побачив на стіні хрест. Враз згадав він про свою присягу, яку склав перед хрестом умираючому батькові. Хресне розп’яття опам’ятало його – він кинув ганебне життя.

Святий Хрест – джерело освячення.

* * *

Колись у давнину в підземеллях копалинь для транспортування вугілля використовували мулів. Після довготривалого перебування під землею їх витягали на поверхню. Але виявилось, що вони без денного світла ставали сліпими.

Щось подібне є з нами. Сліпими на душі залишаються люди, перед якими закривають Правду, без знання релігії, Бога, св. Сповіді.

Душу, серце треба “кормити” Божою наукою, щоб не осліпнути.

* * *

Кожних десять років у баварському місті Оберамергау (Німеччина) від XVII ст. (1633 р.) у горах, на великій галявині, відбувається величава вистава “Страсті Христові”, у якій беруть участь понад 300 артистів. Це – своєрідна подяка мешканців міста за вислухані молитви, коли відійшла від них жахлива епідемія. Що найбільше зворушує глядачів з різних країн світу? Не Хресна Дорога, не розп’яття, не смерть на хресті, а момент на святій Тайній Вечері, коли Ісус Христос умиває апостолам ноги. Це – акт Божої покори, бо ж і до Юди приступив Спаситель, хоч знав, що той вже продав Його.

Покора, любов, лагідність – це основні ознаки християнина. “По тому пізнають, що ви Мої учні, коли любов взаємна буде між вами” (Слово Ісуса Христа на прощальній проповіді на Святій Тайній Вечері).

* * *

Депутат французького парламенту зник. Родина, друзі, представники уряду після довгих днів пошуків знайшли його у монастирі отців Трапістів. Всі щиро благали його: “Повернися до нас! Ти ж залишив таке багате життя, велике становище у державі, відкріся родини і друзів. Вертайся до нас!” “Не можу!” – була рішуча відповідь. “Але чому?” – стривожено запитувала велика група прибулих, які облягли монастир. “Мене не пускають три жандарми”. “Де, які, ми тут нікого не бачили з них!” – заявили люди. “Ідіть і прочитайте на брамі”. Кинулись ті до брами, а там пише: “Смерть, суд Божий і вічність!” Зрозуміли вони, що їх друг хоче підготуватися на смерть та вічність.

Завжди будь готовий на смерть (Memento mori).

* * *

Студенти під час мандрівок по горах побачили руїни старого опущеного монастиря. На дзвіниці монастиря ще висіли дзвони. Для розваги почали наші мандрівники дзвонити. Птахи, що загніздилися на дзвіниці, перелякані гучним звуком дзвонів, повтікали. Побавилися наші мандрівники і пішли далі. А птахи, втихомирившись, повернулись з часом на свої гнізда. Так і люди: каються, коли чують голос дзвону – проповідника, а після проповіді легко знову повертають у житті до своїх гріхів.

На завершення св. Місії, реколекцій: Божя наука повинна заховуватись увесь час!

* * *

Член французької Директорії на ім'я Лепо під час Французької революції видумав замість переслідуваної

і забороненої католицької релігії “релігію” філантропії (любові людей), але не міг ніяк здобути собі прихильників. Звернувся він до славного на той час католицького єпископа Талейрана, жалівся перед ним, а той влучно відповів йому: “Зовсім не дивно, що ви не маєте успіху зі своєю “релігією”. Хочете мати успіх – ідіть і робіть чуда: оздоровляйте хворих, воскрешайте померлих, відтак дайте себе розіп’яти на хресті, поховати, а третього дня воскресніть. Тоді напевне знайдете знавців вашої “релігії”. Задуманий професор відійшов.

Тільки правда, Божого походження релігія, може поширюватися.

* * *

Воскресіння наших тіл нагадують нам пробудження природи після зими, або переміни гусениці у ляльку, а врешті – у метелика, який, як і воскреслий чоловік, має гарний вигляд і не прив’язаний до землі; це як пробудження деяких звірят після зимового сну; як схід і захід сонця; як ерихонська рожа, що росте на берегах Мертвого моря, і яку учений Карл Лінней назвав “квіткою воскресіння”, що вказує на Божу силу і воскресіння із мертвих. Ця квітка може лежати висохла сотнями років, але коли її ставлять у воду, вона починає розвиватися. Також яйце є прообразом воскресіння. Бо ж яйце – мертво, але коли його вигрівати певний час (під квочкою 21 день), із нього виходить нове створіння. Від цього і пішов звичай освячувати і споживати великодні яйця.

Воскресіння наших тіл.

* * *

У лютому 1830 року капітан корабля на річці Міссісіпі, що в Північній Америці, наказав одному морякові розвантажувати з корабля товар. А була саме неділя. Побожний моряк перепросив свого капітана і заявив, що у неділю важких робіт не виконує, бо так наказують Божі заповіді. Капітан же сказав, що цей закон не обов'язковий на річці Міссісіпі. А моряк заявив, що Божі закони і голос совісті всюди його зобов'язують. “То йди на берег і найми на своє місце когось другого”, – сказав капітан. “І цього не можу зробити, бо не хотів би брати на совість гріх іншої людини. Всі мають обов'язок святкувати святу неділю”. Капітан усунув моряка від праці, і той покинув корабель. Але Господь щедро заплатив колишньому морякові за його вірність Божим законам. У цю ж неділю на кораблі тріснув паровий котел і майже всі, хто був на кораблі, загинули. Отже, моряк втратив працю, але, будучи вірний Богові, зберіг життя. Господь винагороджує Своїх вірних слуг.

Пам'ятай день святий святкувати. Хто неділю сумлінно святкує, матиме Боже благословення і захист у нещасті.

* * *

Французький маршал Фош, який переможно закінчив Першу світову війну, часто думав про Божий Суд. Одного разу, коли був у церкві на заупокійній Службі Божій за французьких полеглих воїнів, хор співав пісню “Дух суду”. Віруючий маршал був дуже зворушений. Нахилився до сусіда і прошептав: “Яка це страшна думка, що колись настане Суд Божий!

Величезні битви не наповнювали мене таким страхом, як думка про Суд Божий!”

У всіх своїх вчинках пам'ятай про останні речі: смерть, Суд Божий, вічність (Сир. 7, 40).

* * *

Один правитель в Індії мав дуже величезну бібліотеку. Він розумів, що неможливо таку велику кількість книжок прочитати, а тому наказав повибирати з них наймудріші речі і видати меншу кількість книжок. Вийшло також багато – п'ятдесят великих книжок. Тоді володар наказав з тих 50 книг вибрати найкраще і скласти маленьку книжечку, у якій була би вміщена головна мудрість. І тоді приніс йому один з його слуг, що був християнином, “Католицький катехизм” і сказав: “Тут зібрані всі навчання і вся мудрість”.

І слуга мав рацію, бо “Католицький катехизм” охоплює всі вчення, і якщо за ними йти у житті, то він зробить нас щасливими.

У Катехизмі – вся мудрість вчених.

* * *

Поганський суддя запитав святу мученицю Маргариту про її релігійні переконання. Вона відповіла: “Я християнка”. Тоді цей суддя сказав: “О, як це нерозумно молитися до людини, як до Бога, та ще й до такої людини, яка ганебно померла на дереві!” А Маргарита відповіла на це: “А чому ти говориш тільки про розп'яття, а не про воскресіння Христа? Його терпіння і смерть доказують повністю, що Христос – людина, але Його воскресіння доказує, що Він – Бог!”

Будьмо стійкими у вірі в Ісуса Христа.

* * *

Одна молода знатна дама, яка зазнала багато лиха і зневаг від людей, вирішила вступити у монастир. Настоятелька монастиря, щоб перевірити, чи є у неї Божий поклик до служіння, повела її у спальню, де тверді ліжка, потім у їдальню і заявила, що тут монахині часто їдять пісний хліб і п'ють тільки воду; повела у каплицю монастиря, де, як сказала, монахині часто годинами моляться, а то й вночі, на колінах. І лише тоді запитала даму: “Зможете видержати?” Дівчина відповіла: “А чи буде всюди святий Хрест з Розп'яттям?” “Так, у кожній кімнаті монастиря є Розп'яття”, – відповіла настоятелька. “О, це добре! Коли я у кожній кімнаті побачу, що Спаситель за мене терпів, тоді матиму мужність і за Нього терпіти!” З цих слів настоятелька зрозуміла, що ця дівчина знайде у монастирі щастя.

Погляд на святе Розп'яття, на жахливі Муки Спасителя дає силу у терпіннях видужати.

* * *

Один офіцер любив слухати видатних проповідників, зокрема монахів-місіонерів. Одного разу мав він нагоду почути проповіді визначного проповідника о. Івана Віаннея з Арсу (†1859). Після проповіді ад'ютант запитав офіцера, як йому сподобалася проповідь. Той відповів: “Як і завжди, промовець мені дуже сподобався, але сьогодні я собі не подобався!”

Отже, ця проповідь справді була доброю, бо спонукала офіцера до поправи. А це – основна мета проповіді.

Слова проповіді застосуємо до себе.

* * *

Одна дівчина, котра гулящим життям хотіла зазнати радощів світу, захворіла на туберкульоз. Лікар заявив батькам про скору смерть їхньої дочки. Родина закликала священика, щоби той уділив вмираючій Св. Тайни. Коли важкохвора поєдналася з Богом, показала священикові свої руки і, плачучи, сказала: “О, вони порожні, які вони порожні!” Цим вона хотіла сказати, що її руки порожні на заслуги перед Богом. Священик поклав свій святий Хрест у руки хворої і сказав: “Ну ось, тепер твої руки вже не порожні. Заслуги Христа доповнюють те, чого бракує нашим ділам”. У вмираючої появилася надія на Боже Милосердя, вона поклатала своє довір’я на заслуги Ісуса Христа.

Святий Хрест – потіха вмираючому.

* * *

Священик заохочує маму, яка біля нього з хлопчиком, посвятити сина на священика. А це були часи переслідувань святої Церкви: церкви палили, розбирали, священиків переслідували. І мати сказала: “Коли син мій підросте, тоді вже не треба буде священиків”.

Той хлопець підріс, після служби в армії оженився, почав пити і помер. Це сталося за таких обставин. Він розпочав будівництво власної хати. Якось у неділю поїхав на завод за цеглою, там у нього стався інфаркт і

його привезли тією ж машиною разом з цеглою до мами. Він уже не потрібний для св. Церкви. А мати, збагнувши суть Божого Провидіння, веде тепер надзвичайно побожне життя. Це – дійсний факт.

Не вбиваймо поклик дитини до священства!

* * *

У маленькому містечку жив побожний лікар. Він ніколи не пропускав Служби Божої. Проте однієї неділі парафіяни побачили, що лікар зранку поїхав кудись машиною. Всі подумали, що він направився до хворого. І так воно й було. Лікар до опівночі був біля однієї жінки, яка дуже потребувала помочі. Лікар врятував життя жінки і дитини. Коли газда запитав, що має заплатити за труд, лікар ласкаво відповів: “Сьогодні неділя, а в неділю я не роблю жодних торгів чи розрахунків”.

Пам'ятай день святий святкувати.

* * *

Святий Августин сидів якось на березі моря і роздумував над таїнством Пресвятої Тройці. Аж тут побачив малого хлопчика, який черпав горнятком воду з моря до малої ямки у піску. “Що ти робиш, дитино? – запитав здивований святий. “Хочу воду з моря перелити до цієї ямки”, – спокійно відповів хлопчик. Святий, усміхнувшись, сказав: “Чи ти не розумієш, дитино, що даремно трудишся і що твій задум неможливо виконати?” А хлопчина швидко відповів: “Скоріше я перелию воду з моря до цієї ямки, ніж ти збагнеш таїнство Пресвятої Тройці!”

Таїнство Пресвятої Тройці.

* * *

Ісус Христос воскрес на Великдень. Тож і ми воскреснемо духовно після доброї великодньої сповіді. У стані тяжкого гріха наша душа мертва, а оживає знову через освячену ласку, яку здобуваємо на святій Сповіді. Ангел сказав до жінок, які прийшли в неділю вранці до гробу Ісуса: “Шукаєте живого між померлими; Він воскрес і тут Його немає!” А яке ж це щастя для нас. Коли диявол відшукує нас після свята Воскресіння при гробі зіпсуття, а наш Ангел-Хоронитель може йому сказати: “Шукаєш живого поміж померлими, між грішниками? Він воскрес, його тут немає” (чоловіка).

Як Ісус Христос воскрес, так і ми повинні воскреснути до святого життя.

* * *

Наші українські греко-католицькі єпископи і священники ревно і мужньо проповідували і відправляли Службу Божу на засланнях, у тюрмах, в камерах. Там вони були серед кримінальних злочинців, вбивць та зрадників. І їх наші отці духовні навертали. Коли наставав день звільнення наших отців, навернені в'язні на прощальному Богослужінні сердечно дякували за науку і заявляли: “Ми вдячні за науку, ми прозріли, нам відкрилися очі. Якщо б ми ще на волі пізнали Бога і святі закони, ми були б не грішили і не потрапили в тюрму”. Саме так сказали у тюрмі Владиці Софрону Дмитерку.

Потреба апостольської праці всюди, навіть у тюрмі.

* * *

У морі розбився англійський корабель. Багато моряків пішло на дно моря. Розбитий корабель хвилями викинуло на берег. Капітан, який врятувався, зайшов до вбогої хатини на острові, де жили колись дикі племена. На столі він побачив Святе Письмо і почав насміхатися: “Нащо ви це тримаєте? Ви в це вірите?” Господар дому, колись невіруючий, відповів: “Якщо б не ця Свята Книга, ми б і до сьогодні залишилися дикунами, і повбивали б вас. Але Святе Письмо, яке привезли на наш острів місіонери, навчило нас любити ближнього. Що ми і робимо”.

Віруюча людина завжди милосердна і лагідна.

* * *

Один багатий чоловік виїхав зі своєю жінкою до родини в гори. Хату залишив без опіки. Коли вони повернулися, то двері дому були відчинені, все багатство, особливо золоті, порцелянові речі, розкидане по підлогах кімнат. Нічого не пропало. Господарі подумали: “Мабуть, хтось налякав злодіїв, тож вони втекли, не забравши нічого”. Але невдовзі все з’ясувалося. На їхню адресу прийшов лист від невідомого злодія, у якому той розповів, що його зупинив Хрест з Розп’яттям, що висів на стіні. Подібний хрест був колись у руках вмираючої матері злодія, якій він обіцяв тоді бути завжди чесним. “Христос з Хреста дивився на мене, тож я згадав рідну хату, добрих батьків і втік. Мені тоді здавалося, ніби мої батьки дивляться на мене, на мій злочин. Я став навколішки,

почав гірко плакати, а потім утік з вашої хати, немов втратив розум!” – закінчив лист злодій.

Ніхто не знав, хто був той злодій, але одне певно, що з поганої дороги відвернув його святий Хрест.

Святий Хрест – ось наше спасіння.

* * *

Що відбувається у душі освіченої людини, прекрасно змалював німецький поет Гете у своєму творі “Фауст”. Фауст шукає правди, він вже багато спробував у своєму житті, але ні в чому не знайшов задоволення. Нарешті, зневірений у цьому світі, він бере чарку з отрутою, аби покінчити з життям. І робить це саме тоді, коли з церкви озивається голос дзвону і лине велична пісня: “Христос воскрес!” Власне у тій хвилині, під впливом дзвону та воскреслої пісні оживає у ньому давня віра і рятує його від страшного гріха.

Справжня християнська віра, прищеплена один раз, не вмирає ніколи.

* * *

Леонардо да Вінчі, один з найславніших художників світу, намалював, крім картини “Свята Тайна Вечеря”, також “Остання Служба Божа”. На ній священник править Службу Божу. Ангели похилені низенько, сперті на своїх великих трубах, чекають кінця останньої Служби Божої, Євхаристійної Жертви, щоб трубами сповістити про кінець світу, воскресіння мертвих і годину Божої справедливості – Страшний Суд. На тій картині написав митець такі слова: “Я впевнений, що світ під тягарем гріхів і беззаконня людей, без

Євхаристійної Жертви давно пропав би, а люди провалилися б у пекельне провалля”.

І для нас буде колись остання Служба Божя, остання молитва. Будьмо завжди готові.

* * *

На проповіді на честь Матері Божої, яку виголошував у час підпілля відомий греко-католицький священник о. Микола Волосянко, була присутня Сестра Мироносиця (Доня, монаше ім'я – Марія, родом з с. Підгір'я Богородчанського району). Проповідь дуже сподобалась їй. Після проповіді вона підійшла до мене і сказала: “Прошу отця! Після сьогоднішньої проповіді я ще більше буду любити Матір Божу і наслідувати Її чесноти”.

Ось у чому полягає справжній і доцільний результат проповіді: не вихвалити проповідника, а виправлятися самому!

С В Я Т І Т А Й Н И

* * *

Після одного з переможних боїв генерали Наполеона Бонапарта запитали у нього: “Яким був для Вас найдорожчий день у житті?” Наполеон відповів: “Найдорожчий мій день – це день Першого святого Причастя”.

Хоч мав цей великий полководець ряд помилок у житті через погоню у безмежній гордості за славою, але відповіддю на питання вказав нам на розуміння значення св. Причастя. Коли після своєї повної поразки

(капітуляції) опинився на засланні на острові св. Олени, перед смертю заявив: “Я мав армії, які на мій наказ йшли у смертельний бій, а сьогодні сам помираю тут. А Христос Господь без одного воїна підкорив собі мільйони душ!” Маючи біля себе з Парижу єпископа, який готував його на смерть, щоб спокутувати свої гріхи, Наполеон підготував одну дівчину з острова до св. Сповіді і Першого св. Причастя.

Пошана до св. Причастя. “Дайте мені добрих сповідників, і я зміню лице Землі” (Папа Пій V).

* * *

Вулицями міста Берліна мандрував батько із малолітнім сином до протестантського костелу. Переходячи попри католицький костел, хлопець просить батька спочатку зайти туди. Хлопця зацікавила “вічна лампа” перед престолом. “Тату, – запитав син, – а чому тут горить постійне світло?” “А тут, сину, у цій маленькій церковці є Христос, тому тут постійно горить лампа!” – відповідає батько.

Потім зайшли вони до свого протестантського костелу, де немає Найсвятіших Тайн і “вічної лампи”. Коли вийшли з костелу, син запитав: “Тату, а чому тут немає цієї “вічної лампи?” Батько відповів: “А тут немає Ісуса Христа у церковці!” “О, то я хочу туди йти і там бути, де Ісус Христос! Ходімо, тату!” Ця вимога сина спонукала батька серйозно призадуматися над різницею між католицькою і протестантською церквами. Після ґрунтовного вивчення всіх питань батько з родиною перейшов до католицької віри.

Наявність Найсвятіших Тайн – одна з основних ознак католицької віри.

* * *

Першого листопада 1944 року помер князь Української Греко-Католицької Церкви Митрополит Андрій Шептицький. Декілька днів перед смертю був непритомний. Але перед самою смертю, як свідчать очевидці, відкрив очі і попросив: “Святого Причастя!” Після Святого Причастя віддав Богові свою праведну душу. А під вечір, о 18-й годині, священники і студенти Богословської Академії відправили першу панахиду за померлим.

Нагорода за праведне життя – “напуття” св. Причастям.

* * *

Священника звинувачують у вбивстві жінки, з хати якої він вийшов останній перед її смертю. Справжній вбивця сповідається на св. Сповіді у цього священника і визнає свій тяжкий гріх, але не визнає його ні перед людьми, ні перед судом. Священника засуджують на довічне ув'язнення. Після багатьох років справжній вбивця вмирає і перед смертю визнає свою вину перед людьми, заявляє, що це він вбив жінку, а не священник. Священника з великими почестями звільняють.

Печать святої Сповіді. Не бійся визнавати на св. Сповіді жодного гріха.

* * *

Коли іспанський король Карл V молився на Службі Божій, йому дали знати найближчі із королівської обслуги, що його чекають закордонні посли у дуже

пильній справі, і просять прийняти їх на аудієнції. Він відповів: “Передайте послам, що я тепер на аудієнції у Господа Бога”.

Повага до Богослужіння.

* * *

1905 року французький уряд вирішив відібрати у монахинь право доглядати за хворими у лікарнях. Виконуючи цей наказ, комісія з м. Реймс опинилася у лікарні, де перебували важкохворі, а також інфекційні недужі. Коли комісія опинилась у першій палаті, їх стривожила жахлива картина: у хворих рак точив вуха, ніс тощо. Божевільні крики хворих погнали їх до наступної палати. А там ще жахливіша картина: ряд хворих у муках помирили, всюди стояв жахливий сморід, люди кричали. До інших палат члени комісії вже не мали бажання заходити. Всі вийшли в коридор. Голова комісії запитав монахинь: “Скільки часу ви працюєте у цих жахливих умовах?” “Сорок років”, – була відповідь. “І що ж вас держить у цій важкій праці?”, – запитали сестер. “А ми щоденно причащаємося”, – відповіли вони. У цьому шпиталі залишили сестер працювати і далі.

Святе Причастя і побожне життя дає силу і витривалість у труднощах.

* * *

У темному лісі в кущах з ножом у руці причаївся розбійник. Він чатував на людей, які поверталися з базару з багатими покупками. Аж раптом почув він ніжний голос дзвіночка, а трохи пізніше побачив світло невеличкого ліхтаря. Врешті появилися дві постаті:

попереду із світлом і дзвінком – молода людина, а за нею – старенький дідусь у блискучому дивному одязі, який з великою шанобою тримав щось у руках. Обидва чоловіки були без головних уборів. Мовчки й урочисто пройшли вони повз розбійника. “Хто ж це і куди вони прямують?” – подумав той. Незнайомці попрямували лісовою дорогою до хати лісника. Розбійник – за ними. Крізь вікно злочинець побачив у хаті лісника багато людей. Всі клячали. На ліжку лежав хворий лісничий. І тут зрозумів розбійник, що це священик прийшов до умираючого. Згадав він рідний дім, умираючу матір, якій він обіцяв чесно жити. Пригадав також, як мати вчила його молитов, і як він вперше приступив до святої Сповіді та приймав Перше святе Причастя. Побіг у хату, приклякнув, заривав слізно та приєднався до молитов присутніх за душу умираючого лісника. Від того дня він залишив своє пекельне ремесло.

Вплив батьківського виховання та доброго прикладу святої віри.

* * *

Після св. Причастя і напугтя помираюча бабуся звернулася до священика: “Щось хочу вам сказати! Якби я могла ще раз жити...” “Так що тоді?” – запитав священик. “Я б вже ніколи не грішила!”

Перед обличчям смерті людина рада б виправитися, бо вже тоді світ не заманює її багатством та славою, що їх вона залишає.

Корова, пасучись на леваді, обминає отруйні трави; кінь не питиме води з відра, до якого налиємо трошки горілки; а людина, яка має розум, пам’ять, волю, совість, так легкодушно грішить.

Пам'ять про смерть допомагає у боротьбі за святість життя.

* * *

Святий Кипріян, коли бачив небезпеку переслідування християн, промовляв до них: “Стоїмо перед твердим і непохитним Богом. Ми, Христові воїни, мусимо кожної хвилини бути готовими до найгіршого. Тому щодня скріплюймося хлібом Христа і Його чашею, щоб ми могли гідно вмерти за Нього!”

Гідне св. Причастя – найкраща зброя у боротьбі зі злом. Христос запевнив нас: “Я з вами до кінця світу!” “Хто витримає до кінця – той буде спасений.”

* * *

Під час Французької революції революціонер Яків, який працював сторожем у замку багатой родини, видав усіх членів цієї родини на смерть. Живим залишився тільки маленький хлопчик, який після революції став священником. Колишній революціонер Яків потрапив у нужду і жебрачив під церквою, де служив син знищеної ним родини отець Павлин. Священик, який бачив на грудях жебрака хрестик вбитої своєї матері, не пам'ятав йому цього і щоденно подавав йому милостиню. Одного дня не було жебрака Якова біля церкви. Священикові сказали, що він вмирає. Отець Павлин застав Якова ще при пам'яті. Після сповіді умираючого священник сказав йому: “Ті, що ви видали їх на смерть – батько, мати, дві сестри – це мої рідні. Я один залишився з тією родиною, і все вам прощаю!” Вмираючий Яків широко відкрив очі, сказав кілька

незрозумілих слів, заплакав і попросив Св. Сповіді та Св. Причастя і помер поєднаний з Богом.

Сила християнського прощення.

* * *

Відомому в світі проповідникові угорцю Тігамерові Тоту розказував його товариш, якого він давно не бачив, трагічну подію, що сталася у їхній родині. “Ми з дружиною і самотнім сином, студентом університету, виїхали до рідних на село. Під час купання наш син, хоч і був добрим плавцем, втопився! Ось таке наше горе”. Священик висловив щире співчуття батькові. А батько відповів: “Одне нас тішить і ми менше журимося, бо наш син того дня сповідався і приймав святе Причастя!”

Небесна велич і значення святого Причастя. (Для Наполеона Бонапарта найдорожчим днем у житті, як сам зізнався своїм генералам після переможного бою, був день Першого святого Причастя).

* * *

Якось св. Филип Нері зауважив, що одна людина зараз же після святого Причастя вийшла з церкви, а отже без благодарення. Святий тут же послав за ним двох служників при престолі із запаленими свічками, щоб провели того невдячного грішника аж додому. Розгніваний чоловік повернувся до церкви і запитав св. Пилипа: “Що означає це дивне розпорядження?” “Сину, – відповів святий, – коли священик несе Ісуса до хворого, попереду йде церковний слуга із світлом, а ти вийшов з церкви зараз же після святого Причастя, маючи Ісуса в серці. Отже, треба було і перед тобою нести світло”.

Пошана до св. Причастя – благодарення.

* * *

Священик-монах о. Немец розказує про подію, що відбулася в Америці. Зіткнулися два поїзди. Багато мертвих, а ще більше поранених. Звідусіль чути плач, стогін, благання про допомогу. Від умираючого до умираючого ходить священик. І ось він підійшов до одного хлопця, якому було не більше 14 років. Хлопець був важко поранений (мав розбиті груди), але лежав спокійно, не плакав. Священика дуже вразила рівновага і спокій хлопця, бо довкола панували крики, розпука і ридання. Священик наблизився до хлопця і запитав: “Бажаєш допомоги для своєї душі?” Хлопець спокійно відповів: “Отче, я сьогодні приймав святе Причастя”. Священик поспішив подавати допомогу іншим умираючим. А той хлопець постійно блід, потім на його обличчі появилася блаженна усмішка і його невинна душа стала перед Божим престолом.

Вартість гідного життя і святого Причастя.

* * *

Під час Першої світової війни до міста Нью-Йорка прибув французький маршал Фош – головний командувач збройних сил всієї Антанти. Одного дня на його честь було приготовлено пишний прийом та велике гуляння. Коли ж він зауважив, що у тій програмі не була зазначена запланована Служба Божа, взяв олівець і повикреслював деякі пункти програми, замінивши їх урочистою Службою Божою. Маршал, будучи практикуючим християнином-католиком, не

захопився земною славою і не забув своїх обов'язків перед Господом Богом.

Розуміння вартості Служби Божої.

* * *

Один український місіонер перебував у Хорватії. Деякий час замешкав у місцевого священика. Якось після обіду вони пішли до церкви, щоб відвідати шану Христу в Пресвятій Тайні Євхаристії. Перед церквою місіонер побачив серпи, коси, дзбани. “Що це означає?” – запитав зі здивуванням місіонер. Парох з усмішкою пояснив, що на парохії є гарний звичай: йдучи попри церкву, віддавати шану Ісусу. І це дуже благословить і допомагає його парафіянам у господарських справах перед примхами природи і диявола.

Культ Пресвятої Євхаристії.

* * *

Духовного провідника королівського двору у Празі, генерального вікарія пражського архиєпископа св. Івана Непомоука король В'ячеслав приневолював до того, щоб виявив йому гріхи королеви із святої Сповіді. Але ні погрози, ні муки не допомогли королеві – св. Іван Непомоук не зрадив тайни св. Сповіді. Після жахливих тортур король наказав кинути тіло святого у річку (1393 р.). Над тілом у річці зараз же появилися п'ять чудесних світил, що світили доти, поки не було витягнуто святе тіло з ріки і не покладено у гробі. Коли 1719 року було відкрито гріб св. Івана Непомуки у церкві св. Віта у Празі, стверджено, що язик мученика був зовсім неушкоджений. Його виставляють щорічно у згаданій церкві у день св. Івана Непомоука (16 травня).

Тайна святої Сповіді.

* * *

Рудольф Габсбург, майбутній цісар Німеччини, одного разу повертався з полювання і зустрів священика, який ішов з Найсвятішими Тайнами до хворого. Зараз же зліз з коня і пожертвував його священикові, а сам пішов пішки. Цього коня не хотів пізніше прийняти, але жертвував його для потреб Церкви. А той священик передрік йому, що чекають його великі достоїнства і велике щастя. Дев'ять років пізніше (1272 р.) німецькі князі, які зібралися у місті Франкфурт, вибрали Рудольфа цісарем.

Пошана Найсвятіших Тайн і нагорода за це.

* * *

Англійський кардинал Ньюмен, коли був ще великим достойником Англіканської Церкви, мав великі грошові доходи. Після довголітніх студій над основами католицької віри, захоплений Пресвятою Тайною Євхаристії, схилив своє горде чоло перед Католицькою Церквою. Один з його давніх друзів запитав: “Подумай, якщо станеш католиком, втрадиш великі доходи, “майно”. Кардинал відповів: “Мій дорогий, яке значення мають хай і сто тисяч шилінгів у порівнянні з одним Святим Причастям?!”

Повага до св. Причастя.

* * *

У Празі, столиці Чехії, яка тепер є незалежною державою, монахиня дуже старанно доглядала важкохворого генерала. День і ніч сиділа вона біля

нього, зовсім забувши про власний відпочинок. Це зворушило серце вмираючого, бо ж монахиня була для нього зовсім чужою. Генерал сказав до своєї опікунки: “Сестро, я дуже хотів би від вас знати, чим міг би я принести вам радість. Як мені винагородити вас за жертвенність?” А монахиня відповіла: “Якщо ви хочете принести мені неописану радість, то попросіть у цей час вашої недуги принести Вам Найсвятіші Тайни”. Зворушений благородними ділами монахині, а також її влучними словами, генерал велів зараз же запросити священника. Він з гідністю прийняв святі Тайни Сповіді та Причастя.

Монахиня-апостол не вимагала для себе земної, матеріальної винагороди за свій труд, вона переживала за душу і вічність вмираючого.

“Виривати душі у диявола, а передавати їх Богові – це найбільший обов’язок” (св. Анзельм).

* * *

Один місіонер розказував, що під час місії один 80-літній поганин охрестився. Після двох років важко захворів і був на грані смерті. У цей важкий час хтось запитав його, скільки йому років. Старенький відповів, що йому щойно два роки. Той усміхнувся на таку відповідь, а дідусь сказав: “Я почав жити відтоді, як прийняв святую Тайну Хрещення. Попередні роки мого життя були життям смерті”.

Свята Тайна Хрещення – це відродження людини й усунення первородного гріха.

* * *

Англійський канцлер Томас Мор, коли зустрів на порозі священика, який йшов з Найсвятішими Тайнами до хворого, взяв ліхтар і, йдучи попереду з ліхтарем, віддавав честь Найсвятішим Тайнам. Коли великі урядовці почали виявляти здивування, мовляв, що ж скаже на це король, канцлер відповів: “Я віддав честь Цареві Царів”.

А французька королева Елеонора, дружина короля Леопольда, вислуховувала цілу Службу Божу на колінах. Коли її запитували про це, вона пояснювала: “Так я мушу вести себе у присутності мого Бога!”

А як ми поводимось біля Найсвятіших Тайн у церкві?

* * *

У долинах річок Ніл, Дунай та Йордан живе птах пелікан. Пір'я на його грудях часто у крові. Вважають, що він роздирає свої груди і кров'ю годує своїх маленьких пташенят, коли забракає корму.

А нас кормить Спаситель Своїм Найсвятішим Тілом і Найсвятішою Кров'ю. Тому часто малюють у св. каплицях і церквах пелікана, який годує власною кров'ю своїх дітей.

Важливість Святого Причастя.

* * *

В Італії 1908 р. судили 17-річного хлопця. Його обвинувачували у крадіжці золотого годинника із золотим ланцюжком. У той момент, коли суддя вже мав проголосити вирок, у судовий зал увійшов священик, поклав на стіл вкрадений годинник і заявив, що у нього

сповідався чоловік, який і повернув крадіжку. Суддя вимагав назвати ім'я злодія. Священик відповів: “По-перше, я не знаю цієї людини, а по-друге, я скоріше помру, ніж видам тайну святої Сповіді!”

Користь від святої Сповіді для громадського порядку. Таємниця святої Сповіді – понад усе.

* * *

У Франції трапився такий випадок. На вершині однієї гори виднівся замок князя. Одного разу пізньої ночі хтось постукав у двері священика-духівника цього замку. Коли священик відчинив, на порозі стояв чоловік, який пояснив, що хоче висповідатися і сповістити важливе повідомлення. Священик вислухав його св. Сповідь. Чоловік у сповіді зізнався, що сьогодні о 1-й годині ночі вибухівкою має бути висаджений у повітря замок. І саме він має виконати цей терористичний акт. Жодне вмовляння і переконування грішника не допомогло: він не дав відхилити себе від грішного плану. Священик відмовив йому у розгрішенні, і він відійшов.

Можна собі уявити, в якому смертельному страху провів цю ніч священик! Але він не залишив замку. Священик поклався у ліжко і приготувався до смерти. Годинник пробив 11, 12, врешті – 1 годину... Він ждав на заповідану катастрофу. Годинник пробив чверть на другу, половину, і врешті – другу годину. Радість священика була безмежна, бо він вважав, що це – результат вмовляння грішника на святій Сповіді, і тепер той чоловік відмовися від страшного плану.

Коли почало світати, хтось постукав у двері. Священик виглянув у вікно і побачив біля дверей того

самого чоловіка, якого він сповідав. Він відкрив двері, чоловік привітався, а потім мовив: “Вибачте, я хотів тільки переконатися, чи священники справді зберігають таємницю сповіді. Я всю ніч стояв перед вашим домом і слідкував, чи ви не втікатимете. А тому, що ви залишилися вдома, я бачу, що справді є таємниця св. Сповіді. Я – великий грішник і боюся сповідатися. А тепер я хочу зовсім широко і відкрито визнати свої гріхи на св. Сповіді перед Вами, всечесний отче!”

Таємниця святої Сповіді.

* * *

Жінка прийшла на сповідь до одного священника. Під час сповіді вона звинувачувала свого чоловіка і закидала йому великі гріхи. Священик перебив її такими словами: “Можливо, вас послав ваш чоловік, щоби ви сповідались за нього?” Проте це не зупинило жінку і вона продовжувала обвинувачувати свого чоловіка. Під кінець св. Сповіді священник дав їй таку покуту: “Відмовте три рази “*Отче наш*” як покуту за свої гріхи і три вервиці за свого чоловіка”. А на питання жінки, чому вона має покутувати за свого чоловіка та відмовити так багато молитов, священник відповів: “Тому, що ви сповідались також із гріхів свого чоловіка. Тож сповідайтеся надалі тільки зі своїх гріхів”.

Під час св. Сповіді не треба звинувачувати когось іншого.

* * *

На південний захід від Португалії, в Атлантичному океані, лежить острів Мадейра. Коли португальці

відкрили цей острів, то побачили, що він був фактично прибіжищем для великих отруйних гадюк. Намагання моряків освоїти острів залишилися безуспішними. Через масу гадюк вони вже втратили бажання здобути острів. Але тут хтось кинув ідею: спалити всі ліси, якими був вкритий острів. Підпалили його з кількох боків. Острів перетворився у суцільне згарище. Згоріли, звичайно, і всі змії.

Подібно зникає й уся нечисть з нашої совісті, коли відбудемо святу Сповідь. Все спалимо щирим жалем і міцною постановою поправи.

Користь від святої Сповіді.

* * *

У книзі Виходу (2, 5-10) говориться про те, як одного разу дочка фараона побачила на річці у кошику дитину. Вона відчула у собі благородне милосердя, прийняла її за свою дитину, а потім віддала матері, яка була сховалася і з тривогою спостерігала, що буде з її немовлям (не втікала, не нищила, як це роблять сьогодні). При цьому сказала: “Візьми оце дитятко та вигодуй його мені, а я дам тобі за це заплату”.

І я вам, дорогі батьки, віддаю невинну вашу дитинку, яка сьогодні з’єдналася у святій Тайні Сповіді і святому Причасті з нашим Богом Ісусом Христом. Візьміть це дитя, доглядайте, щоб воно стали гордістю святої Католицької Церкви і українського народу, а Господь винагородить вас і тут, на Землі, і на Небі.

Важливість Першого Святого Причастя.

* * *

В Алжирі, в пустелі, лежить смертельно поранений командир відділу. Він успішно виконав наказ, відкинувши ворога на декілька кілометрів. Боровся, як лев, здобув світлу перемогу, але, на жаль, згорало його молоде життя. На вимогу вмираючого командира лікар сказав, що йому залишилось ще дві-три години життя. “Дякую, докторе. Вмирати мені не страшно. Але дуже сумно закінчувати життя без священика, без святої Сповіді, Євхаристійного Христа”. Поблизу стояв літун. Він чув цю розмову і щиро запропонував допомогу, пообіцявши літаком доставити сюди священика. “Пане лікарю, робіть усе можливе і збережіть життя командира бодай три години”. Він полетів у лікарню, де зустрів військового капелана. “Отче, помирає наш командир і просить, щоби привезти йому Найсвятіші Тайни”. “Вже летимо”, – сказав отець, взяв все необхідне і сів у літак. Коли вони прилетіли, командир ще був живий. Він часто цілував святий Хрест і повторював молитву досконалого жалю. Священик висповідав його і подав святе Причастя. Вмираючий поглянув на присутніх товаришів і сказав: “О мій Боже, дякую Тобі!” Всі заплакали. Священик сказав: “Так вмирає герой. Так умирає святий”. Командир помер з надією на вічне життя з Ісусом. (Із збірки проповідей “Ріки води живої”, с. 51-52).

Віра у Святі Тайни.

* * *

Одна молоденька дівчина на своє нещастя сповнила гріх, який соромилася визнати на сповіді, і від того дня була завжди сумна і невтішна. Так минуло багато

місяців, але жодна з товаришок не знала справжньої причини смутку дівчини. Тоді ж померла дуже побожна подруга тієї дівчини. Кілька ночей після похорону та дівчина у сні чула, як хтось кликав її по імені. Вона впізнала голос покійної подруги, яка весь час повторювала: “Висповідайся, добре! Якби ти знала, який добрий Ісус!”

Дівчина сприйняла ті слова за небесне об’явлення: визнала на святій сповіді гріх, якого так соромилася і який спричиняв їй стільки душевного болю. Тоді відчула таке полегшення і потіху, що всім розповідала про той випадок, повторюючи: “Спробуйте, і побачите, який добрий Ісус!”

Не затаюй гріх на святій Сповіді!

* * *

Кілька років тому італійська преса писала про одного чоловіка з містечка Базано, шевця за професією, який у приступі люті кинув залізякою у свого маленького племінника і вбив його. Переляканий тим вчинком, схопив труп і вночі поховав його у лісі. Багато днів шукали за дитиною, робили найрізноманітніші припущення, бо ніхто не бачив того злочину. Здавалося, швець міг жити собі безтурботно. Але від того дня не чули люди його веселих пісень, не чути було ударів молотка, а сам він став сумний та задуманий. Продав дім і ремісниче знаряддя і виїхав в Америку. Там він був повністю безпечний. Міг забути про ту подію і жити щасливо. Але сталося зовсім інакше. Через два роки він повертається до Італії. Сам іде до судді і визнає свій злочин. Слідчі віднаходять в лісі рештки трупа дитини, відбувається судовий процес. Перед

зачитанням вироку суддя звертається до підсудного: “Скажи мені, нещасний, ти ж після безкарного злочину був в Америці, чому ти повернувся і зголосився, щоб тебе засудили?”

“Пане суддя, – відповів злочинець. – Це неправда, що я це вчинив безкарно. Так, вбивство було безкарним перед людьми. Але він не був безкарний відносно Господа Бога. Від того дня я не мав спокою. Тінь дитини турбувала мене: я не міг спокійно спати, мені здавалося, що з моїх рук капає кров. Засудіть мене хоча б і на смерть, щоб вже скінчилися ті докори совісті”.

Ця людина могла легше знайти спокій совісті, якщо б відбула святу Сповідь. Злочинець не бачив би вже привид своєї жертви, ані крові, що спливала б з його рук! Від совісті не втечеш.

Спокій совісті знайдемо тільки у щирій святій Сповіді.

* * *

Одного злочинця засудили на кару смерті. Готував його до цього ревний священник-монах. Він постійно був з ним аж до самої смерті, а перед повішанням дав йому розгрішення від усіх його гріхів. І лише тоді засуджений розплакався і сказав: “Не плачу над своєю долею, бо я ніколи не плакав у житті: ні тоді, коли померла моя мама, ні коли мене зловила поліція, ні тоді, коли почув вирок у суді. Тепер же я плачу, бо Господь такий милосердний, такий ласкавий, Він все мені прости”.

Присутні також плакали. Багато з них зрозуміли, як заспокоює нещасну людину свята Сповідь.

Безмежне милосердя Господа Бога.

* * *

Імператор Карло V під час подорожі затримався у монастирі та забажав висповідатися. Один достойний монах вислухав його сповідь і сказав: “Вислухав гріхи Карла, а тепер треба вислухати гріхи цісаря”. Після цих слів він з великою увагою і хистом випитав його про те, як він керував державою. Чи не скривдив народ, чи завжди чесно поступав. Імператор так тим зворушився, що сказав: “Нарешті я знайшов священика, який не зважає на те, що я король. Він з’ясував усі сумніви, повністю заспокоїв мою совість, вказав на мої обов’язки перед Богом, державою і народом”.

Визнай усе на святій Сповіді.

* * *

Христос годує нас Своєю Найсвятішою Кров’ю, тому Його часто порівнюють з пеліканом. Цей птах живе на берегах Йордану, Нілу та на дельті Дунаю. Він живиться рибами, а тому часто має груди, сплямлені кров’ю вбитої риби, особливо, коли кормить малих пеліканів. У давнину такаж побутувала думка, що пелікан роздирає свої груди, щоби годувати дітей власною кров’ю.

В пелікані, отже, наші предки бачили подобу Христа, через Котрого ми одержали життя вічне і Котрий живить нас Своєю Кров’ю у Найсвятіших Тайнах.

* * *

Це було незадовго після революції в Мексиці, коли велися жорстокі переслідування святої Католицької

Церкви. У день празника Пресвятої Євхаристії з сільської церковці вийшла процесія. Похід поступав поволі, навіть обережно, бо тут і там траплялися злочинні випадки зневаги святої Церкви та її священників. Нерідко траплялися вбивства священників та вірних. І ось з-за рогу злочинна рука червоного революціонера спрямувала смертельну зброю у Найсвятіші Тайни та у священника, який ніс Ісуса у монстранції. Ще кілька секунд і станеться щось жахливе: святотатська зневага Бога і смерть невинного старенького священника. І враз у цій хвилині один мужній християнин, не задумуючись, закрити собою Господа Бога у Пресвятій Євхаристії та священника. Пролунав постріл і парафіянин впав до стіп монстранції. Похід затримався. Страх охопив усіх, а розважливий священник із сльозами на очах тремтячою рукою відламав частинку з Найсвятішого Агнця і вложив в уста героя-мученика, блискавично підготувавши вмираючого до останнього святого Причастя-напуття. Очі вмираючого враз засяяли щастям і радістю, бо Ісус, за якого він, вірний Його син, віддав своє життя, прийшов до нього в останню хвилину і Сам провів справжнього християнина до вічної Небесної Батьківщини.

(“Нехай живе Христос”, Мексика, 1927 р.)

Пошана до Найсвятіших Тайн.

* * *

Одного дня у місті Турині відвідав святого Івана Боско визначний англійський політик. Святець показав йому приміщення, де він навчав і виховував у монастирі молодь. Врешті англієць запитав його: “Прошу отця!

Скажіть мені, яких виховних заходів ви вживаєте, щоби утримати від правопорушень стільки юнаків? У чому секрет ваших успіхів?” Святитель відповів: “У справі виховання я знаю два секрети: прут і святе Причастя. Прута я відрікся назавжди – закинув у кут. Вибрав щоденне святе Причастя. Ось мій секрет”.

Щоденне святе Причастя – найкращий спосіб виховання.

* * *

Визначний лікар Парижа Дескур лікував одного важкохворого. Сам він вважав стан його здоров'я безнадійним, тож порадив рідним привести священика. Дружина хворого чемно запропонувала це своєму чоловікові. А він, дикий безбожник, кинув тацу в обличчя дружини і важко поранив її. Прийшов лікар і, не звертаючи уваги на хворого, почав перев'язувати поранену жінку. Потім почав прощатися з родиною негідного хворого. Хворий не витримав: “Чому ви зі мною навіть не привіталися?” “Бо ви на це не заслуговуєте, – була відповідь. – Як ви обходитеся зі своєю дружиною?” “Та ви хоч знаєте, що вона мені сказала?” – не вгавав хворий. “І що ж?” – запитав лікар. “Щоб я погодився висповідатися і прийняти Святі Тайни”. “Вона сповнила свій обов'язок чесної дружини”, – спокійно відповів на те лікар. “А що б ви зробили, якби вам так сказали?” – знову перепитав хворий. “Мені не треба про це говорити, я це сам знаю. Роблю і зроблю в останню хвилину”, – була відповідь лікаря. “Ви сповідаєтеся, маючи таку високу освіту?” – щиро здивувався безбожник. “Так, якраз тому, що я маю освіту, я часто сповідаюся!”

Обов'язок святої Сповіді.

* * *

Це було на Житомирщині в 1852 році. Греко-католицького священика о. Кобиловича, поважного і праведного чоловіка, було ув'язнено за підозрою у вбивстві урядовця. Насправді того урядовця застрелив керівник церковного хору, бо він хотів узяти його жінку. Кріс поклав за престолом у церкві, а потім висповідався у о. Кобиловича. Коли було знайдено кріс, підозра впала на священика. Суд засудив його на довічні роботи в Сибіру. Парох знав справжнього вбивцю зі святої Сповіді і міг одним словом звільнити себе, але він не міг зрадити тайни святої Сповіді. Єпископ Житомира Боровський зложив його зі священства.

Через двадцять років помирав справжній вбивця. Тоді він і зізнався, що це він вбив урядовця. Зараз же було надіслано в Сибір наказ звільнити невинного священика, але було пізно: отець ще за кілька років до цього помер. Найвищий Суддя повернув йому честь на землі, а у Небі винагородить за збереження тайни святої Сповіді.

Тайна святої Сповіді.

* * *

У лікарні лежить важкохворий дванадцятилітній хлопець. Умираючи, ревно молиться. Своїм батькам, своїм рідним та друзям, всім, хто відвідував його, а також лікарям, які втратили будь-яку надію на його одужання, він постійно говорив: “Моє велике терпіння я жертвую Ісусові в одному наміренні – стати

священиком. О, я нічого більше не бажаю, лише тієї ласки – відправити хоча б одну-єдину Службу Божу у своєму житті, один-єдиний раз тримати Ісуса на своїх руках. Мій тато – інженер, мій дядько – генерал, але я бажаю бути священиком. Немає нічого більш божественного від Божественної Жертви Тіла і Крові Господа нашого Ісуса Христа”. Ісус Христос прийняв терпіння хлопчика, вислухав його гарячі молитви. Він став ревним Христовим священиком і місіонером. І не одну Службу Божу він відправив, а багато. І сьогодні ще виконує священичий обов’язок.

Вартість Служби Божої і священства.

* * *

Михайло Балаб, один із знаменитих князів та міністрів грецького цесаря Лева, потрапив у неласку. Його звинуватили у державній зраді, провину довели свідки і його засудили на смерть. Вже наступного дня (а було якраз велике свято) ввели його на місце страти. Цей сумний похід бачила імператриця Теодозія, і з милосердя до засудженого просила цесаря, щоби відклав виконання судового рішення до наступного дня, щоби пролита кров не зневажила цей святковий день. Цесар, хоч і не радо, але погодився.

І сталося незбагненне. Тієї ж ночі цесар нагло помер, а друзі засудженого міністра, дізнавшись про це, розбили замки і звільнили Михайла Балаба. Закованого привели до цесарської палати, посадили на престіл і оголосили цесарем. Ще тієї ночі військо присягнуло йому на вірність. Рано-вранці мешканці Царгороду почули, що на царському престолі той, кого ще вчора мали покарати смертю. Вчора – у в’язниці і засуджений

на смерть, а сьогодні – на царському престолі! Такою ж є зміна у душі грішника, коли він перебуває у тяжкій неволі гріха, а на святій Сповіді – воскресає, скидає кайдани і вдягає світлий одяг освячуючої Божої ласки з моменту слів священника: “Я звільняю тебе від твоїх гріхів!”

Сила святої Сповіді.

М О Л И Т В А

* * *

У тюрмі комуністичної імперії зла і пекельних злочинів, у камері-одиначці сидить скатований, весь у ранах борець за вільну Україну. Він відчуває близьку смерть і дуже переживає, що вже не зможе більше боротися за свій народ, а ще більше переживає, що вмирає без св. Сповіді. І молиться дуже щиро: “Господи Боже! Я завжди так любив Найсвятіше Серце Ісуса. Благаю про святую Сповідь. Не відкидай мене, умираючого!”

І тут сторож відкриває двері тюремної камери і з криком заштовхує старенького дідуся з довгою сивою бородою. Після перших слів знайомства мужніх в’язнів виявилось, що до вмираючого нашого героя Господь послав на його молитви і благання не просто священника, а єпископа, Преосвященного Йосафата Коциловського. Відбулася дуже щира передсмертна свята Сповідь, після якої наш воїн помер, поєднаний з Богом, на руках українського католицького єпископа.

Після святої Сповіді стража забирає єпископа: “Ошибка, старый, выходи!” О, ці безбожники! Це не

помилка, це Боже Провидіння відправило сповідника до вмираючого.

Сила щирої молитви і набожності до Пресвятого Серця Христового.

* * *

Коли старозавітній патріарх Авраам, виконуючи Господній наказ, піднімався на гору, щоб принести в жертву свого сина Ісаака, він наказав слугам, щоб з усіма продуктами, додатковим одягом і з усім, що не потрібне було жертві, залишитися під горою. Він забере їх, коли повертатиметься додому.

Забудь усе земне, коли складаєш Богові жертву або коли молишся.

Перед храмом Божим, коли йдеш на молитву, залиши всі земні клопоти.

* * *

Під час Першої світової війни в англійському лазареті лежав готовий до операції воїн. У нього близько серця був осколок і він наполягав, щоб хірург приспішив операцію. Хірург пояснив свою затримку: “До мого кабінету увійшла невідома мені дівчина і заявила, що операція не потрібна”. “А як вона виглядала?” – запитав воїн. Після опису хірургом хворий здогадався, що це могла бути чудесна з’ява і допомога св. Терези, до якої хворий мав у житті велику набожність та завжди носив при собі її образок. Він показав образок св. Терези хірургові і запитав: “Може, ця?” “Так, це справді вона!” – вигукнув хірург. Свята Тереза зупинила непотрібну операцію, а за 4 дні

осколок відійшов від ділянки серця і воїн був врятований.

Набожність до святих і допомога від них.

* * *

Одного разу відділ іспанського війська мав загинути на морі серед жахливого шторму. Всі були перелякані і готувалися до смерті. Командир цього відділу у щирому молитовному настрою підняв на руки дитину, яка була на кораблі, і сказав: “О Господи! Зваж на невинність цієї дитини – змилося над нами!” Буря зараз же утихомирилася.

Коли Господь Бог, зважаючи на невинну дитину, виявив таке милосердя, то наскільки милосерднішим буде Він, коли на Службі Божій будемо приносити у жертву Богові Божого Сина – Ісуса Христа.

Щира молитва – жертва і Служба Божя.

* * *

Одна вдова потрапила у велику матеріальну скруту. У св. священомученика Йосафата не було й сотика, але він пообіцяв дати їй першу милостиню, яку тільки одержить. Святець пішов у церкву молитися у тому наміренні. У цей час прийшов якийсь чоловік, приніс у гаманці велику суму грошей, а святець, не перелічуючи, передав їх жінці. Жінка хотіла повернути частину, але св. Йосафат сказав: “Твоє щастя, бери і йди”.

Іншого разу не було що подати на стіл численній братії і всі, замість трапези, подалися у церкву на молитву. Коли вийшли з церкви, слуги якогось добродія розвантажували на подвір'ї монастиря п'ять возів

продуктів. Вони мали наказ від господаря не розголошувати його імені.

Сила молитви св. священномученика Йосафата.

* * *

Коли каменували святого Степана, збоку пильнував одяг убивців майбутній апостол Павло (а тоді Савло), за навернення якого молився св. первомученик архидиякон Степан. Він побачив відкрите Небо і радісно закликав: “Бачу отворені Небеса!”

І ми молимося на похоронах і на поминальних Службах Божих, щоб і померлому, за якого молимося, Небо було відкрите.

* * *

Якийсь місіонер на Філіппінах розказує про таку подію із свого життя. Пізно вночі хтось під його вікном закликав: “Піди у бідняцький квартал, там хворий потребує Найсвятіших Тайн”. Місіонер негайно разом із церковним слугою пішов до названої місцевості. А там тихо, всі сплять. Він розшукав віта тієї місцевості, але той нічого не знав про хворого. Повертаються священник із церковним слугою додому. Але через якийсь час знову голос біля вікна почав вимагати, щоби священник негайно йшов до хворого. Обійшли вони кількадесят хат, але ніякого хворого не знайшли. Це повторилося і втретє. Священник знову вийшов з дому, але цього разу пішов іншою дорогою. Посеред поля побачили вони самотню хату. Коли зайшли всередину, побачили важкохворого чоловіка. Він радісно привітав священника і сказав: “Отче, я знав, що ви прийдете до мене, бо я п’ятдесят років кожного дня рано і ввечері молився до

свого Ангела-Хоронителя за ласку щасливої смерті.” Хворий прийняв Найсвятіші Тайни і спокійно помер.

Хто ж так настійно тричі кликав священика? Без сумніву, це був Ангел-Хоронитель того чоловіка.

Молися до свого Ангела-Хоронителя у всіх потребах: “Ангеле-Хоронителю мій, Ти все при мені стій...”

* * *

Католицький священик з Ірландії, який 12 років працював у колишній англійській колонії у південно-західній Африці, розказував таку пригороду:

“Одного разу я відбував подорож по краю, де проводив місійну працю (а цей край за площею дорівнював величині всієї Англії). Був сухий період року, води ніде не було. Мої коні могли загинути від спраги. І ось я під’їхав до одної господи, де був маленький ставок. Я представився господареві як католицький місіонер і попросив дозволу напоїти коней. Той радо погодився. Він представився як протестант і сказав: “Це гарно складається. У протилежній частині дому лежить при смерті один робітник; він – католик”. Я відразу пішов до хворого, сказав, що я католицький місіонер з міста, яке віддалене звідси на 40 годин. Хворий поволі піднявся і сказав: “О, святий Йосифе, я дякую тобі, що ти вислухав мою молитву!” Хворий розповів, що він на цій фермі залишився після війни, а оце днями захворів. “Коли я залишав батьківський дім в Ірландії, мати мене наказувала: “Кожного дня молися до святого Йосифа: “Святий Йосифе, я прошу тебе про щасливу для мене годину смерті”. І гляньте, мені сьогодні послав святий

Йосиф вас”. Я уділив хворому Святі Тайни і цілу ніч залишався на молитві біля хворого. На другий день чоловік помер. Остання молитва з його уст була: “Святий Йосифе, прошу для мене благословенну годину смерті”.

Святий Йосиф – покровитель щасливої смерті.

* * *

Хіросіма, 6 серпня 1945 року. Німецький езуїт-місіонер о. Губерт та сім його товаришів жили всього за вісім кварталів від осліплюючого центру спалаху атомної бомби. Все довкола горить і плавиться. Та їх радіація не зачепила. Дві сотні науковців марно ламали голови, обстежуючи отців та намагаючись розгадати загадку. А причина проста: у тому домі щодня відмовляли вервицю, тут жили повідомленням з Фатіми.

Сила молитви, зокрема, вервиці.

* * *

У Тіролі господиня дому пішла до лікарні доглянути хворих. Її відсутністю скористався злодій. Він проник через вікно у квартиру, познаходив деякі жіночі прикраси, дорогоцінності і вже думав залишати квартиру. Але побачив на полиці книжку. Йому стало цікаво, що читає господиня дому, яку він пограбував. Переглянув і зупинився на такому реченні (а це був молитовник): “Милий Боже, як солодко буду я сьогодні відпочивати, якщо я цей день проведу без гріха. Допоможи мені, щоб я всі дні мого життя провів без смертельного гріха. Тоді смерть, яка багатьом людям така гірка, буде для мене входом у вічне життя”. Далі

злодій не читав. Згадка про смерть відняла йому бажання грабувати. З того часу він став чесною людиною і так виховував своїх дітей.

Молитовник виправив злодія.

* * *

У батька родини стався вилив крові. Син побіг за священиком, але на дорогу треба було затратити не менше години. А вдома залишився наймолодший хлопчик, який зовсім недавно прийняв Перше св. Причастя. Помітив смертельну небезпеку батька, схопив св. хрест зі стіни, передав його вмираючому батькові і голосно почав вимовляти слова для збудження надприродного досконалого жалю. Батько щиро повторяв ці слова, заливаючись гіркими сльозами.

Цей чоловік помер ще до того, як прийшов священик. Але він врятувався для щасливої вічності, бо збудив щирий надприродний досконалий жаль.

Без священика у хвилину смерті надприродний досконалий жаль є спасаючим.

* * *

Один чоловік постійно сварився з жінкою. Чоловік почав питати поради у священика, що йому робити, щоб у родині був спокій і мир. Священик порадив чоловікові спільну молитву. Але жінка відмовляється від цього і вимагає розлучення. Тоді чоловік просить жінку хоча б в останнє помолитися разом. Він побожно починає молитву “Отче наш”. Коли дійшли до слів “і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим”, жінка розплакалася. Після закінчення молитви жінка кинулася на шию чоловікові і почала просити

пробачення. Від того дня у родині настали мир і згода. Молитва знову поєднала подружжя.

Сила молитви.

* * *

Славний американський проповідник і церковний письменник архієпископ Фултон Шін у своїй біографії описує таку подію зі свого життя. Він був молодим співробітником у церкві на околиці Чикаго. Якось, втомлений кількогодінною сповіддю, він вийшов у двір, щоби подихати свіжим повітрям. Тут зустрів дуже виряджену і напарфумлену дівчину. Він запропонував їй святу Сповідь, думаючи, що вона з цією метою і прийшла до церкви. Але дівчина заявила, що не бажає і не може сповідатися. Вона щойно вийшла з виправного закладу для дівчат, бо не могла там більше витримати. Вона не до Бога, а до диявола молилася, щоб вийти з того дому, де строго виправляють грішницю. Вона пообіцяла дияволу, що прийме дев'ять святотатських святих Причасть (у тяжкому гріху і зневазі). “І сатана допоміг мені!” – сказала дівчина. “Ні, – говорить священник, – для твого навернення ще не пізно. Ходи у церкву і висповідайся!” “Для мене вже немає порятунку. Ти не в змозі мені допомогти!” Вона повернулася і почала відходити. А о. Шін на прощання сказав їй: “Ще цієї ночі ти прийдеш до сповіді!” Дівчина пішла.

Ревний священник вирішив, що здобуде грішну душу молитвою. Він знову сідає до сповідальниці. Кожному, хто приходив до сповіді, він доручає молитися у дуже важливій справі. Йому ніхто не відмовляє. За кілька годин вже майже половина церкви молиться за навернення згаданої дівчини. Скоро вже північ, а

священик продовжує молитися. Після півночі він почув якісь кроки, а потім знайомий запах духів. Це та грішниця прийшла і клякнула біля нього. Вона починає молитися і при цьому голосно плакати. Після короткого часу просить священика до сповідальниці і дуже щиро сповідається. Від тієї хвилини вона почала праведне життя.

Сила молитви за грішників.

* * *

Був серпень 1944 року. На околиці міста Долини вступили радянські війська. Із сховищ у лісі виходили перелякані люди, які пішли туди, як тільки фронт наблизився до міста. Була дана команда стріляти по них. “Не стріляйте, тут тільки жінки і діти!” – закричали з натовпу. Тоді один молодий лейтенант підійшов до них і сказав: “Ідіть меншими групами, а то вас приймуть за ворогів і постріляють”. Одна старша жінка на прізвище Перекицей, яка жила у Долині на Бабійовій горі, вловивши якусь добру нотку у голосі офіцера, сказала: “Звертайся до Бога, і жодна куля тебе не візьме”. Молоденький лейтенант на ті слова опустив очі (з жалю чи встиду) і розчаровано промовив: “Я, мамо, не вмю молитися, не було кому навчити. Батька забрали, мама з голоду померла, а я виховувався у дитячому будинку.” “Сідай, дитино і пиши *“Отче наш”, Богородице, Діво*”. Тільки лейтенант взяв блокнот, як пролунала команда: “Встати! Вперед!” “Дякую, мамо, – сумно промовив офіцер. – Моліться за мене”. На очах у ще зовсім юного вояка заблищали сльози. Заплакали присутні жінки, вдови тих, яких постріляли німці. “Зачекай, синочку, – промовила

Перекицей, засовуючи руку за пазуху. Звідти витягла молитовник та образок. – Візьми, синочку, тут на останній картці моя адреса. Дай, Боже, щоб ти по війні здоровий був і приніс мені цей молитовник. Вір, і Мати Божа охоронить тебе. Благослови тебе, Боже!”

Закінчилася війна. Влітку 1946 року у місті Долині появився колишній лейтенант. Змужнілий, у чині полковника, він відшукав Бабійову гору. А на ній і хату п. Перекицей. Вона не відразу впізнала його. “Мамо моя, мамо! Матір Божа і віра спасли мене!” – сказав полковник. Він поцілував спершу в руку, а потім і чоло жінки. “Я виконав ваш наказ – привіз молитовник. Візьміть його, матусю, бо він мені вже не потрібен – я знаю його напам’ять. З ним я дійшов до Берліна, а потім і до Праги. Як бачите, живий і здоровий, і жодної подряпини на тілі”.

Хто з Богом, Бог з ним.

* * *

У селі Горохолино Богородчанського району завзятий комуніст, воюючий атеїст Богдан Мацюк вже у час незалежної України (1996 р.) із зневагою усунув з хати святі образи, різко висміював Бога і святу Церкву, вживав богохульні слова. І ось він захворів невиліковною хворобою (рак). Не бажав священика, хоча родина, зокрема, ще жива мати, благали про це. Ніщо не допомагало. Місцевий священик звернувся до побожних людей у селі, щоб жертвували святе Причастя у наміренні нерозкаяного умираючого. І вже дуже скоро умираючий атеїст попросив священика для святої Сповіді і святого Причастя. Сповідь тривала

понад годину. Після святого Причастя умираючий заявив: “Мені зараз так легко!” Заснув і до ранку помер.

Ось якою дієвою є сила молитви за умираючого і жертвування святого Причастя.

* * *

До берегів Багамських островів пливе корабель компанії “Норвезькі круїзи” лайнер “Леєвард” з 3900 представниками сексуальних меншин на борту для розпусного життя. Духовні лідери Багамських християн разом з вірними вирішили протестувати. Спочатку вони спробували переконати уряд, щоби той заборонив “Леєварду” причалити до берегів острівної країни. Але без успіху. Тоді вони почали всі ревно просити Бога, щоби звільнив їх від тієї пекельної спокуси і дати відсіч нашестю содомістів.

І молитва була вислухана. Раптово на морі здійнявся шторм і ганебні пасажери іноземного корабля не допливли до Багамських островів. А духовний лідер цієї острівної країни заявив: “Тепер я ще ясніше відчуваю, що молитва – це міцна зброя у боротьбі з різного роду гріхами-пороками. Життя переконує, що покірنا молитва – це запорука перемоги”.

І ще один штрих на користь свідомості та релігійності колись поганських країн: на Філіппінах дуже строго карають жінок і лікарів за аборти.

Покірна молитва – це запорука перемоги.

* * *

“Я повинен іти до церкви” (“Нова Зоря”, ч.. 50 за 1997 р.). На свято святого Миколая, в день Ангела господаря дому, який був на фронті, його жінка разом з

дітьми вирішила піти до церкви і помолитися за нього. Але наймолодшого сина вирішила не брати, бо надворі завірюха, вітер, холод. Однак хлопчик впросився: “Мамо, я мушу йти! Сьогодні ж татові іменини! Помолюся за нього. Хто знає, де він тепер?” Всі троє пішли до церкви, хоч надворі свистів навіжений вітер, сніг з дощем ліпив в очі. А треба було йти цілу годину. Потім вони дуже довго молилися за батька, від якого вже давно не мали вістей.

В той же день Микола, їхній батько та чоловік, будучи на фронті, просить свого друга замінити його на вахті, а сам іде до церкви, що була неподалік. Вдалося йому відпроситися в командира, хоча той і був безбожником. У церкві Микола висповідався, був на Господній гостині – прийняв святе Причастя, бо так його виховали батьки. Коли повернувся, то не повірив своїм очам: навколо окопів впало багато снарядів, скрізь лежали побиті воїни. Микола побачив у тому Божу поміч і за неї у молитві подякував Богові.

Через два місяці після цієї події вдома отримали лист від нього, у якому Микола описав, як Господь оберіг його у день св. Миколая. Мати, прочитавши листа, розказала на radoщах дітям, як Господь врятував їхнього батька у той день, коли вони молилися за нього. “Господь і святий Миколай вислухали наші молитви”, – сказала мама.

Сила молитви через заступництво св. Миколая.

РОЗДІЛ II

ВСЕПЕРЕМАГАЮЧА ДІЯ БОЖОГО ПРОВІДІННЯ

Г О С П О Д Ь –
В І Ч Н И Й Т В О Р Е Ц Ь
І П Р О В І Д Н И К
Л Ю Д И Н И

* * *

У першій половині XVII століття перші місіонери проповідували Христову науку у Канаді. Одного з них дике плем'я повісило. Над повішеним монахом змилюсердився один із дикунів і перерізав шнурок. Монах ожив і продовжував проповідувати Боже Слово.

Якось цього місіонера просять відвідати умираючого. Це був той самий поганин, який колись врятував монаха, перерізавши шнурок. На radoшах монах підготував на смерть індіаніна (при повній згоді на це умираючого), бо у цій зустрічі він вбачав дію Божого Провідіння і Пресвятої Трійці, а також нагороду за порятунок. Навернений поганин помер на руках у монаха.

Та одного разу другий поганин все-таки вбив нашого монаха. Проте, коли вбивця навернувся до Христової віри, він попросив на святій Тайні Хрещення дати йому ім'я місіонера, якого він убив, щоб завжди

пам'ятав про свій злочин і постійно відпокутував за нього.

Всюди і завжди діє Божє Провидіння.

* * *

Під час Французької революції до умираючого – активного учасника революції – покликали священика. Вже коли на порозі з'явився священик, умираючий почав вимагати, щоб священик вийшов. Він кричав: “Я вже вбив дванадцять таких священиків! І вас зараз уб'ю ось цим ножем!” “О ні, – відповів священик, – не дванадцять, а одинадцять! Дванадцятий живе, це я!” І показав умираючому сліди ножа, яким колись революціонер хотів убити свого священика. “Мене Господь Бог оберіг, щоб вас підготувати на смерть”. Переконувати умираючого вже не треба було. Він враз збагнув сліди Божого Провидіння і щиро висповідався перед священиком, якого колись думав убити. Так умираючий переобразився.

Всюди діє Божє Провидіння.

* * *

Візантійський цісар Костянтин Великий журився перед боєм із Максентієм, бо у його супротивника було чисельніше військо. Під час цих тривожних роздумувань він побачив на небі Хрест з надписом: “In hoc signa vinces!” (“Тим знаком переможеш!”). Підкріплений цим видінням, він наказав виготовити на прапорах і зброї знак святого Хреста. Повний надії він вирушив у бій і здобув повну перемогу. Вдячний за Божу допомогу і переконаний у Божій величї і Божому Провидінні, він надав святій Церкві свободу

Медіолянським едиктом 313 року, а пізніше 325 р. – проголосив християнську віру державною.

Церковний історик і близький друг цісаря Евзебій (+340 р.) у своєму творі “Життя Костянтина” підкреслює, що сам цісар присягою перед цим підтвердив достовірність видіння із Хрестом.

Сила святого Хреста. Хрест знамено нашого спасіння.

* * *

“Quo vadis, Domine? – Куди ідеш, Господи?” Під час жорстокого переслідування християн за часів римського цісаря Нерона християни просили св. Петра, першого Римського Папи, для збереження проводу св. Церкви на якийсь час залишити місто Рим і перебути небезпечні часи. На наполегливе домагання і прохання християн св. Петро помандрував на периферію міста. Раптом охопила його велика ясність, а у ній на висоті – постать Ісуса Христа, Який двигав Хрест. Святий Петро, стривожений видінням, запитав Спасителя: “Quo vadis, Domine?” Христос відповів: “Іду ще раз на Голгофту, щоб там другий раз бути розп’ятим і вмерти на Хресті, бо коли Я раз умер на Хресті, то цього не вистачило для тебе, Петре, щоб ти мужньо обороняв Божі закони і не боявся вмерти за Мене!” Переляканий св. Петро зрозумів напімнення Ісуса, вернувся до Риму і там відважно проповідував науку про розп’ятого і воскреслого Христа.

На тому місці, де св. Апостол Петро побачив Ісуса Христа, нині стоїть церква.

Будь мужнім в обороні Божих законів.

* * *

Один раб, на ім'я Андрокль, утік від свого пана. Він опинився у пустелі і заховався у печері. А у тій печері був лев, який, стогнучи, показував на свою лапу. У лапі стирчала велика колючка, терен. Раб-невільник зараз же витягнув колючку. З того часу приносив йому лев щоденно у великій кількості м'яса і був до нього дуже милим, добрячим.

За якийсь час організували у цій околиці полювання. Невільника і лева схопили і доставили у Рим. За свою невірність рабовласникові невільник повинен був боротись з диким звіром. Його привели у амфітеатр і впустили на нього великого лева. Проте лев (а був це на диво, якраз той знаний нам лев з пустелі) не робив невільникові нічого злого, а тільки лестився біля нього. Весь народ, а було там багато тисяч людей, дивувався; питали невільника, що це означає. І невільник розповів усю пригоду. Люди у театрі так зворушилися вдячністю цієї тварини, що вирішили зараз же звільнити і лева, і раба. Обидва одержали справді знову свою волю.

Повчінся вдячності у звірів.

* * *

У Тіролі (Австрія) покликали одного священика до хворого, який жив у горах. Коли він висповідав хворого, то побачив, що приніс з собою дві освячені Частички. Одною запричащав хворого, а другу з повагою і святістю поніс додому. Йдучи лісом, він почув крик: “Священику! Священику! Отче!” Він повернувся і побачив чоловіка, який біг за ним. “Отче, прошу, ходіть швидше за мною, – з хвилюванням

вимовив той. – На одного лісоруба впало дерево і він помирає”. Тепер священник зрозумів, чому він приніс дві освячені Частички Найсвятіших Тайн? Так вирішило Боже Провидіння.

Лісоруба застав ще живого, висповідав, заприचाщав. А коли відходив, то запитав того лісоруба, чи не зробив він у своєму житті чогось надзвичайно доброго. Умираючий відповів, що скільки разів він бачив священника, який ішов до хворого зі святим Причастям, завжди молився одне “*Богородице Діво*” у наміренні того хворого, щоб він не помер без Найсвятіших Тайн. І Господь нагородив цього лісоруба: він помер після святого Причастя.

Сила молитви за хворих, набожність до Найсвятіших Тайн.

* * *

Свята Моніка, мати святого Августина, згарячу просила Господа Бога, щоб перешкодив виїздові її сина до Італії. Та Бог не вислухав її, бо якраз перебування св. Августина у Мілані з єпископом Амброзієм, благотворно впливало на нього, а проповіді єпископа стали причиною його навернення до святої католицької віри, навернення з грішної дороги. Тому пізніше св. Августин писав: “О Господи! Ти не сповнив тоді бажання моєї матері, щоб сповнити для неї те, про що Тебе завжди просила”.

Молися, але віддай право на рішення Господеві, Який краще знає наші потреби.

* * *

Діти патріарха Якова продали єгипетським купцям свого брата Йосифа із заздрості, бо він був улюбленим сином їхнього батька. А спочатку планували убити його, або кинути в криницю. У Єгипті Йосиф, ведучи праведне життя, став заступником самого фараона, хоч перед цим фараон кинув його, невинного, у в'язницю. Згодом Йосиф порятував весь єврейський народ від голодної смерті і ущасливив усю родину.

Дивні діла Твої, Господи!

* * *

Під час французької революції підпільний католицький священик, щоб мати доступ до в'язниці, де каралися призначені до страти вірні Католицької Церкви, найнявся рядовим робітником у пекарню, звідки доставляли у в'язницю хліб. Коли священик просився на важку працю у пекарню, сказав пекареві: “Священика, який дотепер відвідував в'язницю і був моїм товаришем, упізнали жандарми, зловили, і сьогодні вранці він загинув. Умер він як справжній мученик. Тепер його обов'язок перейшов на мене. Я мушу відвідувати арештованих католиків і прошу допомогти мені в цьому”.

Але сам священик боявся носити Найсвятіші Тайни, щоби безбожники не зневажили їх під час допиту. Власник пекарні, який не побоявся його прийняти, запропонував йому для цієї справи хлопчика. Це був графський син, якого також скривали, а батьки його були заарештовані безбожниками і перебували у цій же тюрмі. Про це не знав ні син, ні працівники пекарні.

Одного разу, коли священник, в черговий раз користаючи з моменту роздачі хліба, разом з хлопчиком уділяв у в'язниці Святу Тайну Сповіді і Святе Причастя, ув'язнені батьки впізнали свого сина, який передав їм Святе Причастя. Скільки було радості і потіхи! Адже їхній син живий і подав їм перед смертю найцінніший скарб – Святе Причастя! Батьків, як довідався їхній син, наступного дня розстріляли.

Через якийсь час свята Церква одержала у Франції волю. Той хлопець виїхав у Південну Америку, де став священником, а пізніше – єпископом.

Боже Провидіння керує долею людей.

* * *

Кажуть, що лебідь перед своєю смертю співає. Співав перед смертю і праведний старець Симеон, тримаючи Спасителя на своїх руках. “Нині відпускаєш раба Твого, Владико, з миром...” Співав він похоронну пісню, даючи нам приклад підготовки до відходу у вічність, приклад, як просити Господа Бога, поки не приймемо до свого серця Спасителя – Євхаристійного Ісуса, щоб і ми колись у годину своєї смерті могли закликати: “Нині відпускаєш раба Твого, Владико, у мирі, бо мої очі побачили спасіння Твоє”.

Як садівник пересаджує на краще місце цінну деревину, забираючи її від шкідливих дерев, щоб не пропала, так Господь Бог забирає у щасливу вічність невинну дитину від грішного світу до небесного раю-саду.

* * *

Святий Августин працював професором риторики в Італії. У місті Мілан він слухав чудові проповіді єпископа Амброзія, сюди ж прибула його мати Моніка. Серед переживань і невдоволення, повний тривоги, упав він одного разу на землю і крізь сльози благав: “Доки ж, Господи?” Несподівано у сусідньому городі святий Августин почув дитячий голос, що співав, повторюючи слова: “Візьми і читай!” Серед замішання, у якому він перебував тоді, святий сприйняв цей голос, як наказ згори. Негайно підвівся із землі, взяв до рук Біблію і відкрилася йому 13 глава послання святого Павла до римлян: “Як день, – поведьмося чесно: не в ненажерстві та пияцтві, не в перелюбі та розпусті, не у сварні та заздрощах; але вдягніться у Господа Ісуса Христа і не дбайте про тіло задля похотей” (*Рим. 13, 13-14*). Книжка випала йому з рук, не було потреби читати її далі. Світло миру і спокою залило його душу. Святий Августин все зрозумів.

Він залишив Мілан, щоби на самоті змінити своє життя. Його товаришами стали тиша і мовчанка, краса природи і чудовий захід сонця. З ним впродовж дев'яти місяців була його мати Моніка, яка ревно молилася за його навернення. Але все, що жило в ньому досі, не бажало відразу помирати. Багато безсонних ночей провів св. Августин у великій боротьбі. Врешті у квітні 387 року він прийняв з рук єпископа Амброзія Святу Тайну Хрещення, зрікся кафедри риторики і вирішив переїхати в Африку. Щаслива його мати, дочекавшись навернення сина, у дорозі померла на його руках. Він поховав маму, приїхав до Африки, продав усе майно і роздав його вбогим. Незабаром з кількома друзями він

заснував перший августинський монастир. Про своє грішне життя у молодості та дивне навернення св. Августин розказує у своєму творі “Confessiones” – “Сповідь”.

Сила молитви матері за навернення і дія Божого Провидіння.

* * *

Під час Другої світової війни в ніч Різдва Христового біля міста Гонконг, що в Південній Азії (місто тоді зайняли японці), молодий воїн, канадець за походженням, мав передати наказ кулеметній групі. По дорозі до військової частини його зустрів військовий капелан-духівник і побажав йому радості та щастя з нагоди Різдва Христового. “Яке там щастя і радість, коли я тут, а моя дружина і діти у далекій Канаді”, – скаржився воїн. “Мій друже, усе в Божих руках, – відповів священник. – Не трать віри і щиро молися Богові?” І він подав воїнові маленький різдвяний подарунок.

Наступного дня, обережно прокрадаючись на полі бою, він побачив двох важкопоранених японських вояків, що лежали на землі, стікаючи кров'ю. Підсвідомо він витягнув свій багнет і хотів добити їх, але блискавкою майнула думка про те, що сьогодні Різдво і не годиться поповняти число жорстоких вчинків. Він кинув зброю на землю, прилякнув біля поранених і перев'язав їхні рани. До цього він не спав вже кілька ночей, тому не зчувся, як заснув. Незабаром знайшла його японська стежа (розвідгрупа) і хотіла його вбити, але поранені вояки закричали: “Не чіпайте

його! Він зробив велике добро, вирятувавши нас від смерті!”

Японці взяли його в полон і щойно по війні канадець щасливо повернувся до своєї родини.

І ворога треба пошанувати.

* * *

Цікава історія монашого покликання св. Терези від Дитятка Ісуса. Особливо історія її батьків. Зокрема, батько бажав присвятити себе місійній праці у монастирі. Але настоятель монастиря не прийняв його, заявивши, що він до монашого життя не надається. Приблизно у тому ж часі до жіночого монастиря проситься на місійну працю одна жінка. Настоятелька також відмовила їй, заявивши, що волею Божою є, щоб вона була у світі і вступила у подружнє життя. Жінка здалася на волю Богу. Боже Провидіння зарядило так, що ці дві благородні душі пізналися і побралися. Вони мали дев'ять діточок (четверо з них померло у дитинстві). П'ять їхніх доньок вибрали монаше життя, а між ними і найменша – св. Тереза.

Дивні діла Твої, Господи!

* * *

Молода заручена дівчина незадовго до весілля хоче відвідати свого нареченого, який живе у іншій місцевості, щоби обговорити всі деталі майбутнього весілля. Але перед виїздом важко захворіла її тітка, у якої вона жила і з якою мала разом їхати. Дівчина відмовляє дев'ятницю і вервицю до св. Антонія. Тітка далі важко хвора. Дівчина починає нарікати на Бога і з люті відвертає образ св. Антонія до стіни. Наступного

дня вона прочитала в газеті, що поїзд, яким вона мала їхати, зійшов з рейок. Було багато вбитих і поранених. Лише тепер дівчина усвідомила, що Боже Провидіння у такий спосіб захоронило її від можливої смерті чи каліцтва. Засоромлена, вона впала на коліна, дякуючи Богові за порятунок і перепрошуючи св. Антонія за образу.

У всьому здавайся на Божу Волю.

* * *

У місті Загребі (Хорватія) молода родина мала чотирирічного хлопчика, якого дуже любила. Несподівано він смертельно захворів. У розпуці мати дає обітницю, що піде до відпустового місця і тричі на колінах обійде церкву. Окремі люди, побачивши її закривавлені коліна, вже після першого обходу церкви починають глузувати, заявляючи, що Господь не хоче такої жертви. “Що обіцяла, мушу робити!”, – заявляє жінка. І сталося чудо: дитина виздоровіла.

Пройшли роки. Батьки випроводжають тепер уже змужнілого здорового юнака на навчання в університет. Спочатку син гарно вчиться, але згодом потрапляє у грішне, пияцьке товариство. Він постійно вимагає у батьків грошей на розваги. Коли врешті у батьків забракло грошей і батько відмовляє синові, той, будучи п'яним, впадає у лють і застрілює рідного батька. Ось така родинна трагедія. А чи не краще було б, якби цей син був помер невинний у молодості, коли важко хворів? І чи була розумною вперта молитва матері?

У всьому здавайся на Божу Волю.

* * *

У одній родині батько захворів на тиф. На думку лікарів стан його безнадійний. Його сини і дочки всю ніч благали у молитві: “Боже, не забирай нам нашого тата. Боже, дай йому здоров’я”. І сталося чудо: молитва перемогла. Батько поволі почав одужувати. Але через два роки його знову атакує нова грізна хвороба – божевілля. Він мусить іти до лікарні для психічно хворих і там, на сором усій родині, помирає. Цю другу недугу і смерть батька вся родина дуже боляче переживала. А дочка, яка під час хвороби на тиф молилася найбільше, у розпуці сказала: “Чи не було б краще, якби наш батько ще тоді був помер на тиф?”

Здаваймося завжди на Божу Волю.

* * *

Відомий релігійний письменник о. Біteman розповідає зворушливу історію з часів Першої світової війни. Це було у місті Шарлеруа. Щоб захиститися від граду куль, до церкви вбігає переляканий пан. Тут на підлозі у калюжі крові бачить умираючого чоловіка. Наблизившись до нього, він чує його стишені слова: “Друже! Я – священник, умираю. Я приповз сюди, щоби спожити Найсвятіші Тайни, що є в Кивоті, аби вберегти їх від зневаги. Я вже не можу піднятися... Пане! Будь ласка, зробіть це за мене – спожийте Божі Дари!” Невідомий пан, зворушений до глибини душі, хвилюк подумав, потім став на коліна коло вмираючого священника і сказав: “Дорогий отче! Найперше висповідайте мене. Я безбожник, антиклерикал, масон, ворог Бога й Церкви. Але тепер я вірю, о мій Боже! Та не можна мені у гріхах споживати Найсвятіші Тайни”. І

він, цей безбожник, визнає свої гріхи перед умираючим священиком, а згодом і одержує розгрішення. Його очі наповнені слізьми, вони спадають на підлогу. Потім він встає, йде до Кивота, тремтячими руками відкриває його і з неабиякою побожністю споживає усі освячені Частички. Коли він повернувся до священика, той уже закінчив свій земний шлях. А переображений безбожник почав нове життя, ставши глибоковіруючим християнином-католиком.

Дивні діла Твої, Господи.

* * *

Єврейська Вища Рада (Синедріон) переслідувала апостолів, забороняла проповідувати Боже Слово та науку Ісуса Христа, погрожуючи в'язницею. Тоді учитель Закону Гамаліїл, який таємно слухав науку Ісуса Христа, сказав, виявляючи свій спротив засудженню на смерть апостолів, такі пам'ятні слова: “Якщо цей задум і ця справа від людей – вона загине; якщо ж від Бога – то ви не зможете її знищити” (Ді. 5, 38-39).

Святий апостол Петро: “Треба більше слухати Бога, ніж людей”. Свята Католицька Церква і Божа наука – вічні.

* * *

Римський цісар Нерон, який жорстоко переслідував християн, казав величати себе Богом, наказав підпалити Рим, а потім звинувачував у цьому християн і, таким чином, мав черговий привід до їх переслідувань; він же мусів утікати з Риму, а в дорозі його пробив мечем його ж слуга.

Колись римляни з гордості, зважаючи на могутність Римської держави, казали: “Я – римський громадянин!” Тому і ми, з поваги до нашої святої Католицької Церкви, повинні гордо заявляти: “Я католик!”

Коли св. Андрія засудили на смерть (†62 р.) і він побачив хрест, на якому мали його розп'яти, то з радістю закликав: “Здоров будь, дорогоцінний Хресте, освячений смертю мого Бога. Збираюся до Тебе із святим виявом радості. Як довго я бажав Тебе, як довго тужив за Тобою!”

Будьмо мужніми у проповідванні Христової віри.

* * *

Кожний з нас живе до певного часу, а час – це швидкий поїзд, де провідником Господь Бог. Він доручає одному висідати на станції весни – молодості; другому – на станції зрілого віку – літньої пори; ще іншому – на станції глибокої старості – холодної зими. Ніхто не знає, коли йому доведеться виходити з швидкого поїзду нашого життя, тому ділами милосердя здобуваймо собі на землі щастя у вічності.

Життя – це мандрівка поїздом до останньої станції.

* * *

11 квітня об 11-й годині 30 хвилин у місті Турині (Італія) загорівся храм святого Івана Хрестителя, де зберігається Туринська Плащаниця – оригінальне святе полотно, у яке було загорнуто Тіло Ісуса у святому гробі. Через дві години після того, як було виявлено вогонь, п'ятеро мужніх пожежників винесли на плечах Плащаницю у срібно-цинковій скрині. Комісія під

проводом Кардинала Джованні Салдаріні обстежила полотно і ствердила, що Плащаниця залишилася неушкодженою. За словами кардинала Турина, Плащаниця не могла згоріти, оскільки вона є символом віри та предметом поклоніння. Господь чував над святою річчю.

(“Нова Зоря”, ч. 16-17, 1997 р.)

Господь і в наші дні творить чудеса.

* * *

Один чоловік довгі роки не сповідався. Занедбав релігійне життя. Але з цікавості зайшов якимось до церкви. Побачив там новий образ. На ньому був намальований цар Давид, який стояв на колінах і гірко плакав за свій гріх у житті. А Божий Ангел стояв на картині збоку і тримав у руці золотий кубок, щоб сльози царя зібрати і занести перед престіл Всевишнього. Під образом були написані слова св. Августина: “Давид згрішив тільки один раз, а плакав завжди, а ти грішиш завжди, а не плачеш ніколи”.

Довго дивився чоловік на той образ, на ті ясні сльози, що котилися по лиці, як Ангел мило усміхався і збирав ті сльози у кубок. Ще і ще раз читав він слова, написані під образом, і ноги у грішника почали поволі дрижати. Зрештою, він розплакався з жалю за свої гріхи, покаявся і більше не ображав Бога.

Не зволікай з наверненням до Господа.

* * *

Із співчуття до тварин молода сімейна пара взяла додому із закинутого зоопарку миле маленьке левеня. Дуже любувалися ним, турботливо доглядали.

Особливо забавлявся з левенятком їхній маленький хлопчик. Одного разу батько з матір'ю вийшли з дому у справах, залишивши хлопчика з левенятком. Коли ж повернулися, то застали трагічну картину: на підлозі – калюжі крові і недоїдене тіло їхнього хлопчика. Левеня зажерло дитину. В генах маленького левеняти віджило, прокинулось кровожадне прагнення.

Хто з людей звик до важких гріхів, треба особливого втручання Божого Провидіння, щоб його виправити.

* * *

Найдавнішу дрогобицьку церкву св. Юра совіти перетворили на музей атеїзму. Одного разу вони влаштували там художню виставку. На відкриття мали приїхати столичні гості. Перед цим комісія зі Львова виявила страшенний “недогляд”: серед подвір'я стояв величезний дубовий Хрест. Директорові дали два дні, щоб прибрати Хрест. А директор вирішив показати свою запопадливість перед безбожною державою: він велів не просто викинути Хрест, а спалити його. На це виділив символічних 30 карбованців. Місцевий мешканець Олександр Бачинський, якому було доручено це зробити, важко хворів, а тому міг піти у лікарню і відмовитися від гріха. Але він зробив мудріше і більш чесно: з кількома довіреними людьми він відкопав Хрест і закопав його на подвір'ї церкви, а вогонь розклав з купи березових гілок.

Директор музею, побачивши згарище, зрадив і похвалив чоловіка. Але хтось зрадив вірного християнина. Хто – Олександр не знав. Директор звільнив його з роботи. Вся його родина опинилася у

дуже скрутному становищі. На допитах Олександр відмовляється сказати, де заховав Хрест, і врешті-решт він потрапляє до лікарні. При обстеженні лікарі не могли нічого зрозуміти: кудись зник розширений інфарктний поліартрит. Бачинський цілком здоровий повертається додому.

З проголошенням незалежності він відкопав святий Хрест, який заховав від зневаги безбожниками, і сьогодні цей Хрест знову стоїть на подвір'ї церкви св. Юра у Дрогобичі.

Бог – справедливий суддя: за зло карає, а за добро винагороджує.

* * *

Якось на святого Мартина напали розбійники, погрожуючи йому смертю. Коли вони побачили, що святий не виявляє і найменшого страху, то запитали, звідки у нього така відвага. На це св. Мартин відповів: “Я – християнин, а тому завжди стою під опікою Бога. Боятися я не маю чого, скоріше ви бійтеся”.

У всьому уповай на Бога.

* * *

Серед ночі сталася пожежа в одного господаря. Вогнище розгорялося, і з кожною секундою піднімалося все вище і вище. Батьки з дітьми повисакаували з дому. Сповнені жаху, дивилися на сумне видовище. І раптом спостерегли, що між ними немає найменшого п'ятирічного хлопчика, який, втікаючи від диму і вогню, заховався на другому поверсі. Всі обмінялися стривоженими поглядами. Фактично, не було ніякої можливості дістатися нагору, де все перетворилося на

розжарену піч. І ось вгорі відкривається вікно. Дитина плаче, благає помочі. Тоді батько кричить: “Скачи!” Але дитина бачить тільки вогонь і полум’я, тому боїться. Вона чує голос батька і крізь тривогу і сльози гукає: “Тату, я тебе не бачу!” Батько знову кричить до сина: “Але я тебе бачу! Скачи!” Дитина, пройнята довір’ям до батька, скочила і попала у руки свого батька, який зумів схопити її неушкодженою.

І ми, хоч і не бачили Бога, та все ж таки з довір’ям у небезпеках нашого життя віддаваймося в Його опіку, як цей хлопчик повірив своєму батькові. Адже Всемогутній Господар завжди всім, усюди і для всіх керує. Його любов визволить нас від усякої небезпеки і пригорне нас до Свого Серця. Від нас Він хоче тільки відваги і довір’я.

Господь є всюди і завжди нас порятує.

* * *

Студент повернувся з вищої школи і почав вихвалитися своїми знаннями. Його мати, скромна жінка, спокійно слухала і ставила йому такі запитання: “Якщо ти все досконало знаєш, то скажи мені, що спочатку було – яйце чи курка?”

Син відповів: “Спочатку було яйце, бо перші курчата вилуплювалися з яєць”. Мати заперечила: “Але ж це неможливо, бо яйце походить від курки, отже курка мусила бути скоріше від яйця”. Студент у відповідь: “Мамо, ти не маєш рації”. А мати говорила далі: “А ти подумай також, що немає жодної курки, яка б не вийшла з яйця”. Студент замовчав, бо був засоромлений. Мати продовжила: “Ти залишишся незнайком, якщо не повіриш у Творця. Весь світ буде для

тебе загадкою. Лише коли людина повірить у Бога, вона тоді стає справді розумною!”

Курка була перед яйцем, але першу курку створив Бог.

Господь – Сотворитель світу.

“ С Т Р А Ш Н О В П А С Т И
В Р У К И Б О Г А
Ж И В О Г О ”

* * *

Артистка, яка грала головну роль у ганебному фільмі “Іванна”, як розказували її подруги, мала часті докори совісті, бо ганебно послужила безбожникам (фільм був спробою очорнити ім’я великої святої людини – Митрополита Андрія Шептицького). Виконуючи роль у наступному фільмі “Квіти на камені”, вона дуже хвилювалася, особливо, коли у певному епізоді мала стрибнути з підвищення у палаючу хату. На нещастя режисер, який був незадоволений її грою у тому епізоді, тричі вимагав від неї повторювати цей стрибок. Третій стрибок виявився трагічним: артистка згоріла у вогні. Це була студентка театрального інституту.

Господь Бог карає за богохульство, а також того, хто не слухає голосу свого Ангела-Хоронителя.

* * *

Жахливий кінець мали всі, хто переслідував святу Церкву. Перший зрадник Ісуса – Юда з розпуки повісився. Ірод – убивця невинних дітей та гонитель

Дитяти-Ісуса загинув від червів, які розмножилися у його тілі; під кінець життя мав страшні внутрішні болі і не міг приймати жодної їжі. Ірода Агрипу, котрий наказав убити апостола Якова і ув'язнити апостола Петра, з'їли живцем хробаки. А як жахливо відпокутував Єрусалим за переслідування Спасителя! У 70 році під час облоги міста римлянами на чолі з сином римського цісаря Титом загинуло приблизно мільйон жидів. Саме місто і храм римляни спалили, зруйнували, а сто тисяч жидів забрали до неволі. Римський цісар Нерон, великий гонитель християн, дочекався того, що його було скинено з престолу, вигнано з міста. Під час втечі Нерона прошив мечем його власний невільник. На цісаря Діоклетіяна падав наприкінці його життя удар за ударом. Його родина жила на вигнанні, а він сам опух по всьому тілу, а смердючі черви точили його язик. Проте найцікавіша доля імператора Наполеона. П'ять років він ув'язнював Папу Пія VII, до того ж – у двох місцевостях. Згодом сам перебував у в'язниці сім років і також у двох місцях (на островах Ельба і св. Олена). У твердині Фонтенеблю присилував Папу до відступлення йому церковної держави і визначив Папі два мільйони франків річної платні. У цьому ж самому місці мусив відтак Наполеон підписати декрет, за яким він зрікався престолу. Він також одержав два мільйони франків річної плати. З викляття Папи кпив собі, мовляв, ніщо не відніме зброї з рук його воїнів. Та ось під час походу на Москву 1812 року загинуло майже все його військо (півмільйона людей); через сильні морози його воїни не могли тримати в руках зброї. Помер Наполеон 5 травня 1821 року на о. Св. Олени під час жахливої бурі, а того самого дня Папа Пій VII, якого Наполеон переслідував,

торжественно обходив свої іменини. Французи ще й сьогодні говорять: “Хто хоче з’їсти Папу, вмирає від того”.

***Господь Бог терпеливий, але й справедливий.3
Богом не жартуй!***

* * *

В Іспанії трапився ось такий випадок: два злочинці використовували час, коли наставала хурделиця для того, щоби грабувати і вбивати перехожих. Обидвох засудили до смерті, але в останню хвилину король помилував їх. На жаль, телеграма про помилування прийшла лише через дві години після того, як вирок було виконано. І причиною затримки стала якраз снігова хурделиця, яка перешкодила вчасно доставити телеграму про амністію. Ось так були покарані вбивці – саме в той спосіб, у який грішили самі. Це трапилося 1865 року в Бенітелло у провінції Мадрид.

Бог – справедливий суддя і відплачує справедливо за все.

* * *

Хлопець, всупереч волі матері, вступає у монастир, де почуває себе щасливим, бо він повністю відданий Богові. А мати мріяла про велику світську кар’єру сина, тому докладає всіх зусиль, щоб “вирвати” сина із монастиря. Одного разу під’їхала легковою машиною під монастир, добилася в ігумена дозволу на побачення з сином. Потім хитрощами заманила його в машину і силоміць відвезла додому за 500 кілометрів. Вдома вона зняла з нього монашу рясу, відразу ввела його у веселе гуляще товариство. Різні розваги організовувала мати,

лише щоби раз і назавжди відірвати сина від монастиря. Одного разу вона влаштувала катання в човні на річці. Човен перекинувся і син потонув.

Ось як покарав Господь маму, яка пішла проти Божого поклику сина.

Не зупиняй людину на дорозі до служіння Богові.

* * *

1908 року, напередодні Різдва Христового, в італійському місті Мессіні, що на острові Сицилія, в масонському журналі появилася стаття, в якій заперечувалося існування Господа Бога. Закінчувалася вона такими богохульними словами: “Якщо ти, Боже, існуєш, то пошли нам землетрус на Різдво, і тоді ми повіримо в тебе!” Так і сталося: Італію на Різдво потрясло. Особливо потерпіли острови. У тій же Мессіні загинуло 100 тисяч людей.

Ось доказ існування Бога і Божого Провидіння.

* * *

У тому ж селі Горохолино в 1953 – 1957 роках працював директором середньої школи Мула Дмитро Олексійович. Сумлінний директор дуже вже догоджував комуністичній владі. І ось було вирішено переобладнати колишній польський костел на спортзал. Але ніхто з техпрацівників не погоджувався знищити святий Хрест на костелі. Тоді директор поліз сам і зробив цю жахливу справу. Через кілька днів йому відняло ноги, хоч до того він завжди був цілком здоровий. Ходив на милицях. Пізніше працював завідуючим Яремчанським райвно. Та ж сама влада, роблячи місце іншому, зняла його з роботи. Вже коли

був директором середньої школи міста Яремче, одного разу йшов задуманий (очевидно, переживав, маючи перед очима свій злочин) і автобус збив його на смерть.

Страшно потрапити в руки Бога живого.

* * *

Після славного цісаря Константина Великого, який Медіолянським едиктом (313 р.) дав волю християнам, цар Юліан-відступник відновив криваве переслідування християн. З кпинами гордо запитав одного мужнього християнина: “А що там поробляє твій тесля з Назарету?” (тобто Ісус Христос). А християнин рішуче і влучно відповів: “Він готує дошки на твою домовину”. Скоро так і сталося: після 20-місячного володіння, на 32 році життя Юліан-відступник був смертельно поранений на війні з персами. Він лежав окривавлений, у розпуці взяв грудку землі, просочену власною кров’ю, і сказав чи не останні слова: “Ісусе! Галилеянине! Ти переміг мене. Прости мені!”

Страшно впасти у руки Бога живого!

* * *

Ярославський (псевдонім) – президент Інтернаціоналу безбожників, редактор газети “Безбожник”, автор книги “Біблія для віруючих і невіруючих”, перед смертю збагнув, як багато людей він зіпсував, обдурих своїми безбожними книгами. Коли прийшов момент смерті, він звернувся з проханням до Сталіна: “Спалить всі мої книги! Бачите святого? Він вже давно чекає на мене! Він тут. Спалить всі мої книги!”

Жахливою є смерть непоправних великих грішників.

* * *

У місті Курську безбожна радянська влада перетворила українську греко-католицьку церкву на клуб. У 1997 році місцеві українці просили директора клубу повернути їм приміщення колишньої святині. Той злобно відповів: “Ніколи! Хіба що через мій труп!” А от генерал Рутський – колишній керівник військового контингенту радянських військ в Афганістані, а тодішній губернатор Курська, навпаки, вирішив передати давній будинок церкви віруючим. А тим часом завідуючий клубом до трьох днів помер! Приміщення справді передали після його смерті.

Бог – справедливий суддя, який за добро нагороджує, а за зло карає.

* * *

Халдейський цар Валтасар, син вавилонського царя Навуходоносора, справив великий бенкет для своїх вельмож і родини. Будучи вже напідпитку, велів принести золотий і срібний посуд, що Навуходоносор забрав був з Єрусалимської святині, яку вавилонці пограбували і зруйнували. З цього посвяченого Богові у святині посуду пив цар Валтасар і його гості. Яка зневага!

Під ту пору з’явилася на стіні кисть людської руки, що почала писати біля царського свічника. Цар побачив руку, яка писала. Перелякавшись, він змінився на обличчі, весь затрясся і почав кричати: “Хто прочитає написане?” Але ніхто з його віщунів та вчених не міг

цього розшифрувати. На думку дружини вавилонського царя Валтасара, це міг зробити пророк Даниїл, який також перебував з євреями у вавилонській неволі. Цар обіцяв пророкові Данилові великі дарунки (тому самому пророкові, який точно передбачив рік народження Ісуса Христа. Про це знали три царі, а тому вирушили в дорогу шукати Ісуса і поклонитися йому). Благородний пророк Даниїл відмовився від дарунків-гостинців. А надпис “Манс, Текел, Фарес” пояснив. “Манс” (полічити) – означає те, що Бог полічив твоє царство і поставив йому кінець. “Текел” (зважити) – тебе зважено на вазі і виявлено, що ти легкий. “Фарес” (розділити) – твоє царство розділено: віддано мідянам і персам.

Тієї ж таки ночі халдейського царя Валтасара було вбито. А перський цар Дарій заволодів вавилонським царством.

Страшно впасти у руки Бога живого.

* * *

У місті Винники, що біля Львова, навпроти тютюнової фабрики стояла чудова фігура Матері Божої. Під час першого перебування наших червоних “визволителів” радянська влада не торкала її. А коли нас “визволили” вдруте, директор тютюнової фабрики Лебідь, який повернувся з фронту у званні полковника, бажаючи сподобатися владі “геройським” вчинком, а радше, щоб замаскувати свої злочинські справи, дав вказівку: трактором знести фігуру Матері Божої і кинути її у велику яму на території фабрики.

Злочинські дії директора, члена бюро райкому партії (викрадав і продавав вагонами тютюнову продукцію),

було викрито. Його засудили на 15 років тюрми. У тюрмі у нього почалася гангрена обидвох ніг. Ноги ампутували. Після звільнення з тюрми він приїхав на інвалідному візочку до своїх колишніх робітників і у каятті та з великим жалем у серці говорив їм: “Якщо б мені Господь повернув ноги, я б сам переніс фігуру Матері Божої на те місце, де вона стояла”.

Радянські колгоспи також навчили людей красти, відучили від чесної праці.

Страшно впасти у руки Бога живого.

* * *

28 березня місто Сан-П’єр, що розташоване в Атлантичному океані біля підніжжя вулканічної гори Монт Пельс (Лиса Гора, 1350 метрів над рівнем моря), стало місцем жахливих богохульств. У Страсну П’ятницю безбожники-масони влаштували похід із святим Хрестом, який згодом жахливо зневажили. Влаштувавши гучну забаву з м’ясними наїдками та випивкою, вони, зрештою, вкинули Хрест у кратер вулкану, який вже 50 років не вибухав. І ось через короткий час, якраз на свято Вознесіння Христового, вулкан нагадав про себе: розжарена магма за лічені хвилини залила місто. Майже всі 30 тисяч жителів міста загинули жахливою смертю. Так були покарані мешканці Сан П’єра за страшне богохульство.

Страшно впасти у руки Бога живого.

* * *

Трагічна доля родини, батьки якої дали зламати себе безбожникам.

Цього голову родини, коли він ще був хлопцем, священник завжди ставив за приклад іншим. У 1941 році він був у похідній групі, яка вирушила на Схід України, боровся за самостійність і державність. Та коли “визволителі” прийшли вдруге, то залякали його, задурили, і він вступив у диявольську партію. З часом розжився, став головою сільради, потім – колгоспу. І майже кожного дня був п’яний. Його дочка залишила законного чоловіка, з яким її звінчав католицький священник, зв’язалася із старшим від себе партійцем – ворогом Церкви і України.

І ось настала розплата. Спочатку у жахливих муках помирає дочка, яка зламала подружню присягу. За нею у нужді і розпуці відійшов у інший світ нещасний батько, а потім і його, на щастя, побожна жінка. (Це було у тій хаті, де я запричашав їхню бабусю-маму, яка, умираючи на моїх руках, просила: “Я б так хотіла ще раз жити!” “І що б тоді було?” “Я б вже ніколи не грішила”). Хоча вона намагалася чесно жити і померла, поєднана з Богом.

Друга дочка допомогла померти чоловікові, а сама почала пити так, що все продала з хати і жебрачкою ходила по місту. Наприкінці 1997 року знайшли її мертвою на одному з гробів сільського цвинтаря. Не було навіть кому поховати її. Вся родина ганебно закінчила земну мандрівку.

Господь дуже терпеливий, але карає непоправних, особливо зрадників святої Католицької Церкви і рідного краю.

Страшно впасти в руки Бога живого. Господь – справедливий суддя, Який за добро винагороджує, а за зло карає.

РОЗДІЛ III

НЕУСТАННА ПОМІЧ МАТЕРІ БОЖОЇ І СИЛА МОЛИТВИ ДО НЕЇ

* * *

У місті Штутгарті помирає невіруючий лікар-хірург. Його кращий друг зажурений тим, що той відмовляється підготуватися до смерті. Спочатку він біжить на пошту і відправляє телеграму матері умираючого, а потім поспішає до церкви, де перед образом Матері Божої гаряче молиться за поєднання з Богом свого друга. Коли відмовив майже всі молитви, які знав, згадав ще молитву св. Бернарда до Матері Божої і дуже сердечно промовив їй: “Згадай, о Всемилоствива Діво Маріє, що від віків не чувано, щоб хтось прибігав під Твій покров, чи просив Тебе про поміч, чи молив про заступництво і не був вислуханий...” Була якраз половина одинадцятої ранку.

Потім він поспішив до умираючого. Коли зайшов у кімнату, хворий піднявся і сказав: “Перед твоїм приходом я згадав рідну маму і молитву, якої вона вчила мене у дитинстві: “Згадай, о Всемилоствива Діво Маріє, що від віків не чувано...” Саме тоді, коли я згадав молитву, годинник пробив половину одинадцятої. Йди швидше за священником, я хочу висповідатися!” Дивний збіг, чудесна поміч Божа, опіка Матері Божої!

Прибув священник, умираючий висповідався і помер на очах свого справжнього друга.

Великою є поміч Матері Божої, сила молитви до Неї!

* * *

У 30-х роках ХХ ст. група досвідчених місіонерів-проповідників вирушила у місію в одне подільське село. З ними поїхав молоденький священник, який ще не проповідував на місії.

Впродовж перших двох днів, хоч церква була переповнена людьми, на жаль, налогові грішники не приходили на місію. Дуже це засмутило наших місіонерів. А найбільше затривожився наш молодий священник. І третього дня він сам попросився на ранішню проповідь, бо дуже переживав за душі безбожників. Адже місія є не тільки для скріплення віри праведних, але, перш за все, – для оздоровлення всієї парафії і навернення закостенілих грішників.

Почав молоденький священник свою одну з перших проповідей дуже напружено, завзято, бо надто вже горіло його серце любов'ю до Всемогучого Бога, а особливо – до Пречистої Діви, Якій він палкими словами поручив грішників і їхнє навернення. Але перевтомлене серце не витримало, і у роті появилася кров... Носовою хусточкою він спробував зупинити її, але не зміг. Похитнулася постать священника. Підбігли люди, піднесли його до вівтаря перед образ Матері Божої, а умираючий отець ще підняв руки до Пресвятої Богородиці і в сердечній молитві благав: “Матір Божа! Прийми мої муки і смерть за навернення грішників цього села!” Так і помер молодий священник.

Ця звістка миттю розлетілася селом і потрясла закам'янілі серця найбільших грішників. На Вечірню прийшло дуже багато грішників, а серед них і найбільш вперті, закам'янілі. На проповідальницю вийшов найстарший отець-місіонер. Його “проповідь” була мовчазна; він тільки з болем у серці підняв закривавлену хусточку померлого молоденького священика. Вся церква заридала... Від усіх отець-місіонер прийняв присягу вірності Господу Богові і св. Церкві.

Сила молитви і жертва священика за народ. “І нас кличе кров мільйонів мучеників до святості життя”.

* * *

Мати, яка жила у злиднях з самотнім сином, виряджає його у далеке місто на заробітки. А на прощання вручає йому медалик із зображенням Матері Божої і просить сина завжди носити його на шії та обов'язково молитися щоранку і щовечора. Син пообіцяв це матері.

Він знаходить працю у вугільній шахті. Одного разу, коли із запізненням прокинувся, побіг після молитви в умивальник, а звідти відразу поспішив на роботу. Але у дорозі він зауважив, що на грудях немає медалика. Завагався, чи бігти до праці (бо ж запізнювався), чи за медаликом, якого, як думав, залишив в умивальнику. Давнє прохання-вимога матері перемогло. В умивальнику віднайшов медалик і знову спішить на шахту. Але з наближенням до місця праці він побачив великий натовп стривожених людей. Із глибини шахти витягали трупів. У той час, коли він

побіг за медаликом, у шахті стався вибух і обвал. А він уцілів завдяки Матері Божій.

Господь винагороджує за вірність Богородиці і слову матері.

* * *

Дівчина, яка вела дуже негідне життя у місті, втративши будь-яку надію на Боже милосердя, у розпучі вирішила втопитися в річці. Але за давньою своєю доброю звичкою по дорозі до річки, а чи й над річкою, відмовила щиро “*Богородице Діво*” (Мати віддала її під покров Матері Божої). Після молитви вона раптом передумала топитися: “Ні. Краще прийму отруту, так безболісніше.” Повернулася додому, лягла в ліжку, а біля ліжка, на кріслі, поставила отруту. Перед смертю знову вирішила змовити молитву “*Богородице Діво*”. Знесилена, втомлена душевною боротьбою, заснула, так і не прийнявши отрути. Спала твердим сном аж до ранку. Вранці збудив її звук церковного дзвону. Як тільки вона згадала все, що з нею було, злякалася свого злочинного плану і отрути, яка все ще лежала на кріслі. Побігла до церкви, а там священник якраз виголошує проповідь про неминучість смерті і потребу старанно готуватися чесним життям до щасливої вічності. Аж це все опам’ятало її. У риданнях клякнула перед образом Матері Божої і у щирій молитві дякувала за допомогу і порятунок.

Мати Божя ніколи не відмовляє у допомозі.

* * *

У Африці помирає мати, яка залишає безбожного чоловіка, сина і дочку Марію. Вона дуже побожно, у

католицькому душі виховувала дітей. Умираючи, звертається до Марусі: “Дитино моя люба! Я, твоя мати, відходжу. Але я тобі залишаю кращу матір – Пречисту Діву Марію. Молися до Неї часто за мене, за себе і особливо за навернення нашого батька”. І вона подала донечці вервицю.

Після смерті матері батько знущався над дитиною, покладаючи на неї непосильну працю, ображав її грубими словами. Але вона все це приймала з подивогідною християнською терпеливістю.

Коли Маруся піросла, батько вирішив видати її заміж за безбожного чарівника. Вперше Маруся не послухала батька і вночі втекла з дому. Найнялася на працю у м. Йоганнесбург, де була для всіх прикладом праведного християнського життя. Одного дня Маруся довідалася, що її батько важко захворів на малярію. Того ж дня відправляється у рідне місто, клякає перед ліжком хворого батька, перепрошує його за виїзд без дозволу і дуже щиро піклується ним. Батько одужав, а Маруся смертельно захворіла. День і ніч вона гаряче молиться, особливо за батька, до того ж дуже спокійно переносить усі болі у безвихідній недузі. Батько подивляється мужню і благородну поведінку Марусі. Це розтопило безбожне серце батька, який особливо щиро доглядав дочку. Все це навернуло батька. Коли Маруся померла, батько побіг до місцевого священика, щоб навчив його молитися на вервиці, яку він взяв із закаменілих рук дочки.

За гроші, які заробила дочка, батько збудував каплицю, у якій часто молився. Там і знайшли його померлим із тією ж вервицею у руках.

Сила молитви за навернення.

* * *

1897 року до м. Люрд привезли спаралізовану дівчину. Батьки її, не маючи грошей, попросили їх у багатого, але безбожного сусіда, який привіз її. Коли багатотисячний натовп людей біля Найсвятіших Тайн благав Матір Божу про порятунок чи одужання хворих, наш подорожній заявив, що не вірить у такі чуда. Це почув священник і вголос, перериваючи молитви людей, звернувся до натовпу: “Хто з вас зрезигнує із одужання. А пожертвує це за навернення невіруючого, який є тут між нами?” Народ мовчав! Бо ж самі приїхали, щоби зазнати чуда у зціленні. Але недалеко від священника стояла мати з глухонімим хлопчиком, якого вже тричі привозила сюди. Коли народ на прохання священника у тому ж наміренні відмовляв десятку на вервиці, та мати відчула наче внутрішній голос Матері Божої, яка жадала від неї жертви. Жінка подала дитину священникові і сказала: “Нехай Мати Божа прийме цю жертву задля порятунку невіруючої душі”. Священник підняв дитину вгору, а весь народ впав на коліна і щиро почав молитися за навернення невіруючої душі. У цій хвилині сталося чудо: спаралізована дівчинка, яку занурили у чудотворне джерело, повністю видужала, а безбожний чоловік, який привіз її, закричав: “Вірю, Господи!” Того ж дня він відбув святу Сповідь і почав побожне життя ревного католика (Згадай, Всемилоствива Мати Божа, що від віків не чувано...).

Немає більшої любові від тої, коли хто душу свою віддає за друзів своїх.

* * *

Під час французької революції 1789 р. почалися жорстокі розправи над вірними святої Католицької Церкви. Кровожадні революціонери нищили Божі храми, священиків, які не признавали безбожний уряд, судили, катували, убивали. Плюндрувалось все святе. В одному селі безбожник жахливо зневажив фігуру Матері Божої, кинувши її у криницю.

Але після кількох років, достатньо напившись невинної крові достойних людей (до того ж більшість французів зрозуміла безглуздя кривавої революції), уряд почав дозволяти вільне релігійне життя народу. У згаданому селі люди вирішили витягнути з криниці зневажену фігуру Матері Божої. Коли відважні чоловіки піднімали фігуру з криниці, на вулиці появився місцевий священик, який вів за руку сліпого. Коли вони наблизилися до криниці, всі впізнали у сліпому того безбожника, який у час революції вчинив це святотатство. Він щиро почав каятися і просити прощення у людей. “Господь покарав мене сліпотою за мій злочин”, – мовив у розпуці. А коли фігуру витягнули повністю, колишній революціонер почав кричати: “Бачу! Це чудо Боже! Я прозрів!” Але він прозрів не тільки на тілі, але й на душі.

Мати Божа – Мати Милосердя.

* * *

Славний композитор Моцарт лежав на смертній постелі. Відчуваючи, що зближається хвилина його відходу з цього світу, сказав до своєї дочки Емілії: “Не потішай мене, я вже приготовлений. Краще візьми мої останні ноти, сядь за фортепіано і співай мені пісню про

Матір Боже, щоб я ще раз чув ці тони, що мені довгий час давали потіху і силу.” І при цих звуках пісні до Матері Божої, Заступниці вмираючих, тихо заснув.

А де нам шукати допомоги? Тому вранці подумаймо, чи цей день не буде нашим останнім. А ввечері: “Чи вранці я прокинуся?” Як дзвонять по померлому, подумай собі: “Скоро і про мою смерть будуть сповіщати дзвони”; коли бачимо похорон: “І я колись помру”. Ходім на кладовище і побачимо, що всі, які жили перед нами, померли. Тож і ми колись мусимо померти. Про смерть думати не дуже приємно, але дуже корисно.

У всіх своїх вчинках пам’ятай про останні речі: смерть, Суд Божий, вічність і ніколи не згрішиш.

* * *

Під час переслідування святої Католицької Церкви в Англії за короля Генріха VIII один шотландський єпископ, що таємно відвідував вірних, заблукав у лісі. Настала ніч, і він, побачивши маленьке світло, пішов у тому напрямку і дійшов до самотньої хатини. Господиня з дочкою, які жили тут, прийняли нічного гостя щиро, однак він помітив, що вони чомусь дуже сумні і неспокійні. На його питання відповіли, що у сусідній кімнаті вмирає їхній батько, але весь час твердить, що він не помре. Єпископ увійшов до кімнати хворого. Його стан був таким, що єпископ відразу вирішив про себе, що до ранку він не доживе. Єпископ почав переконувати умираючого, що всі ми мусимо померти, ось і його смерть наблизилась. А умираючий весь час запевняв: “Я ще не помру”. Єпископ хвилювався, щоб чоловік не помер без святої Сповіді, тому не відходив

від нього. “Я вам поясню, – сказав умираючий. – А ви католик?” Єпископ ствердно кивнув. А той продовжив: “Я від Першого Святого Причастя і до сьогодні завжди просив Пресвяту Богородицю про ласку, щоб я не помер без святої Сповіді”. Єпископ заплакав і заговорив до хворого: “Ось Мати Божа й вислухала вас. Перед вами не просто священник, а католицький єпископ”. Умираючий в сльозах почав дякувати Матері Божій за вислухані молитви. Він висповідався, запричащався і спокійно віддав душу Господу Богові.

Мати Божа – Опікунка умираючих.

* * *

4 травня 1868 року близько 10-ї години ранку на фабриці гліцерину у Німеччині стався страшний вибух. Троє людей загинули відразу, троє – того ж дня у лікарні, а сімнадцять було поранено. Вечері у католицькій церкві під час молебню на честь Матері Божої одна дуже заплакана дівчина поклала китицю свіжих квітів перед престіл Матері Божої. На запитання, чому така заплакана, вона відповіла: “Ідучи до праці на фабрику, де стався вибух, я вирішила зайти до церкви, щоб, за давнім звичаєм, відмовити *Богородице Діво*. Коли я після відвідин церкви почала наближатися до фабрики, вона злетіла у повітря. Тепер цілком очевидно: якби я не зайшла до церкви, мене б уже несли на нарах, як багатьох інших. О, як радітиме моя мати, коли дізнається, як Мати Божа врятувала мене від неминучої смерті!

За всіх Ти молишся, Благая!

* * *

У Німеччині, в одному місті, щорічно жителі ставлять на сцені релігійну драму “Христові Страсті”. Так вони постановили на знак подяки за врятування міста від чуми у 1633 році. Однією з найбільш зворушливих сцен є та, де Ісус Христос при відході з Назарету на місійну працю прощається зі Своєю Матір’ю. Ісус запитує Її, що бажає Вона від Нього у нагороду за Її 30-річну материнську любов і опіку. Вона відповіла: “Нічого, тільки те, щоби мені було дозволено з Тобою терпіти і вмерти”. Ось роль Матері Божої у ділі Відкуплення людського роду: помагати, співчувати, співтерпіти з Ісусом Христом заради нас. І це була головна мета Матері Божої у Її земному житті.

Жертва Матері Божої для людства.

* * *

Одна дівчина з жіночої школи пише до своєї матері лист, у якому просить вислати їй дзеркало. А її мати була доброю християнкою і дуже переживала за душу своєї дитини. У листі мати відповіла: “Посилаю тобі поштою пакунок, а у ньому ти знайдеш аж три дзеркала. Як подивишся у перше дзеркало, то побачиш себе, якою ти є тепер. Як заглянеш у друге, то побачиш, яка ти будеш. А глянеш у третє – побачиш, якою ти маєш бути”.

Дівчина одержала пакунок. Відкрила його з нетерпеливою цікавістю і побачила там справжнє дзеркало. Під ним було друге дзеркало, на якому був намальований людський череп. Нарешті на самому низу було третє дзеркало, а на ньому намальована пречудна ікона – образ Пресвятої Богородиці. Дівчина

задумалась. У першому дзеркалі вона побачила себе такою, якою вона є; у другому – якою буде, коли помре; і нарешті у третьому, споглядаючи на ікону Божої Матері, вона бачила, якою має бути. Така наука доброї матері своїй дитині. Бо ж краса, багатство, вигоди, розкоші, грішні забави – все це марне. Прийде смерть, яка розточить тіло.

Щоб була щаслива смерть і вічність, треба жити з образом Матері Божої, молитися до Неї.

* * *

Під час судового вироку у Франції одного злочинця засуджено на смерть. Цей вирок він сприйняв із незрозумілим сміхом. Тоді його відвідує священик і закликає до покаяння і св. Сповіді перед смертю. Але той зігнував порадами та напимненнями священика і відмовився від св. Сповіді. Тоді у справу втрутився прокурор – ревний католик. Він зайшов у камеру і сказав: “Я прийшов до тебе не як урядовець, а як приятель, посланець твоєї матері”. “Якої? Я давно не маю її”, – відповів засуджений. Службовець спокійно продовжував: “Тієї матері, яку ніколи не можемо втратити, яка ніколи не відвернеться від своїх діточок – Небесної Матері, Матері Ісуса Христа”. Злочинець, зворушений словами прокурора, гірко заплакав. Вони обидва впали на коліна і почали щиро молитися. Злочинець попросив, щоб його висповідав священик

Мати Божя ніколи не залишає того, хто кається і потребує Її допомоги.

РОЗДІЛ IV

“БОГ Є ЛЮБОВ, І ХТО ПЕРЕБУВАЄ В ЛЮБОВІ, ТОЙ ПЕРЕБУВАЄ В БОЗІ, І БОГ ПЕРЕБУВАЄ В НЬОМУ”

Л Ю Б О В Д О Б О Г А

* * *

У IV ст. був жорстоко замучений св. Петро з Верони. Увесь скатований, стікаючи кров'ю, він не зрікся святої віри, до чого його спонукали побоями кати. Він увесь час вголос відмовляв слова “Символу віри” (Credo). А коли вже, до краю скатований, не міг вимовляти слів молитви, тоді вмокав свої пальці у власну кров, що витікала з ран, і писав на піску: “Credo”, “Вірую в єдиного Бога...”

***Будьмо мужні, безстрашні в обороні нашої святої
Католицької віри.***

* * *

На операційному столі у м. Бонн у 1899 році лежав пацієнт, якому хірург у присутності своїх студентів мав ампутувати язик, на якому загніздився рак, щоб хвороба не поширилась далі по тілі. Хірург пропонує хворому звернутися на прощання до дружини, дітей, рідних та друзів, які зібралися перед операцією, найдорожчими

словами, бо за декілька хвилин він раз і назавжди втратить мову. “Після операції будете німим”, – сказав хірург. Всі присутні глибоко зворушилися, в очах славного лікаря заблищали сльози.

Не довго думаючи, пацієнт мужньо промовив такі слова: “Gelobt sei Jesus Christus!” – “Слова Ісусу Христу!”

І для тебе нехай будуть найдорожчі слова: “Бог”, “Свята Церква”, “Україна”.

* * *

Т. Г. Шевченко часто сповідався і приступав до св. Причастя. Ряд його творів глибоко релігійні, чимало з них він починає епіграфом із Святого Письма. Переклав на українську мову ряд псалмів Давида. На засланні часто перечитував Святе Письмо і твір св. Томи Кемпійського “Наслідування Христа” та у своєму “Щоденнику” сказав, що ці твори вирішили, що він, живучи в жакливіх умовах на царському засланні, не наклав у розпуці на себе руки.

“Ми віруємо Твоїй (Боже) силі, і духу живому. Встане Правда, встане воля! І Тобі одному помоляться всі язики (народи) во віки віків”. “Борітеся, поборете, вам Бог помагає!” “Хто матір забуває, того Бог карає!” “Свою Україну любіть, любіть її во время люте, в останню тяжкую хвилину за неї Господа моліть!” – так може говорити й писати тільки щира побожна людина. А деякі небажані нам місця у його творах – це як та розпука внаслідок трагічної долі України. Таким велетням Духа, як Шевченко, Господь простить. І у польського найбільшого поета Адама Міцкевича є ряд місць, у яких автор, безперечно, побожний, зневажає у

подібний розпущі ім'я Бога, але Святіший Отець Папа Римський Іван Павло II часто цитує у своїх проповідях (він же польського роду) Адама Міцкевича. Ми у проповідях замало порушуємо національні питання поневоленого нашого народу, який жде нашої підтримки.

Набожність великих світських людей нашого народу.

* * *

Святий Іван Золотоустий у своїх проповідях не завагався і виступив проти грецької цариці Євдокії, яка недалеко від церкви під час Богослужіння влаштувала з народом гуляння біля свого пам'ятника. Посланці від цариці попередили проповідника, що коли він не припинить виступати проти неї, його чекає виселення з країни. Мужній єпископ сказав: “Скажіть цариці, що єпископ Іван нікого й нічого не боїться, крім Бога, тому й боїться згрішити”.

Цариця засудила єпископа на вигнання з країни, він у дорозі помер, але не відступив від свого обов'язку – навертати грішників.

“Треба більше слухати Бога, як людей”(св. апостол Петро). (Ді.: 5,29).

* * *

Канцлер Англії Томас Мор був засуджений 1535 року на смерть за те, що не хотів зректися католицької віри. Дружина і дочка благали його перед смертю, щоб покоровився розпусному королеві Генріху VIII, який жорстоко переслідував католиків. Канцлер спитав їх: “А скільки я зможу ще жити?” “Та бодай двадцять років!”

– відповіли рідні. “Нерозумні! Було б глупотою через двадцять років втратити вічне життя!” – сказав він і пішов, як герой і мученик за віру, на смерть.

Думка про вічність порятує нас від зради.

* * *

Під час кривавого переслідування Католицької Церкви у Мексиці 1927 року кровожадні революціонери схопили 18-літнього юнака і вимагали від нього під загрозою вбивства відректися св. віри. Кричи: “Не знаю Христа!” – вимагали вони. А мужній юнак, навпаки, вигукнув: “Нехай живе Христос!” Його прив’язали до вантажної автомашини, включили мотор і волочили благородне тіло мученика за Христову правду кам’яними вулицями міста. Коли побите, пошматоване тіло стікало кров’ю, мучителі зупинили машину і почали ще раз вимагати від героя, щоб той образив словом Христа Спасителя. А він ще гучніше кричав: “Нехай живе Христос!” А було це недалеко будинку, де жила його мати. Сусіди – очевидці трагедії – побігли до матері і заявили: “Біжи, бо злочинці хочуть, щоб твій син відрікся Ісуса Христа”. О, як це благородно звучить! Вона більше переживала, щоб хлопець не зрікся святої віри, як те, що його катували на смерть. Мати прибігла і в розпуці побачила замість здорового улюбленого сина купу розбитого м’яса і калюжу крові. Але вище материнської любові була любов до Всемогутнього Господа. Тремтячими руками підняла знівечене тіло сина і закричала: “Сину, щаслива вічність з Христом дорожча, як земне життя”. “Закликай за мною: “Нехай живе Христос!” І юнак-мученик з останніх зусиль ледве вигукнув з мамою:

“Нехай живе Христос!” І помер на руках своєї мужньої мами.

Вірність Христові і святій Церкві серед переслідування.

* * *

11 липня 1705 року російський цар Петро I п'яним увірвався в собор святої Софії у Полоцьку. Розлючений, що мощі св. священномученика Йосафата заховано (над якими він, хотів поглумитися), викинув з Кивота і обезчестив Найсвятіші Тайни, потоптавши Їх своїми ногами. Коли ж о. Теофан Кобилчинський кинувся спасати Найсвятіші Тайни, цар зарубав його шаблею. Інших трьох Василіян прислуга царя мучила, потім повісила, а врешті спалила тіла, щоби католики не почитали їх за святих.

Цариця Катерина II за допомогою військ нищила українські католицькі села. Ось якими методами Росія воювала проти Української Католицької Церкви. Хіба всі звірства перелічиш?! Монах Печерської Лаври о. Северин Ярославич став католиком. Його живцем спалили комуністичні партизани у дерев'яній церкві с. Жабче, що біля Луцька.

Ненависть, пекельна дикість російського православ'я, терор українських “православних” щодо українців-католиків. А де ж християнська любов і милосердя як не до ближніх, то хоча б до “ворогів”?

* * *

Святий мученик Лаврентій, що був архідияконом римської Церкви у часах Папи Сикста I, крім служіння Папі під час Святої Літургії, займався ще розподілом

милостині між вбогими Риму. 258 року імператор Валеріян почав жорстоке переслідування християн. Спочатку наказував ув'язнювати і вбивати священиків та церковну прислугу. Негідники схопили Папу Сікста і повели його на місце страти, а позаду йшов його дякон Лаврентій і голосно говорив: “Святий Отче, чому йдеш туди без мене? Ти ніколи не приносив Божої Жертви, не відправляв святої Служби Божої, при якій я не служив би тобі”. “Любий сину, – сказав Папа, обернувшись до нього, – я тебе не залишу, але перед тобою ще велике завдання. А за три дні підеш за мною”. Охоронці чули це і схопили Лаврентія, та повели до старшини. Той дізнався, що Лаврентій керує скарбами Церкви, які роздає як милостиню єпископа, а тому дав наказ, щоб впродовж трьох днів він приніс увесь скарб Церкви. Лаврентій за цей час роздав усе бідності, а третього дня зібрав до купи калік вдів і сиріт, та, закликавши старшину, сказав: “Ось, маєш весь скарб Церкви”.

Розлючений старшина наказав розібрати його догола і пекти вогнем, а святий Лаврентій кепкував собі з нього, кажучи: “З одного боку я вже припечений, можеш вже мене їсти”. Так у важких муках загинув святий Лаврентій.

Не бійся мук за Правду! Тобі допоможе молитва, піст і милостиня.

* * *

Німецький кардинал граф фон Гален, єпископ з Монстару, був мужнім оборонцем Католицької Церкви. Під час переслідування так пояснював джерело своєї католицької свідомості і мужності. Він одержав у батьківському домі строге релігійне виховання. Тут

була домашня каплиця, де всі 13 дітей разом з батьками та домашньою прислугою кожної неділі та кожного свята брали участь у Святій Літургії. Кожного дня була спільна молитва на вервиці, якою керував батько; спільна вранішня і вечірня молитва. Всі приписані пости строго дотримувалися.

“Дім ваш нехай буде храмом Божим!”

* * *

У 1936 році на Олімпійських іграх у німецькому містечку Гармішпаркінкірхен швейцарська спортивна команда попросила місцевого пароха змістити час Служби Божої з 11 на 12 годину, бо члени цієї команди конче хотіли бути на Святій Літургії. І не дивно, що на цих іграх команда зайняла перші місця, виборовши золоту і срібну медалі.

А як у нас? Нас, священиків, часто запрошують відкривати різні конференції, наради, спортивні змагання, але представники цих товариств чи організацій мало бувають у церкві на Богослужіннях.

Якщо віримо, то цю віру треба визнавати привселюдно.

* * *

Один наш священик запитав старенького хлібороба, який виховав своїх синів і доньок чесними та побожними, як він зумів добитися цього, як прищепив у їхні серця дух релігійності. Хлібороб відповів: “Я завжди старався дати їм добрий приклад. Я ніколи не говорив: “Діти, моліться!” Але завжди: “Тепер будемо разом молитися!” Я ніколи не говорив: “Діти, вже час іти до церкви!” Але завжди: “Ходім усі до церкви, вже

пора!” Не казав: “Ідіть до святої Сповіді!” Але завжди наголошував: “Завтра, у першу неділю місяця, приступимо разом до святої Сповіді”. Ось чому я не мав ніколи непорозуміння зі своїми дітьми”.

Добрий приклад батьків і жива любов до Бога.

* * *

У містечку Верона, в Італії, на залізничному вокзалі, зібралася громада людей, яка проводжала молодих місіонерів, що від’їжджали на місію в Африку. Надзвичайна радість сяяла на обличчі одного молодого місіонера Даниїла Комбоні. Він радів з того, що врешті прийшла довгожданна хвилина, коли він зможе нести світло Христової Євангелії поміж поганські народи цього континенту. Прощаючись з родиною, о. Даниїл підійшов до свого батька, якого дуже любив: “Тату, ти знаєш, як я тебе люблю. Якщо я тепер залишаю тебе, то роблю це виключно з любові до Бога, Який кличе мене на місію серед диких народів”. Стримуючи сльози, старенький батько сказав до сина місіонера: “І я тебе, мій сину, дуже люблю. Але з більшої любові до Бога віддаю тебе на місію ширити Боже Царство на Землі!”

Ось син, з любові до Бога, кидає все: рідний край, найближчих рідних, старенького батька, матір, яких, може, вже ніколи не побачить. З цієї самої любові до Бога батько жертвує сина у чужий край, де жде його мозольна праця, небезпека, а може й мученицька смерть!

Любов до Бога. Яка це могутня сила!

* * *

Святий великомученик і чудотворець Юрій народився 260 року у Кападокії, в Малій Азії. Одержав від батьків, зокрема, матері, глибоке християнське виховання. Тому, хоч займав становище військового трибуна, роздав все своє майно вбогим і заявив безбожному цісареві Діоклетіянові: “Досить вже переслідувати невинних людей! Покайся, відвернися від поганської віри, бо є один правдивий Бог, котрому поклоняються християни!” Погани, за наказом Діоклетіяна, жорстоко мучили Юрія. Але не зламали його ні в’язниця, де йому закували ноги, а на груди поклали важкий камінь, ні коли його кинули в яму з вапном, ні залізні чоботи із цвяхами всередині. Святий Юрій не пішов на компроміс з катами, а спокійно поклав голову під сокиру ката.

Свята віра додає сили у терпіннях.

* * *

Під час жорстокого переслідування в радянські часи Української Греко-Католицької Церкви на Закарпатті було знищено блаженного (проголошений Папою Іваном Павлом II у 2001 році) єпископа Теодора Ромжу. Він їхав підводою з канонічної візитації та освячення новозбудованого храму. На одному з глухих поворотів на підводі наїхала вантажна машина. Це була спровокована аварія. Один священник та їздовий (батько п’ятох дітей) померли на місці, а важко побитого Владика доставили у лікарню м. Ужгорода. Там єпископа Ромжу доглядали Сестри монахині. Здоров’я мученика покращувалося. Та одного дня усіх Сестер усунули, а за Єпископом приставили доглядати

медсестру (як стало відомо пізніше – агента КДБ). Вона силою, проти волі Єпископа, який боронився, ввела йому укол з отрутою. У муках, вмираючи, Єпископ благав води, але навіть у цьому йому відмовили. (Детальніше див. “Літопис нескореної України”, т. 1, с. 353).

Пам’ятаймо про наших мучеників-героїв!

* * *

11 вересня – свято Усікновення чесної голови св. Івана Хрестителя. Коли цар Ірод, син того Ірода, котрий наказав убити дітей у Вифлеємі, відняв у свого брата жінку Іродіаду, то св. Іван Хреститель не міг спокійно терпіти того злочину і відкрито заявив грішному цареві: “Не годиться тобі мати жінку брата твого!” За це Ірод наказав схопити його і кинути у в’язницю. Хоч знав, що Іван Хреститель – праведний муж, бо він у багатьох справах радився з ним. Ірод також боявся народу, який поважав Івана Хрестителя і вважав його за пророка. Але його постійно підштовхувала до злочину мстива Іродіада. І скоро у неї трапилася нагода вгамувати свою жадобу помсти.

Ірод святкував свої уродини і влаштував для своїх видатних достойників велику забаву. А була на тій забаві і дочка Іродіади, яка зачарувала всіх своїми танцями. Радів також Ірод, і під впливом загальної веселості і піднесення, будучи п’яним, заявив дочці Іродіади: “Проси у мене, що хочеш, я все тобі дам, навіть половину царства”. І тут же поклявся (ось до чого доводить пияцтво!). А дочка, не знаючи, що попросити, побігла до матері на пораду. Злобна мати, не

довго думаючи, сказала: “Проси голову Івана Хрестителя”.

Дочка повернулася до царя і сказала: “Хочу, щоб мені на полумиску принесли голову Івана Хрестителя”. Засумував цар Ірод, коли почув ці слова, бо обіцянку робив необдумано, під час пиятики. Але, будучи вбогим духом, не хотів зламати присяги. Хоча вона його і не зобов’язувала, бо була дана у нетверезому стані. Ірод більше боявся осоромитися перед гостями, ніж порушити Божий закон. Він відправив ката у в’язницю і наказав відрубати голову св. Івана Хрестителя. Цю голову кат віддав дочці Іродіади, а дочка подала матері.

Учні св. Івана Хрестителя похоронили тіло Божого пророка у м. Севастії, у Самарії. За часів володіння св. царя Константина Великого було віднайдено мощі Христового Хрестителя і перенесено до Царгороду, а опісля – до Риму, де вони зберігаються у церкві св. Сильвестра.

Не відступив св. пророк Іван Хреститель від Божих законів навіть під загрозою смерті: не відрікся своїх поглядів, не просив ласки у дикого ворога, а безстрашно поклав голову під меч ката.

Святий Франциск Салезій звик був казати: “Я уклав угоду з моїм язиком: не вимовити ні слова, якщо моє серце зворушене, схвильоване” (тим більше, якщо людина нетвереза).

На таких мужніх провідників жде наша св. Церква і державність України.

* * *

Українська Греко-Католицька Церква багата святими постатями, духовними отцями, які й під час

жахливого переслідування не боялися сіяти зерно добра і милосердя, серед постійних небезпек мандрували по підпільних станицях і обслуговували вірних Католицької Церкви. Тільки на Закарпатті, у Мукачівській Єпархії, організатори пекельного жовтневого повстання комуністи замучили 124 греко-католицьких священників. Серед них особливу мужність і безстрашність виявив тепер уже блаженний єпископ Теодор Ромжа, о. Петро Орос, о. Іван Маргітич (пізніше – єпископ).

Коли в 1949 році дикі безбожники по всій Єпархії розпочали переслідування греко-католицьких священників, виганяючи їх із церков і парафій, засилаючи на ув'язнення в Сибір та Казахстан, Боже Провидіння визначило інший шлях ісповідування віри і мучеництва о. Петрові Оросу. Отець Орос очолив духовне підпілля Закарпаття. Він, напевне, перед Господом Богом святий, обслуговував десятки міст, сіл, станиць. За його голову “діти пекельного октября” встановили винагороду у п'ять тисяч карбованців. До нього підсиляли провокаторів, щоб схилити його добровільно здатися. А він продовжував священничу діяльність: відвідував хворих, писав духовні послання-листи.

Спіймали о. Петра Ороса на початку 1953 року. Але й на допитах він проповідував Христову віру слідчим, як апостоли Христові на судах. І диво! Він переконав їх своїми проповідями і отця відпустили. Влітку того ж 1953 року на о. Ороса було вчинено замах: у нього стріляли, але не влучили.

Перед святом Успіння Матері Божої він проповідував серед маси народу. З'явилася підозріла

особа. Тоді отця заховали у товарному вагоні на залізничній станції. Його пильнувала мужня жінка, яка не зізналася про отця дільничному міліціонерові. Але це зробив працівник залізничної станції. Міліціонер повів священника до с. Заріччя під святий Хрест. Отець Петро звернувся до міліціонера з словами: “Будьте добрі, відпустіть мене”. У відповідь отець почув: “Молися, бо тобі кінець!” Отець Петро став на коліна. Спожив Найсвятіші Тайни, що мав при собі. Пролунали два постріли ззаду і смертельно поранений священник упав на землю. (Міліціонер-убивця хвалився згодом, що одержав за це 500 карбованців). Священника безбожники не дозволили поховати. І досі не відомо, де тіло святого мученика.

Чому так мужньо діяв і свято помер святий мученик о. Петро Орос, як і тисячі інших? Бо вони твердо вірили, у щасливу вічність, до якої треба готуватися святим життям.

Наш взір – наші святі.

Л Ю Б О В Д О Б Л И Ж Н Ь О Г О

* * *

Святий Григорій Богослов своєю святістю життя і глибокими богословськими знаннями здобув велику популярність серед вірних. Тому й позаздрили йому аріяни-еретики і вирішили вбити його. Коли вбивця з’явився з ножем у кімнаті єпископа, він побачив благородне, добре обличчя святителя. Зачарований святою, величною постаттю, він випустив з рук ніж і

впав безсилений на землю. Владика підійшов до нього, підняв, притулив до серця і сказав: “Нехай тобі Господь так простить, як і я тобі прощаю із щирого серця, дорогий брате!”

Коли цісар, який дуже любив св. Григорія за праведне його життя, хотів покарати смертю злочинця, св. Григорій випросив для нього помилування. Цей вчинок св. Григорія навернув багатьох людей до св. Католицької (Вселенської) Церкви.

Подібне благородство вчинив Папа Іван Павло II з турком Агджою, який стріляв у Святішого Отця. Папа молився за нього, відвідав його в тюрмі без охорони, обняв і простив його. Зворушений таким ставленням в’язень-вбивця упав на коліна і поцілував Папу у руку.

“Ніщо так не робить людину схожою до Бога, як любов ворогів” (Святий Іван Золотоустий).

* * *

Святий євангелист Іван, якому, як відомо, Ісус Христос обіцяв і передбачив природну смерть, дожив до глибокої старості. Він жив в Ефесі ще у 100-му році. Його приводили під руки до церкви і дуже просили, щоб він сказав проповідь. Але у цьому віці він замість проповіді казав християнам лише ось такі слова: “Дітоньки, любіть один одного взаємно”. Коли його питали, чому він завжди одне й те ж говорить, святий Іван відповідав: “Коли ви один одного любите, тоді ви виповняєте увесь закон”.

Цю любов святий Іван виявив Христові, коли єдиний з апостолів стояв під Хрестом на Голготі.

Любов до ближнього охоплює і любов до Бога і навзаєм.

* * *

Майбутній святий Мартин служив офіцером у кінноті, будучи далеким від християнства. Одного разу у сувору зиму він їхав конем до міста Альє, що у Франції. Тут зустрів він одного жебрака. Той був напівнагий і страшенно тремтів від холоду. Святий Мартин виявив співчуття до жебрака: він розділив свій плащ надвоє і дав одну частину жебракові.

Наступної ночі святий Мартин мав гарний сон: він бачив Ісуса Христа в оточенні ангелів, а на ньому була половина того плаща. При цьому Христос сказав ангелам: “Гляньте, в цей плащ вдягнув мене Мартин”. Цей сон мав величезний вплив на святого Мартина: скоро після цього він охрестився і виявляв ще більше милосердя до людей, ніж дотепер. Пізніше він став єпископом і вів праведне життя. Помер у 402 році.

“Що ви зробили одному з Моїх найменших братів, ви Мені зробили” – сказав Христос.

* * *

Англійський король Річард, якого за хоробрість і відвагу звали “Левине серце”, організував 1189 року хрестовий похід у Палестину і вів там війну проти магометан. Одного разу подався він зі своїми друзями на полювання і попав у ворожу засідку. Річард, незважаючи на велику кількість противників, держався мужньо. Проте майже всі його воїни загинули і вже не було ніякої надії відбитися від ворогів. Йому залишалося хіба що здатися, або ж дати вбити себе. Як раптом один із його воїнів (Вільгельм) гукнув: “Я король!” Ту же магометани відійшли від справжнього

короля і взяли в полон Вільгельма. Так у замішанні вдалося Річардові втекти до своїх.

Коли полоненого привели до султана Салабіна, стала зрозуміла хитрість. Салабін був розумним і досвідченим вождем. Він не вчинив ніякої кривди Вільгельмові, а обміняв його на десятиох полонених арабів.

Так як цей підлеглий пожертвував себе за свого короля, щоб його захистити, так пожертвував себе Небесний Цар – Христос – за людей, щоби їх захистити, і при тому говорить: “Усе, що ви зробили ближньому своєму, ви Мені зробили”.

Любов до ближнього.

* * *

Це було в Берліні. Одна вбога дівчина, яка довший час не мала праці та заробітку, щоб не померти з голоду, змушена була продавати власний дитячий одяг. Якійсь вбогій вдові продала вона зимове пальто, яке подарувала їй померла мати. Через кілька днів вдова повернула їй пальто і сказала: “Хоча я вбога, утримую двох дітей, але нечесною не можу бути. Візьміть ваше пальто і поверніть мені моїх два талери”. Вбога дівчина не могла зрозуміти, що хоче цим сказати жінка. “Я не маю грошей, я їх витратила”, – сказала вона. Жінка на це відповіла: “У вашому одязі, який я купила у вас, були зашиті сто марок і лист від вашої матері. Ось почитайте: ваша мати пише, що вона з трудом заощадила ці гроші, щоб ви мали їх у лиху годину”. Бідна дівчина з радості не могла опанувати собою. А бідна вдова заслуговує на велике признание.

Як же нам в Україні не вистачає таких чесних людей!

* * *

Святий Іван Євангелист довідався, що один юнак, якого він колись навернув, приєднався до банди розбійників, навіть став їхнім ватажком. Святий Іван зараз же подався в дорогу і пішов у гори, де перебували розбійники. Сторожа розбійників схопила його і на його прохання повела до ватажка. Коли ватажок довідався про святого Івана, дуже налякався і втік. Проте св. Іван побіг за ним, вигукуючи: “Синочку, чому втікаєш від свого духовного батька, від безборонного старика? Не бійся! Ти одержиш прощення, я сам буду просити за тебе Ісуса Христа!” Ці любі, милі слова зворушили розбійника і викликали у нього рясні сльози. Він зупинився і глянув, плачучи, на Апостола. Святий Іван підійшов до нього, обіцяючи ласку прощення, і вивів його з товариства розбійників у вільний світ.

Добротою виправляймо світ.

* * *

Безбожний поет Клеменс Брентано (†1842) походив з італійської родини та жив у Франкфурті-на-Майні, видавав багато віршів, у яких закликав німецький народ до мужності у війні з Наполеоном. На жаль, він був безбожний, і безбожними книжками дуже псував народ. Проте, він був дуже щедрий: роздавав вбогим майно, хоч сам не раз терпів від голоду. Хлопчика, який на Святий Вечір замерзав на снігу, продаючи ялинку, щоб врятувати вбогу хвору маму, взяв додому, одягнув, відніс матері багаті подарунки. За це Господь дав йому

нагоду пізнати Божі закони. Він зустрівся з Катериною Еммеріх, яка мала пророчі візії, містичні зустрічі з Богом, Ісусом Христом, Матір'ю Божою, святими. Він все це з насолодою описав (“Життя Христа”, “Терпіння Христа”, “Життя Матері Божої”), дуже цим захопився, у все це повірив і став ревним католиком. А тоді викупив у книгарнях усі свої безбожні книги і спалив їх.

За добрі діла Господь і грішників нагороджує.

* * *

Святий Павлін був дуже милосердний і все своє майно роздавав на викуп бідних невольників. Коли роздав всі гроші і вже навіть не мав що перепродати, прийшла до нього вбога вдовиця і в розпуці заридала: “Заради любові Божої, змилосярдися наді мною, нещасною матір'ю. Зять царя вандалів забрав мого сина у неволю”. “Крім мене самого, нічого в мене немає; візьми мене за раба і віддай за сина”, – сказав святий. Бідна вдова подумала, що той глузує з неї і почала виходити з дому. Святий Павлін затримав її і запевнив, що говорить правду.

Єпископ і вдова-мати поїхали в Африку. Вдова упала до ніг князя вандалів і почала благати, щоб взяв собі раба замість її сина. Жорстокий князь довго вагався, не зважав на сльози вдови. Але коли довідався, що Павлін є добрим садівником, погодився прийняти старця за молодця. Вдова із сином повернулася у рідний край, а св. Павлін залишився догоджати князеві садовоиною, яриною, овочами. Князь полюбив св. Павліна за це, а також за розум та мудрість. А коли святий передбачив у деталях майбутнє горе княжого роду, князь почав вимагати від нього, щоби він сказав, ким є

насправді. Коли єпископ зізнався, князь налякався, попросив пробачення і звільнив його з рабської неволі, обдарував великими дарунками.

Але благородний св. Павлін почав просити, щоби були відпущені усі невольники. Князь радо погодився. Єписком з невольниками відплив на Батьківщину, ошчаслививши батьків, жінок і дітей невольників.

Люби ближнього ділом.

* * *

У містечку Флензбурзі (Данія) одна родина має на своєму гербі наполовину наповнену пляшку. А історія цього герба така. Під час датсько-шведської війни 1700 року один воїн-християнин був на полі після завзятого бою. Йому пощастило дістати пляшку пива. І коли він притулив її до своїх уст, щоби втамувати спрагу, то почув тихий стогін. Він зробив кілька кроків і побачив пораненого шведа, якому гарматним пострілом було відірвано обидві ноги.

Милосердний християнин, датчанин, підійшов до нього, бо у цей момент вже не вважав його своїм ворогом, але нещасливим другом, і, нахилившись над ним, приклав пляшку до його уст. У цю хвилину підступний швед вийняв пістолет і вистрелив у нього. Але, на щастя, куля не потрапила у датчанина. Тоді той вирвав з рук шведа пістолет і сказав: “Підступнику, тепер дістанеш тільки півпляшки пива!” Він випив половину, а решту віддав пораненому. Про цей милосердний випадок довідався король Данії і надав родині цього юнака шляхетство, а на гербі наказав помістити напівпорожню пляшку, котра мала завжди

нагадувати про милосердний вчинок християнина до свого ворога.

“Ви ж любіть ворогів своїх...”

* * *

Це було у США, в штаті Каліфорнія. Один хлопець закохався в дівчину. Вона довгий час хворіла на аритмію серця. Лікарі не давали їй гарантії на довге життя. Хлопець якось сказав своїй дівчині, що якби Господь забажав передчасно забрати його до Себе, то він найбільше бажав би, щоб його серце лікарі пересадили їй. Так воно й сталося. Незадовго після того він загинув у катастрофі, а його серце пересадили його хворій дівчині. Вона живе досі і почувається цілком здоровою.

Приклад справжньої любові і жертовності подругів.

Л Ю Б О В Д О Б А Т Ь К І В

* * *

1. Канцлер Англії Томас Мор перед початком праці завжди клякав перед своїм батьком і просив благословення.

2. Єврейський цар Соломон завжди піднімався назустріч своїй матері, коли вона йшла до нього у справах, і садив її біля себе, праворуч від свого трону.

Пошана до батьків.

* * *

На Ужгородському кладовищі на кожному гроті епіграф: “Так Бог хотів!” А от біля одного я зупинився. Там було пояснення: “Тут похований доктор медичних наук, викладач Празького університету”. У лівому верхньому кутку великої кам’яної брили на гробі художник висік барельєф покійного. А у правому нижньому кутку каменя-постаменту художник вирізьбив постать жінки-вдови, яка з болем серця обійняла трое дітей. Передня найменша дитина тримає у руці глечик, з якого б’є яскраве червоне полум’я. Всі вп’яли свій погляд у батька. Від імені всіх живих членів родини, прибитих горем, дитина з глечиком немов заявляє: “Спи спокійно, наш дорогенький незабутній татку. Цей вогонь любові до Господа Бога і нашої матері України, який ти запалив у наших серцях, ніколи не погасне!” А чи всі батьки гідно виховують своїх дітей, чи всі чують від них такі слова вдячності, особливо після смерті?

Обов’язок батьків у вихованні дітей.

* * *

Король Англії Генріх VIII засудив свого канцлера Томаса Мора на кару смерті за вірність святій Католицькій Церкві. Із страху перед помстою короля ніхто не мав відваги похоронити покійного. Проте, дочка канцлера, Маргарет, не злякалася, а зайнялася похоронами батька. Тиран – король Генріх VIII, настільки був вражений цим мужнім вчинком, що не покарав Маргарету, а, навпаки, віддав їй шану.

Навіть переможець шанує мужність свого ворога.

* * *

1. Про діяння Йосифа у Єгипті читаємо у Святому Письмі Старого Завіту. Він, будучи піднесеним до найвищої гідності у державі після фараона, ніколи не цурався свого батька, який був звичайним пастухом. Йосиф з великою пошаною представив його фараонові. За дорученням фараона Йосиф поселив батька і своїх братів на найліпшій землі у Єгипті.

2. Якось до Папи Бенедикта XI прийшла його мати, вбога прачка. Кардинали були вбрали її у багатий одяг, але Папа сказав, що він не впізнає її. Вона мусіла перевдягтися у свій одяг і тільки тоді Бенедикт XI по-синівськи привітав її.

3. Джеймс А. Гарфілд 4 березня 1881 року був обраний президентом Америки. На урочистостях з цієї нагоди він бажав бачити свою маму. Про це написав до неї. Мати відписала, що там немає місця для неї, звичайної жінки. Вона радше буде молитися вдома за нього. Та він заявив, що без неї не поїде у Вашингтон. І вона поїхала, і була всюди зі своїм сином. На першому привітанні понад сто тисяч людей чекали на нього. Між ними було багато визначних гостей. Очі всіх були звернені на президента. Та він відпустив для матері місце, що було приготовлене для нього. Після присяги він приступив до своєї матері, з любов'ю обійняв її і поцілував. Всі були захоплені його ставленням до своєї матері. Так добрий син любить свою матір!

“Шануй батька і матір твою...” – 4 заповідь Божя.

* * *

Цісар Йосиф II велів використовувати арештантів до громадських робіт. Якось арештанти чистили вулиці міста, в тому числі рови. Один державний радник і довірений цісаря Австрії споглядав зі свого вікна за арештантами. Тут запримітив він, як акуратно вдягнений студент підійшов до одного арештанта і поцілував його в руку. Державний радник наказав прикликати студента до себе і зробив йому зауваження, що він негідно повівся, цілуючи арештанта. Студент зі сльозами на очах відповів: “Пане, але ж це був мій батько”. Цей гарний доказ синівської любові справив на радника могутнє враження. Про цей випадок він розповів цісареві Йосифові II. Цісар виявив радість з приводу такого благородства студента і звільнив з в’язниці його батька. При цьому він сказав: “Батько, який виховав такого гідного сина і таку любов до себе, не може бути злочинцем”. А синові наказав виділити стипендію аж до закінчення студій. Це діялося у Відні біля катедри святого Стефана 1787 року; державного діяча звали барон Крессель.

Діти зобов’язані виявляти повагу до батьків, навіть тоді, коли ті допускають помилки. А Господь обов’язково винагороджує дітей, які виконують четверту заповідь.

* * *

Видатний генерал пруських кіннотних відділів Цітхер в юності прислужувався у палаті пруського короля Фрідріха II. Він мусів по декілька ночей підряд сторожити у передпокоях цісаря. Робив це за додаткову плату, підміняючи інших. У такий спосіб він хотів

допомогти своїй матері матеріально. Якось король не міг спати і велів подати йому книжку. Він декілька разів дзвіночком викликав хлопчика, але той не появлявся. Тоді король встав і виглянув у передпокій. Тут він побачив сплячого Цітхера, а перед ним на столі лежав лист, якого хлопець писав своїй вбогій матері. У листі він розказував про свої великі старання, про додаткові нічні чергування, про те, що висилає їй 10 зароблених талерів. Цісар був зворушений любов'ю сина до матері. Він повернувся у свою кімнату, приніс звідти багато золотих монет і вклав юнакові у кожну його кишеню. Замість того, щоб покарати Цітхера, король проголосив його старшиною-офіцером. Цітхер одержав пізніше високе звання в армії і відзначався хоробрістю у військових діях.

Господь винагороджує любов до своєї матері.

* * *

1887 року віденські газети подали таку відомість. Стареньких батьків доглядала і за власний кошт утримувала одинока дочка, яка працювала бухгалтером на заводі. Але завод закрили, дочка залишилася без праці і грошей. Щоб рятувати батьків, вона продала у перукарні свою пишну косу. Цього вистачило на короткий час. Потім вона вирішила продати стоматологові свої передні зуби. Здивувався лікар, якому вона все розказала. І подарував гідній дитині 100 гульденів. Потім пішов з нею до її батьків і попросив у них руки такої благородної дівчини.

Дотримання четвертої заповіді приносить щастя і благословення.

* * *

Батько родини часто впивався і нетверезий повертався з праці додому. Мати з болем у серці та плачем зустрічала чоловіка. І ось на уроці релігії синок, якому було дуже шкода своєї доброї матері, почув від катехита, що Господь радо вислуховує молитви з додатком покути за другого грішника. Коли хлопчик прийшов після уроків додому, заявив до матері: “Мамусю, ти вже не будеш плакати, коли батько наш прийде п’яний додому!” “Чому це, сину?” – питає мама. “Бо я буду щиро молитися за батька і поститиму за нього”, – сказав синочок.

І справді: хлопець відмовляв собі у левовій частці їжі на очах у батька. Не витримав якось батько і спитав: “Ти ще так довго робитимеш?” “Так! Поки ти не припиниш впиватися, я буду постити, хоч би і вмер! Мама ж так гірко плаче!” Засоромився батько і сказав: “Сину, мати вже не буде плакати. Я приходитиму додому тверезий!”

Молитва і піст дитини допомогла направити батька. Таких дітей хоче бачити св. Миколай.

* * *

Ще до сьогодні береглися у Греції в Афінах старогрецькі святині, які замітні тим, що не стовпи держать дах святині, а постаті жінок (так звані “коріятиди”). Цим стародавні греки хотіли підкреслити, що жінка-мати повинна бути творцем-носієм найбільших цінностей для Бога і народу – підтримувати і виховувати здорове духом суспільство.

Цінуймо жінку-матір.

* * *

Одного двадцятилітнього хлопця питали, чому він вже повністю посивів. Той хлопець регулярно ходив до церкви і щиро молився. Він розказав: “Я вів дуже грішне життя. Я не сповідався, насміхався з молитви, з релігії, зі священників. Не слухав батьків, зневажав їх. Одного разу я тяжко образив свою маму і навіть вдарив її по голові. А мати впала на коліна і молилася з плачем: “Господи, наверни мого сина!” У мене потемніло в очах і я впав на землю, наче мертвий... Ознак життя не було ніяких. Мене обмили, вбрали і поклали у труну. Я був у летаргічному сні: все чув, але не міг рухатися. Я чув мамин плач, чув, як вкладали мене у домовину, як цвяхами забивали віко і, нарешті, поховали... Але раптом уночі я розбудися і відчув страшну задуху. Я душився. Підняв руку, торкнувся нею віка домовини. З останніх сил я вибив віко і вийшов з домовини. На щастя, це був мурований гробівець, а не звичайна могила. Було дуже темно, тож я почав іти навпомацки і надібав домовину. Я зрозумів, що це домовина батька, який помер три роки тому. Я дуже налякався і щосили почав кричати, але ніхто не чув мене. З гробівця вийти не міг, бо залізні двері були замкнені. Тоді я впав на коліна, обійняв домовину батька і, ридаючи, почав благати: “Таточку мої, випросіть у Бога порятунок для мене! Доки життя мого – служитиму Богові!” І батькова праведна душа вимолила у Господа ласку порятунку для мене. Вранці, коли я почав гримати у двері гробівця, прийшов грабар і випустив мене на волю... Отже, не дивуйтеся, що у мене сивий волос на голові, і що я кожного дня іду до церкви молитися. Бо там, на

цвинтарі, між померлими, я пізнав мету життя. Пізнав, що спасіння душі – це найважливіше питання в житті”.

Прогрішення проти четвертої заповіді Божої.

* * *

Сільська дівчина зайшла у крамницю з пакунком одягу та взуття і звернулась до продавця: “Я хочу це продати”. Продавець засумнівалася, чи, бува, це не крадені речі, а тому запитала: “Звідки ти це взяла?” “Це мої всі речі. Вдома залишилися хворі старенькі батьки, а я не маю за що купити харчів, вони голодують”. З її очей покотилися рясні сльози. Зрозуміла продавець добре серце справжньої дитини. Вона не взяла речей, але дала дівчині грошей і сказала: “Ти добра дитина, Бог нагородить тебе за це. Як будеш ще коли-небудь у місті, обов’язково приходь до мене. Я завжди допоможу тобі!”

А як чинять сьогодні бездушні комерсанти, безсовісно здираючи гроші?!

Люби батьків, утікай від багатства.

* * *

Треба шанувати батьків, навіть якщо вони убогі чи займають низьке соціальне становище. Йосиф у Єгипті, котрого фараон підняв до найвищої гідності, пошанував свого батька, не погордив ним, хоча він був тільки пастухом: провів батька до фараона і представив його вельможі. Коли до царя Соломона прийшла його мати, яка походила з бідного роду, він враз підвівся з престолу, віддав їй поклін і посадив праворуч себе. Король Англії, відступник від католицької віри, Генріх VIII, засудив на кару смерті свого канцлера Тома Мора,

бо той не хотів покоритися і признати рішення зрадливого короля. Із страху перед помстою короля ніхто не мав відваги похоронити канцлера. Однак, не злякалася люті короля дочка Мора Маргарет. Вона зайнялася похоронами батька. Тиран схвалив цю відвагу дочки та її прив'язання до батька: він не зробив їй нічого, навіть пошанував.

Навіть у тваринному світі маємо повчальні приклади: молоді леви діляться своєю здобиччю зі старими левами; молоді бузьки зігрівають собою старих, коли ті у старості втрачають пір'я; малі кормлять їх і допомагають літати.

І Христос Спаситель, коли помирав на Хресті, пам'ятав про Свою Матір, Пречисту Діву Марію, поручивши Її опіці святого Івана Богослова.

Пошана до батьків.

* * *

Під час Другої світової війни біля берегів Західної Європи, на берегах Атлантичного океану, стояли готові до бою англійські кораблі. Був наказ адмірала і всіх капітанів кораблів: мертва тишина! Не виявляти жодним звуком місце перебування кораблів. Раптом якийсь моряк стрибнув з палуби корабля у воду. Відразу зчинилася метушня. Хто посмів порушити тишу перед наступом? За 2-3 хвилини моряк повернувся з моря на свій корабель. Йому грозить польовий суд і розстріл. “Як посмів ти порушити наказ?” – запитав капітан. Моряк витягнув з кишені корабля фото. “Це фотографія моєї мами. Вона випадково впала у воду. А я дуже люблю її. Вона щиро благословила мене на війну за рідний край і казала, що

завжди буде молитися за моє щасливе повернення”. Капітан корабля і військовий суддя відповів: “Якщо ти так любиш рідну маму, то ти будеш вірно служити також Батьківщині!” Мужнього моряка не судили.

Любов сина до матері.

Л Ю Б О В Д О Б А Т Ь К І В Щ И Н И

* * *

Під час громадянської війни в Іспанії 1936 р. комуністи взяли в облогу місто Алказар. А місто захищав полковник Маскардо з невеликим загonom, який дуже завзято оборонявся. Під час облоги до комуністів у полон потрапив син полковника Маскардо. Комуністи висилають лист з погрозою: “Здайте місто або ми вб’ємо сина полковника!” Тільки на декілька секунд завагався мужній батько і великий патріот Іспанії. Він відповів ворогові, а радше синові: “Сину, готуйся до мужньої смерті за вільну Іспанію!”

Господь нагородив полковника за мужність і вірність. Маленька горстка оборонців витримала облогу і комуністи за деякий час були прогнані.

У музеї міста Алказар голова українського уряду Ярослав Стецько після Другої світової війни залишив від України цінний різьблений подарунок із написом: “Алказарцям Заходу від алказарців Сходу”...

І нас століттями облягали, нищили, зневажали, грабували, обдурювали “визволителі”. І наш український народ витримав все, а за героїчну вірність

Богові, святій Католицькій Церкві і Україні отримав волю.

Мужність батька-християнина, оборонця своєї Батьківщини.

* * *

Монах Києво-Печерської лаври Данило Заточник під час своєї прощі до Святої Землі, коли ступив до церкви Божого Гробу в Єрусалимі, поставив засвічену свічку за Україну, за її князів, військо українське, і за народ наш у гарячій молитві за них (а не за своє здоров'я, щасливу подорож і т. д.).

Всюди пам'ятай, що ти – дитина українського народу.

* * *

На могилі давньогрецьких спартанських героїв поміщена епітафія: “Мандрівнику! Іди, сповісти Спарту, що ми тут лежимо, чесно виконавши свій обов'язок”.

А скільки таких могил святих героїв в Україні?! Вони нас попереджають: “Будьте мужні у боротьбі за Божу правду і волю народу!”

На могилі українського філософа Григорія Сковороди поміщено на його прохання (за життя) ось така епітафія: “Світ лювив мене, але не спіймав!”

Ці слова і цей приклад можна використати на похоронах всіх великих духом постатей.

* * *

Після скасування панщини в Австро-Угорщині 1848 року, як це змалював поетично Іван Франко у поемі

“Панські жарти”, в одному селі на саме свято Великодня народ вирушив процесійно зі священником на кладовище, щоб сповістити велику радість своїм рідним, які тут спочивали. Старенький дідусь припав до могили свого батька і у сльозах радості закликав: “Тату, ми вже вільні!”

З нагоди побажань волі своїм країнам і Батьківщині!

* * *

В ніч з 12 на 13 лютого 1924 року у львівській тюрмі Бригідки помирала видатний борець за українську державність, член УВО Ольга Басараб (народилася 1880 р. у с. Підгороддя Рогатинського району у сім’ї о. Михайла Левицького. Померла у 1924-му). Вся у ранах, стікаючи кров’ю, вона мужньо витримала знущання ворогів. В останні хвилини свого життя вона власною кров’ю написала на стіні камери, де вмирала: “За кров, за муки, за руїни, верни, верни нам, Боже, Україну!”

Впадь, але не зрадь Бога і Україну!

* * *

23 лютого 1429 р. у м. Орлеан, у Франції, 17-літня дівчина Жанна д’Арк (майбутня свята Католицької Церкви), коли англійська армія зайняла всю Францію, а престолонаслідник Франції втік з країни, палкими промовами, мужнім власним прикладом влила у народ і військо віру у можливу перемогу. Вона безстрашною поведінкою запалила мужчин, пробудила до оборони весь французький народ. Англійців прогнали.

А нам, що маємо Христа Господа, кого боятися?

Нашому народові і святій Церкві дуже треба мужніх оборонців...

* * *

Серед українських в'язнів у Сибіру – японець. Чесний, мудрий, уважний. І ось одного дня його випускають на волю. Українці на radoщах вирішили подарувати йому вишивану сорочку. Але як це зробити? Збирали серез в'язнів по ниточці, випорювали старі вишивки. Коли японець побачив нову вишивану сорочку, він сприйняв це як диво. “Такий народ усе може. Він не пропаде – хай навіть усі власті світу підуть на нього. Серед руїн і бруду, з нічого він творитиме красу”, – сказав, захоплений красною вишивкою японець. Пізніше японець написав книжку про наш феномен, наше щедre диво-коріння і велику традицію.

Воскресайте, камінні душі,
Розкривайте серця і чоло,
Щоб не сказали про вас грядущі:
Їх на землі не було
(Василь Симоненко).

Нехай наш Господь, св. Великодня сповідь допоможуть бути гідними св. Католицької Церкви і рідного народу, який творить таку красу!

* * *

Великий український філософ Григорій Сковорода, людина глибокої віри і знань про Бога, передбачаючи свою смерть, просив записати на своєму гробі епітафію: “Світ ловив мене, але не спіймав!” (Коли б це можна було на кожному нашому гробі написати).

Це можна написати на гробі всіх, хто мужньо відкидав спокуси до гріха у світі. Цариці Катерині II, яка вербувала Сковороду на великі становища у чужу Росію, він відповів: “Мені дорожча українська пісня і моя сопілка, ніж царська Москва”.

Будь мужнім у боротьбі із спокусами світу!

* * *

У 1040 році французький король Генріх I вислав до столиці України послів, на чолі яких був єпископ. У Києві вони мали просити князя Ярослава Мудрого, щоб він виявив свою ласку і дозволив його дочці Анні вийти заміж за короля Франції Генріха I. Князь Ярослав Мудрий дав свою згоду і княжна Анна поїхала з почестями до Франції. 14 жовтня 1049 року у катедральному соборі міста Рен Анна взяла шлюб з Генріхом I – королем Франції. Вийжджаючи з Києва, княжна взяла з собою Євангеліє (досі зберігається у Національній бібліотеці в Парижі). На цьому Євангелії французькі королі довгі роки під час коронації присягали перед Господом Богом на вірність престолові і Франції.

У королеви Анни були одна дочка і два сини. Дочка Едігна була вихована у релігійному і патріотичному дусі, знала багато про Київ та Україну. Коли вона почула, що батько хоче віддати її за нелюба, вирішила втікати. Не маючи коштів, вона пішла в Україну пішки. Знеможена довгою дорогою, княжна зупинилася під лісом коло села Пух (околиця Мюнхена, Німеччина). Тут її підібрав на віз місцевий селянин і завіз до своєї хати. Розуміючи, що пішки до Києва не добереться, вона вирішила залишитися тут. Селяни виділили

княгині маленьку хатину, де вона проживала до кінця життя, навчаючи селянських дітей святої віри і лікуючи хворих. Едігна померла 26 лютого 1109 року. Місцеві селяни із вдячності поховали її під престолом старої церкви, що стоїть і досі.

Приблизно 1600 року Католицька Церква проголосила княгиню Едігну блаженною. Її моці – в особливій пошані у мешканців села Пух. Кожні десять років тут влаштовуються своєрідні вистави, на яких відтворюється життя і діяльність блаженної Едігни. 1988 року, у ювілейний рік 1000-ліття хрещення України-Руси, до села Пух завітало кількесот українських студентів із західних університетів, щоб поклонитися нетлінним останкам правнучки князя Володимира, внучки князя Ярослава Мудрого. Президент Франції Шарль де Голь, будучи у Києві, дякував українцям за королеву Анну Ярославівну.

Вірність своєму народові і його традиціям.

* * *

Угорський лікар Ференц Варкош впродовж п'яти років був в'язнем комуністичного табору в Кінгірі. Після свого звільнення він під присягою зложив зізнання, що під час репресивної акції у згаданому таборі українські жінки-в'язні не підкорилися брутальній силі комуністів і не злякалися їхніх танків: з молитвою до Матері Божої на устах вони стали на коліна і так п'ятсот з них були живцем розчавлені танками безбожників. (Ці п'ятсот безіменних героїнь загинули 26 червня 1954 р.). Згаданий лікар каже: "Пам'ять про тих п'ятсот українських жінок залишиться завжди свіжою у душах всіх в'язнів табору в Кінгірі і

вічно житиме й просвічуватиме серця політичних в'язнів комуністичної тюрми народів". Це він сказав перед американським Комітетом за визволення з-під комунізму.

Впадь, а не зрадь; з мечем або на мечі.

* * *

Під час жорстокого переслідування Української Греко-Католицької Церкви та повстанських загонів, московські солдати ув'язнили стареньку матір і її чотирнадцятилітнього сина за зв'язок з підпіллям. Хлопця віддали на жакливі тортури у надії, що він і його мати заломляться на душі, зречуться своєї віри і народу. Але катам не вдалося цього досягти. Вичерпавши всі засоби, жорстокий генерал промовив до української матері: "Яка ти твердосерда мати. Де ж твоя любов до своєї дитини? Ти можеш одним словом звільнити його від тортур, але ти, немов камінь, дивишся, як він помирає".

Лукаві слова ката і мучителя важким тягарем упали на серце бідної матері. Вона з тремтінням глянула на свого закривавленого сина і її стійкість захиталася. Син відчув важку боротьбу у серці своєї матері і сказав до неї: "Мамо, не плач! Не піддавайся! Небо і Україна варті того, щоб задля них трохи потерпіти!" До серця героїської матері знову повернулася відвага і вона закликала: "Боже, прости мені мою слабкість! Я не гідна такого мужнього сина! Сину, іди відважно на смерть, я благословлю твою дорогу. Мої очі, що глядітимуть на твою смерть, підуть за тобою до твого триумфу!"

Після важких тортур геройська мати і її син були замучені. Вдячні українці повіки збережуть їхні імена у своїх серцях. Ці герої мають бути нам усім прикладом того, як треба любити Господа Бога, святу Католицьку Церкву і свій народ.

Впадь, а не зрадь; з мечем або на мечі.

* * *

16 грудня 1939 року у концтаборі на Колимі табірне начальство без будь-якої причини вирішило розстріляти політв'язнів з України. А був серед засуджених славний літературознавець, професор, наш поет-герой Михайло Драй-Хмара. Кровожадні російські комуністи вишикували шеренгу політв'язнів; вийшли три кати і почали стріляти у кожного п'ятого. Драй-Хмара був у кінці наших мучеників-героїв і мав час полічити, чи він часом не буде отим п'ятим. Ні! Недалеко від нього у колоні стояв молодий студент, якого мали би розстріляти, бо був він п'ятим за чергою. Драй-Хмара виступив із свого ряду, відштовхнув конвоїра і закликав: "Проклятий, не вбивай молоде життя!" І став на місце студента. Коли прийшла черга до нього, його одним пострілом убив червоний злочинець. Стікаючи кров'ю і умираючи, Драй-Хмара благав у молитві кращої долі для України, дуже жаліючи, що вже не зможе більше працювати для рідного краю. Друзі-співв'язні зняли з себе одяг, загорнули тіло нашого героя, з великим трудом викопали у замерзлій тайзі яму, а на могилі поставили хрест. Але на другий день хреста не стало. І сьогодні тієї могили не можна відшукати!

А чи ти, брате-сестро, пам'ятаєш, як мордували наших героїв, і як вмирили вони? Чи ця їхня героїчна

смерть не зобов'язує тебе, щоб ти усе своє життя присвятив святій Католицькій Церкві і державності України?

Завжди пам'ятай героїв.

* * *

1809 року французькі війська прямували на місто Відень. Вони змушували одного селянина показати їм дорогу. Проте селянин відмовлявся зробити це. Тоді французький генерал почав пропонувати йому велику суму грошей за це, але і цим не зміг взяти селянина. Врешті генерал почав погрожувати йому: “Якщо ти не покажеш дороги, я накажу зараз же вбити тебе”. Селянин відповів: “Дуже добре! Тоді я умру як вірний християнин мого рідного краю та цісаря, і не буду зрадником своєї Батьківщини”. Коли генерал почув ці слова, подав селянинові руку і сказав: “Іди, щасливий, чесний, хоробрий чоловіче. Ми допоможемо собі без провідника”.

І ворог помилує чесного противника, а негідного та зрадливого використає і прожене.

* * *

На початку визвольної війни проти Наполеона (1813 р.) багато німецьких патріотів давали пожертви для озброєння армії. В цей час зібралося в одному готелі товариство, серед якого було також багато жінок. На столах лежали друковані листи-звернення з проханням подавати дарунки на захист Батьківщини. Деякі жінки передавали дорогоцінні прикраси, інші давали грошові пожертви. Одна 15-літня дівчина (Фердинанда із Шматтау, дочка полковника) була дуже вбогою і не

мала нічого, щоб могла дати для Батьківщини. Вона довго думала, чим могла б допомогти, а потім пішла до перукаря і попросила відтяти їй волосся. Вона одержала за них 15 марок. Коли ж той, хто збирав пожертви, почув про цей випадок, відкупив знову це ж волосся, велів прикрасити його золотим перстнем і тоді подав продавцеві. За це він одержав 4000 марок. Кожний хотів мати щось на згадку про цю вбогу дівчину, яка зробила велику жертву для рідного краю.

Будь жертвенний для рідного краю.

* * *

У 1912 році Єпископ нашої Української Греко-Католицької Церкви Микита Будка (пізніше червоні негідники знищили його у таборі в Караганді) був призначений Святим Престолом першим єпископом для українців у Канаді. Перед цим цей святий Єпископ-мученик заїхав у Рим до Папи Пія Х взяти антимінси на престолі у нову для Єпископа єпархію (бо ж кожний священик мусить мати на престолі антимінс із мощами святого; без цього не можна відправляти Службу Божу). Папа відповів: “Та ж ви з України, яка має стільки мучеників, що кожна грудка вашої землі має мощі святих мучеників, ісповідників святої Католицької Церкви і державності українського народу! Візьміть грудку своєї рідної української землі, стисніть її, і потечуть слюзи та кров ваших мучеників та ісповідників віри. Для вашої Церкви це – найцінніші мощі!”

Будьмо гідними спадкоємцями наших святих предків у боротьбі за процвітання в Україні святої

Католицької Церкви і державності українського народу.

* * *

У Нью-Йорку наш український емігрант у святий Різдвяний Вечір, коли після півночі правилося велике Повечір'я на Різдво Христове, повний туги за рідним краєм, на жаль, нетверезий, вирішив відібрати собі життя. Та йшов він якраз попри українську церкву. Могутній спів давньої нашої колядки “Бог Предвічний народився” нагадав йому рідний край, Україну, батьківську хату. Згадав він чарівний Різдвяний Святий Вечір, коли ще хлопцем ходив до рідних з колядками та вертепом, як ходив віншувати... Опам'ятався, увійшов до церкви і, заливаючись слізьми, перепросив новонародженого Ісуса за диявольський план самовбивства. Потім він приєднався до могутнього співу коляди.

Що зупинило його від злочину? Згадка про рідний край, Різдвяний Вечір, наші чарівні звичаї та коляди.

Плекаймо наші національні звичаї та традиції у родині.

* * *

Українська письменниця Лада Рева 19 травня 1995 року у радіопередачі з Києва розказувала трагічну, але повчальну долю своєї родини. Її родину, нащадків запорізьких козаків, після скасування Катериною II Січі, переселилися на Кубань, а у 1937 році заарештували її батька як “ворога народу”. Після довгих клопотань його дружина добилася дозволу на побачення з ним у тюрмі. При цьому їй поставили умову, що

вона повинна сказати чоловікові, що також засуджує його, як ворога народу. Але вона під час зустрічі з чоловіком, полковником у чині, мужньо заявила: “Мій дорогий, незабутній муже! Я горджуся, що ти мужньо витримав на жадливих допитах і не піддаєшся ворогові. Я люблю тебе дуже і ніколи не забуду!” При цьому була присутня їхня дочка Лада. Вона жалісно розплакалася і сказала: “Татусю наш рідний! Я тебе дуже люблю і піду твоїми слідами”.

Маму і дочку за чоловіка заслали в Сибір. Вони гордилися батьком.

Гордімося і ми такими героями України.

* * *

За переданням, псевдонім Кардинала Йосифа – “Сліпий” походить від його предка Йосифа, якого 1709 року москалі осліпили за те, що боровся під Полтавою проти царя Петра I на боці Івана Мазепи та шведського короля Карла XII. Таку саму дикість виявили москалі після цієї трагічної битви, коли наказали священикам в Україні, підлеглим РПЦ, проклинати в церквах найславнішого гетьмана України Івана Мазепу.

Непохитність у вірі.

* * *

Академік Агатангел Кримський (нар. 15. 01. 1871 р.) – видатний український філолог, сходознавець, знавець 60 мов, автор сотень наукових праць, зокрема, з досліджень східних народів. Як і багатьох інших науковців, його невинно засудили і кинули в камеру-одиначку. Коли він знемагав від спраги, чекіст Сеткін вилив воду на нього, не давши йому напитися; мучила

його язва шлунка – той же слуга пекла пробивав його живіт шилом. Академік А. Кримський помер у муках 25 січня 1942 року. Свідком цих мук був в'язничний фельдшер, який розповів про все у 1996 році, мешкаючи на той час у Казахстані.

***Ось як нищили світл науки нашого народу!
Пам'ятай про них, “подякуй” ворогам замість них!***

* * *

Як нас визволяли? 12 квітня 1927 року урядова комісія скликала з'їзд” кобзарів України у тодішній нашій столиці – місті Харкові. Термін проведення з'їзду – квітень 1928 року. Їх було до 300 найкращих музикантів-співаків-кобзарів. Живий музей, жива історія України.

Після урочистого початку співу“Рече та стогне Дніпр широкий” усіх кобзарів силою загнали у товарні вагони, повезли до Сибіру і скинули серед лісу у глибокі сніги, де на той час було до 40 градусів морозу. Всі вони позамерзали там або були розстріляні. Бандури покидали на купу і спалили.

Хто покаже те місце, де вічним сном у тундрових снігах сплять наші кобзарі – національна слава і гордість України?!

Пам'ятай героїв рідного краю, заміни їх чесною працею для святої Церкви і державності України.

* * *

1518 року татари вже вкотре напали на Україну. Дійшли до містечка Рогатина, що на Прикарпатті і сплюндрували його, хоч був мужній спротив оборонців поселення. Жінок та дітей забрали у ясир, а між ними і

красуню Настю, дочку місцевого священика о. Івана (Луки) Лісовського. Настя пережила багато жахливих страждань у дорозі, в Криму, а потім попала в гарем турецького султана Сулеймана II. Українська полонянка, будучи серед ворогів, ніколи не забувала про рідний край, народ, святу віру. Щоденно молилася перед образом Матері Божої. Свою неабияку красу тіла використала не для розкішного, гулящого життя, а своїм талантом і розумом підкорила собі султана, Османську імперію та її військо, піднялася на вершину державного урядування, приймала закордонних послів, на сорок років зупинила походи татарів на Україну, ризикуючи життям, звільнила з неволі тисячі полонених козаків. Дітей виховувала у релігійному і національному дусі. Вона, як говорив поет М. Гославський, “трясла цілим Сходом”. Так її виховала українська священича сім’я. А як ми виховуємо сьогодні дітей?

Це унікальний випадок у Османській імперії. Роксолана похована у пантеоні міста Стамбул.

І у неволі можна залишатися віруючим і любити рідний край.

* * *

Після трагічної битви під Полтавою 1709 року, рештки козаків з гетьманом Іваном Мазепою та шведським королем Карлом XII, подалися на південь. На полі бою залишилася тільки санітарка Мотря, наче символ України. Їй пропонують також емігрувати, інакше смерті не минути. А вона заявляє: “Де Україна, де мій труд, де поранені, яких треба рятувати, там залишаюся я”.

Не дбаймо про кар'єру, а в покорі з молитвою служімо рідному народові. Мати Божя всюди і всіх жде з молитвою. Прибігаймо до Неї. Не шукаймо рятунку за кордоном.

* * *

Славну українську артистку Марію Заньковецьку неодноразово агітували переїхати в Росію в Олександрійський театр. Їй обіцяли 14 мільйонів карбованців зарплати, довічну велику пенсію, казкові умови життя. Але вона не продала чужинцям свій талант, а рішуче заявила: “Ніколи не проміняю рідний край, мою Україну, на ці дарунки. Купувати талант – сором, продавати талант – ганьба!”

А що скажуть сьогодні на це ті, що заражені доларовою лихоманкою? Виїжджають в інші країни, продаються? Спортсмени, артисти, вчені... У них на нульовому рівні релігійна і національна свідомість!

Не продавай свій талант чужинцям!

* * *

У 1996 році в Тернополі всі говорили про десятикласницю Надійку і її брата восьмикласника Іванка Шевчуків. Вони виростили у хорошій працьовитій і побожній сім'ї, закінчили музичну школу. Виховані у патріотичному дусі, раділи відродженню рідного краю і докладали для цього максимум зусиль. Практично щодня вони біля церкви чи будинку “Просвіти” співали українські пісні під мелодії скрипки та сопілки. Зібрані гроші брат з сестрою здавали на будову церкви, пам'ятника Степану Бандері та Соломії Крушельницькій. У 1995 році юні музиканти зібрали 11

млн. карбованців, а в 1996-му – 25 мільйонів. Виступають виключно в стрілецьких строях. Вони не планували стати музикантами, але весь свій талант віддали рідному краю.

Все вирішує родинне виховання.

* * *

Іван Нечуй-Левицький часто згадував, за яких умов він став українським письменником. Професори Київської духовної академії, де він вчився, були майже всі російськими шовіністами-великодержавниками, і не визнавали української мови та літератури. Один з них якось навіть під час лекції заявив: “В интересах отечества хорошо было бы сжечь хохляцкую литературу”. Саме це остаточно підштовхнуло Нечуя-Левицького і він вирішив стати українським письменником, аби українська література стала ще багатшою. Бо ж за царської Росії в українських духовних семінаріях вчили ненавидіти все українське, святу Католицьку Церкву, і менше дбали про навчання семінаристів як майбутніх духовних осіб. У Росії навіть був виданий наказ проклинати у церквах найбільшого самостійника – гетьмана Мазепу.

“Не поет, що забуває про страшні народні рани, щоб собі накласти на руки золоті кайдани” (Леся Українка).

Якщо зібрати сльози матерів,
Що пролились за дочок і синів,
Які навік у битвах полягли,
Які за щастя юність віддали,
То море створиться із сліз тих,
Із сліз печально гнівних і палких,
В них би всіх ворогів України потопити.

Завжди пам'ятай: ти – українець!

* * *

Під час переслідування Української Греко-Католицької Церкви дуже мучили одного (зрештою, як і багатьох інших) українського католицького священика. Вимагали зректися святої Католицької Церкви і писати зрадливі звернення проти Церкви та ОУН. Але він відмовлявся. Мучили впродовж півтора року на важких допитах, що тривали по 4-5 годин. Не піддався! А коли священикові вже було того забагато, він сказав: “Я ніколи того не зроблю! Я не буду на себе плювати! Я той самий, що й був – вірний Богові, святій Католицькій Церкві і рідному краю!”

І це сподобалося ворогові, начальникові відділу КДБ, який сказав: “Я вас більше не буду кликати”.

І ворог пошанує мужнього оборонця своїх святих переконань.

РОЗДІЛ V

МАТЕРИНСЬКА ЛЮБОВ – СВІТОЧ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЛЮБОВІ

* * *

В одному подільському селі, приблизно у 1930 році, загорілася солом'яна хата, у якій було троє малолітніх дітей. Вогонь так швидко огорнув всю хату, що ніхто із селян не мав відваги рятувати дітей. Аж ось прибігла з поля мати тих діточок. Знайте, що справжню матір жодна небезпека не може зупинити, якщо її дітям загрожує біда. Закуталася у мокру верету і кинулася у палаючу хату. З трудом серед вогню відшукала першу дитину і миттю передала її людям. Довше шукала вона другу дитину, бо вже сама загорілася, та й стеля почала падати... Нарешті знайшла у куточку другу налякану дитину і, обезсилена, заледве виповзла з хати. Люди забрали у неї дитину, а вона на якусь мить завагалася: і сил уже немає, і сама обгоріла, та й хата вже догорає... Але материнська любов перемогла. Жінка втретє повернулася у палаючу хату і, пересилюючи пекельний біль всього тіла, таки віднайшла під стіною закутане немовля, з останніх сил добралася до порогу. Люди вхопили з її рук немовля, а мати впала мертвою на порозі рідної хати.

Безмежна любов матері у збереженні життя дітей; а якою ж безстрашною має бути українська

мати, рятуючи душі своїх дітей, яких слуги диявола хочуть затруїти брехнею і нечистю?!

* * *

Це було у швейцарських Альпах. У неділю мати вирішила зі своїми двома малолітніми хлопчиками відвідати рідних у сусідньому селі. А було це зимою, і йти треба через гірський хребет. У дорозі несподівано здійнялася жахлива снігова буря. За декілька хвилин сніг позасипав усі стежки і наші нещасні подорожуючі почали блукати, бродячи по глибокому снігу. Так тривало цілий день. А коли до краю знесилена мати не могла вже далі йти, вона зняла з себе теплий одяг, старанно закутала малят і пригорнула до себе... Так всі вони, смертельно втомлені, позасипали. А сніговій та морози лютували до ранку.

Вранці, коли вщухла буря, люди, які проходили знайомими гірськими стежками, зауважили якусь снігову купину. Відгорнули вони сніг, а там... замерзла жінка! Стали розгрібати далі і виявили двох хлопчиків... Вони були живі!

О, ти добра, жертвенна Мати! Ти усе зробила, щоб врятувати своїх діток, свою кров; весь одяг їм передала, усе своє материнське тепло! О, це справжня Мати! Не та, що, як кусок м'яса, викидає із свого лона, роблячи аборт, ще ненароджену свою дитину на смітник, у якої вже є Богом дана душа.

Безмежна любов матері у збереженні життя дітей; а якою ж безстрашною має бути українська мати, рятуючи душі своїх дітей, яких слуги диявола хочуть затруїти брехнею і нечистю?!

* * *

Умираючи, мати, хоч і прийняла перед смертю Найсвятіші Тайни, журиться, бо не сповнилася її мрія, щоб її син став священиком. Тому вона звертається до образу Матері Божої: “Мати Божа, благаю, допоможи моєму синові, щоб він бодай після моєї смерті став священиком”. Мати померла, а її син залишився з бабусею. Бабуся з внуком часто ходила на могилу, молилася за душу матері (бабусиної дочки), за священство внука. Часто їхні гарячі сльози лилися на могилу померлої.

Одного разу двоє старших людей, які були біля сусіднього гробу, зі співчуттям поцікавилися: “Чому Ви так часто плачете на молитві?” Бабуся відповіла: “Тут похована мати цього хлопчика. Коли вона помирала, то дуже молилася до Матері Божої, щоб син став священиком, і мені у сльозах доручила це. А я вбога і не можу це виконати”.

Старенький чоловік відповів на це: “Ваші щирі молитви тут, напевне, вислухані. Дайте нам цього хлопця, ми бездітні, і якраз шукаємо такого!”

Вони взяли цього хлопця, виховали, відправили на науку, і він став священиком.

Добра молитва до Матері Божої у доброму намірі завжди буде вислухана.

* * *

На березі річки Сени, що у Франції, забавлялися діти. Через необережність один хлопчик упав у річку. Але ніхто з тих, хто бачив це, а також тих, хто почув крики і прибіг на те місце, не наважувався стрибнути у річку, щоб врятувати хлопчика. На щастя, нагодився

один робітник, який також був добрим плавцем. Не роздягаючись, він стрибнув у розбурхані хвилі і невдовзі витягнув потопаючого. Прибігла мати хлопчика і на radoщах зі сльозами на очах почала дякувати рятівникові, пропонуючи йому винагороду. Але той категорично відмовляється від будь-чого. Тоді мати дає йому те, що мала найдорожче біля себе: вона знімає дорогий медалик із зображенням образу Матері Божої у місцевій церкві. Але рятівник відмовляється прийняти медалик, він заявляє: “Я у це не вірю!” Але на повторне прохання матері, – щоб не ранили її серце та не зневажати релігійних почуттів – він приймає медалик. Як пам’ятку про цю подію робітник з того часу носив медалик на шії...

А мати, пам’ятаючи щасливий порятунок своєї дитини і вбачаючи у цьому порятунку опіку Матері Божої, дуже старанно виховувала хлопця, і він згодом став священником.

Одного разу, мандруючи як місіонер, йому повідомили, що неподалік помирає чоловік. Треба підготувати його до смерті. Коли наш молодий священник увійшов у кімнату до помираючого, той відмовився його слухати. Не допомагали жодні докази, переконування про те, що наближається смерть і треба поєднатися з Богом. І тут священник побачив на шії вмираючого знайомий медалик із зображенням образу Матері Божої у місцевій церкві. “Звідки у Вас цей медалик?” – запитав священник. “А, це я давно, десь двадцять років тому врятував на Сені утопаючого хлопчика, і його мати подарувала мені цей медалик на пам’ять”. “Так це ж я і є той хлопець, якого Ви колись

врятували. А тепер Господь Бог послав мене до Вас, щоб підготувати до смерті!”

– О, тепер вірю! Прошу висповідати мене!

Підготовлений до щасливої вічності молодим священиком, колишнім хлопцем, якого врятував вмираючий, щасливий рятівник помер на руках молодого священика.

Дивні дороги Божого Провидіння і опіки Матері Божої!

* * *

Мати відправляє єдиного сина, єдину свою надію у місто на навчання. На жаль, він потрапляє у погане, розпусне товариство і своєю поведінкою вкорочує життя матері. Мати гаряче молиться за навернення сина. Проте благання матері, щоб син навернувся, не діють на грішного сина. Так було і останньої неділі, коли син навідався до матері. Мати благала не йти до негідних товаришів на гидкі гуляння, але син не послухався. “Як захочу, так і зроблю!” – кинув він нещасній мамі. Мати у відчаї відповіла синові: “А я також зроблю так, як хочу! Я буду на колінах у молитві благати Господа Бога і Матір Божу, поки ти не повернешся!” І син таки побіг до будинку, де розпочинало “оргію” негідне товариство.

Але чомусь цього разу він просидів у кутку кімнати сумний і зовсім не забавлявся з товаришами, хоча співи, божевільні гуляння та щедре частування горілкою не припинялися. Весь час у нього перед очима була його мама, яка заявила, що буде клячати і молитися до того часу, поки син не повернеться. Не міг більше боротися із своїми думками: зірвався, покинув товариство і

поспішив додому. А було вже після опівночі. Надворі – повна темнота. Коли він наблизився до своєї хати, то побачив, що у кімнаті, у якій мати завжди молилася, горить світло. Вступив з тремтінням у помешкання, а мати клячить і молиться. Клякнув біля матері, взяв її руку, поцілував і крізь сльози сказав: “Мамо моя, простіть, я вже більше туди не піду. Простіть!” Мати пригорнула до себе сина і лагідним голосом промовила: “Сину, я не гнівалася на тебе. Я тобі прощаю. Але (вона вказала на святі образи) ти образив Господа Бога і Матір Божу”. І вони обнялися у сльозах радості і прощення.

Лагідність батьків у вихованні дітей.

* * *

Святий Августин, хоч мав добру освіту і гарне виховання від своєї матері, у молодості зблудив. Попав у секту, у якій хотів знайти виправдання за своє розпусне життя. А його мати, св. Моніка, 17 років щиро молилася і проливала рясні сльози за його навернення. Також мати просила і молилася, щоб Августин не їхав у Італію. Але ця молитва не була вислухана, бо саме тут він мав навернутися до святої віри.

Коли св. Августин вислухав палкі проповіді св. Амброзія в місті Медіолані (Мілані) в Італії, він навернувся, охрестився і навіть став співавтором молитви-подяки “Тебе, Бога, хвалимо”. З ним була в Італії його мати св. Моніка. В дорозі, коли обоє поверталися додому в Карфаген, мати помирає, хоч і безмежно радіє наверненню Августина. Умираючи, заявляє синові: “Сину, я не хочу величавого похорону

чи надгробного пам'ятника, але щоб ти, коли станеш священиком, завжди згадував мене на Службі Божій.”

Сила маминої молитви.

* * *

Мешканці міста Риму важко образили могутнього воєначальника Коріолана. Він вирішив помститися за це. Пристав до військ ворогів Риму (варварів, які перебували на північ від Риму), і на чолі їхнього війська вирушив на Рим, щоб його сплюндрувати. З міста вирушила група державних достойників назустріч ворожим військам з наміром вблагати Коріолана відступити від міста, не руйнувати його. Коріолан їхнє прохання відкинув. Тоді до ворожого війська попрямувало духовенство. Але і їх не послухав Коріолан. Нарешті з проханням пішла Ветурія – рідна мати Коріолана. Аж материні слова зламали впертого сина. Коріолан сказав: “Мамо, ти врятувала місто, але втратила сина”. Варвари, яких повів Коріолан до безуспішного походу, убили його 491 р.

Любов матері – безмежна. А Мати Божжа добровільно дала за спасіння світу Свого єдинородного Сина – нашого Спасителя.

* * *

Гаваоніти – сусіднє плем'я коло Палестини – жорстоко помстилися за програній бій з ізраїльтянами. Вони розіп'яли на палі двох синів і п'ятьох внуків царя Савла, а його дружині Расері і заборонили знімати тіла, щоб їх пожирали дикі звірі, клювали птахи та спалювало немилосердне сонце. Але мати розіп'ятих, всупереч забороні ворогів, впродовж місяців сторожила біля знівечених трупів рідних дітей: вдень відганяла

камінням птахів, щоби не клювали тіла дітей, а вночі вогнищем та криками біля стовпів лякала диких звірів. Її мужність пом'якшила жорстокість ворогів. Вони дозволили зняти повішених дітей і поховати.

Любов і мужність матері.

* * *

“Memento mori” – пам'ятай про смерть. Так, а не інакше, вітаються між собою монахи Чину Трапистів, які, до речі, складають обіт досмертної мовчанки. Розумно пам'ятала про смерть і умираюча мати св. Августина. Коли він повернувся після довгих років грішного життя додому (за ласкою Божою, після того, як вислухав чудові проповіді медіолянського пустинника Амброзія, з яким після хрещення склав пісню “Тебе, Бога, хвалимо”), мати не довго раділа наверненню сина, за що молилася впродовж 17 років. У дорозі з сином з Італії на Батьківщину, у місті Карфаген, що у Північній Африці, вона померла на руках у сина і брата Навігія. Умираюча мати звертається до св. Августина: “Прошу тебе, сину, не про величавий похорон, не про великий пам'ятник на гробі, а лише про одне: коли станеш священиком, згадуй мене завжди на Службі Божій.” Святий Августин роздав частину свого маєтку вбогим, другу частину передав на будову монастирської церкви. Став священиком, пізніше – єпископом, а його богословські твори поставили його в ряд найбільших вчених св. Католицької Церкви. Найвидатніші твори св. Августина такі: “De civitate Dei”, “Confessiones” та інші. Помер св. Августин 430 року.

Сила молитви матері.

* * *

У місті Падуї (Італія) трапився одного разу жахливий і повчальний випадок. Один легкодушний, проте фізично сильний юнак почав різку суперечку із перехожим хлопцем. Суперечка закінчилася трагічно: юнак смертельно поранив ножом хлопця. Ховаючись від поліції, забіг до найближчої хати, де застав одну стареньку жінку. Вблагав її заховати його перед переслідуванням. Через декілька хвилин люди внесли в хату труп хлопця. Мати зараз же впізнала свого сина і зрозуміла, що вона заховала у себе вбивцю власного сина. У цю ж мить у розпуці кинула погляд на образ Матері Божої і у сльозах промовила: “Ти, Маріє, мати моя, простила вбивцям Твого Сина. Отже і я йому прощаю, хоча через нього я втратила те, що в мене було найдорожчого у світі”. А коли народ розійшовся, вона сказала до вбивці: “Іди у мирі! Одне тільки жадаю я від тебе: проси Господа, щоби Він тобі простив і щоби ти виправився!” А переляканий юнак, повний розпуки, не хотів відходити; він залишився при нещасливій матері, щоби заступити їй сина, якого він вбив. Від того часу вона стала йому найкращою мамою.

Прощаймо і ми ворогам нашим.

* * *

Багата пані плула із своєю малою дитиною кораблем. Під час сильного вітру обоє попадали у море. Їхній вірний слуга, добрий плавець, стрибнув у воду, підплив до матері, схопив за одяг і хотів тягнути на корабель. Тоді жінка вирвалася і дала рішучий знак, щоби залишив її, а рятував дитину. Він вдруге

спробував рятувати жінку, але вона знову почала у розпучі кричати, щоби залишив її, а врятував дитину. Слуга тоді поплив до дитини, витягнув її на палубу, і знову стрибнув у воду, щоби врятувати матір. Але вже не встиг цього зробити: господиня пішла вже на дно моря.

Безмежна любов матері до дитини.

* * *

Французький місіонер розказував на місії історію свого життя.

“Жила одна вдова, яка понад усе любила свого сина-одинака. Днями і ночами вона тяжко працювала, лишень щоб син її щасливо жив і одержав якнайкраще виховання. Коли син підріс, то потрапив у погане товариство. Замість того, щоби йти до школи, він ходив з друзями на різні забави, де затримувався до опівночі. Коли про це довідалося керівництво школи, він мусів покинути школу. Тепер він ще більше вимагав грошей від своєї мами, бо цілими ночами перебував на пияцьких забавах. Журба зганяла сон з очей вдови, але її прохання нічого не допомагали: син і далі приходив додому п’яний. Та одного разу він не прийшов зовсім.

Вранці мати довідалася, що шайка злодіїв напала на золотарську крамницю, а її власник, який боронив своє майно, був убитий нападниками. Поліція схопила грабіжників, а між ними і вдовиного сина. Усі були засуджені на довгі роки тюрми.

З великої журби вдова захворіла. Перед смертю вона забажала хоч раз ще побачити свого сина. Закованого привели до її постелі, але вона не могла вже говорити, лише глянула на сина своїми згасаючими

очима. І цей останній погляд матері, згадка про її колишню науку до глибини потрясли юнакову душу, і він вирішив виправити своє життя. Він у тюрмі щиро висповідався і почав покутувати за гріхи. В нагороду за добру поведінку по кількох роках тюрми його звільнили. Юнак подався до найближчого монастиря, став монахом, а згодом – священником-місіонером.

А тим негідним сином, що передчасно загнав свою добру матір до гробу, був не хто інший, а місіонер, який стоїть зараз перед вами”, – закінчив з плачем проповідник.

Цей місіонер згодом став єпископом і дуже причинився до відродження своєї Церкви. Покута за свій гріх і молитва матері піднесла його з безодні гріха до світла Божої ласки.

Хто щиро кається, Господь тому прощає.

* * *

Невіруючий батько біля смертного ложа своєї дитини. Один милий хлопець, улюбленець свого батька, важко захворів і його вже навіть залишили лікарі, як безнадійного. Батько, який часто раніше говорив дитині, що із смертю все кінчається, тепер прийшов до смертного ложа дитини. Тут дитина сказала батькові: “Тату, скажи мені, чи повинен я вірити в те, що ти мені говорив, чи вірити в те, що говорила мені мама?” При цих словах батько залився сльозами. Він сказав: “Любий сину, вір тільки в те, що тобі казала мати. Вічність є!” Це збагнув батько у момент смерті своєї дитини.

* * *

Під час французької революції одна побожна 72-річна графиня разом зі своїми дочками була засуджена на смерть. Проте вони журилися не так своєю долею, як долею сина і брата, який був безбожником, і в цей час перебував у дорозі до Америки. Коли наближалася смерть важкохворої матері, тоді вона написала болючий лист до сина, у якому повідомляла, як вона з дочками перед смертю молилися за його навернення, і це були їхні останні молитви. Коли мати померла, дочки передали лист безбожному братові. Незадовго після цього дочки також були вбиті в тюрмі.

Вістка про смерть матері та остання її молитва перед смертю мала неабиякий вплив на сина. Він постійно чув голос матері. Це його опам'ятало, він почав молитися і знайшов втрачену віру, повернувшись знову собі щастя. Навернений син оприлюднив цей лист та історію свого навернення у багатьох виданнях Франції, а це, в свою чергу направило сотні тисяч французів до живої Христової віри.

Моліться один за одного.

* * *

У Каліфорнії жив славний хірург, професор Даниїл О'Коннор. Хоча він був вихований у католицькій вірі, проте у молодості відпав від святої Церкви. Його мати постійно молилася за його навернення. Але справа виглядала безнадійною. Та сталося так, що тяжко захворіла мама і її потрібно було оперувати. Оперував її рідний син. Під час операції син усвідомлює, що його маму вже ніщо не врятує. Але тут він помітив, що його мати, будучи під наркозом, весь час щось говорить. Він

уважно прислуховується до цих слів: виявляється, що мати молиться і жертвує своє життя за навернення сина. З очей професора починають котитися сльози. У його серці настає повна переміна. Божа ласка діє і вже він сам починає молитися. Він перериває операцію і просить Господа Бога, щоби мати опритомніла, щоби він міг їй сказати, що її молитва вислухана. І справді, мати відкриває свої добрі очі, дивиться на заплаканого сина і при повній свідомості чує його слова: “Мамо, я вірю в Бога, так як ти мене вчила”. Легенький усміх на устах матері і тихі слова: “Нехай Бог благословить тебе, мій сину. Тепер я можу спокійно вмирати у надії, що ми знову побачимося!” І вона відійшла у вічність. А син став віруючим і практикуючим католиком. Треба було кількадесят років ревної молитви матері, щоб в останні години її життя син навернувся!

Ревна молитва матері за сина.

* * *

Мати, взявши з собою маленьку дитинку, вийшла в поле сушити сіно. Вона поклала немовля у холодок, а сама взялася до праці. Нараз почула вона якийсь шум. То з висот летів стрімко до низу велетенський орел. Не встигла опам’ятатись, як хижак захопив дитинку і відлетів. Бідна мати на якусь мить завмерла, але материнська любов не знає перешкод, якщо треба рятувати дитину. Орел піднявся на високу скелю (це було у швейцарських Альпах), а мати кинулася за ним. Вона падала і знову піднімалася, збила до крові руки і ноги, та все ж видряпалась на скелю. Орел утікає. Мати з пораненою дитиною з трудом злізає вниз, будучи вже

майже непритомною. Люди здалека спостерігали за мужньою матір'ю. Через три дні вона померла.

Минуло кілька років. Люди часто спостерігали на кладовищі сумну сцену: на могилі тієї благородної матері клячала у сльозах дитина, молилася і часто говорила: “О, мамо, мамо! Яка ти була добра для мене! Чому мені не було дано тебе пізнати і полюбити? Але я люблю тебе тепер і буду завжди любити”.

Ось приклад дітям, які не завжди шанують своїх батьків. А що скажуть про таку жертвенну матір ті жінки, які вбивають власну дитину у своїй утробі? Дитину, яка не просилася на світ.

* * *

Кожної погідної днини, перед заходом сонця, на лавочці між двома надгробками сидить старенький, сивий, немов голуб, чоловік. Здебільшого він молиться на вервичці за душі найдорожчих осіб – дружини і дочки. Старенький молиться, а думками постійно повертається у минуле. Він пригадує собі, як відійшов від святої віри, став безбожником – масоном. Пригадує, як після одруження хотів вирвати також віру із серця своєї дружини, як наказував виховувати дочку у безбожництві. Та, слава Богу, дружина мала сильну віру: вона таємно ходила з дочкою до церкви, де вони приймали Святі Тайни, молилися. Матір вклала у серце дочки велику любов до Господа Бога, Ісуса Христа та Пресвятої Богородиці. На все життя запам'ятає він ті години, коли помирала його хвора дружина. В останні хвилини життя вона благословила дочку, віддавши її в опіку Матері Божої. У сльозах вона просила дочку пожертвувати своє життя Богові за навернення батька.

Дочка так і зробила, і Господь прийняв її чисту жертву юного життя. Коли дочка захворіла, порятунку не було. Коли він хотів зложити на її чолі останній прижиттєвий поцілунок, вона відхилила свою голівку, відкриту смертельним потом і тихенько сказала: “Тату, татусю! О, з яким болем серця вмираю я, з якими гіркими почуттями прощаюся з тобою. Ми більше ніколи не побачимося! Ніколи! Ми не будемо разом щасливі у Небі! А наша мама вже там, вона чекає на мене. І я відходжу до неї, ми будемо разом. А ти, тату?” І дочка залилася рясними сльозами. Тоді він сказав їй: “Доню, я вже поєднався з Богом, прийняв Святи Тайни, тому ти можеш бути спокійною”. На radoцax дочка ніжно поцілувала його руку і прошептала: “Таточку, до побачення у Небі!” І віддала Богові свою чисту душу.

А ще під час спогадів на цвинтарі старенький у молитвах просить Господа, щоб скоріше забрав його до найрідніших, до їхнього товариства у Небі.

Материнська любов на вернула безбожника.

* * *

З дитинства пізнаємо материнську ласку, ростемо під турботливим теплом і світлом материнського погляду. А про чуйне материнське серце ходить легенда. Юнак, щоб завоювати любов коханої дівчини, вирішив виконати її волю, вимагаючи на підтвердження любові принести материнське серце. І ось юнак вибрав серце матері і несе дівчині. В дорозі він спіткнувся об камінь. Серце матері випало з рук і спитало: “Синку, ти не вдарився? Не болить тебе?”

Так ніхто не вмє любити, так ніхто не вмє прощати, як мати! Де б не закинула нас доля, спішімо

до рідного дому, до матері, щоб зустрітися з її поглядом, почути наймиліший у світі голос.

Зневагою ми тавруємо того, хто забув про матір, яка породила і виростила його, хто в гіркий час її старості відвернувся від неї.

* * *

Мати святого Івана Боско, коли він готувався до священства, сказала йому: “Іванку! Ти вдягнув рясу! Якби ти знав, скільки радості і насолоди це принесло мені! Пам’ятай, що ряса – це не прикраса, але чесноти. Коли ти народився, я посвятила тебе Матері Божій. Коли ти починав навчання, я майже виключно тобі поручила набожність до Матері Божої. І тепер благаю тебе, щоб ти повністю належав Їй. Люби тих, що Її люблять. А коли будеш священиком, завжди проповідуй набожність до цієї доброї Матері”.

Так невтомна мати-вдова готувала свого сина до святого життя з групою дітей у вбогості, але за християнськими законами. Синові, зворушеному цими сердечними словами матері, простої селянки, яка відчувала відповідальність перед Богом за душу своєї дитини, відняло голос. Син і мати плакали. Після довгої мовчанки син мовив: “Мамо! Заки тебе опуцу до нового життя, дозволь мені подякувати тобі за те все, що ти зробила для мене. Твої поради, заховані у моєму серці, будуть скарбом, з якого я буду черпати щоденно”.

Тільки син шляхетної матері може стати світочем Католицької Церкви.

* * *

В одній із шкіл Івано-Франківська (№ 21) вчителька релігії запитала гарного хлопця Андрія (ім'я це означає “мужній”, “сильний”): “Хто подарував тобі таку гарну вишивану сорочку?” “Сорочку, а також катехизм мені подарувала моя люба бабуся на мої іменини св. Андрія. Моя бабуся вчила мене молитов, готувала мене до Першої святої Сповіді і Першого святого Причастя, вчила зі мною історію України. Тому я дуже люблю Господа Бога і Україну”.

Більше би нам таких бабусь і матерів!

РОЗДІЛ VI

ЖИТТЄВІ ВЗІРЦІ ХРИСТІЯНСЬКИХ ЧЕСНОТ І ДУХОВНОЇ ДОСКОНАЛОСТІ ЛЮДИНИ

В І Р Н І С Т Ь П Р А В Д И В І Й Х Р И С Т О В І Й В І Р І І Ц Е Р К В І

* * *

Всі брати св. Ніварта вступили у монастир в Клярофаль, а йому на прощання сказали: “Тобі залишається все наше майно. Ти – його єдиний спадкоємець”. Однак Ніварт, захоплений прикладом своїх братів, відмовився від спадкоємства: “О, так не буде! Кожен має мати рівну долю. Ви хочете здобути Небо, а мені залишаєте тільки Землю? Якщо ви хочете Неба, то і я його хочу!” Він залишив батьківський дім, маєток, і пішов разом з братами у монастир.

Бажання здобути Небо.

* * *

1683 року турецькі війська обложили столицю Австрії місто Відень. 250 тисячам турків протистояли всього 16 тисяч австрійських вояків, якими мужньо

керував славний граф Штаргемберг. Оборонці творили чудеса, бо всю надію покладали на Бога. Але долю Відня і Західної Європи, на яку направлялася могутня турецька армія, вирішили козацькі полки (понад 20 тисяч козаків під проводом трьох полководців). Мужній Юрій Кульчицький, який, будучи у турецькому полоні, добре вивчив турецьку мову, вдаючи, що шукає загубленого коня, пройшов через весь турецький табір за містом, сповістив австрійського короля Леопольда і дав знати козакам. Мужній штурм козаків вирішив перемогу. Утікаючи, турки залишили на полі бою близько 300 мішків кави, яку австрійський уряд у нагороду за мужність і спасіння передав українському лицареві Ю. Кульчицькому. Він заснував у Відні першу в Європі кав'ярню. У Відні є вулиця Кульчицького і меморіальна дошка на будинку колишньої кав'ярні.

З Богом – до перемоги.

* * *

1) Святий апостол Андрій, коли побачив Хрест, на якому його мали розіп'ясти погани, з радістю закликав: "Вітай, дорогоцінний Хресте, освячений смертю мого Спасителя! Наближаюся до Тебе із святим почуттям радості. Як я давно вже бажав Тебе, як тужив за Тобою!" († 62 р.).

2) Святий Ігнатій, єпископ Антіохії († 107 р.), зрадів, коли почув засуд з уст цісаря Траяна. Коли, однак, християни в Римі хотіли визволити його, він просив їх, щоб не позбавляли його мученицького вінця: "Не боюся я диких звірів, що розідруть мої члени, коли б тільки зміг через це здобути Ісуса Христа".

3) Святого Лаврентія, диякона († 258 р.), печено на розпаленому вогні, бо не хотів віддати церковних скарбів. Він не втрачав спокою духа, серед страшних мук говорив з усмішкою до судді: “Можеш вже сказати, щоби мене обернули, бо вже з того боку я досить присмажений”.

Безстрашність мучеників за Христа-Спасителя.

* * *

Французький єпископ Міюліс мав добрий звичай: в неділю після Служби Божої він виходив у село і навчав дітей катехизму. У цій мандрівці він зустрів хлопця, який пас овець. Коли єпископ запитав його, чи був він сьогодні на Службі Божій, той відповів: “Я радий би бути на Службі Божій, але не можу залишити овець”. І тут, на диво, єпископ попросився доглядати овець, поки хлопець відвідає церкву і побуде там на Службі Божій. Хлопець радо погодився і дав єпископові палицю. Під час Служби Божої господар, у якого наймитував хлопець, впізнав його і з тривогою запитав, як смів він залишити вівці. “Якийсь духовний отець стереже їх”, – відповів той. “Це, напевне, перебраний злодій, який покраде вівці!” – господар миттю вибіг з церкви і разом з кількома сусідами побіг в поле. Як же всі здивувалися, коли побачили єпископа, який пас їхніх овець! Ця вістка рознеслася скоро по всій околиці.

Цим вчинком єпископ зробив більше, ніж своєю проповіддю.

Служба Божя у неділю – це свята справа.

* * *

У липні 1933 року газети подали цікаву інформацію, що в Індії є село під назвою Христіанпет (Край Христа). Це католицьке село, його мешканці – справжні християни, повні Христового миру і любові. Відколи вони прийняли Христову віру, відтоді не знають, що таке незгода, ненависть чи помста. Найвищу владу в селі має душпастир, індієць за походженням о. Тома. Він є одночасно і суддею у селі. Щовечора сходяться на площу усі мешканці села, діляться своїми радощами і болями, а священник дає їм поради, благословить в Ім'я Ісуса Христа. Ці зібрання закінчуються молитвою, піснею. Ось такою має бути кожна католицька парафія.

Мир у католицьких парафіях.

* * *

Святий Іван Золотоустий у своїх проповідях різко виступав проти тодішнього цесаря Аркадія, який із усім своїм двором вів грішне життя.

На зібранні зі своїми дорадниками розлючений цесар просив поради йому, як найкраще покарати владу. Один із довірених дорадників просив відібрати у святиителя все майно; другий – кинути його у тюрму; третій – прогнати з міста; четвертий – засудити на смерть і тоді він не буде більше бунтувати людей проти цесаря. І лише п'ятий, найрозумніший дорадник сказав: “Всі ваші поради нічого не варті. Заберете у нього майно? Він же все своє майно роздає вбогим. Кинете у тюрму? Він буде радий терпіти за Христа і цілуватиме свої кайдани. Проженете з міста? Він всюди буде вдома, бо постійно каже, що Бог є у кожному закутку. Уб'єте

його? Він радітиме, що умирає за Христа. Якщо хочете його покарати, то треба змусити його вчинити тяжкий гріх. Він цього найбільше боїться”.

Проте імператорові так і не вдалося намовити святого на гріх. Тому він засудив його на вигнання до Вірменії. Іван Золотоустий умер на вигнанні у великій святості.

Найбільше бійся гріха.

* * *

Серед кількох купців, які плили кораблем, був і св. Франциск Ксаверій. Вони запитувати святого, для чого той їде до диких народів Індії. “Може думаєте там заснувати якесь підприємство, чи налагодити купецько-торгові відносини?” “Ні! Я їду проповідувати святу Католицьку віру!” – такою була відповідь. Купці почали насміхатися з нього. Святий Ксаверій відповів: “О, нерозумні ви! Якби знали ви, яку вартість має одна-однісінька душа, ви б інакше говорили. Ви їдете використовувати для свого купецького лакомства людей, ошукувати їх, може, навіть здобути великий маєток. А я буду ходити від хати до хати і серед постійної небезпеки навертати людей. За одну навернену душу я віддав би все”.

Будьмо ревними у поширенні Божої правди.

* * *

Історія знає багато прикладів, коли найшляхетніші мужі переходили до Католицької Церкви, хоч це було пов’язане з втратою кар’єри чи багатства. Христина, дочка шведського короля Густава Адольфа, читаючи добрі релігійні книжки, прийшла до переконання, що

Католицька Церква є єдино правдивою. І вона зробила непростий вибір, хоч розуміла, що вже не зможе бути шведською королевою. Вона зрелася престолу в 1654 році і переїхала до Риму, де побожно прожила останні роки і померла у 1689 році, на 63-му році життя. Похована у Римі в церкві св. Петра.

Розумний і чесний легко збагне, де правдива Христова Церква.

* * *

Святий Ігнатій, єпископ Антіохії, (†107 р.) зрадив, коли почув смертний вирок з уст цісаря Траяна. А коли у Римі християни хотіли його врятувати, він просив їх, щоб не позбавляли його мученицького вінця: “Не боюся диких звірів, що розірвуть мої члени, коли б тільки я зміг через це здобути Ісуса Христа”.

Будьмо мужніми у проповідванні Христової віри.

* * *

Король західних готів замкнув у вежі, у Севільї, свого сина святого Герменегільда за те, що той прийняв католицьку віру. Через якийсь час король направив до сина посланця: обіцяв йому прощення, якщо син знову прийме аріанство. Майбутній святий відповів: “Скажи моєму батькові, що я радше зречуся його любові, корони, навіть життя, ніж мав би зректися своєї віри.” Невдовзі його було вбито (586 р.).

Більше треба слухати Бога, ніж людей.

* * *

Відомий священник Кнайп († 1897 р.), парох у Верісгофен (Баварія) мусів здолати багато перешкод,

перш ніж стати священиком, про що він дуже мріяв. Він звертався за допомогою до 20 священиків. Три роки працював робітником, щоб зібрати гроші на навчання, але під час пожежі в селі його заощадження згоріли. На 21 році життя вирушив на чужину на заробітки. Врешті знайшов одного священика, який віддав його на навчання до школи. Але надмірні зусилля під час навчання вичерпали його сили і він захворів на туберкульоз. Врятувався завдяки зимовим купелям на річці Дунай. Після чотирнадцятилітніх зусиль врешті став священиком. 1852 року Господь винагородив його за завзяття та старання на дорозі до священства: він став лікарем хворого людства. Його науковий твір про лікування водою протягом десяти років витримав понад 50 видань.

Будь завзятим на шляху до мети у житті.

* * *

У IV столітті римський імператор Ликиній жорстоко переслідував християн. В одному полку, що стояв у вірменському місті Севастії, знаходилося 40 воїнів, мужніх християн. Всі любили і поважали їх за їхню відвагу у боях. До Севастії прийшов наказ, щоб приневолити усіх християн, змусити їх віддавати честь поганським божкам. Царський намісник Агріколя покликав воїнів і вимагав від них зречення християнської віри. Він грозив їм карами, муками, смертю. Християнські воїни безстрашно відкинули ці погрози. Не допомагали обіцянки багатих подарунків, армійських почесей та звань. Врешті, намісник зрозумів, що вони ніколи не зречуться християнської віри. Переконавшись у їхній непохитності, він наказав

кинути їх у в'язницю. Не вдалося зламати стійкість цих 40 воїнів і судді Лисію, який мав їх судити. На його обіцянки, а потім і погрози вони відповідали: “Роби з нами, що хочеш. Ми – християни і ніколи не поклонимося поганським ідолам”.

Суддя Лисій наказав загнати воїнів на цілу ніч в озеро (був березень місяць і було ще досить холодно), а на березі озера наказав ogrівати лазню, аби той, хто не витримає і захоче уникнути смерті, вибираючи шлях зради, мав де зігрітися. І один із сорока мучеників не витримав страшного холоду, відрікся від святої віри і побіг у лазню. Але впав трупом на порозі лазні. Решта 39 воїнів не припиняли молитися і співати побожні пісні та псалми. Вночі їх освітило ясне світло. Все це бачив сторож в'язниці та так перейнявся вірою мучеників, що зняв із себе одяг і з словами “І я християнин” увійшов в озеро і став поряд з воїнами. Святих визнавців святої віри знову стало 40.

Суддя Лисій наступного дня, як тільки довідався, що воїни ще живі, наказав мучити їх, а потім повбивати; тіла мучеників спалити, щоб християни не могли їх поховати. Але коли вогонь погас, кістки мучеників виявилися непорушеними. Лисій наказав кинути їх у ріку. Це сталося 312 року. Після трьох днів святі мученики з'явилися єпископові Петру і сказали, щоб він взяв їхні кості. При сьйві небесного світла єпископ Петро разом з християнами знайшов їх у воді і зібрав до купи. 436 року цариця Пульхерія наказала зложити ці тлінні останки св. мучеників у срібну домовину.

А якою є наша свята віра і християнська мужність?

* * *

6 серпня вшануємо пам'ять святої Христини (ім'я у перекладі означає “добре вихована, похристиянськи”). Вона є прикладом вірності святій Церкві. Виросла у поганській сім'ї, але випадково, як часто буває з цікавими і чесними дітьми, від сторонніх людей пізнала і щиро полюбила християнські закони. Коли про це довідався її батько, римський полководець Урбан, то погрозами, а потім і муками пробував відхилити її від християнської віри. Але не вдалося. Урбан в той час жорстоко переслідував християн. Пішов він і проти рідної дочки, віддавши її на муки. Христина мужньо перенесла все, повсякчас славлячи Господа. Це так подіяло на батька, що скоро він помер. На його місце прийшов другий суддя – Юліан, який наказав далі мучити святу Христину. Врешті, щоб не чути її молитов, він наказав відрізати її язик. Коли кати зробили це, Юліан осліп. Але навіть це не виправило його: він дав наказ повісити святу на дереві, а потім ще й прошити стрілами. Навіть перед обличчям смерті не захиталася св. Христина у святій вірі. Це сталося 24 липня (6 серпня) 310 року.

* * *

160 року перед народженням Ісуса Христа сирійський цар Антіох Епіфаній жорстоко переслідував євреїв і вимагав від них, щоб віддавали честь ідолам. Зокрема, мучив сімох братів Макавейських, пам'ять яких вшануємо 14 серпня (тоді ж починаємо піст, який у народі називаємо Спасівка). Поставили перед судом одного з найславніших учителів того часу – 90-літнього Єлеазара, і силували його зісти ідоложер-

товного м'яса. Старець пішов на муки і не споганив себе і святу віру гріхом. Тоді почали мучити сімох братів. Для постраху поставили перед ними котли, розпалили вогонь. Найстарший брат сказав: “Чому ти, царю, нас так тяжко мучиш? Ми готові радше вмерти, ніж переступити Божий закон”. Розлючений цар Антіох наказав відрізати йому язик, здерти з голови шкіру, а руки та ноги відрубати. Потім було спалено його у котлі. Це не злякало інших братів: всі вони сміливо і терпеливо переносили жажливі муки. Даремно пробував цар намовити їхню матір Соломонію, щоб рятувала від мук наймолодшого сина Маркела. Бо мати, маючи тверду віру у вічність, заявила наймолодшому синові: “Сину мій! Прошу тебе, будь гідним твоїх братів і перетерпи мученицьку смерть, щоб я могла бачити тебе у майбутньому житті”. Підбадьорений словами матері, наймолодший син сміливо віддав себе у руки ката. Вкінці взяли на муки матір, яка, прославляючи Бога, закінчила своє праведне життя.

Мужність у відстоюванні Христової віри.

* * *

Колись у давнину, католицькі лицарі під час читання Святої Євангелії клали руку на шаблю, або виймали її з піхви і тримали піднесеною вгору, як знак того, що вони готові боронити Боже Слово навіть своєю кров'ю.

Католик завжди має бути готовим боронити Слово Боже.

* * *

На залізничному вокзалі товпився народ. А в кутку стояв старенький Єпископ і молився на вервиці. До нього підійшов офіцер високого рангу, приклякнув і попросив архієрейського благословення. Зворушений такою сценою, Єпископ поблагословив його, а офіцер тут же поцілував Єпископа в руку. Збоку стояли молоденькі офіцери, які почали засуджувати покірний і набожний вчинок старшого за званням. “Негідно так себе принижувати”, – сказав один. “Ми пориваємо з ним товариські відносини, адже він знеславив офіцерське звання!” – сказав інший. А останній свідок тієї сцени заявив: “Найкраще зробимо так: донесемо про це нашому полковникові”. На це відізався той побожний старший офіцер: “Ні, панове, не трудіться даремно, бо я якраз і є той полковник!”

Хто має справжню віру, той без сорому і в покорі її виявляє.

* * *

Під час кривавого переслідування католиків у Мексиці вели на розстріл двох братів: великого апостола о. Михайла Про і його брата Гумберта. Отець Про йшов на місце страти без найменшого страху, з молитвою на устах, несучи в одній руці хрест, а в другій – вервицю. Керуючий цією дикою операцією дозволив о. Про останнє слово. Священик-герой, який до цього день і ніч проповідував, відправляв, знаючи, що за це грозить йому смерть, поблагословив своїх убивців і весь народ і сказав: “Нехай Господь Бог простить вам, змилюється над вами. Прощаю з усього серця своїм ворогам”. Він поцілував святий хрест і вигукнув:

“Нехай живе Христос Цар!” Братів розстріляли. Присутній батько ісповідника-мученика з гордістю за героя-католика, обтер кров з обличчя, поцілував і сказав: “Це були апостоли, а перед Богом – ангели. Тебе Бога хвалимо”.

Уміймо прощати навіть ворогам нашим.

* * *

Папа Римський Павло V нагородив отамана козацьких військ Івана Сулиму золотою медаллю за визволення християнських невільників з турецької неволі. А отаман подарував Папі 300 полонених турків.

Поляки засудили отамана Івана Сулиму до страти. Почувши вирок, козацький вождь попросив лише одне, щоби у домовину поклали ту медаль, подаровану Папою.

Це, до речі, доказ того, що козаки боролися проти поляків-латинників, які мали на меті не так поширення католицької віри, як польської держави на наших землях. Архівні документи підтверджують безпосередні контакти Запорізької Січі з Ватиканом і дружні відносини у спільній боротьбі проти мусульманського світу.

Між іншим, о. Іриней Назарко у статті “Козаки на службі у Папи Римського” (журнал “Старожитності”, 1992 р., ч. 15) цитує лист козаків до Папи за підписом наказного гетьмана Андрія Могили. Вони звертаються до Папи словами: “Святіший Отче Папа Римський! Отче, пане і добродію наш!” Далі козаки дякують за щедрі дари і батьківське благословення на боротьбу проти ворогів християнства та запевнення вірної служби. “Підемо на ворогів Христа святого, радісно

бажаючи від Всемогутнього Бога Вашій святості многих літ і володіння щасливого як Голові християнства, щоб могли бачити у стіп християнських всіх володарів та всіх власних ворогів упокорених”. Підпис: “Вашої святості смиренні слуги”.

Запорізькі козаки мали постійні контакти з Римом.

* * *

Римський цісар Траян, повернувшись з переможного бою, видав наказ мучити всіх християн. Найперше схопив він Єпископа Антіохії св. Ігнатія, якого у кайданах повели воїни до Риму. У дорозі Єпископ вислав повчальні листи вірним із закликом витримати під час переслідувань у вірі. Всю дорогу, а особливо у Римі, вірні та відважні християни вітали свого архипастиря. У доброму настрої та усмішкою вийшов св. Ігнатій на місце страти і сказав до натовпу: “Не думайте, що я якийсь злочинець! О, римляни, совість моя чиста! Мене за те катують, що я не дав видерти з мого серця Бога. За те, що я Його люблю... Я не боюся, що мене розірвуть у цьому театрі дикі звірі. Я – зерно Христове, тож нехай мене перемелять зуби цих тварин, щоб я став хлібом милим моєму Господу, і щоб я швидше побачив у Небі Ісуса!”

Святий Ігнатій – взірєць святості і мужності.

* * *

Світлої пам’яті єпископ Пряшівський Павло Гойдич, мученик та ісповідник святої віри, мав різні пригоди у тюрмі. Одного разу сторож вивів його з камери до гостинної. До єпископа підійшов якийсь

старшина, чемно привітався і подав йому руку. Запевнив, що має доручення відпустити його до Пряшева, якщо Гойдич погодиться очолити Російську Православну Церкву у Чехословаччині.

Єпископ заявив, що ніколи не зможе прийняти цю пропозицію, бо це великий гріх перед Богом – зламання присяги Святішому Отцеві, зрада святої Церкви, заперечення власного сумління і втрата довіри тих вірних, які також терплять за святу католицьку віру, яку він їм проповідував донедавна.

На ці слова посередник приступив до Владики, взяв його цупко за рамена і, пригорнувши його до своїх грудей, сказав: “Отче, ви мені надзвичайно подобаєтесь. Я бачу, що ви чесна людина, а тому я вас дуже поважаю!” З цими словами він вийшов, а сторож знову запровадив Владика до камери.

І ворог пошанує чесного противника, хоча не завжди це виявить, а зрадника використає і прожене, а ще частіше – знищить, щоб і його колись не зрадив. (За книгою “Мартиролог Української Католицької Церкви.” – с. 451- 454).

І ворог пошанує чесного противника.

* * *

В Сибіру монахині-каторжанки організували католицькі парохії. Обслуговували їх священники-монахи ЧСВВ – ігумени о. Іриней Готра та о. Макарій Розумійка. Ось що згадує полонений німець Карл Гаррер.

Поле для душ пастирської праці було підготовлене монахинями. Люди з сусідніх таборів приходили на Службу Божу, яку о. Макарій відправляв кожного дня

вранці, а в неділю – два рази (вранці і ввечері). Люди чисельно приступали до святої Сповіді і святого Причастя, хрестили дітей, вінчалися, бажали християнських похоронів. Сестри готували дітей до Першого Святого Причастя. Цілий тиждень вони тяжко працювали у лісі, а в неділю всі спішили додому, щоб бути на Службі Божій, по-християнськи провести Божий день.

У 1951 році міліція заарештувала десяткох українських монахинь. У холоді, голоді і спразі та серед знущань перебували вони у в'язниці. Їх засудили на 10 років заслання. Вони завжди були чисто одягнені і зачесані. О шостій ранку починали день молитвою і розважанням. Вдень розважали вервицю, а ввечері співали пісні. Комендант табору, воюючий атеїст, немилосердно дошкуляв монахиням, ображав вульгарними словами. На всі переслідування, кривди і зневаги вони виявляли ангельську терпеливість, спокій і внутрішню радість, що можуть терпіти за Христа і Католицьку Церкву. Мешканці табору, які дуже поважали монахинь, говорили про них: “Це – ангели з Неба; це – святі українські дівичі”.

Монахині у в'язниці потайки хрестили дітей і дорослих, навчали катехизму. Раз на місяць священник-в'язень відправляв Службу Божу, а вони розносили святе Причастя.

Настала жажлива сибірська зима, яка тривала сім місяців. Температура падала до 50-60 градусів. Віддих замерзав. А вночі поблизу вили вовки.

Монахинь мучили, щоб вони відреклися святої Католицької Церкви. Їм підсували текст заяв про зречення: “Підпишете?” “Ніколи! Наше сумління не

дозволяє нам це підписувати”. Тоді у відповідь звучало: “Розвести їх по окремих камерах!”

Монахинь закрили у холодних камерах-одиночках. Комендант табору ходив від камери до камери і знову підсовував папір про зречення від віри. “Ніколи!” – весь час повторювали Сестри.

Одного дня в десятій годині зігнали дві тисячі в’язнів і полонених, з чотирьох рогів табору скерували на них скоростріли, один сторож тримав на ланцюгу собак. Приведено монахинь. Вони були змарнілі, босі, тільки в сорочках. А мороз сягав 50 градусів!

Сотні голосів почали кричати: “Кати! Як можна так жорстоко поводитися з бідними жіночками? Ганьба вам!” “Не підпишете – перестріляю всіх в’язнів!” – закричав комендант. “Повторюємо, що ми відмовляємося підписувати. Нам не дозволяє зробити це наше християнське сумління”. Монахині приклякнули на сніг і почали відмовляти вервицю. “Даю вам п’ять хвилин: або ви підписуєте, або пускаю на вас собак!” У відповідь монахині почали відмовляти “Вірую”. Слуги пекла спустили собак на Сестер. В’язні з переляку закричали. Собаки, злісно гавкаючи, погнались до монахинь. Але сталося диво. За кілька кроків від них собаки зупинились, полягали на сніг і почали скавуліти та приязно вимахувати хвостами.

“Хай буде благословенний Господь! Чудо! Чудо! Смерть катам!” – долинали звідусіль.

В’язні-українці заспівали “Тебе, Бога, хвалимо!” Комендант то червонів, то білів на обличчі. Отямившись, наказав відкликати собак, а всім в’язням та монахиням відійти до бараків. З того часу він залишив монахинь у спокою.

За вірність і мужність Господь винагороджує.

* * *

Двадцять дев'ятого жовтня святкуємо пам'ять святого мученика Лонгина, сотника ("Життя святих", 116 с.). В той час, коли невірні розпинали Ісуса Христа на Хресті, св. Лонгин, як сотник римських військ, керував сторожею на горі Голгофі. Він бачив дивні явища природи: земля тряслася, сонце затьмилося, скелі розпадалися. Дивлячись, як Ісус Христос добровільно помирає, сказав пам'ятні слова: "Направду, це був Син Божий!" Від того моменту він повірив в Ісуса Христа. А коли йому доручили стерегти гріб Христовий і він бачив, які чуда діялися при воскресінні Ісуса, ще більше скріпив свою віру. Євреї хотіли його підкупити, щоб нікому про це не розказував, але він не піддався; подякував за військову службу, поселився у Кападокії і там почав голосити славу-науку про воскреслого Ісуса. Не подобалося це Пилатові та його однодумцям і вони вирішили вбити Лонгина. 80 року після народження Христа св. Лонгиніві відрубали голову.

Вчімося і навчаймо наших дітей бути мужніми в обороні Божої Правди.

* * *

7 грудня свята Церква святкує пам'ять святої Катерини. Вона була не тільки гарна тілом, але перш за все душею та святим життям. Народилася у м. Олександрії (Єгипет), походила з царського роду, а своєю освітою рівнялася з найбільшими вченими тих часів. Ворог християн, римський цісар Август дав наказ, щоб жителі м. Олександрія поклонялися поганським

божкам. Щоб дати приклад християнам та зупинити їх від богохульства, св. Катерина промовила до цісаря: “Є один праведний Бог, Який нас сотворив, дав нам життя, а Син Божий відкупив нас Своєю Жертвою на Хресті, а ти, царю, не обдурюй народ, бо твої ідоли мертві”.

(А чи ми всі виступаємо так мужньо проти фальшивої науки сектантів, які жахливо обдурюють народ?)

Цісар Август, враховуючи походження св. Катерини, спробував її переконати обіцянками почестей, навіть просив її руки, хоч мав законну дружину. Свята Катерина рішуче відкинула всі спокусливі та грішні пропозиції, заявивши, що треба перш за все дбати по красу душі, а не тіла.

Цісар тоді залучив на підмогу 50 мудреців, але мужня свята зуміла переконати цих 50 мужів, і вони всі прийняли Христову віру. Розлючений цісар наказав спалити мудреців. На смерть за Христа їх поблагословила св. Катерина.

Щодо святої, то коли ні прохання, ні переконування, ні погрози не допомогли, цісар наказав бити Катерину протягом двох годин. Знову не допомогло. 12 днів морив голодом – і знову не зміг підкорити мужню християнку.

Про ці муки довідалася дружина цісаря. Вона таємно пішла до в'язниці, де мучили святу, пізнала від неї основи правд Христової віри. Повернувшись з тюрми, вона охрестилася, прийняла християнську віру. Розлючений цісар наказав мучити її на колесі, в які були повбивані цвяхи. Вони мали роздерти її на куски. Але сталося диво: колесо розпалося, а свята вийшла з цих мук цілою і неушкодженою. Ті язичники, які

бачили це, в один голос закричали: “Великий Бог християнський!”

Жінка цісаря Августа, величаючи Бога, слізно просила його припинити мучити святу. Про це просили також понад 200 християн разом зі своїм священником Порфирієм. Цісар дав наказ усім повідрубувати голови, в тому числі своїй дружині. Потім він засудив на смерть св. Катерину. Спокійно, у святих молитвах прийняла вона смерть (їй також відрубали голову) 7 грудня 307 року. Тіло святої Катерини спочиває на Синайській горі.

А чи ми здатні мужньо обороняти Божі закони, святу Католицьку Церкву?

* * *

26 березня свята Церква славить пам'ять св. Кастула, начальника цісарської палати у Римі за цісаря Діоклетіяна. Ревний християнин під час переслідування християн всіма силами допомагав їм. Найбільшу ревність і відвагу проявив тим, що в горішній частині палати виділив кімнати, у яких переховувалися християни. Там навіть відправлялися Служби Божі. Ніхто й подумати не міг, що християни збираються і переховуються у цісарській палаті, та ще й під час кривавого переслідування християн! А дружина цісаря опікувалася жінками-християнками. Всі вони загинули мученицькою смертю 296 року.

Ревність і відвага за Христа.

П О Б О Ж Н І С Т Ь

* * *

Подорожній учений прибув у Париж, замовив собі кімнату в готелі та дав завдаток. Власник готелю запитує гостя, чи дати йому розписку. Гість заявляє: “Ні. Бог знає про це!” “Ви вірите в Бога?”, – спитав власник готелю. “Звичайно, а ви хіба ні?” “Ні, я невіруючий”, – почув у відповідь учений. “О, якщо так, тоді прошу дати розписку”.

Хто невіруючий, для кого немає нічого святого, тому не можна вірити! Отець Зиновій Кисілевський страдалець за Христа і Церкву в часи підпілля часто говорив: “Хто не молиться, тому не можна вірити”.

* * *

Поїздом Івано-Франківськ – Чернівці їхав наш український католицький священник-монах о. Петро з Дори. У купе серед народу він відкрито і щиро молиться із часослова. На пероні у м. Чернівці незнайома жінка, яка їхала разом з ним у купе, просить подивитися за її важкими сумками, бо сама потребує віддалитися. Здивований монах запитує: “Ви ж мене не знаєте, то як можете довіряти мені своє багатство?” “Вірю вам, бо я бачила, як ви щиро молилися!”

Ось яким є довір'я до побожної людини.

* * *

На господарстві скромного селянина Петра ввечері господиня не дорахувалась однієї курки. “Петре, ти не бачив, де поділася одна курка?” – запитує чоловіка.

“Бачив, як її шуліка поніс!” “А чому ж ти не відігнав його?” “Я тоді молився!” – відповів чоловік.

Молитва – це розмова з Богом.

* * *

Свята Маргарита з Кортони у 8-річному віці втратила свою маму. Коли піросла, утекла з дому, і 10 років вела розпусне життя. Одного разу негідник, з яким жила, повертався вночі з багатим крамом з базару. Йшов лісом, з ним була його собака. На нього напали злочинці, побили, крам-багатство забрали і умираючого кинули у кущі. Собака три дні скавуліла, скликаючи людей на допомогу. А це ж було далеко від людних місць. Ніхто не з'являвся. Собака біжить до “господині”, далеко у місто, хапає її зубами за спідницю і силоміць тягне у ліс. Нещасна грішниця зрозуміла горе. Коли прийшла на місце злочину, вжахнулася дівчина, почала кричати й оплакувати свій злочин. А труп вже почав розкладатись. “А що ж з душею його?” – подумала. Вона подалася у монастир і там 23 роки у строгих покутах, оплакуючи своє грішне життя, прямувала до досконалості. Померла святою.

Матір Божя і християнське родинне виховання у нещасті виправляє людину.

* * *

Коли Ісус Христос побачив у Єрусалимській святині купців із крамом, запалав гнівом в обороні Божої честі. Скрутив із шнурів бич, порозкидав столи купців із крамом закликаючи: “Дім Мій є домом молитви, а ви його зробили вертепом розбійників!”

Геть все негідне з наших хат! “Дім ваш нехай буде храмом Божим!” – просив у своїх проповідях св. Іван Золотоустий ще у IV ст. А свята Церква – місце Богослужінь, молитов і строгої та побожної поведінки віруючих.

* * *

Цариця Савська, яка хотіла перевірити справжню мудрість ізраїльського царя Соломона, під час одного з візитів поставила перед ним дві китиці квітів, одну – справжніх, а другу – штучних і поставила вимогу: “Відгадай, царю, котра китиця справжня”. (А були обидві китиці дуже схожі між собою). Цар-мудрець наказав відчинити вікно; прилетіли бджоли і всі сіли на одну китицю. Цар заявив: “Це справжні квіти!” Всі подивлялися його мудрість.

Медом-чеснотами наповнена правда, не штучна людина, яка прикрашена фарбами чи безвстидним одягом, медалями, чи та, яка купається у розкошах; душа, як штучні квіти без меду, на які не сідають бджоли, є брехливою, самолюбною і зрадливою, якщо вона не наповнена чеснотами.

Якщо твоє життя чесне, не підфарбоване брехнею, світ пізнає твої чесноти і пошанує.

* * *

Славний астроном Ньютон, який при вивченні зоряного неба зумів пізнавати велич Бога, виявляв велику повагу до Божого Імені. Коли він чув чи сам вимовляв Боже Ім'я, завжди знімав головний убір. Тому і його учні називали його: “Учитель релігії”. Своїм прикладом він багатьох виправляв і змушував

пригадуватися над величчю Всесвіту. А коли подали йому, умираючому, твір св. Томи Кемпійського “Наслідування Христа”, щоби він міг легше переносити болі, потішаючись світлими думками, великий учений-астроном сказав з усмішкою: “Я знаю цю побожну книжку напам’ять”. Бо він знав повчальні слова св. Августина: “Хто піддається мудрим зарядженням Бога, має Небо вже на Землі!”

Великі справжні вчені завжди були побожними і щиро віруючими. Моцарт: “Кожної неділі і свята я слухаю Службу Божу, а якщо можу – і в будні дні”. Регулярно молилися на вервиці Бетховен, Пеле, Т. Шевченко.

* * *

У поїзді католицький священник читав Часослов, у якому був образочок Матері Божої. Японець, який сидів біля нього, запитав: “А хто це?” Священник відповів: “Це моя мати”. “Дивно, ви зовсім не схожі на неї!” – зауважив японець. Над цими словами пригадувався священник. “Так! Я не схожий! Мені треба багато працювати над святістю свого життя, щоб бути хоч крихітку подібним до Матері Божої!”

Наслідування життя Матері Божої і святих.

* * *

У монастирі Оттобайерен, що в Німеччині, жив монах Магнус. Люди називали його отець Магній. Він був добрий і до всіх милий. Не міг тільки терпеливо переносити пліткарів. Одного разу він вирушив у дорогу до свого колишнього сусіда – хворого священника з села Бегайм. До нього у дорозі приєдналася

жінка, яка відразу почала нарікати на свою сусідку. Отець Магнус запропонував жінці разом відмовити за її сусідку вервицю. А коли після цієї молитви вона знову почала обмовляти і обзивати сусідку, священник попросив її ще раз змовити вервицю. Але вона не зупинилася на тому і висловила нещире співчуття сусідові, який так багато мусить терпіти від своєї жінки. Магнус тут же запропонував і третій раз відмовити вервицю за терпеливість сусіда. Тож коли наші подорожні закінчили третю вервицю, вже наближалися до села Бегайм. Священик не без іронії попрощався словами: “Якщо пані ще колись піде цією дорогою, підемо разом, це для мене радісно! Ви молилися дуже пильно!” “О, всечесний отче, - мовила супутниця, яка в такий спосіб, можливо, вилікувалася від поганої звички – обмови. – Я з вами разом ніколи не піду!”

Чого не можеш виправити у себе – терпи в інших. Якщо наші розмови не виправляють когось – треба терпіти (“Наслідування Христа”).

* * *

До короля Карла V прийшов одного разу старий його воїн і подав прохання про звільнення від військової служби. Цар, думаючи, що причиною відходу воїна є замала платня, пообіцяв її підняти. На це вірний воїн відповів: “Ваша царська світлосте! Не тому прошу звільнення, що моя платня мала, але я хочу в останніх роках свого життя підготуватися до смерті.” Король призадумався, вийшов до своєї кімнати, ще раз уважно прочитав прохання воїна і вирішив задовольнити його. Повідомляючи воїнові про свою згоду, він сказав: “Розумний і вірний мій слуго!

Дотепер ти був моїм вірним воїном, а я – твоїм вождем, а відтепер ти будеш моїм вождем, а я – твоїм воїном. Бо ти сьогодні навчив мене розуміти, чого вартує влада, почесні та весь світ перед лицем смерті”.

Скоро після того король зрікся своєї корони, пішов у монастир, і там на молитві, доживаючи свого віку, готувався до смерті.

Завжди готуйся на смерть, бо “morcerta, hora incerta – смерть певна – година непевна”.

* * *

Перед 900 роками жив у Південній Італії на горі святий чоловік на ім'я Ніль. Здалека приходили до нього люди, шукаючи поради й потіхи. Прийшов до нього і молодий німецький цісар Отто III. Довго розмовляв із святим, а як відходив, то, захоплений святістю життя св. Ніля, сказав: “Проси у мене що хочеш, сповню кожне твоє бажання”. Святий Ніль підійшов до цісаря, поклав руку на його серце і сказав: “Тільки одне прошу від себе: спаси душу свою!” Бо ж так навчає нас і святий Вернард: “Ми живемо, щоб спасти свою душу!” Цей Великий учитель св. Католицької Церкви, радник Папів і єпископів, відновник монашого духа усім радив: “При кожному ділі нехай собі люди скажуть: “Коли б ти мав тепер померти, чи ти поступив би так? Мусиш дуже уважати, бо стоїш перед очима Судді, Який все бачить”. А св. Августин казав так: “Хочеш грішити – знайди таке місце, де немає Бога, а тоді роби собі, що хочеш!” (А ми знаємо, що такого місця на світі немає!)

Дорога від хрещення до кладовища коротка!

* * *

Святий Ієронім, цей високоосвічений кардинал, який при папському дворі мав високу посаду, переклав Святе Письмо латинською мовою, залишив усе, відійшов до Вифлеєму і оселився там біля печери, у якій народився Спаситель. 35 років прожив у пості, молитві та покаянні. Що ж давало йому сили так довго жити таким строгим життям? Про це він між іншим сам писав: “Як тільки згадаю про Страшний Суд, дрожу на цілому тілі. Чи їм, чи п’ю, чи працюю, завжди здається мені, немов би я чув страшний голос труби і оклик: “Встаньте, мертві, ходіть на суд!”

Так готувався на смерть великий святий. А ми, великі грішники?

* * *

Христофор Колумб, першовідкривач Америки, під час подорожі у свята і неділі відпочивав. Вся команда корабля у такі дні не сміла працювати; кораблі стояли мертво, наче вони були плаваючими святинями. І Господь нагородив Колумба за це: він щасливо відкрив Америку.

Пам’ятай день святий святкувати.

* * *

У купе вагону монах молиться на вервиці. Входить жінка. Також з вервицею у руках, і починає нарікати на свою сусідку. “Давайте помолимося за неї”, – запропонував монах. Після молитви ця ж “побожна” жінка знову продовжує нарікати – тепер уже на чоловіка цієї жінки: “А він ще прикріший за неї!” “Давайте помолимося і за нього”, – знову каже монах.

Помолились. А жінка не витримала і почала обмовляти і свекруху своєї сусідки. Тут же знову втрутився монах: “І за неї помолимося”. І ось вже остання зупинка. Монах подякував жінці за товариство і заявив: “Якщо ще колись поїдете цим поїздом, мені буде мило з вами, адже ми сьогодні з вами так старанно помолилися!” “О, всечесний отче, з вами я вже ніколи не поїду”. (Ще б пак, адже вона не знайшла у духовній особі партнера для пліток!).

Є багато способів приборкати пліткарів.

* * *

18 вересня 1961 року в авіакатастрофі в Африці загинув Генеральний секретар Організації Об’єднаних Націй Дон Гаммершель. Всі завжди подивлялися його спокій і рівновагу духу, до того ж навіть у критичних ситуаціях. Після його трагічної смерті (а в цьому підозрювали керівників колишнього Радянського Союзу), знайдено було щоденник Дон Гаммершелла. Зі щоденника довідуємось, що він був людиною молитви і щиро практикуючим християнином. Він завжди мав з собою книгу св. Томи Кемпійського “Наслідування Христа”. Подиву гідним є те, щоб людина, життя якої було переповнене проблемами світу, всіх країн, могла знаходити так багато часу для розмови з Богом, на молитву.

Вартість і сила молитви в житті людини.

* * *

До одного священика прийшов його племінник. Привітався і почав розповідь. Він бажає одружитися. Має гарну дівчину, яка дуже любить його. У неї вища

освіта, добра посада і гарна зарплата. Вона дуже життєрадісна, має гарний голос, грає на піаніно. Священик уважно слухав племінника і ставив на папірчику якісь нулі. А хлопець продовжував. Тепер він сказав, що його дівчина дуже побожна: кожної неділі бере участь у Святій Літургії і причащається. А ще – співає у церковному хорі, належить до Марійського товариства. Тепер священик, дядько хлопця, поставив перед довгим рядком нулів одиницю і сказав: “Мій сину, ти знайшов скарб. Я благословляю тебе. Молися, щоб і Господь благословив твій намір”.

Побожність – ось найважливіша чеснота.

П О К О Р А

* * *

Римський імператор Цезар Юлій – автор юліанського календаря, який ще й до сьогодні вживає наша Греко-Католицька Церква, видатний полководець і автор історичних творів – взяв на виховання сироту Брута. Допоміг йому у навчанні та політичній кар’єрі.

Одного разу під час засідання римського сенату імператор Юлій Цезар, сидячи на своєму троні, побачив групу вбивців, які бігли до нього, щоби вбити його. В момент він витягнув свій меч, щоби оборонитися. Але коли побачив серед атентатчиків свого вихованця Брута, в розпучі закликав: “Et tu Brutte contra me?” – “І ти Брут проти мене?” Заховав меч і віддався в руки злочинців (за іншими твердженнями – прошив себе мечем).

Не шукай вірних друзів, вірним тобі буде завжди один Бог.

* * *

Олександр Македонський, один з найбільших полководців світу, у своїх переможних походах підкорив усі середземноморські країни, Близький Схід, Середню Азію, а після здобуття Афганістану (без великих перешкод і всього за декілька тижнів, бо визволяв народи і не зневажав їхніх національно-релігійних переконань), опинився в Індії. Звідтіля написав прощального листа (бо відчув, що наближається день його смерті) своєму вчителеві, відомому філософові Арістотелеві. У листі писав про марнування свого здоров'я і хворобливу погоню за славою. На смертному ложі, запросивши до себе найближчих соратників, заявив їм: “Я помираю. Маю до вас тільки одне прохання!” “Яке?” – майже в один голос запитали присутні. “Як покладете мене у домовину, то витягніть мої руки з неї”, – сказав полководець. “Навіщо?” – здивувалися вірні друзі військових походів. “А на те, щоб усі бачили, що я той, хто здобув півсвіту, але на другий світ іду з порожніми руками.”

Не шукай слави і скарбів на землі, а працюй для Неба.

* * *

Коли відбувається торжественний вступ Папи Римського на Апостольський Престіл, тоді спалюють повісмо, яке скоро згорас, а хор у цей час співає: “Sic transit gloria mundi” – “Так минає слава цього світу”. Ця церемонія має нагадати новому Римському Архисреєві,

що він призначений не для почестей світу, але виключно для служіння Богові, святій Церкві та людству.

Уникай світової слави.

* * *

Коли св. Филипа Нері повідомили, що він іменований кардиналом, той у покорі заявив: “Неба хочу, а не пурпури” (пурпура – кардинальська відзнака).

Утікай від світової слави.

* * *

Римський Архiereй послав св. Филипа Нері на околицю Риму, щоб він ретельно вивчив справу однієї монахині, про котру рознеслася слава, як про святу. Святий Филип після довгої подорожі пішки стомлений увійшов у монастир і запропонував тій монахині почистити від болота його взуття. Монахиня обурилася. Св. Филип повернувся із звітом до Святішого Отця і заявив: “Ця монахиня зовсім не свята, у неї немає основної чесноти – покорі!”

Без покори ніхто не підніметься у своїй святості. Покора – це наріжний камінь удосконалення духовних осіб . Це як коріння у рослин. Дай нам, Боже, щоб ми завжди і всюди, де того вимагає Христова справа, рішуче і без вагань заявляли про свою вірність та прив’язання до Христа Господа і Його святої Церкви.

* * *

Відомий художник Вільям Ахтерман на своєму великому мистецькому полотні “Зняття з Хреста”

помістив і себе серед присутніх під Хрестом, як учня, що витягає цвях із ноги померлого Христа. А коли запитали його, чому помістив себе у такій ролі, відповів з глибини душі: “Такого роду грішник, як я, вже не один цвях вбив у Тіло Христа своїми гріхами. Отож, вже час, щоб я витягнув хоч один.”

Покута за гріх і покора.

* * *

У звитяжних походах непереможний Олександр Македонський прийшов під стіни Єрусалиму. Йому назустріч вийшов у священничих ризах найвищий архиєрей. Побачивши його, Олександр Македонський зіскочив з коня і припав лицем до землі. Коли здивовані полководці запитали його, чому він так принизив себе, великий вождь відповів: “Не тільки йому, архиєреєві, віддав я честь і славу, але й великому Богові, якому він служить”.

Повага до духовних осіб і велика покора перед Богом.

* * *

Угорська королева Єлисавета була сиротою, але дуже багатою на чесноти. Під час Служби Божої вона знімала золоту корону і клала її вбік. Мати короля, свекруха Єлисавети, незадоволена цим актом покори, докоряла їй: “Ти принижуєш наш рід”. Але й навіть після цього св. Єлисавета не змінила свого рішення. Коли в Угорщині настав голод, вона особисто роздавала харчі та одяг вбогим, навіть годувала хворих і немічних у королівських палатах.

Вчімося покори у таких велетнів духа.

* * *

Австрійська імператриця Єлизавета (†1898 р.) прогулювалася з подругою в околиці Кампіліо, що на околиці Тіроля. У одній із хатин вони побачили якесь незвичне поживлення. Зайшли туди і довідалися, що тут готують дитинку до хрещення, але намічена кума захворіла. Королева виявила покору і сказала: “Я буду дитинці за хресну маму, а вам – за куму”. Імені свого королева не виявляла, а дитинку запропонувала назвати Марія. У книзі запису актів хрещення королева поставила своє ім’я: Єлизавета, імператриця. Радості та здивуванню пароха і батьків не було меж. Імператриця скоро після того подарувала хрещениці багаті подарунки.

Акт покори і дружби з усіма, незалежно від суспільного становища.

* * *

17 грудня свята Церква славить пам’ять св. Олімпії (384 – 419). Це була жінка високого урядовця у Царгороді. Коли вона овдовіла і не хотіла вийти заміж за цісаревого внука, цісар Теодозій забрав у неї увесь її маєток. Свята перенесла все це у покорі. Але скоро цісар пізнав її праведне життя, повернув маєтки, а вона заохотила його до добродійних вчинків. Свята Олімпія викупувала невільників, підтримувала вбогих, будувала церкви.

Без милосердя немає спасіння.

П Р О Щ Е Н Н Я І М И Л О С Е Р Д Я

* * *

Біля старого коваля поселився молодий знавець цього ремесла, який неправдою і обмовами відбив усіх клієнтів від свого старшого конкурента. Старий коваль потрапив у нужду та злидні, зліг, очікуючи смерті. До нього приходить сусід – молодий коваль, щоби перепросити вмираючого. Той прощає йому, але просить про одну послугу: “Піди і порозкидай по селу добру жменю пір’я”. Здивувався молодий коваль, але пішов і зробив так, як йому велів умираючий. Повернувся до старого коваля і сказав: “Як просив ти, я так і зробив!” Умираючий на те відповів: “А тепер піди і позбирай те пір’я”. Враз зрозумів нечесний молодий коваль, що в такий спосіб старий коваль хотів його повчити. Поголоски тих пліток і обмов не позбираєш.

Святий Августин на столі у кімнаті, де приймав гостей, помістив надпис: “Нехай ніхто не сідає за цей стіл, якщо обмовляє присутніх!”

* * *

1810 року у Варшаві побував Архієпископ Відня блаженний Климентій Гофбауер і збирав гроші – милостиню для будівництва приміщення для дітей-сиріт. В одній з квартир застав гуляще товариство багатих дітей. І попросив їх наш святий мандрівник про пожертву для вбогих дітей. Розлютилися гультяї, що якийсь монах перервав їм бенкетування, і один з них з люті плюнув монахові в лице. А наш святець спокійно

виглядав носовичком лице і сказав: “Це ви мені дали, а ще дайте для дітей-сиріт”.

Ця врівноважена покірна відповідь обеззброїла негідника. Він тут же зрозумів свою грубість у поведінці, перепросив монаха і попросився до нього на святку Сповідь наступного дня. Всі пожертвували гроші для сиріт.

Чемність – як зброя на війні, – мовить українське прислів'я.

* * *

Олександр Македонський опинився одного разу зі своїм військом на безводній пустині. Воїни потерпають від спраги. Один з них десь розшукав трохи води і приніс полководцеві. Олександр Македонський запитав:

– А воїни пили?

– Ні.

– Тоді вилий!

Солідарність з народом, яким керуємо.

* * *

Один з найбільших композиторів світу Моцарт, який написав понад 600 музичних творів, симфонії та опери якого виконувалися ще за його життя у всіх великих театрах, жив доволі бідно і не мав достатньо засобів для прожиття. Одного разу проходив Моцарт через площу біля театру у Відні. І тут він побачив у кутку старенького сліпця, який грав на скрипці його твори. На землі перед скрипалем лежав капелюх. Багато людей проходило повз сліпця, але далеко не кожен кидав у капелюх гроші.

Моцарт запитав старця: “Чи ви часто граєте щось із цього Моцарта?” Сліпий музикант відповів: “Дуже часто, мій пане. Музику Моцарта знають і люблять сьогодні усі”. Моцарт знову запитав: “А чи можете ви жити з цієї музики?” “О, так, звичайно”, – була відповідь. “А от я, – відповів Моцарт, – не можу!”

Тоді Моцарт взяв у старця скрипку і почав грати. Він грав чудово. Люди зупинялися, зачаровані музикою і грою. Вони кидали гроші у капелюх. Людей збиралося щораз більше і скоро капелюх був повний. Сліпий музикант вигукнув: “Хто ви? Хто ж ви?” “Колего, я вбогий музикант, як і ти...”, – відповів Моцарт і пішов далі.

Не чекай пошани у світі; будь милосердний.

* * *

Один мандрівник майже все своє життя блукав горами й пустинями у пошуках золота. Сподіваючись, що воно принесе йому радість і щастя на старості літ. Виснажений важкими трудами скитальницького життя, він вирішив повернутися додому з торбиною золота. У дорозі мусів перебратися через широку і глибоку річку. Не довго думаючи, роздягнувся. Торбину із золотом прив'язав до шиї і скочив у розбурхану стихію. Посередині річки до нього долинув плач дитини, що у розпучі благала порятунку. Повернувшись назад, він побачив голову дитини, якою немилосердно кидали хвилі. Він підплив ближче до дитини, схопив її однією рукою, а другою намагався плисти до берега. Але скоро виявилось, що це понад його сили, бо тягар торбини із золотом тягнув їх обидвох на дно річки. В душі мандрівника почалася важка боротьба: покинути

дитину на поталу розбурханої стихії і рятувати золото, чи кинути золото на дно річки – той мозольний труд всього життя і надію на щасливу старість – і рятувати дитину? По короткій і важкій душевній боротьбі його християнське почуття перемогло: він кинув золото у річку і врятував дитину.

Цей мандрівник цілком може бути прикладом для наших батьків.

Найбільше багатство – це чиста совість і вірність Богові

* * *

30 січня 1889 року поблизу Філіппінських островів плив корабель. На ньому були два місіонери. Раптом здійнялася буря, корабель починає тонути. Рятувальні човни підбирають людей з потопуючого корабля. Місіонери сказали, що залишаються, поки всі пасажери не відпливуть на човнах. У час найбільшої небезпеки моряки спонукали одного місіонера сісти у рятувальний човен. А другий відмовився і, клячучи, молився на палубі корабля, аж поки вода повністю не покрила його. Багато людей пострибали у воду і трималися на поверхні. Один з пасажирів підплив до рятувального човна, у якому був перший місіонер і почав проситися на борт. Човен вже був переповнений, місць не було. Тоді місіонер вигукнув: “Я уступаю йому своє місце!” і стрибнув у воду. Невдовзі він потонув у водах океану.

Ця правдива подія сталася з іспанським кораблем “Ремус”.

Свята віра веде людину до надзвичайних вершин мужності.

* * *

Недалеко від берегів Йордану, поблизу містечка Єрихон, жив монах Гарасим. Цей святий Божий слуга часто виходив у пустелю і там проводив дні на молитві, пості та покутах. Одного разу почув він несамопитий рев лева. Проте Гарасим ішов далі. І ось уже з кущів виринула роззявлена паща хижого звіра. З його очей капали сльози, а сам звір не йшов, а скакав на трьох ногах. Одну передню він підніс, наче показуючи Гарасимові. Вона була окривавлена і розпухла. Божий слуга без страху підійшов до звіра. Вийняв колючку, витиснув гній і перев'язав рану. Святий ще навіть погладив лева і пустився в дорогу. Але лев пішов за людиною, яка полегшила його страждання. Він пішов за Гарасимом аж до монастиря і був вірний йому, наче собака. Куди б не йшов Гарасим, лев завжди був поруч з ним. Коли угодник Божий помер, вірний і вдячний лев пішов за ним на цвинтар. Тут, біля гробу, він і залишився. Не приймав ніякої поживи і через якийсь час здох.

Таких подій, що свідчать про вдячність тварин, багато. А розумна людина у своїй гордості тяжко грішить і часто не пам'ятає про Божі добродійства.

Вдячність за добродійство.

* * *

Святий Іван Милостивий, патріарх Олександрійський, умів мирити найбільш гнівливих людей. Одного разу його образив намісник Микита. Близько вечора посилає святий посланця до намісника і доручає йому сказати: “Микито, сонце зближається вже

до заходу”. Намісник зрозумів цей натяк і направив владиці перепросьбу.

Сонце нехай не заходить на ваш гнів.

* * *

4 вересня 1997 року на 87-му році життя померла с. Марія Тереза з Калькутти – засновниця чернечого Чину Місіонерок Милосердя. Все своє життя ця монахиня-місіонерка віддала бідним, сиротам, інвалідам.

Вона походила з багатой сім’ї з Албанії, була добре освічена. Швидко розчарувалась у світському житті, повному боротьби за багатство і славу, де існує велика прірва між багатими і вбогими. І вона пішла у монастир, стала настоятелькою. Марія Тереза завжди була там, де голод, холод, хвороби, передчасна смерть.

Вона створила монаший Чин, який сьогодні є у різних містах Індії і утримує там понад 4000 притулків для інвалідів, сиріт, бідних. Їй дякували президенти багатьох країн світу, в тому числі й Папа Іван Павло II, за допомогу й опіку над хворими, переслідуваними, зокрема, в Анголі, Афганістані, Югославії. Нобелівську премію, отриману у 1979 році, Марія Тереза віддала в монаший Чин.

Вона відвідувала також місця, пов’язані з Чорнобильською катастрофою.

Тіло її поміщено у католицькому храмі св. Томи в Калькутті. Це – свята знедолених і злиденних.

Учімося в святих боротися з марнотами цього світу.

* * *

Свята Єлизавета була дружиною могутнього Людовика з Турингії. Одного разу в країні запанував голод, викликаний неврожаєм двох років поспіль. Люди блукали по лісах, шукаючи коріння, зілля та ягоди, щоб хоч якось втамовувати голод. Маса людей вмирала. Цим дуже перейнялася св. Єлизавета. Весь домашній скарб – 64 тисячі дукатів та все збіжжя – вона роздала вбогим. Щоденно у замку годували до 9 тисяч знедолених. Їх обслуговувала разом з іншими св. Єлизавета.

Коли Людовик повернувся з війни, слуги замку вирішили поскаржитися на його дружину, що вона все роздає і доводить до руїни господарку. Шляхетний Людовик вдало на це відповів: “В Ім’я Боже! Дозвольте моїй любій Єлизаветі робити добро! Від милосердних діл не станемо біднішими!” Він пам’ятав слова Ісуса Христа: “Хто напоїть вас кухлем води тому, що ви Христові, – істинно кажу вам, – той не втратить своєї нагороди” (Мр. 9, 41); “Якщо хочеш бути щасливим, мусиш інших ущаслилювати”.

Свята Єлизавета роздавала вбогим також свій одяг, дорогі сукні, плащі, часто сама розносила все по хатах. Збудувала будинок для сиріт. А коли її чоловік не повернувся з військового походу до св. Землі, що вона й передбачила, ще ревніше доглядала із своїми слугами хворих і вбогих. Простила і вітчимові, який докоряв їй за релігійні практики і вигнав її з палати.

Милосердні діла – умова святості життя і спасіння.

* * *

Один християнський король ніколи не вбивав своїх ворогів. Дворяни докоряли йому, часто запитували, чому він так робить. На це він відповідав: “А хіба я не нищу ворогів, коли роблю їх своїми друзями?”

Папа Іван Павло II помилював свого атентатчика, турка Агджі, і відвідав його у тюрмі, а той на колінах благав про прощення.

Християнське милосердя.

* * *

Кардинал Лявігері з Карфагену проповідував однієї неділі у соборі Нотр-Дам у Парижі. Його слухали з великою увагою, проте він проповідував дуже довго. Але раптом сказав він до вірних: “Я прошу вибачення, дорогі мої, що я надужив вашою терпеливістю, бо я не маю кишенькового годинника”.

Наступного дня кардинал одержав у дарунок велику кількість годинників з проханням ласкаво прийняти дарунки. Кардинал вибрав і залишив для себе з усіх годинників тільки один – найпростіший. А всі інші велів продати, а гроші передати на місійну працю серед невірних в Африці. А кожному із жертводавців направив подяку і одночасно повідомив, на які потреби підуть виручені кошти.

Вдячність вірних і жертвенність священика.

П О Д Р У Ж Н Я В І Р Н І С Т Ь

* * *

1271 року, під час одного з останніх хрестових походів до Святої Землі (де прийшов на світ як Богочоловік Ісус Христос, там заснував св. Церкву, там помер за спасіння людства на Хресті і там воскрес), з метою визволення цієї Землі від магометан, із Західної Європи вирушила армія під керуванням англійського короля Леопольда II. В одному з боїв король був поранений отруйною стрілою. Досвідчені тодішні лікарі вирішили, що є лише один спосіб порятувати короля: треба виссати отруту з рани. Але ніхто не міг відважитися на це, бо кожен розумів, що сам може заразитися і померти. Тоді короля вирішила врятувати його вірна дружина Елеонора. Але король, який дуже любив її, не давав на це згоди. Тоді королева використала момент, коли король заснув, і миттю виссала отруту з рани. Король був врятований! А королева? Небо нагородило вірну і жертовну дружину короля: вона залишилася жива і здорова.

Подружжя вірність перевіряється у нещастях.

* * *

Шведський король Ерик засудив рідного брата на досмертне ув'язнення за план стати королем Швеції. Дружина ув'язненого князя Катерина Ягелонська звернулася до короля Ерика: “Ваша королівська гідносте! Прошу дозволити мені піти до ув'язнення разом з моїм мужем”. “Але ж ваш муж бунтівник, він до

смерті буде у в'язниці! Він посягав на королівську корону!” Але ніщо не переконало вірну дружину. Вона зняла перстень, який їй священик надів на палець, коли під час вінчання присягала на вірність своєму чоловікові, показала королеві і сказала: “Нехай ваша королівська гідність прочитає”. А на перстні було викарбувано: “Mors sola” (“Тільки смерть”). Вона залишила земне багатство, вигідне життя, королівські почесті та пішла за чоловіком.

Подружжя вірність до смерті.

* * *

Одна італійська родина жила у повній злагоді та любові, маючи трьох діточок. Жінка була співачкою. Та до родини прийшло горе: чоловік втратив зір, бо завмерла рогівка його очей. Для порятунку хоча б одного ока лікарі радили зробити перещеплення рогівки з донорського ока. Кілька його друзів були згодні дати йому своє око, але його дружина на це не погоджувалася, кажучи: “Це мій обов’язок дати своєму чоловікові одне око, щоб ми обидвоє дивилися одним оком. Ніхто цього за мене не може зробити!” Ось сила справжньої подружньої любові, опертої на жертві, перевірена на нещасті.

Подружжя любов.

* * *

Мати, вмираючи, показала на скриньку і дала останні напутні слова своїй дочці: “Даю тобі, дочко, щастя в оцій скриньці. Відкриєш її на другий день після свого вінчання”. Минуло кілька років. І ось молода дружина разом зі своїм чоловіком, відгулявши весілля,

відкрили мамину скриню. Там були перстені померлих батьків. На перстенцях були вигравіювані слова: “Нині і на віки вічні”.

Свята Тайна Подружжя.

* * *

В одній сім’ї викрали всі коштовності. Жінка була тоді вдома, але сама, тож злодії фактично діяли відкрито. Навіть сказали їй: “Одну із цих речей ми тобі залишимо. Котру собі вибереш?” Жінка сказала: “Лишіть мені, прошу вас, мій шлюбний перстень!” Це були великі слова вірної жінки.

Подружжя вірність.

* * *

Імператор Конрад III взяв в облогу місто-твердиню Вінсберг, яке героїчно обороняє князь Баварії Гюльф. Жителі міста вже не мали ні харчів, ні води. Оборонне військо виснажилося, втратило бойовий дух. Виглядало, що всі мають або померти, або здатися. Одного вечора перед заходом сонця відкрилися двері твердині. З міста виходить величезний похід жінок з білим прапором. Сумні, бліді, повні страху, вони бажають зустрічі з Конрадом. Він приймає їх. Одна з жінок звернулася до нього такими словами: “Ваша величносте! Війна ніколи не ведеться проти безборонних істот, якими є ми, жінки, та наші діти. Пробач нам і дозволь вийти разом з дітьми з міста”. “Дозволяю”, – відповів імператор. – “Завтра до сходу сонця всі маєте вийти з міста”. “Ваша величносте, – продовжила провідниця. – Коли ви вже такі добрі та сердечні, то дозвольте кожній з нас взяти з домашнього вогнища на пам’ятку те, що найдорожче”.

“Дозволю! Кожен може взяти з собою з дому те, що вважає найціннішим”, – відповів імператор. Минула ніч. Стало світати. Біля брами вишикувалось військо, щоб за наказом імператора випускати жінок. І ось відкривається широка і важка брама, виходять жінки. І враз імператор остовпів. Він побачив, як кожна жінка на своїх плечах несла ... свого чоловіка. Військо віддає їм салют. Імператор подивований великою подружньою любов'ю цих жінок. Ось що було для них в хаті найдорожче – це їхні чоловіки, яким вони присягали. Імператор всім простив.

Подружня вірність і гуманність полководця.

* * *

21 червня свята Церква вшановує пам'ять св. Франциски Фремідт (по чоловікові – де Шанталь). Вона жила у першій половині XVII століття. Її дім був святиною. Коли її чоловіка не було вдома, вона скромно вдягалася, не влаштовувала ніяких забав, а коли їй докоряли за це, відповідала: “Не говоріть так. Очі, яким я маю подобатися, далеко звідси. Нащо ж я б мала тоді вдягати якісь прикраси?” Такий погляд на подружню вірність має бути у кожної жінки-християнки.

У серці – Ісус, у думках – вічність, під ногами – світ, а у всіх вчинках – любов до Бога.

* * *

Один чоловік приготував велику грядку на городину. Знаючи, що його дружина любить салат, посіяв його на всій грядці. А дружина, нічого не запідозрюючи, на цій же грядці посіяла горошок. Вона хотіла зробити приємність своєму чоловікові, бо він

дуже любив горошок. Через кілька днів чоловік побачив, що разом з салатом зійшла якась травичка. От він і виполов її. А його дружина побачила, що її горошок не сходить, а засіялась якась хопта, повиривала ті бур'яни. Тепер на грядці не було ні салату, ні горошку.

Подібне буває у сім'ях, де немає єдиного рішення у вихованні дітей, чи у релігійних практиках. Одне одному заперечує, сваряться, та ще й при дітях. Замість того, щоб спочатку все узгодити і прийняти одне рішення.

Де згода в родині – там мир і благодать.

“ П О С П І Ш А Й Т В О Р И Т И Д О Б Р О ”

* * *

Батько із синами, які жили на берегах Північного моря, вирушили човном на рибалку. На морі виник небувалый шторм. Рибалки з останніх сил боролися із бурею, але без будь-якого успіху, бо не могли серед височенних морських хвиль збагнути напрямку до берега. Це добре розуміла дружина-мати, яка із тривогою слідкувала за страшною бурею. Після довгих вагань вона відважилася на відчайдушний крок: щоб вказати найріднішим напрямком додому, вона підпалила хату. Це врятувало рибалок.

Христос-Спаситель запалив на Хресті, на Голгофті, вогонь любові, аби ми не зблудили на землі і потрапили до Неба.

* * *

1. У Китаю під час жахливого землетрусу знайдено під розвалинами монастиря монахиню. Вона закрила собою тіла двох маляток, і таким чином врятувала їх.

2. У гітлерівському концтаборі монахиня попросилася на смерть за матір-єврейку, яку з малятком гнали до розстрілу. Це була українська монахиня.

3. У Канаді українська монахиня похилого віку пожертвувала свої очі для сліпої дівчини.

“Немає більшої жерзви від тієї, якщо хтось душу свою віддасть за друзів своїх” – сказав Ісус Христос.

* * *

Один місіонер розказував про незвичайну чесність і праведність індіан, яких він наVERTав. Там крамар залишав на багато днів крамницю відчиненою. Індіани заходили у крамницю, брали потрібний їм товар, а коли повертався крамар, за все платили дуже чесно. Інший місіонер розказував, як у деяких селах індіани мають так зване дерево справедливості, на якому вивішують знайдені речі.

“Не кради!” – сьома заповідь Господня.

* * *

Колись, як розказує стародавня легенда, мужній, багатий і дуже сильний чоловік на ім'я Геракл, перед яким усміхалася велика кар'єра, роздумував, яку дорогу вибрати собі в житті, щоб бути щасливим. Тоді з'явилися йому дві жінки. Перша з них заманювала його, щоб пішов з нею, обіцяючи розкішне, багате і безжурне життя. А друга, навпаки, обіцяла дорогу тер-

пінь, боротьби із спокусами, скромне життя, але повне чеснот і добрих діл для ближніх. Наш герой довго не роздумував: він вибрав тяжку дорогу боротьби за чесне життя. Гріх є притягаючим, але веде нас до нещастя, а чеснота, хоч і отримана з терпінням, проте запевняє нам благословення на Землі і щастя після смерті.

***“Лиш боротись – значить жити!” (Іван Франко).
У боротьбі вибери чесноту.***

* * *

До кімнати святого Іларія зайшло двоє підозрілих людей. Це були розбійники. Один з них з насмішкою звернувся до святого: “Що ти зробив би, якби до тебе в гості прийшли розбійники?” Святий відповів: “Хто нічого не має, той не потребує боятися грабіжників”. “Ба, – говорить другий, – але вони можуть позбавити тебе й життя”. “Це правда, – відповів св. Іларій, – але хто має чисту совість і надію на краще життя у другому світі, той і смерті не боїться”. На цю врівноваженість святого у розбійників пробудилася совість. Після довшої призадуми розбійники відкинули свій план і заявили: “Відтепер ми вже не будемо грабувати людей, бо бачимо, що чиста совість є більшим добром, ніж усі скарби світу”.

***“Життя коротке, поспішай творити добро”
(О. Довженко).***

* * *

Святий Фірма, єпископ міста Тагості, що в Африці, заховав у своєму будинку молодця, якого цісар хотів несправедливо покарати на смерть. Прийшли судові слуги до єпископа і почали вимагати, щоби показав

місце, де перебуває юнак. Єпископ відмовився відповідати. За це взяли його на муки. Тоді єпископ сказав: “Вмерти можу, але унещасливити другого – ні”. Коли цісар довідався про це, помилував єпископа і відпустив на волю.

Мужність в обороні правди. Господь за це нагороджує.

* * *

Часописи подали відомості, що один колишній полонений із Західної Німеччини одержав з Америки паунок, у якому був його годинник. Цей годинник у нього забрав під час останньої війни американський комендант табору полонених. Видно, що совість не давала йому спокою і він вирішив вислати годинник власникові, просив вибачення, перепрошував за заподіяну шкоду. А може священик вимагав це від нього на святій Сповіді?

А от у індійських селах на визначеному дереві вивішували загублені речі. Також є крамниці без продавця. До такого рівня цивілізації людину може довести лише свята віра, уроки релігії, часта Свята Сповідь.

У Швейцарії, що славиться своїми годинниками, вітрини для покупців не закривали. І лише, коли там появилися вихідці із колишнього СРСР, годинники почали зникати і вітрини закрили.

Совість зобов'язує.

* * *

Один працівник гавані побачив, як якийсь хлопець впав у воду. Він тут же стрибнув за хлопцем і врятував

його. Потім він продовжив свою працю у мокрому одязі, опісля пішов додому, щоби переодягнутися. Всюди, а також і вдома, його запитували, чому в нього мокрий одяг. А робітник уникав прямої відповіді.

Одного разу, коли він повернувся з праці додому, він застав вдома хлопчика, якого він врятував, разом зі своїми батьками. Як тільки цей наш портовий робітник переступив поріг, свого дому, порятований хлопець закричав: “Це той чоловік!” Після цього батьки хлопця із сльозами на очах дякували за врятування життя їхній дитині. А коли запитали робітника, чому він тримає у таємниці свій благородний вчинок, той відповів словами нашого Спасителя: “Ліва рука не повинна знати, що робить права” (Мт. 6, 3). І це правда! Хто хвалить себе за свої добрі діла, втрачає заслугу перед Богом.

Рятуй, допомагай і не чекай похвали чи нагороди.

* * *

Великий любитель мистецтва Папа Юлій II постановив збудувати в Римі величавий храм на честь Пресвятої Тройці. Славний будівничий на прохання Папи виготовив план цієї святині і відправив з ним свого сина. Папі дуже сподобався план архітектора, і він вирішив нагородити хлопчика, який приніс йому таку радість. Він підійшов до шафи з монетами і каже: “За те, що ти приніс мені цей гарний план, візьми собі однією рукою стільки монет, скільки зможеш”. Засвітилися на вид золота очі хлопчика, але він трохи подумав і сказав: “Святіший Отче! Наберіть радше Ви для мене цих монет, у Вас більша рука...”

Допомога Господа – ласка Божя.

* * *

Перед боєм з видатним імператором Іваном Цимісієм, який мав чисельнішу армію, наш князь Святослав Завойовник, батько хрестителя України св. князя Володимира Великого, думав не стільки про перемогу, як про те, щоби не потрапити до ворога у полон, а полягти із славою. Тому перед боєм із греками наш князь умовляв своїх воїнів, прийнявши у них своєрідну присягу: стояти кріпко і не посоромити землі української”. “Лутче, – казав він (слова літописця), – бути вбитим, ніж віддатися у полон (на смерть чи знущання), бо мертві сорому не мають”. Військо відповіло: “Де, княже, твоя голова впаде, там і ми поляжемо”.

Той бій наше військо не прогало: було укладено корисний мир з ворогом.

Впади, а не зрадь!

* * *

Співак Михайло Гришко потрапив на аудієнцію до Сталіна. Питання: “Чому ви не вступили до компартії?” (таких визначних людей комуністи бажали мати у своїй партії). Відповідь: “Я бачу тільки людей з червоними книжечками, але не бачу справжніх комуністів”. Михайло Гришко так і не вступив у компартію. Хоча не всіх партійців треба засуджувати чи ображати.

Чесць і людська гідність є вищими за земну кар’єру.

* * *

Газета “Галичина” від 4 січня 1997 року (“Найбільша плата”) писала наступне. В одному містечку жила вдова з сліпим сином. Жодного дня не давала їй спокою думка про синівське горе, тож жінка постійно молилася за те, щоб могла зібрати кошти на операцію. Завдяки друзям вона познайомилась з видатним хірургом-окулістом. Лікар обстежив хлопця і сказав, що є надія повернути йому зір. Але радість вдови затьмарювала думка, що в неї немає грошей, аби заплатити лікареві.

Операція пройшла успішно. Присутні з тривогою очікували результатів у той день, коли знімали бинти з очей. Усі затамували подих. Хлопчик поволі розплющив очі і почав роздивлятися навколо. Його погляд зупинився на материнському обличчі і він вигукнув: “Мамо, яка ти гарна! Я завжди уявляв тебе саме такою!” Вони міцно обнялися. Тоді мати звернулася до лікаря: “Але у мене немає грошей, щоби заплатити вам”. Лікар відповів: “Моє вміння належить не тільки мені. Я одержав виховання і здобув освіту завдяки благородності добрих людей. Я дуже хочу допомагати іншим!”

Хлопчик подарував лікареві іграшку – ведмедика, що був без ока і лап. Натомість лікар купив йому великого гарного іграшкового ведмедика.

Поспішайте творити добро.

РОЗДІЛ VII

МОРАЛЬНА НАУКА ЖИТТЯ – ДОРОГОВКАЗ ДО БОГА

С О В І С Т Ь – Г О Л О С Б О Г А

* * *

Дочка французького короля Людовіка XV Луїза під час суперечки із домашньою господинею заявила: “Прошу пам’ятати, що я дочка короля!” А її робітниця відповіла: “А я дочка Господа Бога!” Дочка короля довго роздумувала над цим і врешті-решт вирішила вступити у монастир.

Земні почесні у порівнянні зі служінням Богові є ніщо.

* * *

Після переможного бою Олександра Македонського над персами до нього під’їхав перський полководець і заявив: “Мій перський цар програв бій, я йому не хочу вже служити. Я до тебе, царю, приїхав, щоб від сьогодні тобі служити!” “О, – відповів Македонський, –тому що я сьогодні виграв бій, ти до мене приєднався. А якщо я завтра програю, то ти і мене покинеш. Ти – зрадник! Іди геть – хай твоя совість буде тобі суддею!”

Зрадника і чесний ворог не помилує.

* * *

Грецький філософ Сократ, який мав дуже сварливу і люту жінку Ксантипу, приймав все від неї з лагідністю. Коли вона накидалася на нього з криком і лайкою, він не втрачав рівноваги духа: сприймав все так, наче це було звичайнісіньке тарахкотіння воза. Так було і того разу, коли Сократ навчав перед хатою своїх учнів. Ксантипа почала ганьбити і лаяти його, але він мовчав. Врешті-решт вона вилляла на нього дзбанок води. На це Сократ усміхнувся і сказав: “Я знав, що після громів наступить дощ”, і відійшов спокійно.

“Краще залишити людину при її думках, аніж гнівливо сперечатися з нею” (св. Тома Кемпійський “Наслідування Христа”). Свіість – голос Бога!

* * *

Карфагенський вождь Ганнібал, коли переміг кілька разів могутнє римське військо, почав вести разом з воїнами розкішне життя, бо думав, що вже не може бути переможеним. Коли ж римляни вирушили проти нього, і він зрозумів, що цього разу не зможе перемогти, сказав: “Коли я міг, то не хотів, а тепер, коли хочу, то не можу!”

Завжди будь готовий до бою із дияволом і спокусами. Уповай у цій боротьбі на свіість – голос Бога!

* * *

Маркіз Бенедетто, італійський композитор, був грішною, легкодушною людиною. Одного вечора він із недобрими намірами проходжувався по кладовищі поміж гробами. Раптом завалилося над гробницею

склепіння, і він, Бенедетто, впав між мерців. Він кликав по допомогу, бо не міг сам звідти вийти. Там, серед людських кісток, пригадав собі нечисті задуми, гріхи, зрозумів суєтність людського життя. Він пообіцяв собі направитися і надалі вести чесне життя. І слова дотримав.

“У всіх ділах пам’ятай про твої останні речі і повіки не зрїшиш” (Сир. 7, 10).

І “нещастя” посилає Господь Бог на людей, щоб опам’яталися.

* * *

“Робітнича газета” у 1985 році писала таке. У м. Дніпропетровську чоловік розлучається з жінкою. З матір’ю залишається маленька дочка Тетяна. Жінка побралася з другим. Спочатку негідний батько платить аліменти. Але щоб уникнути цього, він іде у дитячий садочок, забирає звідти донечку і ... топить у Дніпрі. Сам втікає в Сибір, де добуває золото. А душа вбитої ним донечки постійно переслідує його. Душевні муки виснажують його до краю. Він не витримує, йде до прокурора і заявляє: “Я – вбивця! Судіть мене!”

Від совісті не втечеш! А що скажуть жінки, у яких руки в крові своїх рідних дітей? Зупиніть інших від аборту, Господь Бог простить вам ваш злочин.

Яка користь людині, що здобуде весь світ, а душу свою занапастить?!

* * *

Вольтер, французький філософ XVIII століття, був зятим ворогом Бога і релігії. З-під його пера вийшло багато богохульних книжок. Він звів на бездоріжжя,

знищив душі десятки тисяч людей, особливо інтелігенції. З блюзнірським пафосом він кричав: “Дванадцять апостолів поширили Христову науку, а я сам знищу її.” Але одного дня Господь сказав: “Досить!” Вольтер важко захворів. Всього за три тижні хвороба знищила його, а він Христову правду та Христову Церкву так і не зміг подолати. Коли друзі та лікарі зі смутком сповістили йому про його безнадійний стан, він впав у розпач. Благав священника, бажаючи висповідатись, але його друзі-безбожники до цього не допустили. У розпуці з лайливими словами на устах залив себе помийним брудом. Одночасно залила його кров... Після цієї жахливої картини багато з його колишніх друзів навернулися до Бога, а деякі заявляли: “Якщо б диявол міг умирати, він не умирав би так, як Вольтер. Коли б безбожники були при його смерті, певно покинули б своє безбожництво!”

Смерть безбожника є жахливою.

* * *

Давньогрецький мудрець Сократ висловився, що найвища мудрість – це самопізнання. А на дверях грецької святині, де віщували людям майбутнє, був надпис: “Пізнай себе самого”. І це заклик і до нас: пізнай сам себе, перевірй своє сумління, стан своєї душі, чи ти на шляху спасіння, чи на шляху погібелі.

Так, як отруйні гриби, виростають на тих місцях, де немає доступу сонця, так і в людському серці множаться грішні нахили, якщо його не просвічує світло самопізнання.

Пізнай себе!

* * *

У 1945 році за наказом американського президента Трумена на японські міста Хіросіму і Нагасакі було скинуто атомні бомби. За кілька хвилин загинуло близько 300 тисяч людей, а ще більше було поранено. Літуна, який скинув бомби, охопив великий жах, коли він почув про наслідки. Совість настільки замучила його, що він відмовився від офіцерського звання, залишив військову службу і пішов у монастир, щоб там спокутувати свій великий гріх. Совість не давала йому спокою, хоча він зробив це за наказом своїх командирів.

Від совісті не втечеш.

* * *

У Парижі, в одній із книгарень, злодій вкрав книжку у чудовій оправі. Це була книга святого Франца Салезія. Злодій не знав, що в книзі описані дороги до побожного життя. Коли прийшов додому і почав її гортати, а дещо навіть читати, то не міг стриматися. У нього пробудилося сумління. Він давно вже забув про Бога, про молитви, не цікавився релігією. Докори сумління привели його до священика. А згодом злодій повернув до книгарні вкрадену книжку. Коли власник книгарні довідався, що ця книжка навернула безбожника, то сказав: “Я дуже радий, що цей чоловік вкрав у мене книжку!”

А як ми використовуємо добру книжку?

* * *

У 1991 році о. Ігор Цар разом з о. Володимиром Тарашинцем відправляв панахиду на могилі світлої пам'яті тепер уже блаженного Миколая Чарнецького. За

ними стояв милий, гарно вдягнений чоловік, весь залитий сльозами. Він розказував священикам: “Якщо ви люди, то допоможіть мені, бо я сьогодні о 12-й годині маю покінчити з життям. Я йшов через цвинтар і почув ваш гарний спів. Зупинився і слухаю. Я не знаю, що зі мною робиться. Врятуйте мене!” Далі розповідь доповнив поясненням, що має вищу освіту, працює на керівній посаді. Мав неприємності на роботі. Під час розповіді трясся і повторював, що сьогодні покінчить з собою.

Як виявилось, він був нехрещений. Священики запропонували йому тут же, на цвинтарі, охреститися. Чоловік погодився. Коли читали над ним молитву, де є слова “злий духу, забороняю тобі приступати до цього створіння...”, почало діятися щось страшне: чоловік гриз кулак, з рота пішла піна, ним цілим трясло. Священики ледве втримали його в руках.

Це була вражаюча картина! Цвинтар, могила єпископа Чарнецького, хрещення дорослої людини, яка мала сьогодні покінчити з життям... відчувалася близька присутність Миколая Чарнецького, його чудодійна допомога для спасіння людської душі.

Після хрещення тому чоловікові стало так легко на душі, немов би камінь спав. Казав, що відчув себе щасливою, а головне – Божою дитиною.

Священики ще не раз зустрічалися з ним і переконалися, що його життя змінилося на краще.

І сьогодні діються чуда!

* * *

У творі англійського драматурга Вільяма Шекспіра “Макбет” є така сцена. Королева вбила людину.

Старанно змила кров з рук, але не могла спокійно спати. Перед очима у неї постійно був труп, їй здавалось, що її руки і далі в крові. Посеред ночі вона зривалася, довго дивилася на руки і йшла мити їх. Совість не давала їй спокою.

***Внутрішній голос – Божий годинник.
Прислухайся до голосу совісті.***

* * *

В Америці жив лікар, дуже здібний і щасливий зі своєю вірною дружиною-красунею Анною. Але несподівано він закохується у свою секретарку Ангелину, яка за своїм характером, а головне – за зовнішністю, була дуже схожа на Анну. І ось сталося жахливе вбивство: хтось позбавив життя Анну. Нещасна в останній час почала підозрювати чоловіка у зраді, а потім він захотів навіть розлучитися з нею, але Католицька Церква не дала дозволу.

Очевидці стверджували, що незадовго до вбивства до квартири заходила Ангелина. Суд виніс їй смертний вирок. А справжній вбивця був її чоловік. Він, бажаючи одружитися зі своєю секретаркою, задушив дружину. На суді Ангелини він не мав відваги зізнатися у вбивстві. Після винесення вироку полюбовниця, якій вбивця не мав сили глянути у вічі, у розпуці заявляє: “Я прощаю тобі, нехай Бог теж простить тобі...”

Ангелину стратили. А вбивця не знаходить собі й хвилини спокою, його все більше мучить совість. Він втікає у джунглі Малайзії, що в Південній Азії, і в жахливих умовах, серед дикарів, майже тридцять років лікує хворих. Але спокою і далі немає. Запросив священника з Америки, щоб висповідав його, і на святій

Сповіді визнав тяжкий гріх – вбивство власної дружини. Біль совісті зник. Пізніше цей лікар загинув у авіакатастрофі. Господь не дозволив йому повернутися до рідної країни, де він вчинив жадливий злочин.

Від совісті не втечеш!

Д І Л А Л Ю Б О В І – Ш Л Я Х Д О Б О Г А

* * *

Мати кожного року виймає з шафи закривавлений піджак свого чоловіка, якого закатували негідники, коли той виїхав на заробітки. Цей піджак показує дітям і заявляє: “Це піджак вашого батька, якого закатували розбійники. І неспокоїним буде моє серце, поки ви не знайдете тих убивць”.

А свята Церква показує Муки Христа Спасителя людству і вказує, що смерть Ісуса за гріхи світу є виявом найдосконалішого милосердя, всепрощення і любові.

Смерть Ісуса за гріхи світу! (Цей приклад розвинути у час Великого Посту).

* * *

У швейцарських Альпах часто бувають випадки, коли у снігових заметах блудять, а то й гинуть мандрівники. Для їхнього порятунку направляють добре вишколених собак. Їм на груди прикріплюють барилки з ромом, а на плече – тепле одіяло. Собака знаходила заблукалих або замерзаючих мандрівників, передавала їм для порятунку і скріплення здоров’я ром

та одіяло, а потім тягнула потерпілого з гір униз до рятувального пункту у монастирі. Якщо потерпілий мандрівник не міг вже йти, а собака не могла його тягнути, тоді вона бігла у найближчий монастир і монахи відправлялися за нею рятувати нещасного мандрівника.

Так діє несвідома собака. А як веде себе часом свідомо людина по відношенню до ближнього?

* * *

У країні Перу росте дивна різновидність пальм з дуже широким листям; місцеві жителі називають її “дощове дерево”. Ці пальми цікаві тим, що втягують у себе всю вологу з повітря, а потім виділяють її із себе краплями води. Тому земля навколо пальми постійно волога. Цікаво те, що чим більша посуха, тим більше “дошу” видає з себе це дерево.

І ми втягуємо в себе вологість, вивчаймо Божі закони і цією вологістю, Божою наукою, дощем правди-знань Божих просвічуємо наш запущений безбожниками народ. Бо ж так багато тих, яким ніхто не допоміг опам’ятатися у те “время люте”, у тому лабіринті крутійства і брехні.

Найбільший і найсвятіший наш обов’язок – вивирати душі у диявола і передавати Богові.

* * *

Славний староримський цісар Юлій Цезар, полководець, історик, автор календаря, отримав від своїх ворогів кілька образливих листів. Коротко призадумався і, не читаючи їх, усі спалив. Чому? А щоб не знати, хто писав! “Бо якщо б знав”, – міркував він, –

був би мстив авторам”. А він цього не хотів. Як це благородно! І Ісус Христос не зважає на наші гріхи, на нашу невірність, а подає руку прощення, порятунку, як милосердний самарянин.

Прощай ворогам, молися за них.

* * *

Коли вихваляли Рентгена і захоплювалися його відкриттям, один з найстарших професорів на нараді в університеті, у присутності багатьох вчених пропонував ці промені назвати по імені винахідника. Рентген, будучи людиною скромною та глибоко віруючою, сказав: “Це випадковість, це не моя заслуга”. Він не захотів зберегти для себе патент цього відкриття, заявивши, що воно не для його особистого збагачення, а для людства.

Будь скоромним, адже такими було багато великих людей.

* * *

В одному містечку жив юнак, який з часу свого народження не бачив Божого світу. Нелегко жити сліпій людині без допомоги вірного приятеля, і наш юнак знайшов собі щиру і побожну дівчину, яка полюбила його всім серцем і стала йому вірною дружиною, щоб опікуватися ним до смерті. Одного разу вона дізналася про великого хірурга-окуліста і відвезла до нього свого чоловіка. Лікар оглянув його і сказав, що очний орган нормальний, зір можна повернути, але це небезпечно. Сліпий погодився. Операція пройшла успішно, хворий вперше в житті побачив денне світло. До нього підійшла його вірна дружина і він з великим

зворушенням дивився на її обличчя, цілував своїх діточок. Серед загальної радості він сказав: “Я хочу бачити того мудрого лікаря, який повернув мені зір. Хай подивлюся на нього і щиро подякую йому, бо він є причиною мого щастя”.

Причиною нашого щастя є Христос Спаситель, Який не тіло наше вирятував, а Своєю смертю на Хресті і воскресінням забезпечив вічність кожній душі.

* * *

Щоб зламати спротив українських селян насильницькій колективізації земель, в Україні в 1932-1933 роках комуністи організували плановий голодомор селян. Щодня робились дворові обходи і забирався весь запас збіжжя і харчів. Під час того нещастя, нечуваного в історії людства, траплялися непоодинокі випадки канібалізму (людиноїдства). Матері і батьки, намагаючись врятувати своїх маленьких дітей від голодної смерті, кормили їх м'ясом людських трупів.

В одному селі трапилася така трагічно-зворушлива подія. Міліція, що збирала трупи по хатах і дорогах та закопувала їх в братніх могилах на кладовищі, почула плач дитини, що доносився з однієї хати. Там уся родина померла, крім однієї матері та маленької дитини. Бідолашна мати висохла, як тріска, бо все, що мала, давала своїй дитині. А коли вже зовсім нічого не було, вона рішилася на найбільше у світі героїство. Ті, що збирали трупи, увійшли до хати і побачили таку картину: серед хати на долівці лежало мертво тіло матері, а на її засохлих грудях і довкола уст дитини були сліди крові. Пекельне панування диявольської

комуни! До останнього українська мати рятувала свою дитину і годувала своєю кров'ю!

Христос Спаситель кормить нас Своєю Найсвятішою Кров'ю у Пресвятій Тайні Євхаристії і запевняє нас: “Хто їсть Моє Тіло і п'є Мою Кров, має життя вічне і Я воскресу його останнього дня” (Ів. 6, 54).

* * *

До дитячого будинку, де перебували діти-сироти, діти, яких зреклися “батьки”, прийшли заможні, але бездітні люди. Вони хотіли всиновити хлопчика. Директор дитячого будинку дозволила їм зайти поміж дітей і вибрати собі. Знайшли милого хлопчика, який, як і всі сироти, скучив за мамою, татом, яких він не бачив у своєму житті. Його заохочували: “Підемо з нами, ми маємо чудовий будинок, легкову машину, всі вигоди. Ти будеш жити, ні про що не піклуєшся”. Хлопчик вислухав і відповів: “Ви дасте мені окрему кімнату, книжки та іграшки, мене возитиме машина... Знайте, мені все це не потрібно!” “Що ж ти хочеш?” “Я хочу, щоб мене любили”, – відповів хлопчик. Ось чого прагнула дитяча душа!

І Господь Бог жеде від нас не золота-срібла, багатих дарунків із плодів земних, а лише нашого серця, любові, строгого виконання Божих заповідей.

ДУША – ОБРАЗ БОГА В ЛЮДИНІ

* * *

За добу до замаху на себе президент Америки Лінкольн, бачив уві сні похоронну процесію. Опинившись у юрбі, Лінкольн запитав свого найближчого сусіда: “Кого ховають?” Тут же одержав чітку відповідь: “Авраама Лінкольна!” Вранці під час сніданку Лінкольн розповів цей сон дружині, а вночі того ж дня був убитий.

А скільки місць у Святому Письмі, де подані віщування чи попередження людям у снах! Святий Йосиф був двічі попереджений ангелами у сні.

Віщі сні є також доказом існування нашої душі – образу Бога. Бо ж тіло і його змисли у сні відпочивають і не беруть участі у нашому психічному житті.

* * *

Католицький священик був у товаристві слабівірних людей. Один з присутніх заявив, висміюючи потребу святої Сповіді: “Я не йду до сповіді, бо я не маю гріха”. Священик відповів: “Якщо ви не грішник, то ви належите до винятків”. Впертий співрозмовник дуже бажав знати, до яких винятків він належить; чи часом священик не зачислює його до святих? Тоді священик взяв від цікавого слово честі, що той не буде гніватися, і сказав: “Я вам скажу, хто не має гріха, котрі люди не грішать. Діти, бо вони ще не мають достатньо розуму; і душевно хворі, бо вони втратили

розум...” Після цього розмова на релігійну тему обірвалася.

Тільки Мати Божа була обдарована особливим привілеєм Божим і була вільна від будь-якого гріха.

Кожна людина є грішною, але душа – образ Бога, потребує очищення через покаяння.

* * *

Один дослідник вирахував, що людське тіло варте трохи більше, ніж один долар. Він довів, що у тільцях крові є стільки заліза, що можна зробити один цвях, а вапном можна побілити одну невелику кімнату; з графіту буде кілька олівців, а з фосфору – кілька сірників. Можна б ще додати дві-три чайні ложечки солі. Все це варте трохи більше, ніж один долар.

Тіло і всі його члени призначені Господом для того, щоб Господу служили і слухали наказів доброї душі.

Не гордися тілом, не догоджай йому!

* * *

В Італії один чоловік ловив у лісі отруйні змії, приносив додому, а потім відтинав їм голови і здавав в аптеку на ліки. Одного разу він був дуже втомлений після цілоденного полювання на отруйних гадюк, бо зловив їх рекордне число. Залишив їх у казані, накрив кришкою, а сам ліг спати. А гадюки підняли кришку, повилазили всі і, в пошуках тепла, приповзли на ліжко до мисливця. А стомлений чоловік спав безпробудним сном.

Коли вранці він пробудився, то смертельно налякався, бо всі гадюки були на ньому: одні обвилися навколо ніг, інші – на руках, шиї, грудях. Розуміючи

смертельну небезпеку, він навіть не поворухнувся. Коли випадково зайшов його син, він пошепки сказав принести у посудині теплого молока. Син приніс посудину і з переляку відразу втік. Гадюки, почувши запах молока, всі відразу перемістились до посудини. Наш мисливець тихесенько встав із ліжка і миттю накрив гадюк у казані. Вклякнув і з вдячністю помолився Господеві. Цього ж дня він повбивав всіх гадюк. Голови здав в аптеку. Але більше не ходив на полювання.

Гадюки – це наші гріхи. Їх треба розумно і мужньо усувати.

Утікай від гріха, дбай про чистоту душі.

* * *

На аеродром міста Куритиби (Бразилія) приземлявся літак. Але сталося нещастя: він зачепився за верхівки дерев і розбився. У катастрофі загинули віце-президент Рамос, губернатор Ласерда та багато інших. Врятувалися тільки два юнаки, які уступили свої місця для державних мужів, а самі сіли на останні місця. Їх викинуло на крони дерев, і першими словами були: “Ой, Боже, ми живі! Ми сьогодні вдруге народилися!” Безперечно, це – найкращі почування душі, яка народилася для вічного життя.

Душа, напевне, радіє, коли покидає грішне тіло.

* * *

Перед Першою світовою війною у газетах з'явилося повідомлення, що в Парижі з музею викрадено картину Леонардо да Вінче “Джоконда”, вартість якої оцінювалася у мільйони доларів. Часописи особливо

підкреслювали величність цього образу. Почалися пошуки.

Але є образ, намальований найславнішим митцем, куплений не за золото чи срібло, а заплачений найціннішою Кров'ю Божого Агнця; образ, призначений не для земного музею, але для пречудної небесної галереї, мальований не на полотні, а живий. Його має кожна людина, і цей образ – людська душа. Її творцем є Сам Бог. Її відкупив безмежною ціною власної Крові Сам Син Божий, а Святий Дух освятив її дарами Божої ласки.

Як же високо повинен кожний цінити свою душу, цей образ живий, образ вічний – не малюнок смертної людини, хай і генія, але відбиток самого правдивого Бога.

Вартість людської душі.

* * *

Цар Давид багато років збирав золото на будову єрусалимської святині. Соломон три роки готував матеріал, сім років будував святиню, бо не для людини, але Богові готувалося помешкання.

А якого великого приготування потребує душа, що має бути храмом живого Бога?!

* * *

Учитель запитав учнів: “Чому вважаємо, що людина є щось більше, вище, ніж тварина?” Один хлопець сказав: “А тому, що людина розумніша, ніж тварина”. Інший навів такий аргумент: “Тому, що людина може розмовляти”. А третій сказав: “Тому, що людина може читати, писати, рахувати”. Врешті одна дитина дала

таку відповідь: “Людина – це щось більше, ніж тварина, бо вона може Бога пізнати і любити Його”.

Це була найкраща відповідь. Бо ж людина має від Бога душу, яка дає їй можливість пізнати Бога і любити Його.

Людина народжена для того, щоб пізнавати Бога і любити Його.

Н Е Б О – Н А Й В И Щ А Ц І Л Ь Л Ю Д И Н И

* * *

Грецький стародавній філософ Діоген одного разу в ясний сонячний день бігав серед натовпу по базарі із запаленою свічкою і когось шукав. Усі дуже тому дивувалися, але ніхто не мав відваги запитати великого ученого, що він шукає.

І все ж знайшовся один сміливець, який запитав: “Кого ж ви, достойний наш філософе, шукаєте, та ще й зі свічкою у ясний сонячний день?” Відповідь ученого була лаконічною, але багатозначною: “Я шукаю людину!”

Справжніх людей із благородною метою у житті – мало.

* * *

Одного разу один учений, який вивчав життя птахів, спіймав і помістив у клітку дивну пташку. Вона зовсім не приймала їжі, а весь час заглядала із клітки на сине небо, повна туги за волею. Їй загрожувала смерть. Але тут надлетів більший птах. То була, як пізніше

з'ясувалося, мати “в'язня”. Вона подала поміж дроти клітки для своєї дитини якусь ягоду. “Ув'язнений” птах миттю з'їв цю ягоду з неабиякою насолодою. Доросла птаха повторила це декілька разів. Зрадів учений, що тепер його жертва вже не загине. Проте на велике здивування всіх, вранці вчений виявив, що “в'язень” мертвий. Ця дивна мати принесла своєму пташеняті ягоди, якими ці птахи ніколи не харчуються. Виявилось, що вони отруйні. Мати-пташка воліла бачити своє дитя мертвим, ніж у неволі.

Страшно впасти у кайдани, умирати в неволі...”
(Тарас Шевченко). Небо – найвища ціль людини!

* * *

368 року, коли місто Битінія ще спало, стався сильний землетрус. За кілька хвилин була знищена вся краса міста, живими залишилися лише кілька людей, а між ними і голова міста Цезарій. Він лежав привалений мурами своєї палати і думав над тим, як він вже роками відкладав своє навернення. І тепер у цю трагічну хвилину у його душу прийшло страшне відчуття: все земне минеться! А коли після багатьох годин його витягнули з-під руїн, він сказав: “Прощай, світе! Хочу шукати собі ліпшу хату, що стоїть на сильнішій основі і не завалиться на віки!” І він пішов у монастир, щоби на самоті служити Богові.

І наша хата (наше життя) колись завалиться.
Шукаймо вічності.

* * *

Святе Євангеліє розказує про грішника Закхея, який, почувши про прибуття Ісуса Христа, хотів його

побачити. А що був малий ростом, виліз на придорожне дерево і заховався поміж листям. Христос оцінив його волю й покору і, глянувши вгору, сказав: “Закхею, злізай з дерева, бо хочу зайти сьогодні в твій дім”. Велика радість огорнула Закхея і він заявив перед усіма, що готовий віддати половину свого майна вбогим, а якщо когось скривдив, віддасть вчетверо, і цим приготував свою душу на прийняття Божої ласки.

Кожного з нас кличе Христос: “Грішнику, злізай з дерева гріха, бо Я хочу загостити до твого серця”. Яка ж доля жде нас, якщо б ми не послухалися його голосу? Вічна безнадія грішника, який через свій нерозум утратив свій найцінніший скарб – щастя у Небі. Щоб на його гробі не помістили епітафію, як бажав собі цього умираючий безбожник: “Тут спочиває порошок раба Божого NN. Він умер, бувши на землі вісімдесят років, але жив лише три роки! Чужинце! Помолися за спокій його душі...” (77 років він жив безбожно і грішно, і лише за три роки до своєї смерті зрозумів ціль життя на землі і навернувся до Бога. Тому його останнім бажанням було помістити на гробі науку для інших).

Всіх каяників Господь прийме, але не відкладай каяття на потім.

* * *

Якось одного хлопця запитали: “До якого із трьох багатств природи (царств) належить людина: до царства мінералів, царства тварин чи царства рослин?” Розумний хлопець зараз же дав відповідь: “Людина належить до Небесного Царства”.

* * *

Карл V, король Франції, якого звали “Мудрий”, одного разу поклав у своїй кімнаті на стіл корону, а на другий стіл – меч. Тоді прикликав до себе сина і сказав: “Вибери собі або те що лежить на одному столі, або те, що на другому”. Принц, син короля, схопив меч і, усміхаючись сказав: “Цим (мечем) я здобуду це (корону)”. Так і християнин: через боротьбу приходять до корони, тобто до чеснот, до святості; через перемогу над спокусами і терпіннями життя здобуваємо святість душі і небо.

Лиш боротися – значить жити (Іван Франко).

* * *

Як постали секти? Мартін Лютер, монах августинець, через гордість і нечисту любов залишив монастир, збунтувався проти святої Церкви, започаткував протестантизм і своїм звихненим життям спричинив багато згіршень. Одного разу він був на балконі готелю разом із Катериною Бора. Вона, як і Мартін, також зрадила, залишивши монастир. З нею він, власне, і згрішив. Небо радісно висвічувало мільярдами зірок. Саме в цей момент Катерина відчула відразу до життя серед постійних докорів совісті, тож звернулася до Мартіна: “Гляди, Мартіне, яке чудове Небо”. На ці слова Мартін схилив голову на плече Катерини, важко зітхнув і сказав: “Так, Катерино, Небо прекрасне, але воно вже не для нас”. Нещасний! Він відчував втрату Раю-Неба! Помер у тому самому готелі, у найстрашнішій розпуці та муках душі.

Це варто знати усім членам сект, а їх сотні!

* * *

Відомий французький письменник і безбожник Вольтер надто легковажив у житті основну християнську мету – Небо. Якось сказав він у присутності своїх друзів: “Я продам кому-небудь моє місце в Небі за один талер”. На це один суддя дав йому влучну і дотепну відповідь: “Закон не дозволяє нікому продавати те, що не є його власністю. Ви, насамперед, мусите доказати, що ви маєте місце у Небі, а я тоді дам вам не один талер, а цілу тисячу”.

На місце у Небі треба собі заслужити.

* * *

Король Іспанії Філіп II, тіло якого точила гангрена, корчився у жахливих болях. Відчуваючи свій близький кінець, він покликав сина, відкрив свої груди і зі сльозами на очах сказав: “Сину мій, бачиш, як умирає твій батько. Могутній монарх, який стільки разів був коронований, був володарем стількох народів! Навіщо здалися мені всі ті багатства, всі титули, якщо я не буду спасений? Чи варто було б жити на землі, якби не було іншого, кращого життя – життя вічного?” Але король був щасливий, бо помирав, поєднавшись з Богом перед смертю.

І великі володарі світу наприкінці життя калялися.

* * *

Два урядовці вибралися з міста в гори на дозвілля. Під час мандрівки зайшли вони до одного монастиря. Отець, який супроводив їх монастирем, завів до келії дуже старенького монаха-священника. У келії було

тільки одне маленьке віконце, через яке було видно тільки височенну гору, покриту деревами.

“Дорогий отче, чи не сумно вам у цій келійці”, – запитали урядовці. “Часом сумно, але коли гляну через це віконце, то стає мені дуже радісно”, – мовив чернець. “Що ж ви бачите, отче, через це віконце? Ми не бачимо нічого, крім краєчка неба”. “Саме той краєчок неба розвіює мій смуток і я відчуваю велику радість. Про Небо я розважаю, за ним тужу й ним живу”, – відповів старенький монах.

Небо – ось найбільше наше прагнення.

* * *

До царя Филипа Македонського (батька Олександра) прийшов посол з Афін. Король розпитував його про силу, красу і скарби столиці Греції. Посол був добрим промовцем і змалював Афіни найкращими фарбами. “Царю, – говорив він, – якби ти знав, які гарні Афіни, які там величаві будівлі, святині, акрополь, яке багатство, мистецтво і поезія! Ти б без вагання признав, що це просто рай!” “Так, рай! – відповів цар із захопленням. – Хоча б це коштувало мені невідомо скільки крові, вогню, праці, золота – Афіни мусять бути мої! Це місто мусить мені належати!”

Нашим раєм є Небо – пречудне місце вічного щастя і радощів. Понад нього немає нічого кращого. Тому скажімо собі за царем Филипом: “Небо мусить бути наше, хоча б це коштувало не знати скільки труду!”

Н Е З Н Е В А Ж А Й Г О С П О Д А Б О Г А

* * *

Римський імператор Юлій Цезар одержав у подарунок чудового оленя. Розкішний олень прогулювався по царському саду. Але імператор дуже боявся, щоб хтось не вкрав його, тому сказав надіти оленеві на шию обруч з надписом: “Nemo me tangere, Caesaris suni!” (“Нехай ніхто мене не торкає, Цезарів я!”).

І ми завжди заявляймо дияволу і його слугам: “Я – дитина Ісуса, я – дитина святої Католицької Церкви, я – син (дочка) Матері-України! Ніколи не зрешу проти них! Всемогутній Боже, допоможи мені у цьому!”

* * *

У відділах військ славного полководця Олександра Македонського був один воїн також на ім'я Олександр. Він, на відміну від свого тезки полководця, був дуже боязливий. Розлючений полководець звелів покликати його до себе і заявив: ”Ти або зміни ім'я, або поведінку!”

Ми маємо найкраще ім'я – християнин, ім'я самого Христа – Ісуса. Носімо його гідно і прикрашаймо його святим життям.

* * *

Французький король Генріх IV довідався про злочин одного свого князя. Закликав його до себе і

обіцяв простити йому все, якщо тільки признається у скоєному злочині. Коли князь не захотів признатися, король наказав вкинути його у темницю і засудив на смерть. Тоді князь, зрозумівши свою неминучу загибель, послав до короля людей із повідомленням, що у всьому зізнається, якщо король дарує йому життя. Але король сказав: “Час прощення вже минув, тепер настає час справедливості”.

І ми користаймо із часу покути, щоб не надійшла пора Божої кари за наші гріхи. Не відкладаймо покуту, святу Сповідь, бо цим зневажаємо Боже милосердя.

* * *

Святий Амброзій розказує про одного юнака у палаті Олександра Македонського. Коли у поганському храмі приносили жертву божкам, цей юнак тримав посуд з вугіллям. І трапилося так, що розжарена вуглина впала юнакові на рам'я. Одяг тлів, немилосердно пекло тіло. Але юнак мовчки переносив пекельний біль, щоб не порушити урочистої хвилини жертвоприношення.

Яка це ревність у поган! А ми, християни, чи всі ведемо себе гідно під час Богослужіння?.

Гідна, побожна поведінка у церкві, зокрема, на Службі Божій. Будьмо уважні – святес святим.

* * *

Славний астроном Атанасій Кірхнер мав приятеля, котрий вперто заперечував створення світу Богом. Одного дня Кірхнер навернув друга за допомогою глобуса, що був у нього в кімнаті та дуже подобався

приятелів. Оглядаючи глобус, він запитав астронома, хто його зробив. Кірхнер відповів: “Ніхто його не зробив, він постав випадково”. “Не будьте смішні, – сказав друг, трьохи схвилювавшись. – Хто ж його зробив?” Лише тепер Кірхнер рішуче відповів: “Бачиш, ти вважаєш смішним те, що цей глобус постав сам по собі, а Всесвіт, Земля, Сонце, Місяць і зорі, котрих цей глобус є смішною малою копією, мали б постати самі від себе.” Засоромлений недовірок замовк, а згодом і навернувся.

Господь Бог – Сотворитель.

* * *

Один протестантський історик і професор університету втратив віру, але вивчаючи між іншими предметами початки християнства, дійшов висновку, що жодна історична подія не є так точно доказана вірогідними свідками, як воскресіння Христа. Внаслідок цього він став віруючим християнином, а потім і католиком.

Правди Христової науки строго науково доказані.

* * *

Славний американський державний муж Бенджамін Франклін (1706-1790) повертався до Америки з Європи, де був представником молоді американської держави. На кораблі, ставши під щоглою, він у думці любувався своїми тріумфами, які він пережив у Європі, та мріяв про ту славу, яка чекає його в Америці. Ним опанувало радісне почуття, змішане з гордістю. Ось як він сам казав про це пізніше: “В цьому моменті я бачив і чув тільки себе і тільки собі віддавав почесь. Тут із хмари

вдарила сильна блискавка, зламала щоглу надвоє, а мене кинуло на палубу. А коли я підвівся, то перше, що я вимовив, були такі слова: “Дякую Тобі, мій Боже!” За що я дякував? Чи за врятоване життя? Ні. Про це я дякував пізніше. А тоді я дякував Богові за те, що Він пригадав мені, хто Він, а хто я. Він у ту мить скинув з мене негідну гордість, бажання слави. Я зрозумів у той трагічний момент, що Господь вічно той самий, єдиний і всемогутній. А я ніщо, такий собі непомітний хробачок!

А мільйони небесних тіл – зірок, небесних духів?! Всіх Господь сотворив і всім управляє. І Йому одному належить найвища слава і почесть. До цього нас спонукає велич світу, космосу, краса рослинного, тваринного світу, чарівний світ людських душевних почувань тощо. Він помер за наші гріхи на Хресті і з любові до нас назавжди залишився у Пресвятій Тайні Євхаристії під видом хліба і вина.

“Живи так, ніби кожен день є останнім у твоєму житті!” (св. Августин).

* * *

Під час канонічної візитації св. пам’яті Митрополит Андрей Шептицький був запрошений на обід у резиденцію пароха. Всі домашні широко і багато обслуговували дорогого гостя. Потім дочка священника-господаря почала просити Митрополита, аби він залишив їм щось на пам’ятку. “Просимо вас, Владико, залишіть щось нам незабутнє, аби ми завжди пам’ятали про ваше перебування тут”. “Але ж я вам залишив!” – відповів Митрополит. “Але ж де, наш Владико?” “Ідіть до церкви, я залишив пам’ятку на престолі”. Поспішили

вони і знайшли на святому престолі... запис, зроблений пальцем на поросі: “† Митрополит Андрей”.

Дуже засоромилися вони і вирішили більше допомагати батькові: підтримувати порядок у церкві, бути з народом, катехизувати, брати участь у громадському житті села.

Будь гідним парафіянином!

* * *

1866 рік. Про це повідомила австрійська газета після бою біля Кенінгрецу. Одного дня мешканці цього села побачили, що на придорожньому хресті безбожна дика рука відрубала у Розп'яття Ісуса Христа обидві ноги. Про злочинця не повідомлялось. А через кілька днів під час бою біля цього села цей негідник внаслідок розриву гранати втрачає обидві ноги. Це мало такий вплив на того воїна, що він ще того дня висповідався у військового священика і одержав розгрішення. Після цього він просив священика, щоб дозволив йому написати до громади свого села, що це Бог покарав його за злочин, бо це він понівечив Розп'яття, відрубавши ноги Ісусові; і ось тепер він сам залишився без ніг. Ще того самого дня він помер. Так сповнилося прислів'я: “Як грішиш, так і будеш покараний”.

Подібні випадки відбувалися у радянські часи, і то досить часто з руйнівниками каплиць, церков, придорожніх хрестів.

Як грішиш, так і будеш покараний.

* * *

Духівник Віденської тюрми о. Артгофер мав перед в'язнями доповідь-реферат про вплив преси на життя

людини. Священик роздав з тим наміром анкети, щоб в'язні висловили свою думку про роль газет і книжок. Ось деякі з відповідей:

1. “Не знаю, чи Гутенберг, винахідник друку, відкрив людству Божий дар, чи, може, був на службі у сатани. Я став злочинцем і потрапив у тюрму через брудну пресу і книжки”.

2. “Я свято вірив тому всьому, про що писали безбожні книжки, і на власній шкурі переконався, що недалеко можна зайти без релігії, без віри у Бога, без виконання Божих заповідей. Хіба до тюрми”.

3. “Я був щасливий і чесний робітник. Та коли один знайомий дав мені кілька безбожних книжок, я знищив своє життя – потрапив у тюрму”.

Шкідливий вплив безбожної преси.

* * *

Одного вечора бенкетували військові старшини. Під час бенкету полковник вихваляв бойовий дух і завзяття воїнів. При цьому він вжив ряд богохульних слів. Тоді встав присутній капітан і заявив: “Пане полковнику! Наш військовий статут забороняє ображати релігійні почуття людей, до того ж – лайливими словами. І якщо це мають знати наші воїни, то тим більше цього повинні дотримуватися ми – старшини!” Це була відвага капітана. Але він був віруючим католиком і його тоді слухало понад 30 старшин. Полковник спочатку скипів, але потім охолов, підійшов до капітана і рішуче сказав: “Капітане, ти маєш рацію. Ніколи більше не буду богохулити. Панове старшини, простіть!”

Приклад мужності і вміння опанувати собою, коли нам слушно зауважують.

* * *

Пропажу позолоченої чаші було виявлено у церкві св. Миколая с. Дуба Рожнятівського району. Колись, у часи підпілля, її зберігав вдома один із старших братів. На початку 90-х років він помер, а цінна річ, як у воду канула. Жінка покійного заприсягнулася у Божому храмі на Святій Євангелії, що власноручно передала чашу іншому братові. А той категорично заперечував це, а от зробити те, що зробила вдова (привселюдно заприсягтися), він відмовився. До тижня цей чоловік помер (Див. газета “Галичина”, 11. 11. 1992 р.).

Будьмо уважні з присягою!

* * *

Радянський урядовець дуже проклинав, лайливими словами ображав святу Церкву та Господа Бога. Висміював Божі закони, національно-державницькі традиції. Так грішно він використовував дані йому Богом горло, уста, мовний апарат. І ось на нього упала кара Божа: рак горла і молодий урядовець-комуніст у муках помер (Андрій Бабинець з с. Горохолина Богородчанського району на Івано-Франківщині).

Подібно Господь покарав хлопця-бешкетника із безбожної родини. Це було у Бельгії. Під час святої місії, зокрема, проповіді місіонера, він постійно заважав, вигукував лайливі слова у церкві. Його вигнали з храму, та він продовжував робити це надворі. І раптом він відчув жакливий біль у горлі, і незабаром помер. Лікарі були безсилі.

Чим грішиш, тим тебе Бог і покарає.

* * *

На гостині у безбожника часів Французької революції Вольтера його однодумці почали богохульну бесіду. Вольтер почав просити їх, щоб вони припинили цю розмову. Хоч він був безбожником, але не хотів, щоби розмову почула його обслуга – чемні і працьовиті люди, які понад усе любили Бога. Інакше вони б зненавиділи його.

Свята віра виховує чесних працівників.

* * *

Це було під час Другої світової війни. На другому боці лінії фронту виднілася церква – єдиний підвищений об'єкт на боці противника. На думку офіцера, ворог міг використати церкву як спостережний пункт. Він дає наказ солдатам відкрити вогонь по церкві. Але артилеристи відмовляються спрямовувати жерла гармат у тому напрямку. “Ви не виконуєте наказ командира і не дотримуетесь військової присяги!” – кричав офіцер. На що солдати відповіли: “Ми не давали присяги стріляти по святині”. “Ну тоді я сам, – озлоблено крикнув офіцер. – А вас судитиме польовий суд!” Він підійшов до гармати, почав наводити приціл. Раптом чути пронизливе виття і снаряд вибухає просто у гарматі. Офіцера вбито, солдати залишилися живими, церква – неушкодженою.

Про цю подію розповідав фронтовик на сторінках газети “Нова Зоря” (ч.24, 1995 р.).

З Богом не жартують.

* * *

У Москві на Червоній площі на саме свято Великодня безбожники організували масовий мітинг, щоби зневажити це величне свято. Мітингом керував сам Троцький. Ряд безбожників тяжко ображали релігійні почуття багатьох присутніх. Раптом серед натовпу пролунав мужній голос: “Христос воскрес!” весь натовп відповів: “Воістину воскрес!” Мітинг було перервано. Задоволений народ розійшовся.

Сила традиції.

* * *

Професор Івано-Франківського медичного інституту (нині – медична академія), хірург за фахом, хоч і народився та виріс у Західній Україні, за панування комуністичної держави став атеїстом. Він активно виступав на безбожні теми з рефератами. Не раз під час виступів цей професор заявляв: “Я у своєму житті робив тисячі операцій, але душі ніколи не бачив”. Який це упадок, відсталість лікаря, що претендує на звання інтелігента! А розум, пам’ять, волю, совість, думку він занастив? Не одну людину зіпсував він своїми заявами. Але “страшно потрапити в руки Бога живого”. За вперте богохульство жде людину Божа кара. Він втратив пам’ять (повний склероз), дар мови. Перед смертю у нього був постійно широко відкритий рот та перелякані очі. У розпуці закінчив своє богохульне життя.

Інший богохульник, який у житті дуже кляв, перед смертю не міг прийняти святе Причастя: бо йому повністю викрутило рот. У селі Горохолино

Богородчанського району двох богохульників, які дуже кляли, Бог покарав раком горла.

За богохульство – кара Божя.

* * *

Ще давні римляни-язичники вели боротьбу з брехливою безбожною літературою. Як зазначав Ціцерон, було засуджено якогось Пітагора на вигнання з міста і території Атен за те, що видав твір, у якому сказав: “Чи боги (поганські) існують, не можу це ані ствердити, ані заперечити”. Цей його твір було спалено.

А у нас, що пишуть і видають атеїсти? А скільки порнографічних видань та низькопробних фільмів на телебаченні!

Н Е У Б И Й

* * *

Два брати часто вибирали із гнізда молодих орляток. Одного разу під час чергового полювання старший брат опустився на міцній линві-шнурку по скелі вниз до гнізда орлів. А линву тримав другий брат на вершку скелі. Коли старший брат вибрав орляток, надлетів старий орел-велетень і накинувся на непроханого гостя. Хлопець, вимахуючи своїм мечем, відганяв орла. Із страху і через необережність зачепив мечем шнурок і майже перетнув його. Буквально кілька ниток утримували хлопця. Тоді він гукнув: “Брате, обережно тягни мене!” Того дня “грабіжник” повністю посівів. Брати більше не ходили грабувати гнізда орлів.

Декого лише велике нещастя виправляє.

* * *

Під час прусько-австрійської війни був важко поранений князь Антон Епітерчян. Він лежав у калюжі власної крові і тяжко мучився. У такому стані знайшов його один пруський воїн. Князь, який терпів нелюдські болі, просив воїна, щоб добив його, а отже звільнив від жахливих страждань. Але воїн пам'ятав Божу заповідь: "Не вбий!" Він не послухав князя, а заніс його на плечах до польового військового лазарету, де князеві полегшало. Із вдячності князь подарував воїнові золотий годинник. А воїн і не знав, якому достойникові він рятував життя.

Від того часу минуло багато років. Одного дня до палати того ж князя прийшов незнайомец у пошуках праці. Князь впізнав воїна, який рятував йому життя. Він попросив показати йому годинник. Незнайомец вийняв золотий годинник. Так, це був саме той чоловік, який рятував князеві життя.

І нам залишив Ісус Христос найкращу пам'ятку – Пресвяту Євхаристію, яка дарує нам вічне життя. Не ранім Спасителя своїми гріхами, як і воїн не завдав болю пораненому князю.

* * *

Про одного англійського воїна читаємо таке. Після кривавого бою на полі битви він почув голос ворога, який лежав на землі, стікаючи кров'ю, і благав дати йому води. Англієць мав у пляшці воду, яку купив за великі гроші, і подав пораненому. Коли той упізнав, що це англійський воїн, тобто його ворог, він вистрелив у нього. Але Господь Бог зарядив так, що він не поцілів у

воїна-самарянина. Англійський воїн відібрав у пораненого пляшку з водою, надпив трохи і, подаючи її знову спраглому, сказав: “За кару будеш пити другий!”

Будьмо милосердні.

* * *

Автор романів одержав дозвіл відвідати у в'язниці засуджених, щоб там із їхніх розповідей зібрати свіжий матеріал для своїх творів. Двоє в'язнів, молодих за віком, впізнали письменника і заявили: “Це ви повинні носити ці кайдани і сидіти у тюрмі, бо це ваші твори нас зіпсували!” Почервонів письменник, засоромився, і вирішив більше не писати бруду у своїх творах.

Verba volant, exempla docent et trahunt.

* * *

Славною атенського мужа, громадського діяча Фокіяна засудили на смерть, зваживши на наклепи лихих людей. Коли суддя приніс йому до в'язниці отруту (в давніх часах були такі правила щодо засуджених на смерть), запитав, чи не хоче він сказати своє останнє слово. Фокіян відповів: “Перекажіть від мене моєму синові, щоб не мстився моїм ворогам”.

Любіть ворогів своїх.

* * *

На купі листя студент училища знайшов немовля. Не злякався, але пригорнув, приніс додому і вблагав, впросив батьків, щоби дитячко залишилось у них. Ми не знаємо, яка подальша доля немовляти. Мабуть, щаслива. Але ми подивляємо доброту учня, його шляхетність. Разом з тим подивляємо і жорстокий

злочин матері, яка відреклася власної дитини, викинула її. Навіть жодна тварина, яка не має душі і почуття відповідальності перед Богом за свої діла, ніколи такого не зробить!

Не вбий!

* * *

Одна з байок Езопа розказує таке. Господар якимось взимку вийшов у сад за хмизом. Під деревиною побачив згорнуту у клубок замерзлу гадюку. Здавалося, без ознак життя. Шкода стало чоловікові бідне створіння. Підняв він гадюку і поклав за пазуху. Прийшов до хати і хотів показати дітям, що він знайшов у саду. Але як тільки він торкнувся гадюки, то скрикнув від болю. Гадюка за той час ожила і вкусила свого рятівника. Не допомогли жодні ліки: господар того ж дня помер. Ось якою буває плата за добрий вчинок. Господар врятував гадюку від загибелі, а вона відібрала йому життя.

Плата світу за добро.

* * *

У Старому Завіті закон Мойсея забороняв убивати одного і того ж дня вівцю і її ягнятко, бо мати не повинна дивитися на смерть свого маляти.

Але дивно: той строгий закон Мойсея, введений Божим Провидінням, був даний, щоб зі ще більшим співчуттям і огидою показати нам гріх євреїв, якого вони допустилися на горі Голгофті, коли перед очима рідної Матері замучили Її Сина – нашого Спасителя Ісуса Христа.

А що ж переживає мати, коли мусить дивитися на смерть своєї дитини? Вона сподівалася, що той її син

буде надійною підпорою на старості літ, що він колись люблячою рукою закрие її очі. А тут вона змушена закривати його очі...

Лицемірний світ зі своїми законами і фальшивістю людей.

Н Е К Р А Д И

* * *

Один чоловік багато разів ходив у чужий город красти кукурудзу. Одного разу він узяв собі на допомогу свого восьмилітнього сина. Він наказав йому тримати мішок, а сам насипав кукурудзу і при тому весь час оглядався, чи ніхто не йде. Це зауважив його син і врешті каже: “Тату, ви забули ще в одне місце подивитися”. Збентежений батько питає: “А куди, синку?” Той відповідає: “Ви забули поглянути на Небо, чи Господь Бог вас не бачить”. Засоромлений батько пішов додому і відтоді вже більше не крав.

Малий синок дав батькові добру науку і пригадав йому велику правду, що Господь Бог усе і всюди бачить.

“Якщо хочеш грішити, то знайди собі таке місце, де немає Бога, і роби там, що хочеш” (св. Августин).

* * *

Святий Августин розказував про один випадок, що стався за його часів. Якийсь християнин знайшов велику суму грошей. Знаючи, чиї вони, він пішов до того господаря і віддав йому гроші. Той чоловік

забажав винагородити християнина за повернені гроші. Він дає йому 10 відсотків від знайденої суми, як це звичайно робилося. Але християнин не хоче нічого брати. Тоді господар каже, що він не приймає знахідку. Християнин іде поміж убогих і роздає їм всі ті гроші.

У наш час таких прикладів, на жаль, немає.

Милостиня і піст – це крила молитви.

* * *

В Австрії був повчальний, хоча і доволі болісний випадок. Вдова, кравчиня за фахом, мала п'ятеро дітей. Роботи вистачало, бо вона старанно виконувала кравецькі замовлення. Їй позаздрила молода дівчина, також кравчиня. Щоб переманити замовників, вона видумала на неї брудний наклеп: всім розповідала, що стара кравчиня має заразливу інфекційну недугу. Вдова втратила замовників, а отже і заробіток та засоби для прожиття. Бідна жінка з п'ятьма діточками стала жебрачкою. Люди повірили наклепниці і не впускали стару чесну кравчиню до хати. Опушена всіма, вона здалася на Боже Провидіння. Мати Божа вислухала її молитви, які вона щоденно відмовляла зі своїми діточками. З нагоди ювілею Папи Пія IX наклепниця розкаялася, висповідалася і публічно перед народом відкликала неправду. Також вона вислала вдові невелике відшкодування, а сама непомітно вибралася з того містечка.

Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого.

* * *

Під час жахливого землетрусу в Японії в січні 1995 року, потерпіли міста і села, загинуло понад 25 тисяч людей, а ще більше залишилось без даху над головою і засобів для існування. У місто Кобе (понад 1,5 млн. чол.), як і в інші міста, наспіла допомога одягом, продуктами харчуванням і питною водою. Усі стояли спокійно у кілометрових чергах, без найменшого порушення порядку. Навіть продукти, що випадали з вантажівок, так і залишалися лежати, ніхто не чіпав їх – вони були для японців чужі! А у нас? Пора нам, християнам, нарешті засвоїти собі заповідь Божу: “Не пожадай нічого, що є ближнього твого!” Так, як це роблять найцивілізованіші у світі японці, хоч вони й не є християнами.

Не кради!

* * *

“Виселити з села назавжди!” – такий суворий вирок винесла рада старійшин общини турків-месхетинців, що мешкають у селі Надєждівка Белозерського району Херсонської області. Провина жителя села була в тому, що він вкрав у сусіда курку. За неписаним законом цього народу навіть дрібна крадіжка вважається серйозним злочином, що ганьбить усе село. Турки-месхетинці суворо дотримуються встановлених предками правил співжиття, тому їм рідко доводиться звертатися до правоохоронних органів. А як у нас, християн?

Тільки свята віра може стати на шляху поширення злочинності.

* * *

Один банкір оголосив про банкрутство свого банку. І ось зійшлися три знайомі і стали говорити про той випадок. Один каже: “Я втратив через це банкрутство 80 тисяч марок”. Другий також пожалівся: “А я втратив сто тисяч марок”. І лише третій задоволено відповів: “А я втратив лише десять марок”. “Як це можливо?” – поцікавилися ті двоє. Той відповів: “Я завчасно вибрав з банку свої гроші. Перед тим чув кілька виступів по радіо того банкіра, який насміхався з Бога, зі святої Церкви. З цього я зробив для себе висновок, що тримати гроші у такого безбожника небезпечно. Бо ж, де немає побожності, страху Божого, там не буває чесних людей”.

Саме тому ряд директорів банків на початках нашої незалежності втекли за кордон разом із заощадженнями вкладників.

Безбожній людині не можна вірити.

* * *

Мексиканський таксист Мануель Медіна прославився на всю країну завдяки своїй надзвичайній чесності і безкорисливості. Його приймав Президент республіки, а мер Мехіко назвав його “столичним мешканцем року”.

Одного дня він знайшов на задньому сидінні свого автомобіля кимось забутий портфель, набитий доларами і коштовностями. У нього закрався сумнів: віддавати знахідку чи ні? Таксист розповів знайомому священикові, що буцімто його знайомий знайшов близько мільйона доларів і не знає, що з ними робити. Священик порадив діяти за принципом християнства.

Як виявилось, портфель забув високопоставлений болівійський дипломат. На radoшах, болівієць запропонував чесному таксисту велику нагороду і добре оплачувану працю. Хоча таксист отримував тільки 10 доларів за годину. Він відмовився від великої нагороди і вигідного працевлаштування. “Головне, – сказав він журналістам, – що я переборов у собі спокусу.”

Не дбаймо про скарби земні.

Н Е Ч И Н И П Е Р Е Л Ю Б У

* * *

За важкі гріхи розпусти (“содомський гріх“) Господь Бог покарав міста Содому і Гоморру сірчаним вогнем з Неба. На місці тих міст сьогодні – Мертве море, у якому немає нічого живого. На березі того моря ростуть яблуні, які родять чудові на вигляд яблука. Але вони всередині повністю гнилі. Таким гнилим у душі є кожний розпусник. За ці гріхи і сьогодні над світом висить кара Божа під видом різноманітних невилікованих недуг!

Геть чужоложство, аборти, сімейно-подружні зради!

* * *

У римській поганській святині богині Вести, де постійно горів святий вогонь, служило двадцять дівчат із знатного роду. Вони стерегли вогонь. Їх називали весталками. Вони складали обіт чистоти і зазнавали від усіх великої пошани. Їх особа була недоторканою, їм віддавали прилюдну честь, а коли їх зустрічав

злочинець, якого вели на смерть, вони мали право його помилувати. Та горе було тій, яка б зламала обіт чистоти. Їх хоронили живцем, а того хто їх звів, били буками до смерті. Такий день у Римі був днем найбільшого смутку. Отже, навіть погани знали красу чистоти і сором розпусти. Римляни вірили, що весталки своїм невинним життям бережуть Рим і вимолюють у богів щасливу долю для держави.

“Не чужолож!” – шоста заповідь Господня.

* * *

Король Англії Генріх VIII вимагав від Папи Климентія VII дозволу на розлучення із законною жінкою Катериною Кастилійською, бо мав намір повінчатися з двірською дамою Анною Болін. Папа не дозволив, незважаючи на те, що Генріх VIII мав раніше великі заслуги перед Католицькою Церквою. Навіть коли король почав суворо переслідувати католиків в Англії (1535 р.), Папа не змінив свого рішення. Не міг інакше зробити, бо не міг змінити те, що Господь Бог установив.

Досмертна подружня вірність.

* * *

Римський полководець Регулус 250 року перед Христом під час війни з Карфагеном потрапив у полон. Через шість років перебування у Карфагені відправили його у Рим, щоб він попросив римлян про перемир'я. Але перед від'їздом він мусів присягнути, що повернеться у Карфаген, якщо римляни не укладуть мир. Регулус прибув у Рим і розповів у сенаті про слабкість карфагенців, закликаючи не до миру з

ворогами, а до війни. А сам хотів повернутися у полон. Всі, навіть поганські верховні жреці, пробували його зупинити. Але він відповів: “Я не так мук боюся, як ганебної дії – зламати присягу”. Після його прибуття карфагенці розіп’яли Регулюса.

Якщо вже поганин так строго дотримується присяги (яка його не зобов’язує!), то наскільки більше християнин повинен бути вірним присязі, яку складав чи під час святої Тайни Хрещення, чи святої Тайни Подружжя самому Богові.

* * *

Мирно і щасливо жило молоде подружжя. У них був свій дім і все в домі, легкова машина. Дітей мали троє: двох хлопчиків і дівчинку. Батько часто виїжджав у бізнесових справах, а мати, як стверджували рідні та сусіди, зраджувала йому з колишнім знайомим. Не вірив чоловік, просив її, попереджував. Не допомогло. Чоловік подав до суду на розлучення. Суд залишив за батьком двох синів, а дочку – за матір’ю. Жінка пішла до свого любаска. З часом той всі гроші, які вона одержала від чоловіка, пропиває, дочка помирає. Нещасна жінка у розпуці – вона залишається сама. Від неї всі відцуралися. Втративши віру в Бога і надію на Боже Милосердя, у розпуці серед ночі кидається з моста у глибоку річку.

За подружню зраду Господь карає.

“ Б Е З Б О Г А А Н І Д О П О Р О Г А ”

* * *

Італійський князь Пігнателлі ввечері перед своїм вінчанням застрелився. На його столі лежали твори вільнодумного Ніцше, а образ Матері Божої був обернений лицевою стороною до стіни. Він начитався безбожних творів Ніцше, попав у розпуку, а кращий порятунок – опіку Матері Божої – відсунув, щоб не перешкоджала йому у злочині.

Хто не має нічого святого у серці, той здатний на будь-який злочин.

* * *

На морі жахливий шторм, серед пасажирів велика паніка. В той же час на палубі хлопець спокійно забавляється. “Невже ти не боїшся, ми можемо всі загинути?!” “Ні, я не боюся! На цьому кораблі капітаном мій батько, він добре керує кораблем!”

Кораблем під назвою свята Церква керує Христос Бог, Який довів Своє Божество незчисленими пророцтвами Своїми та зі Старого Завіту, які у подробицях сповнилися на Ньому, а також чудами, зокрема, у світлому Воскресінні. Отже, “сили пекла не переможуть” св. Церкву і вона заведе усіх праведних до щасливої вічності.

* * *

Під час плавби на морі молодий хлопець без дозволу піднявся на найвищу щоглу корабля. Коли вже був на самому вершечку і глянув униз, перелякався і

почав кричати. А знизу йому гукнули: “Дивися тільки вгору і поволі злізай!”

І ми у всіх небезпеках життя дивімося тільки вгору: наш порятунок – у Господі Бозі.

* * *

Викладач університету одержує телеграму, що його синочок, який перебував у бабусі, помер. Приїхав з дружиною з болем серця на похорон і сказав бабусі: “Завтра у мене захист кандидатської дисертації”. Наступного дня він поїхав на захист. Коли відмінно захищався, думав про синочка, який вдома лежав наряджений у домовині. Під час обговорення виступаючі говорили тільки про позитивні якості наукової праці, а він далі розмірковував: “Відкинуть, тоді запрошу їх не у ресторан, а на похорон сина”. Але витримав все, нічим не виявив свого великого горя, і по завершенні захисту поїхав додому.

Мужність у горі.

* * *

В одному з паризьких судів на лаві підсудних сидів молодий, вісімнадцятилітній злочинець, Еміліян Сандо, який за два франки вбив жінку. Його оборонець адвокат Апер сказав: “Панове! Моє завдання сьогодні дуже легке. Мій підзахисний признався до всього. Оборона неможлива. Проте, я маю багато при цій нагоді сказати. Хто тут винен? Ви винні, панове, які репрезентуєте народ! Ви, урядовці, усунули уроки релігії зі шкіл, – Святі Тайни, Святе Письмо, молитву! Ви зупиняєте молодь від релігійних практик, святкування неділі. Цей хлопець, якого засуджуєте на смерть, не чув про Бога і

церковні заповіді: “Не вбий!”, “Не кради!” Він та його ровесники у нашій державі не чули про Божу любов, про безсмертність душі, про Небо і пекло. І ось без святої віри ми виховали злочинців! Держава тут винна!” А показуючи на розп’яття і святий хрест, сказав: “Цей буде вас колись судити. Ви відібрали народів Христові заповіді!”

Плоди виховання без Христа.

* * *

Дослідник-адмірал Рішард Бирд оповідає, що під час своєї першої експедиції на Північний полюс він був у великій небезпеці: вийшовши з намету для огляду теренів, він заблукав і довго не міг віднайти намет. На горизонті не було жодного орієнтиру, який би міг допомогти йому. Дослідник мало не пропав серед великих сніговіїв.

“...Після цього випадку, – писав адмірал, – коли я все-таки щасливо добрався до намету, я зрозумів, що надто небезпечно ходити наосліп, бо так можна пропасти серед снігів і льоду. Я мав при собі велику жердину, якою шукав щілини на льоду. Я застромив її в сніг і прив’язав до неї мій шарф, що сильно лопотів на вітрі. І це було моїм “центром”. Коли замітало дорогу до намету, я зараз же дивився на жердину і знаходив його.

І нам усім треба у житті мати “центр”, компас, якими є Божі закони, вірність святій Католицькій Церкві, і ми ніколи не заблукаємо у цьому зрадливому світі.

Бог і Церква – ось наш орієнтир у нашому земному житті.

* * *

Один англійський філософ відвідував ірландську столицю Дублін і випадково зайшов у квартал вбогих людей. Там він натрапив на вмираючу жінку, що лежала на соломі перед напіврозваленою хатою, а біля неї – мертве тіло маленької дитини. Вмираюча прошепотіла до нього: “Чи ви лікар?” “Ні, – відповів філософ, – але лікар скоро прийде.” “Моліться, щоб Господь Бог не забрав мою душу, перш ніж прийде священник, бо я хочу висповідатися”. Філософ вклякнув біля неї і так молився, аж поки не прийшов лікар і священник із Святими Тайнами.

“Нехай вам Господь заплатить, тепер я спокійна”, – подякувала вмираюча.

А філософ пояснював пізніше своїм друзям: “Якщо б я почав говорити вмираючій про грецьких філософів, чи була б їй якась поміч від того? Бо нікому не допоможе висока освіта, коли він, як і кожний з нас, стане перед маєстатом смерті. Тоді людина стає віч-на-віч із своїм Сотворителем-Суддею – Богом.”

Все земне зникає, будь готовий на смерть.

* * *

Деякі родичі такі ж жорстокі, як і страуси. Як відомо, ці птахи відкладають яйця у гарячий пісок і про дальше не журяться. Так і окремі батьки не дбають про майбутнє своїх дітей. У небезпеці страус ховає голову в пісок, думаючи, що так він врятується. Це нагадує нам слова св. Августина, який сказав до грішників: “Хочеш грішити? Добре! Але знайди таке місце, де немає Бога, і

там роби, що захочеш!” Але такого місця, як знаємо, немає.

Всюди діє Боже Провидіння.

* * *

Німецький проповідник Шміт розповідає, що в 1879 році на польських землях жив єврей із своїм сином. Син був дуже захланним, тож, аби заволодіти майном батька, найняв вбивцю, щоб позбутись його. Вбивця заліз вночі в хату і побачив благородне обличчя сплячого батька. Це справило на нього таке враження, що він розбудив батька і розповів, хто і чого послав його. Батько дав йому свій плащ, що мав впевнити сина у смерті батька. Сам же пішов до рабина Бера і попросив його, щоби той покликав сина і запитав, що він хоче: аби його судив за вбивство батька Бог чи люди? Син сказав, що приймає суд людей. Ще того самого дня зійшлися рабини на суд і як це звичайно буває, дали перше слово покривдженому (звинувачувальникові), тобто душі померлого батька. Схований за параманом батько так мовив (немов з того світу) до сина: “Сину, це говорить до тебе душа твого батька. Батька, який дав тобі життя і виховав тебе”. І в цей момент син не витримав напруги та хвилювання і з переляку впав мертвим на долівку.

Що ж станеться з грішною душею, коли вона почує голос самого Бога на Страшному Суді?

* * *

Один безбожний чоловік, згіршуючи малого хлопця, запитав: “Хлопче, я дам тобі ось це гарне яблуко, коли скажеш мені, де знаходиться Бог”. А

хлопчик з дитячою простотою розумно відповів: “А я дам вам цілий кошик яблук, якщо ви скажете мені, де Бога немає”.

Господь Бог духом усюди! “Хочеш грішити? Добре! Знайди таке місце, де немає Бога. І роби там, що хочеш!” (св. Августин).

Не гріши, бо Бог всюди.

* * *

Гірко плакав цар Давид, коли серед бунтівників побачив свого улюбленого сина Авесалом. Кривавило з болю серце цісаря Юлія Цезаря, коли серед заколотників, що кинулися на нього з мечами в руках, побачив Брута, якому він став батьком, виховав і підняв на високе становище у державі. Тяжко поранений він сказав: “І ти, мій сину, Бруте, проти мене?”

Але безмірно більший жаль мав у Серці наш Спаситель, коли серед юрби, що прийшла Його спіймати, побачив Юду, якого вибрав Собі за апостола, якому ще зовсім недавно вмивав ноги, якого кормив Своім Найсвятішим Тілом і Кров'ю. І цей віддає Його в руки ворогів.

Не шукай друзів у світі. Твій найвірніший друг – Ісус.

* * *

Під час громадянської війни північних і південних держав Америки, генерал Сміт не міг поєднатися з іншим відділом серед лісів, бо не знав гасла на той день. Знайшовся воїн, який, явно ризикуючи життям, пішов із запискою до командира другого дружнього відділу з

проханням подати гасло. Булаючи лісами, натрапив він на розвідку другого відділу, яка приготувалася розстріляти посланця. Посланець, готуючись на смерть, перехрестився. І сталося диво. Знак святого хреста якраз і був гаслом того дня для всіх відділів, до яких прямував посланець!

Святий Хрест – ось наше спасіння.

* * *

Шведський ботанік Ліней писав: “Мені вдалося відкрити сліди Бога у найменших творіннях. А скільки тут могутності, яка мудрість, яка незбагненна досконалість!” У вступному слові до своєї релігійно-моральної книжки він зазначив, що присвячує її своєму синові. Це слово починається так: “Живи у невинності, бо Бог всюди присутній”.

Так думав і так жив цей і кожний великий вчений, який знав: “Хто хоче знищити віру в Бога, той готує союз з дияволом, той бореться за перемогу неправди, брехні, насильства”. (Саме це сповнилося на прикладі колишньої атеїстичної держави, яка залишила нам моральну і матеріальну руїну).

Господь Бог всюди!

* * *

В одній лікарні лежав хлопчик, якого мали оперувати. Батько, який був біля нього, старався потішити його. “Тату, – сказав хлопець, – я не буду боятися, якщо ти не залишиш мене”. “Добре, – відповів батько, – я буду біля тебе”. Лікар на прохання дозволив батькові бути біля сина, який лежав на операційному

столі. Коли хлопчикові почали давати наркоз, він ще раз поглянув на батька: “Тату, ти тут?”

“Тепер можете йти”, – сказав лікар, коли син впав у глибокий сон. “Ні, – заперечив батько, – я обіцяв малому, що залишуся, і тому хочу залишитися”. “Добре, хай так буде”, – погодився лікар

Операція була вдалою. Коли наркоз перестав діяти і хлопець пробудився, батько тримав його за руку. Дитина усміхнулася і тихо мовила: “Тату, ти тут?” А потім знову солодко заснула. Хлопець знав, що його батько біля нього. Чи це не є історією кожної людини, яка довіряє Богові, бо знає, що Він біля неї, і тому з нею нічого злого не може статися. Віра в милосердну присутність Бога поміж нами – це суть нашої релігії.

Довір'я до Бога і віра у Його всюдиприсутність.

* * *

Ora et labora! – Молися і працюй!

Багатий американський мандрівник попросив селянина, власника човна, щоб той покатав його по річці. Селянин запрацював обидвома веслами і вони відплили від берега. Тоді наш мандрівник зауважив, що на одному веслі було написано “ora”, а на другому – “labora”. На жаль, багатий мандрівник-безбожник почав сміятися з селянина: “Ви що, молитесь у праці? І вам це допомагає?” Весляр промовчав, але почав веслувати тільки одним веслом, де був надпис “labora” (“працюй”). Човен почав крутитися на місці. Мандрівник злякався, бо навіть вітер зчинився. “Чому ви другим веслом не працюєте?” А весляр відповів: “Так і

в житті: у праці потрібна Божа допомога – молитва.
Тільки Боже благословення у праці матиме успіх!”

Без Бога – ні до порога!

Д О Б Р Е В И Х О В А Н І
Д І Т И –
Н А Й Б І Л Ь Ш И Й
С К А Р Б Б А Т Ь К І В

* * *

Мама, яка хотіла сфотографуватися на пам’ятку з улюбленою дочкою, звернулася за порадою до сусіда Людвіга Віндгера, видатного німецького політичного діяча, ревного католика. “Прошу порадити, у якій позі мені найкраще сфотографуватися з дочкою?” – запитала вона. Учений відповів: “А ви зложіть руки своєї дитини до молитви і так сфотографуйтеся. Це найкраща поза для справжньої матері”.

Святий обов’язок батьків – навчити дітей молитов.

* * *

У Будапешті засудили молодого чоловіка за різні злочини на кару смерті через повішання на шибениці. Перед повішанням кат запитує злочинця, яке його останнє бажання. Засуджений, не довго думаючи, попросив, щоб, коли він повисне на шибениці, зробили фото і відіслали його батькам з такою запискою: “Так помер ваш син, якому ви дали життя, але не виховали належно”. Це – докір усім батькам, які не виховують дітей у релігійному дусі.

За злочини дітей відповідають і батьки.

* * *

На господарстві багатого селянина доживав його батько, який вже нічого не міг робити і все здав на сина. Заважав старенький німецький дідусь синові, який надто бридився його старістю і неладом у хаті. Тоді він сказав своєму синові (внукові німецького дідуся): “Іди, синку, постели у коморі стару верету дідові, і най там доживає”. Хлопець так і зробив. У злиднях біля свого сина передчасно помер старенький. Після похорон батько каже синові: “Піди у комору і викинь ту стару верету, на якій спав дідусь”. “Ні, тату, а де я вас покладу, як ви будете старенькі?”

Погана наука й приклад батька дітям.

* * *

В одній родині малий синочок ніколи не бачив, щоб його батько молився. Тож якось він запитав своєї матері: “Мамо, коли я вже буду такий великий, як мій тато?” “А чому тобі так не терпиться стати великим?” – перепитала мати. А синок на те відповів: “Бо тоді я вже не змушений буду молитися, так як тато не молиться”.

Ганебний приклад батьків.

* * *

В одному місті трапилася така подія. У книжковій крамниці на полиці була виставлена порнографічна картина. Якийсь пан, який щоденно проходив попри книгарню зі своїми дітьми, зайшов якось у крамницю і запитав, скільки коштує ця картина. Продавець відразу приніс її, почав вихваляти талант художника, назвав

ціну. Цей чоловік заплатив вказану суму, потім взяв картину в руки і порвав її на очах у всіх. “Тепер не потребую вже соромитися більше, коли проходитиму з дітьми попри вашу крамницю”.

Гріх мовчати на гріх.

* * *

Як дбають про освіту дітей у Японії – доказує такий приклад. В одну із столичних шкіл прийшов якийсь чоловік, зайшов у клас і сів за останню лавку. Коли увійшов учитель, цей пан попросив дозволу приходити на уроки замість сина, який простудився і довший час мав пролежати у ліжку. Цією справою зацікавився директор школи, який згодом у 60-літньому “учневі” розпізнав одного з відставних генералів.

“Не хочу, щоб мій син відставав у навчанні, тому я постановив щодня ходити до школи, щоб пізніше все проробляти вдома з сином. Бо ж моїм обов’язком зробити все, щоб мій син став освіченою людиною і корисною для рідного краю”.

Вік учнів, до яких пристав генерал, був всього 12 років. Але таке могло статися лише у висококультурній Японії, а не у нас.

А як у нас батьки допомагають, контролюють навчання своїх дітей?

* * *

Серед поганського народу льокрів жив законодавець Залевк, відомий своїми дуже гострими законами. За порушення подружньої вірності виколювали очі. (Якщо б цей закон застосувати в Україні, дуже багато було б у нас сліпих). Але сталося

так, що першим порушив цей закон його власний син. Як це мусило заболіти батька, коли він дізнався про це! У розпуці законодавець Залєвк мовив: “О, коли б я не був тим батьком! О, коли б я не був тим суддею!” Після хвилинної призадуми вирішив: “Батько і син – це одне тіло, одна кров. Тож з любові до сина даю я за нього своє одне око, а з любові до справедливості наказую виколоти синові друге око!” І волю законодавця було виконано.

Любов і справедливість батька.

* * *

Князь Конті зайшов у Парижі в церкву. Сів біля студента семінарії, який дуже побожно молився. Князь запитав його: “Мій дорогий, скажи, будь ласка, чому вчать вас зараз у семінарії?” Клерик мовчав і продовжував молитися. Врешті відповів: “Нас навчають у семінарії, щоб у церкві не розмовляти!” Засоромлений князь став на коліна і до кінця Служби Божої побожно молився. Після Служби Божої князь щиро стиснув руку богослова, а на закінчення богословських студій вручив йому цінний подарунок.

Поведінка в церкві під час Богослужіння.

* * *

Три панночки домовилися з Марійкою поїхати на море і кілька годин порозважатися на човні. Марійка запитала дозволу своїх батьків. Батько дуже любив свою одиначку, але цього разу рішуче сказав: “Ні!” На нещастя, він пішов з дому. Доня, скориставшись його відсутністю, почала наполегливо просити маму. Мати поступилася і дозволила дочці прогулянку морем.

Ввечері батько повертається додому. Неподалік хати зустрічає приятеля, який не знав про нещастя, що ось-ось навістить його друга. Він сказав: “Ти чув? Сьогодні у морі втопилися восьмеро хлопців та дівчат”. Він ще не докінчив, як батько сказав: “Як добре, що я не дозволив своїй Марійці йти в море!” Але тривога все ж закралася у його серце і він поспішив до хати. Його очі найперше шукали дочку. “Де Марічка?” – запитав дружину. Та бліда, мов стіна, мовчала. У цю мить хтось постукав у двері. То зі служби порятунку повідомили, що незабаром привезуть труп їхньої дочки...

Потрібна однозгідність батьків у питаннях виховання дітей.

* * *

У стародавньому Римі жила дуже шанована всіма жінка на ім'я Корнелія, мати двох синів – Тиберія і Кая. До неї прийшла дуже багата римлянка і почала хвалитися своїм дорогим одягом і перлами. Потім попросила Корнелію, щоб показала їй свої коштовності. Корнелія попросила її почекати (бо мали повернутися додому її сини). Коли сини увійшли до кімнати, чемно привіталися з матір'ю. Мати, показуючи на них рукою, сказала: “Ось мої дві найдорожчі перли!”

Добре виховані діти – найбільший скарб батьків.

* * *

В англійському повітовому місті промовляв на місії славний проповідник: “Трое хлопців-бешкетників вирішили перешкоджати священникові під час проповіді у церкві. Перший сказав: “Киньмо у нього камінь”. А другий порадив: “Заждімо ще хвилину”. Коли вже і

другий погодився на те, щоби кинути камінь і відійти, третій спротивився: “Нащо робити у церкві заколот? Даймо спокій”. Зрештою, хлопці посварилися між собою. Двоє вийшли з церкви, а третій залишився до кінця проповіді. Минули роки. За виготовлення фальшивих грошей першого хлопця недавно повісили, другий сидить у тюрмі за вбивство, а третій став священиком і промовляє тепер до вас”.

Після цих слів з очей Божого слуги покотилися сльози.

Яка велика сила релігії: одна проповідь перемінила юнака.

* * *

“Молитва ламає каміння” (“Нова Зоря”, 1997 р. 11 лютого, ч. 6). Автор статті жалілася подрузі: мала одну дочку, яка із золотою медаллю закінчила школу. Чоловік постійно був на заробітках у Сибіру, а вона – в Польщі. Все для донечки старалися. “А тепер я не маю дитини. Вона залишила навчання, зв’язалася з непорядним чоловіком, з хати все покрала. Мені постійно грубить, підносить на мене руку, а тепер взагалі втекла з дому”.

– А чи ви, батьки і донька, ходили до церкви?

– Ні, не ходили. Через те, що ми відвернулися від Бога, напевне тому так і сталося.

Дійсно, говориться у статті, людина, яка далека від віри, є засліплена. А коли батьки і діти моляться, особливо, коли разом відвідують Богослужіння у церкві, на них спливає освячуюча ласка. Це дає змогу покаятися, висповідатися, прийняти святе Причастя. На жаль, цього не було у згаданій родині. Тут занедбали

релігійне виховання, яке треба практикувати з перших років. Не бійкою, не сваркою, а добротою, ще поки світ міг би впливати на неї.

Батьки є відповідальними за душу дитини.

* * *

Обурений батько зачинив новоспечену “міс-Замбія” К’юзо Камвамбі у власному будинку і не відпустив її до Маямі, де вона, за словами спеціалістів, мала всі шанси стати новою “міс Всесвіт”. Старий замбієць назвав усі конкурси краси “блудом і розпустою”, а власну дочку обізвав не зовсім цензурним словом за те, що вона, за його словами, “ходила подіумом зовсім гола”. Новий замбійський охоронець моралі намагався також побити організатора конкурсу “міс Замбія”, коли та прийшла вмовляти його відпустити доньку на цей ганебний конкурс краси у Флориді.

Батьки мають стояти на сторожі моральності своїх дітей.

* * *

У старенького дідуся дуже тряслися руки. Одного разу він розбив тарілку і розлив суп. На другий же день йому придбали дерев’яну миску, і з того часу він сидів у кутку.

Та якось батько повернувся з праці і побачив, як його малий синочок щось виробляв з куском дерева. “Що ти робиш, сину?” – запитав його. “Дерев’яну миску, тату, щоб ти мав з чого їсти, коли будеш такий старий, як наш дідусь”. Засоромлений батько задумався.

Добрый приклад батьків для дітей.

К О Р И С Т Ь П О С Т У І П О К У Т И

* * *

Святий Амврозій, єпископ Міланський, заборонив вступ до церкви римському цісареві Теодозієві (390 р.), котрий у підступний спосіб скликав у цирк (нібито на публічні ігрища) приблизно сім тисяч людей, а потім наказав військовим повбивати їх. Коли ж цісар зіслався на приклад Давида, св. Амброзій сказав йому: “Ти наслідував Давида у грісі, наслідуй його і в покуті”. І мусів цісар строго спокутувати (ніс до церкви мішок з піском), і лише тоді прийняв його єпископ до церковної громади і дозволив відвідувати Богослужіння.

За великі гріхи належить відповідна покута.

* * *

Один чоловік великий грішник, був знатною людиною у суспільстві. Він вирішив нарешті навернутися. З цією метою він вирушив аж до Риму, щоби висповідатися у самого Папи Римського. Після щирої сповіді (щирого жалю і постанови поправи) Папа дав грішнику, але гордому достойникові, покуту. Та він не прийняв жодної. Сказав, що постити не може, бо має слабке здоров'я; на читання чи молитву у нього не має часу; а провести час на паломництві чи розважанні не може, бо має великі службові обов'язки. Все це принижує його велике становище у державі. Тоді Папа дає йому золотий перстень, на якому було викарбовано тільки два слова: “Memento mori” (“Пам'ятай про смерть”). За покуту, він мав носити цей перстень на

пальці і бодай раз в день уважно прочитати ці слова. Чоловік залишився вельми задоволений цією покутою. Проте, уважно читаючи щодня ці слова, передумуючи їх, він згадав усі попередні покути і почав виконувати їх. Бо ці слова постійно наводили його на такі думки: “Якщо мушу вмерти, то я повинен тільки одне робити – готуватися завжди на смерть.” Тому він додатково почав виконувати інші, важчі покути.

Думка про смерть – джерело освячення.

* * *

Одна побожна дівчина дуже щиро молилася і просила Бога, щоб змилосердився над її батьком, який мав ганебну звичку: намарне вживав Боже Ім'я, кляв, присягався без потреби, лихословив. До молитов додавала строгий піст, умиртвлення. Вона марніла на очах, здоров'я погіршувалось. Переляканий батько завіз дочку до лікаря. Той оглянув її і сказав, що дівчина цілком здорова. А вдома дочка заявила батькові: “Тату! Не шукай мені лікаря. Моїм лікарем є ти сам. Коли перестанеш клясти, хулити Бога, я буду здорова”. Батько все зрозумів. Він покинув раз і назавжди погану і грішну звичку, і дочка почала поправлятися.

Не зивай Імені Господа намарно.

* * *

Гіппократ, один з найславніших грецьких лікарів, за часів Ісуса Христа, помер на 140 році свого життя. Коли його одного разу запитали, у чому секрет його здоров'я і довголіття, Гіппократ відповів: “Я ніколи не переїдався, не вставав цілком ситим з-за столу, я міг завжди їсти ще”.

Користь від посту. Не перевантажуймо органи травлення.

**“ М Е М Е Н Т О М О Р І ” –
“ П А М ’ Я Т А Й
П Р О С М Е Р Т Ь ”**

* * *

Цар Олександр Македонський, коли брав в облогу якесь місто, завжди наказував запалити на найближчому до міста горбку смолоскип. Доки смолоскип горів, була доба милосердя, якщо місто здалося добровільно. Як смолоскип догорав, минала доба милосердя, і тоді він здобував місто з боєм, а непокірних убивав.

Нині – час праці над спасінням нашої душі: доки ще живемо. Доки смолоскип нашого життя ще горить, є можливість і час для навернення, щоб бути помилуваним. А хіба знаємо, коли свічка-смолоскип нашого життя догорить? Може вже й нині? Тому будьмо завжди готові стати перед Божим Судом і не легковажмо собі з нашого спасіння.

Будь завжди готовий на смерть.

* * *

Могутній полководець Олександр Македонський переходив одного разу біля кладовища. Там він побачив мудреця Діогена, який ходив поміж гробами, розглядався, наче за чимось шукав. Полководець зацікавився цим і запитав філософа: “Що тобі тут треба? Що шукаєш поміж гробами?” Діоген відповів:

“Я шукаю костей твого батька, але ніяк не можу впізнати їх між кістками звичайних людей. Якщо можеш їх впізнати, покажи мені їх”.

Гріб – це школа покори.

* * *

Перський шах запросив до себе у палату трьох мудреців і запитав їх: “Хто відповість мені, що є найстрашнішим у житті людини?” Перший сказав: “Важка недуга”. А другий: “Ні, смерть страшніша від недуги”. Але третій, найрозумніший, заперечив обидвом: “Найстрашніше – це розпука умираючого, який зрозуміє, але надто пізно, що змарнував життя, нечесно жив”.

Подібні слова сказала після св. Причастя одна жінка, яка з останніх зусиль, умираючи, заявила: “Я так хотіла б ще раз жити!” “І що з того?” – запитав священник. “Я б вже ніколи не грішила”.

Будь завжди готовим на смерть, уникай гріха.

* * *

10 квітня 1912 року з Англії вплив перший раз у відкритий океан новий, найбільший на той час корабель з гордою назвою “Титанік”, що означає “могутній”. Корабель плів до Нью-Йорка. Цей залізний велетень був побудований за найновішими вимогами корабельного будівництва, що мало захистити його перед усіма небезпеками і пригодами на морі. Його вантажопідйомність дорівнювала 45 тисячам тонн. У своєму нутрі, крім комфортабельних урядових кабін, він мав ще театр, десятки кав’ярень і ресторанів, великий спортивний зал. Пароплав був забезпечений

бездротовим телеграфом, мав герметично замкнені комори, котрі не допускали води на випадок нещастя. Він віз 3150 людей та харчі для них. Одним словом, це було плаваюче місто. Подорожні їхали весело, у повному почуванні безпеки, наче були на суші.

Але тут раптом уночі з 14 на 15 квітня – нещастя! Що ж трапилося? “Титанік” на повному ході вдарився об льодяну гору – айсберг. Ніс корабля отримав пробоїну і вода почала проникати всередину “Титаніка”. Пролунала команда: “До pomp!” Телеграф розсилав депеші-телеграми з благанням про порятунок. На жаль, ніщо не врятувало... Ні герметичні комори, ні помпи, ні телеграф. Завдяки праці pomp “Титанік” міг втриматися на поверхні ще 4 години. А допомога не прийшла вчасно. Коли ніс корабля почав занурюватися у воду, всі кинулися до останнього порятунку – до човнів. Але їх було надто мало, щоби врятувати всіх. Тому вирішено було рятувати спочатку жінок і дітей. Корабельні старшини утворили живий дворяд і не допускали до човнів мужчин, погрожуючи револьверами. Кілька мужчин, що почергово проривалися, упали трупом від куль. Один з них подав старшині цілу пачку грошей, лише щоби пропустив його, але і цього прошила куля старшини-моряка. Коли відплили всі човни від потопаючого корабля, на палубі ще залишилось 1700 осіб. На кораблі почалася страшна сцена розпуки, але були прояви і героїзму. Про останні хвилини “Титаніка” свідчить лист, знайдений у пляшці в морі аж у 1928 році, тобто через 16 років після катастрофи: “Надходять останні хвилини “Титаніка”. Стою на палубі разом із своїм швагром, його жінкою і дитиною. Останній рятувальний човен відплив,

залишивши нас на ласку води. Корабельні старшини бігають у різні боки. Багато подорожніх повзає у божевільних судамах. Група мужчин оточила якогось священика, котрий, клячучи, молиться вголос”.

Серед подорожуючих, які потопали, було ряд американських мільярдерів, в тому числі й мільярдер Ізидор Штраус, який не хотів рятуватися човном перед дітьми та жінками. З ним залишилася і його дружина. В останніх хвилинах життя на потопуючому кораблі він у розпуці жалівся своїй дружині, що все життя працював над нагромадженням мастку, а тут нужденно гине.

На “Титаніку” плили і двоє священиків – англієць і поляк. Вони обидва висповідалися один перед одним, згодом розгрішували усіх, що гуртувалися навколо них. Каялися і протестанти. В останній хвилині священики дали благословення і розгрішення корабельній громаді. До кінця оркестр грав релігійну пісню “Ближче до Тебе, Боже”. “Титанік” потонув, складаючи поклін Богові.

Гордість і безбожність людська були покарані. Будівничі корабля написали на ньому богохульні слова: “Навіть Сам Христос не зможе потопити цей корабель!” А на нижній частині було написано: “Ні Бога, ні пана!”

Поміж іншими страшною смертю загинули і невинні. Але їхня смерть показала їхнє велике геройство. І це геройство не залишилося без нагороди перед всемогутнім Богом, до Якого всі підемо!

І сьогодні тисячі, а то й мільйони безбожників в погоні за земними розкошами і багатствами життя гордо плывуть, забуваючи про відповідальність перед Богом, про те, що кожного з нас жде смерть. Але чи матимемо таку можливість, як потопуючі на “Титаніку”, одержати в останній момент розгрішення священика,

або як це мав на Голгофі розбійник від самого Спасителя?! Ні, він один був такий щасливий! А ми чесним життям мусимо постійно бути готові на смерть!

Memento mori – Пам'ятай про смерть!

* * *

Свята Маргарита Кортонська, коли мала спокуси, то відганяла їх споминами про знайдений труп чоловіка, з яким грішно жила, і якого вбили розбійники, коли він повертався з базару з багатим крамом. Труп цей лежав декілька днів в лісі, в кущах, а привів її до нього собака. Тож Маргарита під час спокус розважала над тим, як страшно бути покликаним до вічності і стати на Божому Суді не приготовленим і без покаяння. Померла 1297 року у 50-річному віці у великому покаянні та святості. “А де ж його душа?”, – постійно ятрила її думка.

Нехай кожен похорон нагадує нам, живим, про Суд Божий.

* * *

Патріарх св. Іван Милостивий, пам'ятаючи про смерть і Суд Божий, наказав зготовити собі домовину, але не докінчити її. Майстрам наказав, щоб кожного дня підходили до нього і голосно, так щоб чули інші вірні, запитували: “Домовина твоя, владико, ще до сьогодні не готова. Накажи її докінчити, бо смерть, мов злодій, приходить, і не знаєш, у котру годину це станеться”.

Memento mori – Пам'ятай про смерть!

* * *

Святий о. Бруно – засновник Чину Картузіянців, найстрогішого монашого Чину на Заході, у якому

монахи впродовж цілого життя не спілкуються зі світом. Вмираючи, оповів монахам своє життя, а потім голосно вимовляв: “Вірую в єдиного Бога...”.

Під час похорону бачимо хрест і хоругви. Цим ми визнаємо і величаємо Бога. Хрест і хоругви на похороні – це знак, що той, з яким прощаємося, помер у вірі у воскресіння й життя вічне. Хрест і хоругви пригадують нам Бога, перемогу нашого Спасителя над смертю. Звук дзвонів на похороні взиває нас до молитви за померлого і нагадує голос труб на Страшному Суді.

Пам’ятай про смерть!

* * *

Цісар Карл V так керував могутньою і безмежною державою, що часто говорили, ніби над його державою сонце не заходило ніколи. Одного дня цей могутній володар відвідував свого найвірнішого міністра, що лежав на смертній постелі. “Чи можу хоч трохи потішити тебе, – запитав цісар, – або хоч чимось віддячитися тобі за твою вірну службу? Проси, друже мій, чого тільки хочеш”. Міністр підняв голову, глянув на великого володаря і каже: “Продовжи мені, ясний пане, хоч на два дні моє життя”. Цісар не чекав такого прохання. “Все можу, – відповів, – але це твоє прохання сповнити не можу. Паном часу є тільки Бог”. “А ти ні?” – запитав із страхом міністр, а потім говорив далі: “О, я нерозумний! Я пожертвував все своє життя тобі на службу, а ти не можеш навіть продовжити мені хоча б на день життя. Чому я не посвятив своє життя радше Богові, який не лише міг би продовжити моє життя, але також нагородити мене ще краще – вічним життям?”

Не забувай про смерть, завжди готуйся до неї!

* * *

Близько 400 року до Христа на острові Сицилія жив тиран на ім'я Діонізія. Він часто організовував багаті прийоми-бенкети. Один із його друзів на ім'я Дамокл попросився до нього на бенкет. Правитель запросив його до столу, запропонувавши вишукані страви і напитки. Та коли Дамокл сів за стіл, то побачив над своєю головою меч, який висів на одній кінській волосині. З переляку Дамокл втратив апетит, бо бачив явну небезпеку для свого життя.

Така небезпека висить над кожною людиною і завжди – смерть. Кожної хвилини Господь може покликати нас із цього світу. А хто частіше буде думати про смерть, той готуватиметься до неї, а отже не буде боятися її.

Mors certa, hora incerta.

* * *

Поганський філософ Діоген поставив шатро на ринку в Атенах і помістив на ньому такий надпис: “Тут можна купити мудрість”. Один багач побачив цей дивний надпис, засміявся, покликав свого слугу, дав йому три цестерції (60 грошів) і сказав: “Запитай цього блазня, скільки мудрості продасть за три цестерції”. Слуга виконав наказ пана. Діоген сховав гроші і сказав: “Скажи своєму панові таке: “При кожному твоєму ділі пам’ятай про кінець!”

Розумне слово сподобалося панові і він наказав виписати його золотими буквами над дверима дому, щоб йому і кожному, хто входить до його дому, пригадувало остаточний кінець кожного діла.

Respite finem! – Завжди пам'ятай про кінець!

* * *

Одного разу розумний і досвідчений архітектор проходжувався вздовж скелястого морського побережжя. На краєчку скелі, яка наче звисала над морем, красувалася розкішна будівля. Архітектор своїм досвідченим оком зауважив тріщину у фундаменті. Тоді звернувся він до власника будівлі: “Уважай, цьому гарному палацові загрожує небезпека. Вода надто підмила фундамент. Скеля, на якій ти вибудував дім, кожної хвилини може потонути у морській глибині”. Власник палацу лиш посміхнувся, зауваживши, що скела стоїть вже незліченні тисячоліття, отож стоятиме і далі. І пішов спати. Заснув він глибоким сном, з якого вже не пробудився: тієї самої ночі розбурхані морські хвилі поглинули частину відірваної скелі разом із будівлею.

Премудрий Архітектор Всесвіту Всемогутній Господь Бог попереджає, як колись лакомого багача: “Нерозумний! Ще цієї ночі заберу твою душу, а те, що ти надбав, кому буде?” Світ і все, що на ньому, розсиплеться; а ріки часу і розбурхані хвилі життєвого моря підмиють фундамент нашого життя. Одного дня прийде несподівано смерть і розсипле, розвалить, знищить усе! Будьмо готові!

Пам'ятай про смерть!

* * *

Під час похорону австрійського цісаря Франца Йосифа I похоронна процесія зупинилася біля каплиці Отців Капуцинів у Відні, де мали відправити похоронне

Богослужіння. Керуючий церемонією стукає у двері крипти. Один з Отців Капуцинів запитує зсередини: “Хто там?” У відповідь пролунало: “Його величність цісар Австрії Франц Йосиф І”. “Не знаю його”, – відповів монах. Керуючий церемонією знову стукає. І знову запитання: “Хто там?” “Франц Йосиф Габсбург!” “Не знаю його!” – була відповідь. Тоді у двері постукали втретє. “Хто там?” – знову запитав монах. “Вбогий померлий”, – почулося у відповідь. Двері крипти відчинилися і впустили померлого.

Ось приклад і доказ того, що перед обличчям смерті жодного значення не мають ні титули, ні становище в суспільстві.

Смерть рівняє всіх людей.

* * *

На надгробку, на цвинтарі подорожній прочитав надпис: “Мандрівнику, не топчися по мені, бо я вже вдома, а ти ще в гостях”. А в Греції на пам’ятнику воїнам поставили епітафію: “Мандрівнику, іди і сповісти Спарту, що ми тут лежимо, чесно виконавши наказ”. Гріб – це школа покори. Земне багатство, слава та почесні – це марнота цього світу.

Пам’ятай про смерть.

* * *

Святий Єфрем часто при заході сонця заходив на цвинтар, щоб біля могил померлих роздумувати про марноту людського життя. Читав різні епітафії на надгробках похованих королів, імператорів, князів, філософів, красномовців, вчених, багатих панів. А при деяких пам’ятниках про себе голосно кликав мерців,

називаючи їхнє ім'я, хоч, зрозуміло, що ніхто не відгукувався. “Чому не відгукуєтесь? – викрикував він. – Де ж ви сьогодні, великі багатії, горді і славні постаті, перед якими тремтів увесь світ? Де ж ваша слава, багатство, сила, краса? Мовчите, бо людина – це земля, порох. І повертається у землю, з якої її взято”.

Повертався святий до своєї келії і повторював про себе: “Марнота над марнотами, все марнота... Не маємо тут постійного місця, хоч постійно його шукаємо. У всіх своїх ділах пам'ятай про свій кінець і тоді ніколи не згрішиш. Наше життя – це похоронний похід, що почався при колісці, а закінчиться у гробі”.

Пам'ятай про смерть.

* * *

У 1996 році померла на недугу серця одна дівчина. Через два дні її поховали. Це була міс краси: вона посіла друге місце у конкурсі краси в місті, також другою була на всеукраїнському конкурсі у м. Києві, переможниців конкурсу краси у Німеччині та Болгарії... Вінчалася за кілька місяців до смерті у катедральному соборі.

“Що дала їй краса тіла, перемоги на конкурсах, великі гонорари та дарунки? – говорив священник на похороні. – Назавжди закрились її очі, і вона вже не побачить батька, рідних, краси світу. Але своєю смертю вона відкриває вам очі і повчає вас: “Все марнота. Благословіть мене на далеку дорогу, простіть, що лишаю ваше миле родинне товариство, бо я іду у краще, вічне товариство. Усе багатство, яке ви мені передали і яким нагородили на конкурсах краси, роздайте вбогим: нехай це буде додатком до ваших молитов за мою

душу. А коли вам забракне мене, полиньте думкою на мою могилу і помоліться за мене. Більше нічого я вже не потребую. Прощайте і простіть мені!” Вся родина у розпуці прощалася з красунею України, але мала також повчальний урок.

Конкурси краси – то марнота марнот.

* * *

Святий Якопон прикидався юродивим, нерозумним, лиш, щоби віддалитися від людей і служити тільки Богові. Люди постійно насміхалися з нього. Одного разу зустрів його багатий міщанин. Той купив на базарі двоє курчат і, глузуючи з майбутнього святого, сказав йому: “Ось візьми цих двоє курчат і віднеси їх до мене додому. А я зараз прийду”. Святий нічого не сказав, лише взяв курчат і відійшов. Але він не пішов додому до міщанина, а попрямував на кладовище, де цей багач мав готовий для себе і для своєї родини готовий гробівець. Він відхилив камінь, впустив туди курчат і знову закрити гробівець.

Багач прийшов додому і, не знайшовши своїх курчат, помчав до св. Якопона і почав вимагати їх. Святий відповів: “Таж вони у твоїй хаті!” Міщанин здивувався, а святий завів його на цвинтар і сказав: “Глянь, це твій дім і тут твої курчата”. Призадумався багач, припинив насміхатися із святого, покаюся і все життя говорив: “Мій гріб – це мій дім”.

Часто думай про смерть і живи чесно.

* * *

Коли римляни здобували якесь вороже місто, ставили на ринку палаючу свічку і казали: “Як довго

горітиме свічка, так довго можуть утікати мешканці міста зі своїм майном; коли вона погасне – знищимо місто.” Подібно робив і Олександр Македонський з містом, яке йому не піддавалося: він запаливав на горі перед містом смолоскип і оголошував: “Поки горить цей смолоскип, здавайтеся, а коли він погасне і ви не здастесь, я знищу місто”.

Так і з нашим життям: поки горить наша свічка життя, виправляймо його, бо у момент смерті, коли наша “свічка” погасне, нас чекає вічна кара.

* * *

У Відні перед війною вмирав Кардинал Нагль. Біля ліжка умираючого зібралось багато його друзів, високопоставлених духовних і світських достойників. Один з присутніх запитав у Кардинала, чи не відчуває він страху перед смертю. Кардинал відповів, що ціле своє життя готувався до цієї хвилини. Так говорив кардинал, який не раз роздумував про смерть, готувався до цього моменту.

А що буде з тими, хто все життя був прив’язаний до світу, до його дібр, пили гріхи, мов воду, а думку про смерть відкладали на останню годину? Розумний начальник не вправляє воїнів у військовому ремеслі тоді, коли навпроти вже стоїть ворог і починається битва. Також нерозумно готуватися на смерть тоді, коли починаються останні судоми.

Будь завжди готовий на смерть.

РОЗДІЛ VIII

АБОРТ – СВІДОМЕ І ДОБРОВІЛЬНЕ ВБИВСТВО ЛЮДИНИ

* * *

До царя Соломона, знаного своїм великим розумом та справедливістю, дві жінки принесли дитину і кожна з них твердила, що це її дитина, бо другу дитину одна з жінок через необережність вночі задушила у ліжку. Вони почали просити царя, щоби той розсудив їх. Цар наказав принести меч, розтяти дитину на дві частини і обома частинами поділити жінок. Тоді одна із них у розпучі закричала: “Пане! Прошу тебе, не розтинай дитя, а віддай цій жінці цілу і живу дитину!” А друга заявила: “Ні! Нехай не буде ні моя, ні твоя! Розітни її!” На це цар Соломон відповів: “Віддайте дитину тій матері, яка просила не розтинати її. Це є справжня мати!”

А скільки матерів убивають через аборт свою рідну дитину!

* * *

22 січня 1973 року Верховний Суд Америки виніс трагічне рішення щодо зігнання плоду (аборту). Він дав повну свободу жінці над дитиною, що в її лоні. Вона може привести її на світ, а може вбити її у перші місяці вагітності. День рішення Суду треба вважати днем ганьби і неслави Америки. Суд поставив себе понад

Божий закон, який говорить “Не вбивай!” Він навіть виніс рішення, що кошти на проведення всіх абортів має виділяти держава або штати з громадських податків.

Чи ті дівчата і жінки, які нищать дітей у своєму лоні, подумали коли-небудь над тим, що було б з ними, якби їхня мати знищила їх у зародку?

В Америці під час таких операцій щорічно гине близько 20 тисяч жінок, ще приблизно 350 тисяч набувають різних хронічних недуг (кровотечі, запалення, зараження крові, неплідність тощо).

“Не вбивай!”

* * *

До одного священика приходять за порадою жінка, яка зігнала плід. “Отче, - каже вона, - я ніколи не піду до Неба. Я терплю муки пекла день і ніч. Моє сумління ані на хвилину не дає мені спокою. Я весь час бачу перед собою маленьке обличчя, завжди чую його голосочок: “Мамо, ти не підеш до Неба, бо ти не хотіла мене впустити до Нього”. Чи є у світі більш жорстокий кат, ніж докори сумління?

На гріх зігнання плоду немає жодного виправдання. Кожний стан життя до виконання своїх обов’язків вимагає великої посвяти і жертви; вимагає його також подружнє життя і народження дітей.

На Страшному Суді вбита через аборт дитина буде обвинувачувати свою злочинну і негідну матір. Злочин вбивства дитини у лоні матері тим більший, що дитина беззахисна, невинна, немічна. Вона цілком покладається на опіку і охорону своєї матері. Вона не просилася на світ, а її вбила рідна мати.

“Не вбивай!”

* * *

До одного чесного лікаря прийшла молода вагітна жінка, щоб позбутися ненародженої дитини. А він говорить до неї: “Пані, це вам може пошкодити на здоров’я. Ми це можемо інакше зробити: дозвольте, нехай дитина прийде на світ, а тоді ви принесете її до мене і ми обидвоє її заріжемо”. Жінка, почувши про такий план, образилася і каже: “Що ви таке говорите? Де ж би я вбила рідну дитину?” Тоді лікар говорить: “Але ж, пані, яка різниця? Дитина після народження всього лише на кілька місяців старша. Якщо це злочин вбити її відразу після народження, то такий самий злочин убивати її живу у вашому лоні!”

Вбити дитину у лоні – це найбільший гріх матері. Чи може бути на світі більший злочин, як кров рідної дитини на руках матері? Цей злочин перевищує злочин Каїна, бо там був убитий брат, а тут – рідна дитина. Господь Бог кликав до Каїна: “Каїне, де твій брат Авель?” А на Страшному Суді Бог запитає кожну матір, на руках у якої буде кров її дитини: “Негідна мати! Де твоя дитина?”

Аборт – це вбивство.

* * *

Жінка вирішила позбутися потомства – знищити дитинку в утробі. А її маленький хлопчик десь чув чи вичитав, що матері убивають своїх малесеньких діточок. Не розуміючи, хто і як убиває, у своїй щирості до матері запитав: “Мамусю, чи це правда, що деякі матері убивають своїх маленьких діточок? Мамо,

мамочко, а ти не уб'єш мене?” Ці сердечні слова глибоко запали у душу матері. Вона відчула, що якась невідома сила зупиняє її від запланованого злочину, говорить за Божим наказом, який попереджав її. Налякалася мати свого плану і у сльозах заявляє: “Ні, дитино моя!” Вона рішуче відкинула свій пекельний план.

Та дитина народилася, виросла чесною, побожною, була єдиною розрадою матері на старості літ, бо всі інші діти роз'їхалися.

Попередження Бога устами невинної дитини.

* * *

Анна Бабій з с. Деліїв Галицького району мала дев'ятеро дітей. Коли була вагітна знову, заперезивала, чи зможе прогодувати всіх, тож вирішила зробити аборт. Та вночі їй приснився дивний сон: вона опинилася серед чарівних різноманітних квітів. Одну з них, дуже вже гарну, але не повністю розкриту, вона хоче зірвати. Але раптом появляється Мати Божа і каже: “Не зривай, дай їй розвинутися, це Божий план і рішення”. Злякана повчальним сном, вона не знищила дитинку, яка була у її лоні.

Не вбивай життя, мамо, це смертельний гріх і злочин! Не вбивай живої людини!

* * *

“Героїчна кішка-мама” (газета “Галичина”, ч. 74 від 15 травня 1996р.).

Ні вируюче полум'я пожежі, ні шматки штукатурки, що падали зі стелі, не могли зупинити матір, у якої в палаючому будинку залишалося п'ятеро малюків.

Спочатку вона витягнула одного, потім другого, третього, четвертого і, нарешті, п'ятого. Пожежники доставили все сімейство до найближчої ветеринарної лікарні. Матері-кішці Скарлет (назву вона отримала за яскраво-червоні плями на шерсті) надали необхідну допомогу: змастили і забинтували праву лапу, а також підлікували запухлі очі. На щастя, зір не постраждав. Сьогодні котяче сімейство хочуть взяти тисячі осіб (як з'ясувалося, у них не було хазяїна). “Нам телефонують з усіх кінців в США, з Великої Британії, інших країн Європи, з Австралії та Південної Африки, – розповіла ветлікар. – Всі цікавляться станом здоров'я Скарлет, і дуже багато запитують, чи можна її та п'ятеро кошенят взяти до себе додому.”

Як парадоксально, навіть жахливо, чути про цю подію з тваринного світу в той час, коли людина-мати, наділена розумом, маючи безсмертну душу, так часто нині вбиває рідну дитину шляхом абортів. А тварина, силою інстинкту, даного їй Богом, наражається на смерть, лише щоб врятувати своїх діточок. Який жахливий моральний упадок людства! Як засоромлює нас бездушний тваринний світ!

Боже, опам'ятай звиродніле пострадянське суспільство! За цей аморальний стан у світі може повторитися доля міст Содоми і Гомори.

РОЗДІЛ ІХ

ПРИВ'ЯЗАНІСТЬ ДО ЗЕМНОГО – ПРИЧИНА РУЇНИ ДУШІ ТА ТІЛА ЛЮДИНИ І ПЕРЕШКОДА ДО ЇЇ СПАСІННЯ

П О Г О Н Я З А
Б А Г А Т С Т В О М І
С П О К У С А М И С В І Т У
– П Е Р Е Ш К О Д А Д О
Н Е Б А

* * *

Один багатий купець усе своє життя думав тільки про гроші та багатство. Коли наблизилася смерть, родина попросила священика до вмираючого. Але він не хотів і думати про святу Сповідь. Не допомогли також переконливі довгі розмови та докази священика. Тоді священик показав умираючому срібний хрестик із розп'яттям і заявив: “І за вас умер на Хресті Христос! Готуйтеся на смерть святою Сповіддю, бо скоро станете на Суд Божий”. Хворий, на диво усім присутнім, тільки запитав: “Отче, а скільки може коштувати цей срібний хрест?” Після цих слів він втратив пам'ять і помер без покаєння. Так, жадібна на гроші людина не має часу подумати про Бога і про смерть. Її богом є гроші, з ними вона живе, з ними і помирає.

Жадібність до багатства є перешкодою до спасіння.

* * *

Автор картини-ікони “Тайна Вечера” Леонардо да Вінчі, коли вже майже закінчив роботу над своїм архитвором, ще потребував людини, яка б позувала йому для образу Юди. На жаль, такого типу, зовнішність якого нагадувала би підлу, продажну людину, не міг скоро знайти. Художник, твердить історія, 10 років шукав по вулицях Риму такої людини. О, в деяких країнах, особливо там, де переслідується св. віра, він знайшов би таких безліч на кожному кроці!

Коли врешті Леонардо да Вінчі побачив в одному з перехожих такий образ, він звернувся до незнайомця: “У мене прохання до вас: будь ласка, попозуйте мені, щоб я міг змалювати образ Юди і закінчити картину”. “Ви ж вже малювали мене! Я вже позував вам!” “Коли? Де?” “Я позував вам для образу Ісуса Христа”. “То ви так жажливо змінилися за десять років?” “Я вів гуляще, розпусне життя”, – з жалем, щиро промовив чоловік.

Негідне, гуляще життя руйнує і тіло, і душу.

* * *

Біля приморських ліхтарів, які допомагають кораблям вночі чи в негоду причалювати до берега, моряки часто знаходять безліч перелітних птахів. Вони, задурені яскравим світлом, летять на ліхтарі і розбиваються.

Так у полон гріхів ідуть необережні, заманені спокую.

* * *

На острові Ява Індонезійського архіпелагу живе мурашка, яка виділяє із свого рота специфічну рідину, що дуже приманює комах. Коли наближається комаха, мураха відразу пожирає її. Схоже діють комахоїдні рослини. Коли на них сідають комахи, листки з комахами закриваються і рослина витягує із своєї жертви все корисне для життя.

Кожна спокуса заманює, а після гріха – смерть душі, розчарування, розпука.

* * *

За словами Святого Письма в часах земного життя Ісуса Христа прокажені, які могли жити тільки на відлюдді, чи у гробах, у печерах, мали обов'язок кричати перехожим: “Ми прокажені! Не наближайтеся!” А сьогодні прокажені із венеричними недугами, розпусники, наркомани майже безкарно і вільно поширюють злочини, у яких перебувають.

476 року упала Римська імперія, бо через повний упадок моральності не було її кому обороняти.

* * *

У Чернівецькому музеї зберігається саркофаг із надписом: “Тут був похований багатий лицар XVII століття”. А у саркофагу залишився тільки меч, панцир, кілька кісток і грудка попелу. А де ж цей лицар, перед яким за його життя тремтіли люди?

Людя, які ганяються за багатством і славою, корисно частіше бувати на цвинтарі.

* * *

Коли Ісус Христос умирав на Хресті, на горі Голгофті, під Хрестом група воїнів, які сторожили Його, захоплено грала у “кості”, будучи несвідома того, що всього за кілька кроків від них відбувається найбільша подія в історії людства: Ісус Христос умирає на Хресті за спасіння людства.

Несвідомих мільйони, які не знають вічних правд. “Надто багато тих, яким ніхто не допоміг опам’ятатися” (Антуан де Сент-Екзюпері, французький публіцист); “І яке ти маєш право, черепино недобита, тільки про своє спасіння дбати там, де гинуть мільйони? Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів муσιш дати одвіт!”(Іван Франко).

* * *

Брат св. Томи Кемпійського Герберт побудував для себе величавий дім. Повний задоволення і гордості запросив друзів та сусідів на пишний бенкет у новому палаці. Після того, як всі із захопленням оглянули кімнати і пишноту у них, господар запитав: “І як вам подобається мій новий дім?” Всі хвалили, а один із гостей не без іронії заявив: “У ваших розкішних кімнатах є один недолік”. “Який?” – здивувався господар дому. “Щоб Ви в цих палатах були справді щасливимим, треба замурувати ті двері, якими Вас понесуть мертвим на кладовище!”

Цих дверей не можна замурувати. Понесуть ними нас усіх. Дякуй Богові за земні дари, а небудь гордим!

* * *

Одинокий син мами важко захворів. Лікарі відступили від нього, як від безнадійного. Мати побігла до священника і просить відправити Службу Божу за здоров'я дитини. Священик пропонує погодитися з Волею Божою. “Ні, вперто заявила мати, він мусить жити!” Щоб уникнути суперечки, священник молиться за здоров'я умираючого. І сталося чудо: нібито безнадійно хворий хлопчик одужав!

Коли син підростав, мати надто малу часу приділяла його релігійному вихованню. Він став злочинцем, і врешті-решт його засуджують на смерть через повішання. Це стається на очах у матері.

А чи не краще було б, якби цей хлопець помер невинним, коли був важко хворим?

Молімось і говорім: “Хай буде Воля Твоя”.

* * *

Магомет, султан невірних турків, довго облягав місто Константинополь – столицю християнства на Сході. Всі зусилля його військ не увінчалися успіхом, бо греки вирішили боротися до останньої краплі крові. Тоді Магомет пішов на хитрість: він підмовив одного грецького сотника, щоб той допоміг йому зрадою здобути місто. За це він пообіцяв зрадникові свою дочку за жінку і частину свого царства. Вночі сотник відчинив туркам головну браму і ті здобули місто. Коли вже погинули майже всі греки, сотник-зрадник прийшов до турецького вождя по обіцяну нагороду. Але Магомет сказав перед весіллям здерти із зрадника шкіру, щоб, як він говорив, очистити його тіло, котре було діткнене водою святого Хрещення.

Ось як заплатив поганин християнинові за зраду, ось як оцінив він вартість християнина, який заради нього відрікся усього, що було для християнина колись святим, відрікся святої віри, свого народу і честі.

Зрадника і чесний ворог не помилує.

* * *

Святий Ілярій вигнав з одного багатого чоловіка злого духа. Та людина із вдячності хотіла дати йому велику суму грошей, але святий на це різко відповів: “Ти хочеш, щоб той злий дух увійшов тепер у мене? Ні я не візьму від тебе твоїх грошей!”

Грошелюбство – від лукавого.

* * *

Дружина американського мільйонера Моргана, банкіра і промисловця міжнародного масштабу, знаходилася на смертній постелі. Наказала домашній прислузі принести їй улюблену сукню. Так, забажала саме сукню, а не молитовник чи священика, щоби висповідатись. Вона забажала ще раз подивитися на неї, бо найбільше любила її, та налюбуватися вже не мала часу. Як тільки принесли сукню, вона лише встигла схопити її за край, і тут же вмерла. Поки повідомили про це чоловіка і почали готувати небіжчицю до похорону, рука, що схопила сукню у момент смерті, так закостеніла, що прислуга як не старалась, так не змогла витягнути тканину з рук мільйонерші; довелося взяти ножиці і обрізати тканину навколо пальців. Так її і поховали.

Яка іронія смерті! З усіх незлічимих багатств, якими володіла ця горда жінка, вона взяла з собою у домовину лише невеличкий клаптик тканини.

Ось як людина буває прив'язана до багатства!

* * *

У п'ятому столітті у Греції два брати після смерті батьків, щоб успадкувати все майно, несправедливо і безсердечно прогнали свою рідну сестру-сироту на ім'я Атена. Ні сльози, ні благання, ані погрози Божою карою не зворушили жорстоких сердець рідних братів. Бідна сирота пішла у світ за очі.

Небагато часу минуло, як брати одержали наказ з'явитися у Царгород перед володарем. Послушні владі брати подалися до столиці і поспішили до царського палацу. Однак те, що вони побачили тут, було справді карою Божою для них. Коли брати увійшли до великої чудової зали, то побачили на троні у повній своїй величі і красі свою рідну сестру Атenu. Вона за особливим Божим Провидінням стала дружиною цесаря Теодосія. Цариця Атена поважно встала зі свого трону і, звертаючись до братів, поважно сказала: “Чи впізнаєте мене? Я ваша сестра Атена!” Негідні брати впали мертві.

А який страх огорне кожного грішника, коли на Страшному суді побачить Царя царів – Ісуса Христа, свого Бога, якого він проганяв зі своєї душі та розпинав своїми гріхами?

Пам'ятай про Суд Божий.

* * *

Одного разу три розбійники вирішили після грабунку відпочити, але кожний з них мріяв позбутися двох інших, щоби все награбоване майно забрати собі. Один з них пішов з лісу у село за харчами. Цей посланець додав до харчів отрути, а ті двоє, які залишилися у лісі, вирішили убити третього товариша. Так і зробили: вони вбили того, який приніс харчі, але згодом і самі погинули від отруєних продуктів.

Не шукай щирих друзів у світі.

* * *

У липні 1900 р. у порту Нью-Йорка виникла велика пожежа на кораблях. Тисячі людей кидалися з палаючих кораблів у море, щоби спастися від смерті у вогні. Моряки, яких висилали з човнами для порятунку потопаючих, перш ніж когось витягати з моря, запитували, чи має він гроші і скільки заплатить. Хто не мав грошей, того немилосердні моряки залишали на жертву морських хвиль. Ці моряки мали на меті тільки тимчасову матеріальну користь, але не думали і не розуміли вічної нагороди за добрі діла милосердя. А справжній християнин допомагає ближнім, і перш за все убогим, від яких не жде відплати.

Допомагай безкорисно!

* * *

Якось один багач-скупар хвалився перед цісарем Костянтином Великим своїм багатством. Цар вийняв з піхви свій меч і відзначив ним шмат землі, два метри завдовжки і півметра завширшки, і сказав: “Мій

приятелю! Оце й все, що нам колись залишиться. Чому ж ти так дуже полюбив гроші і майно?”

Уникаймо погоні за багатством.

* * *

Один священик у Відні зустрів на вулиці жебрачку, яка французькою мовою просила у нього милостиню. Він почав з нею розмову. Вона розповіла йому довгу і сумну історію свого життя. Вона виростила у багатій родині, вивчила декілька іноземних мов. Словом, жила – як бажала. Свою розмову вона закінчила словами: “Так, отче, я була молода, гарна, була багата і все це довело мене до цього жалюгідного стану”.

Історія тієї нещасливої багачки – це символ сьогоденного людства, яке все має, але стоїть над прірвою. Маємо радіо, телебачення, автомобілі, літаки, маємо атомну енергію, телефон, модерні квартири; ми опанували землю, море, повітря; премося у космос; говоримо різними мовами, але при тому ми є моральними жебраками, бо світ потоптав Божі дари, Божі заповіді. Шукаємо щастя поза Богом. Наука створила атомні електростанції, затруїла повітря радіацією. Через недоцільне застосування досягнень науки споживаємо затруєну їжу, дихаємо затруєним повітрям! Забуваємо за Божі закони-заповіді, без яких немає щастя для людини, родини, народу, без яких немає доступу до Неба. Без них ми не збудуємо міцної української держави, не виховаємо відданих Богові, святій Католицькій Церкві та Україні здорове покоління.

Тільки з Богом не зблудимо у земних лабіринтах...

* * *

Дочка одного багатого американця, вся родина якого була протестантська, переконалася, що Католицька Церква – єдина правдива Церква. Вона почала проситися, щоби її прийняли до цієї Церкви. Коли про це довідався батько, він сказав перед усіма за обідом: “Коли я робив заповіт, записав тобі 50 тисяч доларів. Жду один тиждень: відійдеш від Католицької Церкви, гроші будуть твоїми, не порвеш з нею, то після моєї смерті грошей не одержиш”. На це дочка дала батькові коротку, але рішучу відповідь: “Батьку, моя душа дорожча, ніж 50 тисяч доларів!”

Яка користь людині, яка здобуде увесь світ, а душу свою занепасть?”

* * *

Один мільйонер плив якимось з Америки до Європи. Він мав біля себе багато грошей. Щоб убезпечити себе перед злодіями, він вирішив прикинутися зовсім вбогим. Вдягнувся у поганий одяг, жив дуже просто і всім розказував, що він втратив в Америці все своє майно. Коли корабель був вже близько своєї мети, піднялася на морі між Англією та Ірландією жахлива буря, яка кидала кораблем об скелю і зрештою повністю його розбила. Моряки стрибали у рятувальні човни і взяли з собою ще багатьох. Наш мільйонер, який схопився за якусь дошку, щосили кричав і просив допомогти йому. Він обіцяв морякам велику суму грошей, якщо вони візьмуть його на рятувальний човен. Але вони йому не вірили, бо ще зовсім недавно він розказував їм, що є зовсім вбогим. Отже, так сталося, що мільйонер потонув.

Брехун не може мати довір'я.

* * *

Одна графиня просила святого Івана Боска, щоби поблагословив її чотирьох синів. Святець покірно підносить руку і благословляє. Вдоволена пані запитує Божого слугу, чи не міг би він сказати, якою буде доля її синів. Святець уважно глянув на них і сказав: “З цього буде великий генерал, з цього – посол, а з оцього – добрий лікар. Над долею четвертого, найменшого, св. Іван Боско задумався. А з цього зробимо дуже доброго священика”. “Священика?! – скрикнула графиня. – Мій син – священик? Жебрак? Скоріше я бажала б бачити його мертвим у труні!” Так і сталося. Не хотіла бачити свого сина Божим слугою, то Бог забрав собі невинну дитину.

Неповага до священства і фальшива духовність.

* * *

Отець Шміт, популярний письменник, розказує ось таку історію. Одна панночка з графського роду, була круглою сиротою і мешкала у дуже пишному замку. Якось прибігла до того замку дочка вбогого муляра і сказала до панночки: “Панночко, мій батько помирає! Він просить, щоб ти негайно прийшла, бо має тобі щось важливе сказати”. Гарна панночка аніскільки не перейнялася тим, навпаки, говорила до себе: “Що той бідний муляр мав би мені такого важливого сказати?” За якусь годину знову прибігає задихана мулярева дочка: “Панночко, мій тато ось-ось відійде. Він хоче тобі сказати дуже важливий секрет, а саме про потаємний сховок, у якому твоя покійна мати наказала йому

замурувати великий скарб золота, срібла та інших коштовностей. Твоя мати просила мого батька виявити тобі цю таємницю, коли ти будеш мати двадцять років. Але він зараз вмирає. Поспішай, щоби застати його живим”. Молода графиня, почувши це, мерщій “полетіла” до дому муляра. На превеликий жаль, муляр уже не міг нічого сказати. Він лише поглянув на гордовиту панну, але не промовив ні слова. Так і віддав він свою праведну душу Богові, не вивідавши нікому таємниці. Молода графиня довго шукала за цим скарбом, але всі зусилля мулярів були даремними. Ця панночка подібна до всіх тих, які легковажать Божими ласками.

Не запізнюйся співдіяти з Божою ласкою.

* * *

З людиною діється не раз, як з павуком. Павук працює цілими днями коло своєї сітки, майстерно спітає її, щоби впіймати муху чи якусь комаху. Аж тут приходить прибиральниця чи господиня дому з мітлою і в одну мить знищує ту складну сітку, причому, гине також павук. Щось схоже стається і з людиною, яка цілими днями працює, щоби надбати майна, здобути освіту, посаду. Аж тут стається перешкода (недуга або й смерть) і всі її плани стають марними, її праця є даремною.

Гнатися за багатством і славою – марнота.

* * *

Журнал “Місіонер” подав трагічну, але повчальну історію. Один начальник повісився на дереві. Яка ж причина того самогубства? Виявляється, миші погризли гроші, які він тримав у мішку. Біля нього на дереві було

знайдено медалик з ланцюжком. Чому той чоловік зняв його з себе? Очевидно, медалик заважав дияволіві спокусити людину до самогубства. Ось до чого доводить людину ганебна погоня за багатством.

Не гонись за багатством світу цього.

* * *

Селянин запитав гордого пана, який плів різні нісенітниці: “Якої ви, пане, віри?” Мудрагель відповів: “Я визнаю поступову релігію”. Тоді селянин запитав, на чому опирається та поступова релігія. Панок відповів: “Суть поступової релігії в тому, щоб жити заможнo. Мати вигідний куток, добре висиплятися, забавлятися і нічим не журитися”. На це селянин з іронією відповів: “Що ж, це гарна релігія. Я маю у стайні дві штуки. Вони притримуються якраз такої релігії”.

Хто безбожний, дбає тільки про тіло, а хто релігійний, також дбає про тіло, але ще більше – про свою безсмертну душу.

* * *

В одній із стародавніх книг розповідається, як важко захворів король і лікарі не могли нічим зарадити його недузі. Він дуже хотів ще жити і радіти своєму родинному щастю, тому не жалів грошей на лікування. Але жодні лікарі не могли нічого зробити: король сохнув на очах. Та ось один знахар порадив: “Вдягніть короля в сорочку щасливої людини і він відразу одужає”. У всі кінці пішли посланці у пошуках щасливої людини. Спочатку вони відвідували багачів, потім середняків, далі – вчених, професорів, адвокатів, інженерів, суддів, але не могли поміж ними знайти

щасливої людини, бо кожен мав якісь проблеми і турботи. Вертаючись додому, зауважили на краю села під деревом старого діда з палицею і жебрацькою торбою. Він грав на сопілці. “Діду, як мило ви граєте на сопілці. А чи ви щасливі?” “Так, я щасливий!” “То продайте нам свою сорочку, дамо сто гривень”. “Мою сорочку?.. Не продам”, – відповів дідусь. “Даємо тисячу”. “Не дам і за тисячу, бо я ... не маю сорочки”.

Ось такий він щасливчик – небагатий. Має чисту совість, у якій Святий Дух і Божа Мудрість перебувають.

Багатство – це перешкода до земного і небесного щастя.

* * *

Один надзвичайно гладкий (повний) англієць, глянувши на худого письменника Бернарда Шоу, зауважив: “Дивлячись на вас, можна подумати, що Англія голодує”. Шоу відповів: “А глянувши на вас, можна подумати, що власне ви і такі, як ви, є причиною такої біди”.

Свята Церква засуджує поділ на дуже багатих і дуже бідних.

* * *

Після смерті царя Давида на батьківський престіл вступив його син Соломон. Він дуже вірно служив Богові і збудував на Божу славу величаву святиню у Єрусалимі. Господь благословив царя Соломона і зробив його найбагатшим та наймудрішим з усіх царів Землі.

Але з гордості збудував він і для себе величаву палату. На стінах висіло п'ятсот золотих щитів. Престіл був із слонової кості, оббитий золотом. Весь посуд був із щирого золота. Він будував нові міста і прикрашав Єрусалим. Королі і народи світу обожнювали його, віддавали шану, привозили цінні дарунки. Відвідала його навіть цариця Сава з Арабії і теж подивляла його мудрість і багатство.

Але саме це стало початком упадку Соломона: багатство, гордість, пишнота життя зіпсували його. За намовою своїх поганських жінок будував він і поганські святині... І відвернувся від нього Бог, хилилася до упадку його слава. Залишив його спокій серця, народ з кожним разом ставав все більш невдоволеним, врешті почався бунт у всьому краю. І помер Соломон скоро у розпуці, але не знаємо, чи у гріхах, чи у покуті.

Уникай великого багатства і земної слави.

**П И Я Ц Т В О – З Л О Ч И Н
П Е Р Е Д
Б О Г О М І Р О Д И Н О Ю**

* * *

Люди часто спостерігали, як батько возив у парку в інвалідному візочку свого синочка. А чому? Бо цей батько раніше подружив із зеленим змієм, тому щодня впивався, витрачаючи на це всі свої заробітки. Вдома були суцільні злидні. Синочок взимку тільки через вікно спостерігав, як забавляються інші діти на санчатах та лижах. А він не міг, бо не мав чобіт, про які так мріяв! Врешті мати зібрала всі заощадження і

купила синочкові чобітки. Він, йдучи спати, поклав чобітки під подушку. Вночі з криком влетів до хати п'яний батько і запитав: “Де гроші?” Мама вдома не було – вона працювала у нічну зміну. “Мені мати купили чобітки”, – синочок намагався заспокоїти стривоженого люттю батька. Але батько схопив чобітки і вийшов з хати, щоби і їх пропити. З болем у серці і плачем синок вибіг за батьком. Надворі був сильний мороз, падав сніг... Вранці хлопчика знайшов у парку в снігу сторож. Його відразу доставили у лікарню.

Батько, протверезившись, поспішив до сина у лікарню. Лікарі сказали, що з сином дуже погано, він обморозив ноги. “Синку, пробач мені! Я куплю тобі нові чобітки!” “Тату, мені не треба вже більше чобітків. Бо в мене вже немає ніг”, – здавлюючи сльози, сказала дитина.

Цей трагічний випадок опам'ятав батька: він перестав пити і часто тепер з болем у душі возив синочка в парку, як пересторогу усім нам.

Пияцтво – одне з найбільших бід суспільства.

* * *

У с. Горохолино Богородчанського району, яке я підпільно обслуговував у радянські часи, жив податковий п'яниця Пилип Капушак. Майже щодня п'яний повертався додому з праці у колгоспі. Не ходив до церкви, не дбав за виховання дітей. Односельчани часто застерігали його, опам'ятовували, нагадували по церкву і святу Сповідь. “А я ще маю час. За два місяці піду на пенсію, тоді буду ходити до церкви, може, навіть і залишу горілку”, – такою була його відповідь.

Але одного разу п'яний повертався додому. Неподалік від хати упав в рів і задихнувся у болоті.

Не відкладай поправи!

* * *

Про цю подію писала газета “Галичина” (19 квітня 1996 року) у статті “Кохання з трагічним фіналом”.

Сімнадцятирічна дівчина привела свого нареченого до себе додому, щоби познайомити з батьками. Батькові Григорієві хлопець чомусь не сподобався. Після кількох чарок він заявив, що не дасть батьківського благословення на шлюб. Наречений, довго не думаючи, вдарив свого майбутнього тестя табуреткою по голові. А коли той знепритомнів, почав душити його. На допомогу коханому прийшла Григорієва дочка, і побитий смертельно батько закрити очі. На цю страшну подію нагодилися дружина вбитого з сином-підлітком. Однак вони не зчинили шуму, а почали обговорювати, як сховати сліди злочину. Серед ночі разом доставили труп у лісосмугу, де і закопали його.

Через якийсь час відбулося весілля. У молодій парі народилася дитина, яка ніколи не побачить дідуся і залишиться без батьків, бо вони будуть відбувати кару за страшну і непростиму провину. Адже злочин було розкрито. Слідчий, начальник управління карного розшуку Віталій Максимів (Чернівецька обл.), розповів, що з таким жорстоким і підлим вбивством зустрівся вперше. Ось до чого доводить пияцтво і безвір'я.

Пропагуймо тверезий спосіб життя.

“ С П А С И Н А С ,
Г О С П О Д И ,
В І Д П Е К Е Л Ь Н О Г О
К О М У Н І З М У ”

* * *

Під час громадянської війни в Іспанії (1936 р.) став відомий своїми злочинами кат червоної Іспанії, начальник в'язниці в Альмерії Людвіг Едвард Еспінар. Будучи налоговим п'яницею з молодості, за часів комуністичної Іспанії швидко прийшов до влади. Кожного дня п'яний приходив до в'язниці і розстрілював в'язнів, особливо священиків. Але прийшла Божа кара. Серед жахливих болів Еспінар помирає на рак. Чути божевільні крики і стогін. Не діє навіть евтаназія – штучне прискішення смерті уколом. Конаючий кричить: “Я нікого не вбив! То не я був! Мене змушували до того!” І лише в останні хвилини життя пробудилося каяття: “Я католик, я хочу сповідатися! Приведіть мені священика”. На жаль, ніхто не міг допомогти йому. Жінка, яка співчувала дуже терпінням чоловіка, терпіла разом з ним, заявила: “Як же ми можемо дати тобі священика? Ти ж усіх повистрілював!” Так і помер він без релігійної потіхи, як комуніст, що не мав справжньої мети у житті.

Комунізм – антилюдська система.

* * *

На початку травня 1927 року, під час комуністичної революції в Мексиці, з тюрми міста Сантьяго вивели 17 священиків. Вночі під конвоєм завели їх на кладовище і, за наказом начальника тюрми, розстріляли над

гробами. Незважаючи на те, що кілька священників ще були живі, гробареві наказали закопувати їх. Стогін і терпіння священників-мучеників так вразили гробаря, що він збожеволів. Його віддали у заклад для божевільних.

Такими жорстокими бувають комуністи, тому що вони не мають святої віри. А у нас? Згадаймо голодомори, Дем'янові Лази... тільки слуги пекла можуть знову мріяти і бажати повернення комунізму!

Юда – це “герой” більшовицької системи (проф.. Володимир Полек, “Нова Зоря” за 22 квітня 1997 р.).

Комунізм – антилюдська система, комунізм – це ідеї пекла.

* * *

У жовтні 1934 року під час кривавої революції в Іспанії найдикіше поводитися комуністи у провінції Астурії, вбиваючи священників, монахів, сестер. Директора католицької семінарії облили нафтою і живцем спалили. Воїнам іспанської армії обрізали шкіру на головах, обрізали голови і кидали “для розваги” поміж натовп; до тіл прив’язували динаміт, підпальювали шнур і тіло розривало на шматки. В одному місті повбивали жандармів, поскидали трупи у ями, а потім привезли пароха, щоби той відправив панахиду за вбитими. Коли священник закінчив відправу, одержав ... кулю у спину і впав трупом. Потім до Мадриду привезли 20 діточок-сиріт, батьків яких вбили революціонери. Більшість дітей було осліплено. Так божевільно гуляють люди, які не мають віри у святого Бога.

Сохрани нас, Господи, від пекельного комунізму.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
СЛОВО ВІД УПОРЯДНИКА.....	5

РОЗДІЛ I

НЕПРОМИНАЮЧА СПАСАЮЧА ВАРТІСТЬ БОЖОЇ НАУКИ, СВЯТИХ ТАЙН І МОЛИТВИ.....	13
Божа наука.....	13
Святі Тайни	26
Молитва	49

РОЗДІЛ II

ВСЕПЕРЕМАГАЮЧА ДІЯ БОЖОГО ПРОВІДІННЯ.....	61
Господь – вічний Творець і Провідник людини.....	61
“Страшно впасти в руки Бога живого”	79

РОЗДІЛ III

НЕУСТАННА ПОМІЧ МАТЕРІ БОЖОЇ І СИЛА МОЛИТВИ ДО НЕЇ	88
---	-----------

РОЗДІЛ IV

“БОГ Є ЛЮБОВ, І ХТО ПЕРЕБУВАЄ В ЛЮБОВІ, ТОЙ ПЕРЕБУВАЄ В БОЗІ, І БОГ ПЕРЕБУВАЄ В НЬОМУ”	99
Любов до Бога.....	99
Любов до ближнього.....	111
Любов до батьків	118

Любов до батьківщини.....	127
---------------------------	-----

РОЗДІЛ V

МАТЕРИНСЬКА ЛЮБОВ – СВІТОЧ ХРИСТИАНСЬКОЇ ЛЮБОВІ	144
--	------------

РОЗДІЛ VI

ЖИТТЄВІ ВЗІРЦІ ХРИСТИАНСЬКИХ ЧЕСНОТ І ДУХОВНОЇ ДОСКОНАЛОСТІ ЛЮДИНИ	161
Вірність правдивій Христовій вірі і Церкві	161
Побожність.....	180
Покора	188
Прощення і милосердя	193
Подружня вірність.....	201
“Поспішай творити добро”	205

РОЗДІЛ VII

МОРАЛЬНА НАУКА ЖИТТЯ – ДОРОГОВКАЗ ДО БОГА.....	212
Совість – голос Бога.....	212
Діла любові – шлях до Бога	219
Душа – образ Бога в людині	224
Небо – найвища ціль людини	228
Не зневажай Господа Бога.....	234
Не убий	243
Не кради	247
Не чини перелюбу	251
“Без Бога ані до порога”	254
Добре виховані діти – найбільший скарб батьків	262
Користь посту і покути	269
“Memento mori” – “Пам’ятай про смерть”	271

РОЗДІЛ VIII

**АБОРТ – СВДОМЕ І ДОБРОВІЛЬНЕ ВБИВСТВО
ЛЮДИНИ 283**

РОЗДІЛ ІХ

**ПРИВ'ЯЗАНІСТЬ ДО ЗЕМНОГО – ПРИЧИНА
РУЇНИ ДУШІ ТА ТІЛА ЛЮДИНИ І
ПЕРЕШКОДА
ДО ЇЇ СПАСІННЯ..... 288**

Погоня за багатством і спокусами світу –
перешкода до Неба 288

Пияцтво – злочин перед Богом і родиною 302

“Спаси нас, Господи, від пекельного комунізму” 305

Посвячення могили, с. Росільне, 15.08.1993 р.

*На панахиді, присвяченій жертвам Чорнобиля,
26.04.1990 р.*

*Біля джерел української духовності. Крилос,
26.06.1990 р.*

*На відкритті пам'ятника Степану Бандері, с.
Угринів, 1992 р.*

На посвяченні могили. Перегінськ, липень 1990 р.

На стрілецьких могилах. с. Кути

*На святі в с. Горохолино Богородчанського р-ну,
1991 р.*

На святі в Угринові, серпень 1992 р.

Виступ на I-му дзвонику в СШ №23 м. Івано-Франківська, 1992 р.

Біля пам'ятника Степана Бандери в Угринові, серпень 1992 р.

*Благословення пам'ятника Степану Бандері, с.
Угринів, 1992 р.*

Похід до стрілецьких могил, 1992 р.

*о. Володимир Серемчук зустрічає Владика Софрона
Дмитерка та о. Романа Андрія Кияка,
м. Болехів, 1992 р.*

На святі у Болехові
(зліва-направо: Владика Софрон, о. Роман Андрій Кияк)

І-ий собор Отців і мирян Івано-Франківської Духовної Академії, 2002 р.

*Під час святкування
52 річчя УПА, 15.10.1994 р.,
м. Івано-Франківськ*

*У Зарваниці. Вшанування
пам'яті Патріярха Йосифа
Сліпого, 19-21.05.1995 р.*

РЕЛІГІЙНЕ ВИДАННЯ

о. Роман Андрій Кияк

**ПЕРЛИНИ
ХРИСТИЯНСЬКОЇ
МУДРОСТІ**

Малюнок на обкл. *Карл БЛЪОХ*
Упорядник *о.-д-р Святослав КИЯК*
Редактор *Іванна МАРИНЧУК*
Технічний редактор *Любомир ІВАНЕЦЬ*
Комп'ютерна верстка *Андрій ЦИМБАЛ*
Комп'ютерний набір *Роксоляна СТУПА*

Підписано до друку 07.10.2008.
Формат 60x84 /16 Папір офс. Офс. друк.
Гарнітура Times New Roman